

ИВАН МАРИНОВСКИ РУФО, ЧЕРВЕНОКОСИЯ

chitanka.info

ПЪРВА ГЛАВА

*В ИМЕТО НА ТЕХНИКАТА ВИХЪР СЕ ЛИШАВА ОТ ДОСТА ШОКОЛАДИ И СЕ ПРАВИ НА КОН, А ЗАРАДИ
РИСУНКИТЕ НА ВИХРА ИДВА ЛЕКАР И МАЙЧЕТО ПИЩИ ПРЕД ОГЛЕДАЛОТО В ХОЛА*

Тази нощ, трийсетата след като го донесоха от родилния дом, Вихър не мигна. Лежа, въртя се, лежа, въртя се и накрая дръпна сестра си за косата.

— А-гу? — попита я той, което значеше: защо спиш, а не разсъждаваш за смисъла на живота? Или вече ти е ясен, но криеш от мен? Не бива така, Вихре, не бива! Нали сме близнаци...

— Гу-а! Гу-а! — отвърна Вихра. Нещо като обещание, че ако я събуди още веднъж по същия начин, ще му оскубе цялата глава косъм по косъм. Въпреки че са близнаци!

Тъй рече нашата Вихра и пак заспа. Само че по корем.

Вихър реши да дочака утрото и да пита майчето. Нейното държание поне досега показваше, че тя едва ли ще го скубе косъм по косъм. По-вероятно беше да го погали, да приседне до него и да си поприказват дълго. От душа.

И щом майчето влезе в стаята, я посрещна:

— А-гу?

Майчето отговори доста уклончиво: нежно тикна биберона в устата му и си излезе, та Вихър нищо не разбра. Мислите му се завъртяха като грамофонна плоча, пусната на други обороти. Хм. Ами ако отговорът се крие в биберона? Вихър настървено засмука, но понеже не потече ни мляко, ни смисъл, с отвращение плю и залъгалката увисна на полилея. Там ѝ е мястото!

После повтори въпроса си по-ясно, за да не стане нова грешка.

— А-гу? А-гу?

Сега се отзова бабчето. Тя пък го препови (оказа се излишно) и тръгна към банята. В походката ѝ напираше желание да пере. Голямо пране. Какво иска да каже? Че смисълът на живота е той да я снабдява с мокри пелени, а тя да ги върти в пералнята?

Невъзможно!

Вихър изрева. (Така бе ревал само веднъж, когато акушерката го плесна отзад, за да го подсети да глътне въздух. Той помисли, че го парна с коприва. Взря се сърдито в нея и разбра, че не. Тя не би го парнала с коприва по петите, камо ли по това чувствително място. От усмивката лицето ѝ бе покрито с едни такива добри бръчици, като че ято врабци доскоро са подскачали по него.)

— Агу-у-у!!!

Дотърча татко. Даже възелът на зелената му вратовръзка изразяваше загриженост за детето.

Той също го препови (пак излишно) и взе да търси биберона в гънките на одеялото, зад леглото, под мокета. Там го нямаше, а биберонът не си направи труда да викне от полилея: „Ето ме!“, тъй че татко не го намери.

И се разтревожи:

— Да не си го изял?

И стисна с два пръста бузите му.

— Я си отвори устата!

И каза:

— Ами щом си го изял, на ти водичка.

Според него след биберон се пие много вода и той донесе пълна кана. Както я наклони към Вихър, каната тутакси отгатна намерението му да я излее наведнъж и му помогна. Изля се.

Интересно как, ама Вихър не се удави. Само заприлича на бебе, къпано ведно с дрехите и леглото. После разсъди, че студеният душ е задължителна процедура при мъжките разговори и зачака и татко да се залее с вода. С три кани. Понеже е по-голям.

Смутен от стореното, татко се опита да изцеди чаршафите, без да маха Вихър от тях, а вината си изкупи с щедрост. Даде му краставица. Едно малко парченце.

Вихър изръмжа като вълче, което насилват да хрупа зеленчук, пое дълбоко въздух и, фу, духна.

Докато татко нервно търсеше краставицата във възела на зелената си вратовръзка, часовникът се изтърси от джоба на жилетката му и тупна на възглавницата до ухото на Вихър. До дясното му ухо.

Вихър притаи дъх: часовникът цъкаше. Защо цъка? Какво има в него? Скоро часовникът не се чуваше да цъка, обаче се виждаше какво има в него: зъбни колелца, пружинки и други такива, които направо

омагьосаха нашия Вихър. Ето това е! Техниката! Тя е смисълът на живота му!

А в същото време Вихра се посвети на изкуството. Зърна на масата мамино червило и се заля в пухкав смях — сега да ѝ вземеха дюшека и възглавницата, пак щеше да остане на мекичко. Стига да ѝ хрумнеше да легне на смеха си. Тя протегна ръка и, хоп, грабна червилото. Как да свали капачето? В съзнанието ѝ се мярнаха няколко лисици и тя си внуши, че ще направи нещо хитро — ще пробута червилото на брат си. И му го пробута. Той първо провери дали цъка, после го отвори и като не видя вътре колелца, пружинки и други такива, равнодушно ѝ го върна.

— Женски работи! — каза, без да отваря уста и без да издаде звук — просто изразът на лицето му говореше.

— Гу-а, гу-а! — рече Вихра, което значеше: женски, ама не съвсем!

И една мисъл-откритие разтърси крехкия ѝ ум: ето как започва големият път към изкуството. Ох, а някои разправят, че нямало щастливи обстоятелства! От прилив на чувства тя нежно поглади червилото и се зае да рисува.

Защо избра бузите на брат си не беше ясно. Вероятно защото кожата им беше добре опъната и подходяща за рисуване. Или искаше да го разкраси? Едва ли — тя го намираше за съвсем хубав. Както и да е, но скоро лицето му се покри с червени точки. Едни такива мънички, изящнички... Вихра много си ги хареса.

А Вихър не ѝ попречи да го нашари, понеже беше всецяло погълнат от първото си откритие: да завиеш една гайка, трябва да я въртиш от ляво на дясно, да я отвиеш — от дясно на ляво.

Отвиването беше по-лесно и когато на леглото остана само една неразвита гайка, той викна на сестра си:

— Агу-гу! — В смисъл: видя ли какво нещо е техниката! Сега, щом отвия и последната гайка, леглото ще направи бум-тряс-джанг на пода и родителите ще ни търсят до утре из треските. Голям смях ще падне!

Гледайки грейналото му лице, Вихра се заблуди, че той се радва на нейните точки и раззина уста колкото можеше. Призоваваше цялото семейство да дотича ѝ да се възхити от рисунката ѝ, да я похвали. И други такива. Нещо като признание на таланта ѝ.

Цялото семейство дотича, но в очите на никого не се мярна нещо като признание на таланта ѝ. Напротив:

— Вихър е болен от шарка! — изстена майчето и се хвърли към телефона да звъни за лекар.

— Вихър е болен от шарка! — изтръгна се и от бабчето. Тя препусна от стая в стая, обвинявайки всички подред, че са ѝ скрили очилата. Без очила не можела да намери термометъра.

— Вихър е болен от шарка! — кимна разбиращо татко и хукна към аптеката по риза. Като го попитаха какво му трябва, се сети, че няма рецепта, и не знае какво му трябва. Все пак купи десет кутийки аспирин, защото Вихър бил болен от шарка.

Междувременно нашият Вихър разтърка бузите си, червилото се размаза и бабчето, сложила в същия миг очилата, писна:

— Не е шарка, ами скарлатина!

Посрещнаха лекаря в антрето с дълги извинения, че не било шарка, ами скарлатина. Сякаш този лекар беше специалист само по шарките и понятие си нямаше от скарлатина!

Лекарят прегледа внимателно Вихър.

— За да натрупате такъв дебел пласт червило върху лицето на детето — втренчи се в устните на майчето той, — вие сте го целунали най-малко хиляда пъти — констатира той, — което, извинете, ми се струва прекалено...

И си замина безкрайно озадачен защо другото дете не е целунато нито веднъж. А са близнаци!

По-късно съседите твърдяха, че видели от асансьора да излизат две неща: лекарят и учудването му, което било дотам голямо, че асансьорът си знае как не е паднал! Все пак издържал до двеста и петдесет килограма...

Майчето беше уверена, че днес не е целунала Вихър хиляда пъти.

— Нарочно си дал червилото на децата, признай си! — нахвърли се върху татко тя.

— Както часовника например — доля масло в огъня бабчето.

Татко категорично отказа. Дори намекна, че ако в тяхното семейство имало по-малко разсеяни, щели да забележат, че напоследък избягвал да се черви...

Подхванатият разговор не се съмняваше, че майчето, татко и бабчето ще си кажат още какво ли не, ала при изводите накрая ще бъдат единодушни: да внимават къде какво оставят — деца има в къщи!

До изводи обаче не се стигна. Вихър най-сетне разви последната гайка и леглото, бум-тряс-джанг, се сгромоляса на пода.

Тримата изведнъж си представиха какво биха правили при пожар и започнаха да го правят.

— Ще полудея! — заканваше се майчето, измъквайки Вихър изпод треските.

— И аз! — обещаваше татко, измъквайки Вихра.

— Хайде, хайде! — повтаряше бабчето, ала не беше ясно дали се съмнява в полудяването им, или се радва, че на децата нищо им няма. И с очила не намери драскотини по тях.

После затърсиха червилото. Разбира се, без особен резултат, понеже Вихра, гледайки как мерят температурата на брат й, го пхна под мишницата си. Вместо термометър.

— Да не са го изяли? — пълзеше татко под масата, защото на него се падна този участък за претърсване. — Тия деца какво ли не ядат вече! — пухтеше татко (имаше пред вид биберона) и рече да стане, а нали беше под масата, удари главата си и седна с израза на човек, който мисли нещо за масата и ще й го каже. Ей сега.

Обаче майчето го изпревари.

— Може и да са го изяли — съгласи се тя, — но не с гилзата! — не се съгласи тя и даде пример: — Многократно съм била очевидка как излапваш цяла консерва, но без кутията.

Когато останаха сами, Вихра пак се зае да рисува. Този път не брат й, а възглавницата се покри с червени точки. Пак много хубави.

Шум от приближаващи се стъпки я подсети, че отдавна не си е мерила температурата, тя стисна червилото под мишница и се престори на заспала.

— Ама какво става в тая къща? — развика се майчето.

— Кой шари децата с червени точки? — развика се татко.

— И възглавниците! — развика се бабчето.

Паниката — същинска буйна река — заля апартамента, ала това не помогна за намирането на червилото. При все че търсеха навсякъде — дори на полилея. И? Намериха биберон. Биберон на полилея!!

Ставаше все по-страшно!!!

Едва в края на седмицата точките спряха да се появяват, а майчето откри празна гилза от червило в малкия джоб на татковото сако. Оправданието му, че сутринта носил Вихра на ръце и сигурно тя е мушнала гилзата в джоба му, не бе прието от майчето.

— Не зная, не зная — овладя се след час тя. — В тази къща напоследък има достатъчно разсеяни — каза с добре прикрита ирония тя — и е напълно възможно да не забележат, ако почнеш да се червиш! — И тя наговори още неща в същия дух.

— Изобщо историята е твърде съмнителна — вметна бабчето, но настъпилото неловко мълчание я стресна и тя поясни: — Тайнствените точки, де...

А точките хич даже не се смятаха за тайнствени. Знаеха, че Вихра ги рисува; знаеха, че Вихра ще продължи да ги рисува; и не само по близките предмети, а като проходи, и на още по-интересни места...

Нашата Вихра проходи рано в понеделник. Всички спяха, когато тя се смъкна от леглото и, шляп-шляп, право при огледалото. Ух, какво е чистичко, гладичко — тъкмо за рисуване! На тоалетната масичка имаше червила, кремове, сенки, тушове за мигли и други такива.

— С черен туш май не съм рисувала — поколеба се Вихра, — а моментът е тържествен, все пак проходим — одобри избора си Вихра и с веща ръка нанесе сто и двацет черни точки върху огледалото. После, шляп-шляп, отиде да си доспи. В леглото.

За отиване — отиде, обаче да си доспи не успя.

Почти веднага я събуди писък, по който се отгатваше, че някой се е погледнал в огледалото и оплаква загубената си хубост или нещо подобно. Да пици така можеше само жена, на чието лице за една нощ са се появили сто и двацет черни бенки. Даже за полусънената Вихра беше ясно, че тази жена е майчето, защото ѝ се струваше малко вероятно бабчето хем да трака с чиниите в кухнята, хем да пици пред огледалото в хола. Човек смогва да бъде на две места едновременно. Но доста рядко.

В същия ден проходи и Вихър. Като гледаше как Вихра шляпа насам-натам, си рече:

— Ми аз не мога ли тъй?

И защъпурка към кабинета на татко.

Там, на масата, лежеше чертеж на някаква машина. Много хубава машина, с много колелца и пружинки, но не се движеше.

— Защо не се движиш, а? — скара ѝ се Вихър. — Щом аз съм проходил, значи трябва и ти! — задължи я Вихър.

Донесе жълтото си камионче, извади му колелата и ги втъкна в чертежа. Където им беше мястото. Сега вече машината се задвижи и обиколи целия апартамент (а че Вихър теглеше чертежа с връвчица и бръмчеше, не намаляваше достойнствата на самата машина).

Това, което последва, не угаси страстта му към техниката.

Татко се върна с два шоколада в джоба (по телефона го бяха зарадвали, че децата са проходили), ала като чу как бръмчи чертежът му, даде и двата на Вихра. Тя ги изгълта на бърза ръка и се врече да прохожда всеки ден, щом е такава работата.

Вихър не заплака. Че защо? Смее ли шоколадът да се мери с техниката! С изобретенията!

Заради изобретенията той се отказа от доста шоколади.

В главата му се раждаха всевъзможни идеи за машини, машинки и машинчици, ама нали нямаше къде да ги записва, така си пропадаха. Забравяше ги.

— Нанасям големи щети на техниката — призна след закуска Вихър. — А не бива — упрекна се Вихър.

Но не биваше и да влиза в кабинета на татко, както гласеше табелата на вратата: „Вход за Вихър строго забранен!!!“

— Забранен — сумтеше той. — За Вихър — сочеше се с пръст той. — С три удивителни — негодуваше той, колчем минеше край табелата, а неизвестно защо, накъдето и да тръгнеше, се озоваваше все пред кабинета. Изглежда голяма сила го теглеше натам.

Вихър просто се раздираше от съмнения: да влезе или да не влезе. Вътре имаше всичко необходимо за чертане и машините, машинките и машинчиците щяха да бъдат спасени. Но татко като едното нищо щеше да го лиши от шоколад. Поне за един месец.

Въздишайки горчиво и увещавайки се, че техниката иска жертви, нашият Вихър скришом отмъкна от кухнята пакет захар на бучки и го приюти под възглавницата си.

— Тук ще стоиш — заръча той на захарта. — Лишат ли ме от шоколад за един месец, ще те ям бучка по бучка — обясни и той защо

трябва да стои там. — Техниката иска жертви — пожертвува се той и на четири крака отиде да преговаря със сестра си.

— Виж какво, Вихре, аз съм кон.

Вихра отвърна, че не виждала да прилича на кон. Нямам опашка.

— Не чуваш ли: и-и-и — цвиля!

Чувала, но нямам опашка.

— Мога да тропам с копита! — Вихър забарабани с лакти и колене по паркета и Вихра бе принудена да потвърди, че може.

Но нямам опашка.

Вихър си припомни с какъв глас говорят конете без опашки и със същия глас каза:

— Такъв съм по рождение. Яхни ме!

Цял час Вихра язди. Ако се съдеше по лицето ѝ, беше щастлива. По лицето на Вихър обаче нищо не можеше да се отсъди, защото той много се стараеше да придобие напълно конска физиономия. Дори ушите му се бяха променили. Горките му уши! Те, естествено, не намираха кой знае какво сходство между себе си и юзда, но щом Вихра така ги тегли, вероятно точно това иска да им внуши. И коремът му се чувствуваше зле. Откъде у Вихра този кавалерийски маниер да забива час по час шпорите си в него? То пак добре, че шпорите ѝ са чифт щипки за пране, ами ако бяха истински?

— Техниката иска жертви! — ободряваше се Вихър, съвестно прегрусквайки из апартамента, но когато сестра му особено въодушевено го пришпорваше, ставаше необязден мустанг и я хвърляше от гърба си. Нещо като предупреждение да не се самозабравя.

Хвърлянето продължи, докато и Вихра закопня да стане необяздена мустангица (както каза на Вихър) и да го метне веднъж, ама така, че да я запомни (което не каза на Вихър).

Той това и чакаше. Лицето му светна — досущ телевизионен екран след свършване на програмата, когато яхна сестра си. Хайде, галоп! А пред кабинета на татко разсеяно изтърва юздите. Вихра не пропусна момента да го запрати вътре с отмъстително изцвилване, ала се сепна и забравила, че е кон, проговори:

— Ама на теб ти е забранено да влизаш тук!

— Ти ме вкара! И то с отмъстително изцвилване! — Вихър трескаво смяташе от масата моливи, линии, тушовки, пергели, някакви

листовете, изписани от едната страна, но да търси чисти нямаше кога. (Нали колкото по-малко стои в кабинета, толкова по-малко ще бъде наказанието му!)

— Ами сега как ще излезеш?

— Излизането не е забранено — подсети я Вихър, че вече не е кон и може да прочете табелата.

Той напусна кабинета пешком и макар да беше грохнал от конските тупурдии, се зае да чертае. Черта, черта, докато заспа. От умора.

Сега дойде редът на Вихра. Тя застла пода с останалите листове и се въоръжи с химикалка. Работлива мравчица — зърнеше ли празно местенце, веднага го украсяваше с точка. И тъй, докато и тя заспа. Не от умора — листовите свършиха.

Събудиха се от шумолене на хартия, сподавено хълцане и ужасни викове, сякаш някой беше загубил дисертацията си. Ами, загубил! Вихър и Вихра я били съсипали! Унищожили я до последния лист! До последната буква! И други такива! Татко яростно крачеше от ъгъл до ъгъл и Вихър и Вихра се уплашиха, че той ще продължи през стената и ще нахлуе в банята на съседите. Майчето и бабчето тичаха по него и го успокояваха. Децата били още малки. Нормално било да правят бели.

Татко си знаеше своето:

— Те като са малки, ние не сме! Не се ли заловим от днес с възпитанието им, утре ще бъде късно!

Майчето и бабчето в един глас го уверяваха, че утре няма да бъде късно. Утре било вторник, хубав ден.

— Късно ще е! — настояваше татко. — Сега трябва да им кажем за Руфо! Да им обясним, че Руфо е...

Вихър и Вихра писнаха. Не искали Руфо! За нищо на света! Вихър подозираше, че Руфо ще му пречи на изобретенията, Вихра беше сигурна, че Руфо ще ѝ пречи да рисува точки.

— Чакайте, чакайте — утеши ги татко. — Руфо е нещо много хубаво...

— Много голям шоколад! Познах ли? — покатеря се на коленете му Вихра. — Къде си го скрил? — затършува из джобовете му Вихра.

Майчето и бабчето се подсмиваха — малки са децата, за шоколад си мислят и това си е!

Да. И Вихър вярваше, че Руфо е много голям шоколад, но не вярваше, че ще го получи. Нервните движения, мачкането на листовите на дисертацията и едва ли не готовността на татко да ги сдъвче, подсказаха на Вихър бъдещата му съдба.

— Няма да ми дадеш тоя Руфо, нали? Един месец без шоколад, нали? — потърка брадичката си той.

Татко скръцна със зъби.

— Два!

— И три ще издържа — безропотно прие наказанието Вихър. — Даже четири — увери го Вихър и със самодоволството на котарак, научил се сам да отваря хладилника, се завтече към захарното скривалище.

Късно. Скривалището беше ограбено.

— Пакетът от захарта го няма под моята възглавница — отрече Вихра и тутакси схвана, че за това Вихър нито я беше питал, нито щеше да му дойде на ум да я пита. Сега трябваше да се измъква някак!

За по-малко от секунда тя се съблече и се просна в леглото, прегърнала с две ръце възглавницата.

— Не ме безпокой! — писна. — Аз вече спя! — зажумя.

— Спи си — рече Вихър, дръпна възглавницата и Вихра се пренесе да спи на пода.

В леглото остана само онова, за което тя предупреди, че го няма — пакетът от захарта. Празен.

— А бучките? — надвеси се над сестра си Вихър. Тя изхърка няколко пъти, за да му покаже колко дълбоко е заспала.

— Къде са бучките? — раздруса я за рамото Вихър.

Въпреки непробудния си сън, нашата Вихра се учуди за какви бучки става дума.

— Такива едни бели. — Вихър посочи за сравнение чаршафа. — Направени от захар. — Вихър нямаше какво да посочи за сравнение и кресна в ухото ѝ: — Захар на бучки, не си ли яла? Не била яла.

— Е, щом не си яла, продължавай да спиш! — притисна я към възглавницата Вихър. — Спи и сънувай как някой, когото си ограбила, те налага по врата!

ВТОРА ГЛАВА

*ПОЯВЯВА СЕ ЕДИН РОБОТ, КОЙТО ИЗЧЕЗВА, НО ТОЙ НЯМА НИЩО ОБЩО С ПОЛУДЯВАНЕТО НА КУЧЕТО
И УБОДЕНИЯ ПРЪСТ НА ВИХРА*

Часовниците какво? — цъкат си. Времето какво? — тече си. Децата какво? — растат си. А възрастните ето какво: майчето препуска след Вихра с кърпа в ръка да трие точките, появяващи се непрекъснато и на най-невероятни места; татко постоянно притичва до кабинета да проверява дали вратата е заключена, защото все му се счува, че Вихър шумоли вътре с листовете на новата му дисертация. Но най-тежко е на бабчето. През деня тя хем наглежда децата, хем час по час дава сведения по телефона.

В 9 часа сутринта:

— Вихра рисува петдесет точки на пердето — докладва на майчето и протяга слушалката към Вихра, за да се чуе как тя се заканва:

— И още петдесет ще рисувам!

В 10 часа:

— Вихър свърши дебелата тетрадка, дето му я подари да записва изобретенията си, нашари тапетите и сега се е заел с плочките в банята — докладва на татко и протяга слушалката към Вихър, за да се чуе как той забранява:

— Никой няма да се къпе! Ще ми измиете чертежите!

В 11 часа:

— Вихър направи робот. Кибер I. Кики му вика... — И в слушалката се чува възхитеният (очевидно от работа) глас на Вихър:

— Гледай ти какъв живак се извъди! Още не съм му завил-дозавил последната гайка и хукна — гони го Вихър с масльонка в ръка. — Чакай да ти туря малко гресчица да не ти скърцат лагерите в лактите и коленете!

В 12 часа:

— Вихър и Вихра се скараха и не щат да обядват. Тя — докато роботът не напусне апартамента, той — докато сестра му не се извини

на Кики, задето го нарекла „глупава ютия“. Само Кики яде — включил се е в контакта и зарежда батериите си.

В 1 часа следобед:

— Един от двама ви веднага да се върне, иначе аз си отивам!... Не, не от къщи — от този свят ще си отида!

Въпреки че майчето ѝ напомня къде е валерианът, в 2 часа все пак се връща да поеме дежурството. В 4 часа я хваща мигрената, защото Вихър обявява за съмнителни законите на физиката, и татко идва да я смени.

— Не че се съмнявам — оправдаваше се пред сестра си Вихър, — законите съществуват обективно, независимо от моите съмнения. Но са ги формулирали хора — такива като теб и мен — и може да са сгрешили...

Той записа на лист законите, за да не изтърве някой, и хвана Вихра за краката. Въртя я около себе си, додето тя се развика, че всичката ѝ кръв отишла в главата. Тогава Вихър я пусна и тя, плъзгайки се по паркета, спря чак в кухнята. В ъгъла между хладилника и печката.

— Защото вратите бяха отворени и антрето е без чупка — обясни Вихър, щом сълзите на сестра му секнаха. После застана пред огледалото, направи си прическа на професор, отличен с Нобелова награда, и отметна в списъка: верни са и двата закона — за центробежната сила и за инерцията.

Сега вече можеше да влезе в банята. Заедно с Вихра.

В началото тя не знаеше какво точно се иска от нея, но когато брат ѝ напълни ваната и кресейки „еврика“, се бухна във водата, проумя. Изпищя сърцераздирателно „еврика“ и, бух, след него.

Проверката на закона продължи, докато изплисканата вода заля кухнята и бабчето дотича. Полусуха. Изглеждаше съвсем сносно за човек, прегазил река, дълбока до кръста.

— Къде е Еврика? — надникна във ваната тя. — Забранявам да каните в банята непознати момичета, които не живеят в нашия блок! — разпореди се тя. — И занапред се къпете без Еврика, без дрехи и със сапун — посъветва ги тя.

Бабчето даде и други полезни съвети, но за жалост те нямаха нищо общо със закона на Архимед.

Вихър и Вихра се преоблякоха и дойде ред на закона за земното притегляне.

Вихра пак се навря в банята, понеже по откъслечни реплики на брат си подразбра, че щял да си хареса нещо от покъщнината (Вихра улови одобрителния му поглед върху себе си) и да го хвърли от терасата. За да видел накъде ще полети — нагоре или надолу.

— Ще се къпя със сапун — обади се иззад вратата тя, пусна водата и учудено я загледа как шурти.

След час хавлията се зачуди защо неокъпаната Вихра се увива тъй грижливо с нея.

Вихра излезе от банята доволна като мишка, изобретила капан за котки, и с ужас откри, че капанът не е проработил — Вихър охраняваше вратата.

— Чакам те. Хайде!

Вихра се огледа безпомощно.

— Чакаш ме значи...

Вихра потърси изход.

— Защо не прилъжеш онова желязо — Кики? Него и да го хвърлиш от терасата, все толкоз!

Вихра предвиди всичко. Дори му направи комплимент.

— И да се разглоби този глупав робот, пак ще го сглобиш. Нали си майстор-тенекеджия...

— Кики още не е готов, зарежда си батериите — отърва изобретението си Вихър. — Аз те викам за свидетел — ядоса се Вихър. — Законът за земното притегляне се проверява само с ябълки! — излезе от кожата си Вихър, че трябва да затъва в подробности от времето на Нютон.

Експериментът започна.

Ябълките си знаеха, че са отредени за десерт, но когато полетяха от балкона, прозряха великото си предназначение: да докажат една истина. В името на истината първите няколко загинаха на тротоара, ала другите имаха по-весела съдба. Пустата допреди малко улица изведнъж се напълни с деца, които се надпреварваха да ги ловят. Децата изскачаха от вратите, от прозорците, спускаха се по водосточните тръби, а едно момче изпълзя (както се стори на Вихра) направо изпод паважа и улови най-едрата ябълка.

— Ти продължавай да експериментираш — заръча тя на Вихър и под предлог, че е любопитна да разбере откъде децата са научили закона за земното притегляне, изтича при тях.

А на вечеря демонстрира неочаквано внимание към брат си. Нещо като загриженост. Заяви на всеослушание, че Вихър ѝ се вижда доста блед — вероятно му липсват витамини — и насила му натика десерта си. Три ябълки.

Нашият Вихър не оцени жеста на сестра си. Държеше под око хладилника. Хладилникът дори се почувствува неудобно: нима заради десетте лимонади в камерата му трябва да го гледат с подозрение? Какво толкова е станало?

Стана голяма олелия. Капачките на лимонадите изхвърчаха почти едновременно с неописуем трясък и издъниха вратичката на хладилника.

Първа писна майчето, че върху блока е паднал метеор и е огънал телевизионната антена.

Бабчето се развика, че има земетресение. Епицентърът му бил в мазето. Под шишетата с доматиен сос. Чула как се счутили.

— Къде са очилата ми? — щураше се из апартамента тя, обвинявайки всички подред, че пак са ѝ скрили очилата. Без очила не можела да намери децата и да ги изведе, преди да се е срутил блокът.

Единствен татко запази присъствие на духа и макар лампите да светеха, предположи, че бушоните са гръмнали. Отви ги да провери и вече на тъмно Вихър набра кураж да признае какво се е случило.

— Край на съмненията! При замръзване водата се разширява — завърши той и предупреди бабчето: — Не слагай шишета с лимонада в камерата на хладилника, защото ако гръмнат посред нощ, могат да уплашат някого...

Думите на Вихър успокоиха донякъде майчето. Значи метеорът не е огънал телевизионната антена. Пипнешком (събори само кристалната ваза), тя се добра до телевизора, включи го и седна да гледа. Добре че татко в това време зави бушоните, иначе щеше да се получи страшно недоразумение.

Екранът светна, мярна се опънат лък и стрелата литна. Един мъж се хвана за гърдите и рухна ничком. Нещо като убит.

— Ай че точна стрелба! — писна възторжено Вихра. В гласа ѝ личеше желание да се любува на още точни стрелби. — Хайде пак!

— Хайде! — хвана я за ръката Вихър и я замъкна в другата стая.

Дали винаги носеше игла в джоба си, или случайно му бе попаднала, Вихра не беше сигурна. Но че той без всякакво състрадание я убоде нарочно по пръста, не се усъмни нито за миг. Твърде осезателно беше.

— Ай! — проплака тя. Гласът ѝ молеше да не я боде повече. — Боли!

— Нека! — Излизайки, Вихър рязко се обърна и така връхлетя, че Вихра приклепна, за да я прескочи. Нали затова се е засилил? Той обаче не я прескочи, а се разкрещя, че всичките ѝ пръсти да убоде — и на ръцете, и на краката — пак ще е малко! Защото и тогава едва ли щяла да се сети, че стрелата е сто пъти по-дебела от игла и значи болката от нея е сто пъти по-голяма. А да те улучи граната е направо ужасно. Пък да те гази танк — свръх. Въобще войната не я показвали по филмите, за да се цвили възторжено: „Ай, хайде пак!“ и други такива.

Когато се върнаха в хола, филмът беше свършил и дежурният синоптик с радостта на запален скиор прогнозираше обилни снеговалежи.

Утрото наистина беше бяло. От снега, от веселото настроение на Вихра, че ще има пързалка, и от киселото мляко, което бабчето отиде да купи за закуска. Всичко се белееше.

Само на Вихър му чернееше пред очите.

Кики беше изчезнал. В смисъл, че го нямаше никъде в къщи.

— Ей тук го оставих снощи — тюхкаше се той. — Зареждаше батериите си — въртеше се около контакта той и заничаше в дупките, сякаш Кики можеше да се навре там.

По едно време телефонът звънна и му подсказа, че е готов да му помогне. Вихър се обади и на майчето, и на татко.

— Как ще взема Кики със себе си на работа? — озадачи се майчето.

— Как ще взема Кики със себе си на работа? — озадачи се и татко.

Да е тръгнал с бабчето на пазар, беше съвсем изключено. За бабчето Кики беше играчка. Нещо като кукла, дето вика „ма-ма, ма-ма“.

— Да нямаш ти пръст в изчезването му?

Вихра му показва ръцете си: и десетте ѝ пръста били на място (включително и убоденият), тъй че да я оставел на мира!

Вихър обиколи съседите.

— Добро утро. Дали по погрешка Кики не е спал при вас тази нощ? — питаше той.

Почти всички веднага отговаряха, че — не, Кики не бил спал снощи при тях. Останалите първо претърсваха спалните си и чак тогава клатеха отрицателно глави.

Вихър тръгна по улицата да разпитва минувачите.

Хората бяха отзивчиви. Изслушваха внимателно техническите данни на робота и съжаляваха. Не бяха виждали подобно чудо. Дори в романите с научна фантастика не бяха чели.

Нашият Вихър отгатна:

— Смайвам ги с техническите подробности. Трябва да питам по-накратко.

Всъщност хората се смайваха от косата на Вихър — облак от ситно навити като стружки къдрици с неповторим платинено-алуминиев блясък. Но това не му пречеше да спира минувачите и да пита по-накратко:

— Извинете, да сте срещали Кики?

Никой не беше го срещал. Само един мъж, прегърнал рошаво пуделче, каза, че току-що се сблъскал с Кики на хей онзи ъгъл. И като видя радостта на Вихър, поиска да му достави пълно удоволствие — заведе го до ъгъла.

— Ето го вашия Кики — посочи той седнало на опашката си куче.

Все пак Вихър събра сили да отрони:

— Благодаря! — Хвана кучето за каишката и го поведе към къщи.

А на стълбището пред апартамента го предупреди:

— Без лай! Иначе бабчето ще изхвърли и двама ни, още преди да сме влезли!

Кучето размаха опашка и щом стъпи в антрето, така се разлая, че Вихър се обърна да провери да не е довел няколко кучета.

За щастие бабчето не беше се върнала, а Вихра възприе лая като музика.

— Куче и половина! — възхити се тя.

— Къде я виждаш тая половина? — пак се обърна да провери Вихър. — Кучето е едно, но ще свърши работа!

Работата беше проста: кучето трябваше да подуши контакта, където за последен път са видели Кики, и да го открие по следите.

— Тегли ме към терасата — учуди се Вихър. — Как мислиш, дали Кики е скочил оттам с парашут? — не вярваше сам на думите си Вихър.

Сестра му не се увличаше по парашутизма. Тя рисуваше.

Вихър излезе на терасата. По снега нямаше следа от врабец, камо ли от Кики. Въпреки това кучето ровеше упорито в ъгъла и скоро щеше да открие какво има там, ако нашата Вихра не му беше показала рисунката си. По лицето ѝ се четеше удовлетворението на гърнчар, изваял от глина чудо и половина (както би се изразила Вихра).

— Виж какъв портрет съм ти направила! Портрет и половина!

Вихър остана завинаги с впечатлението, че кучето притежава необикновена интелигентност. Първо, то не понесе рисунката и възмутено лавна срещу незаслужената обида. Второ, веднага намери външната врата, отвори я с предните си лапи и се търкулна надолу по стълбите, за да не слуша теориите на Вихра защо го е нарисувала във вид на оранжева точка.

— То ще полудее — предположи Вихър. — И никога вече няма да го видим — многозначително пророкува Вихър. — Заради твоите точки!

Вихра гледаше към вратата. Очите ѝ ставаха все по-кръгли и по-кръгли, докато накрая придобиха друга форма. Четвъртити. Може би защото дълго се вира в рамката на вратата, затова. На прага стоеше бабчето — бяла-беленичка, окъпана с кисело мляко.

— Днес няма да ядете кисело мляко! — тросна се сърдито тя, сякаш не кучето, а Вихър и Вихра я бяха съборили на стълбите.

— Няма да ядем — съгласи се Вихър и се върна на терасата. Разравяше снега и благодареше на кучето. За неговата интелигентност. За неговия нюх. Кики беше тук. Покрит с два пръста лед и безмерно щастлив. И той проверил един физичен закон и вече не се съмнявал, вече знаел: ледът се образува точно при нула градуса. По Целзий.

ТРЕТА ГЛАВА

ДОКАТО ТАТКО ГЪДЕЛИЧКА МАЙМУНКИТЕ, МАЙЧЕТО НАМЪКВА ПАНТАЛОНА МУ НАОПАКИ, А БАБЧЕТО ЗАКЛЮЧВА КИКИ В БАНЯТА И ПОМАГА НА ЕДИН ВАТМАН ДА СЕ РОДИ ЗА ВТОРИ ПЪТ

Поначало Вихра прие Кики на нож. Не че грабна кухненския нож да го плаши, но още щом го зърна, прояви открито своята антипатия. Нещо като неприязън.

Обиколи го от всички страни, помириса го и се намуси.

— Не понасям миризмата на бензин!

За нея роботът беше чисто и просто автомобил с крака — затова й миришеше на бензин.

— Хайде де! — засегна се Вихър. — Той се движи с батерии, които нощно време зарежда от електрическата мрежа.

— Същинска ютия! — презрително процеди Вихра и почука с пръст по главата на Кики.

— Влезте — откликна тозчас Кики, несъобразил откъде идва звукът.

— Хе! — крякна със задоволство Вихра. — Глупава ютия!

Следобед Вихър се зае да прави автомодел. Кики чевръсто изчисляваше със сметачната линейка всеки детайл и същевременно зубреше телефонния указател. От двете хиляди тома в домашната библиотека единствено него не беше научил наизуст.

— Да, Кики — рече Вихър, — такъв модел ще измайсторим!... — примижа Вихър, че не се разбра дали моделът ще бъде малък и ще се вижда само с присвити очи, или ще бъде дотам бърз, та другите автомодели на състезанието ще му гълтат дима. Кики разбра, че ще му гълтат дима.

— Не забравяйте — Кики говореше изключително на „ви“, много учтив беше. — Не забравяйте — повтори той, — че газовете от ауспуха са отровни. Предлагам да създадем автомодел със слънчеви батерии. Гарантирана дълготрайност — слънцето ще изразходва енергията си след няколко милиарда години.

Идеята за сътворяването на автомобил, който ще му служи безотказно няколко милиарда години, допадна до немай-къде на Вихър и те с Кики помъкнаха цялата си техника на терасата. Слънце там колкото щеш! Терасата обаче беше окупирана. От Вихра. Тя наблюдаваше белите пухкави облачета и настървено ги рисуваше като резедави точки.

— Пак ли ще се занимавате с глупости? — Вихра имаше пред вид техниката. — На тая ютия не й ли изгоря вече реотанът? — Вихра имаше пред вид Кики.

Както обикновено Кики си остана вежлив.

— Здравейте. Добре ли спяхте тази нощ?

— Абе аз ще здравея, ама ти ще си здрав, додето грабна големия чук! — сопна се Вихра. — Бабчето тази нощ пак не е спала, защото си тропал като подкована кобила из апартамента!

Вихра бъркаше. Кики можеше да се сравни не с подкована кобила, а с цял ескадрон (също подкован) — що се отнася до шума, който вдигаше при ходене.

Кики любезно цитира обширен пасаж от медицинската енциклопедия, където се доказваше: възрастните хора спят малко независимо дали са сами в апартамента, или с кобила. Независимо дали подкована, или не.

Работата по автомобила бързо напредна и скоро, задействуван от слънчевите батерии, той направи първото си кръгче по терасата. Направи го и спря. Защо така? Нали уж щеше да бъде дълготраен? Автомобилът остана с впечатление, че енергията на слънцето е секнала, понеже са изтекли няколко милиарда години. А той не е забелязал. Случва се. И не се ядоса. Вихър обаче се ядоса — със слънцето всичко беше наред, но отсрещният блок хвърляше сянка. Лицето му побеля като червена ябълка. Старателно обелена.

— Не бива да се ядосвате — посъветва създателя си Кики. — Това действа отрицателно на нервите — напомни Кики. — Кое то пречи, трябва да се махне — предложи Кики.

На бърза ръка нахвърлиха три проекта как да бъде преместен отсрещният блок и се завтекоха при съседите да ги предумат.

Съседите излязоха свестни хора. Приеха и трите проекта. Вихър и Кики сновяха по етажите, звъняха по апартаментите и все повече се уверяваха в добрината на съкварталците си.

Засмян, в най-ведро настроение, Вихър позвъни на бай Анто и унесен в мечти, забрави пръста си на бутона.

Бравата щракна и на прага се появиха три неща: пижамата на бай Анто, отзивчивата му усмивка и, разбира се, самият той.

— Добър ден — кимна Вихър, а Кики се осведоми дали съседът е спал добре тази нощ.

— А? За гъби ли? Ей сега...

Не, бай Анто не беше глух, но как да чуе човекът, като Вихър продължаваше да звъни.

— Да видите чертежите! — изкрещя Вихър и понеже едната му ръка бе заета със звънеца, помоли бай Анто да сложи пръста си на бутона. Чак тогава разгърна папките и започна да обяснява.

Край тях мина пощальонът и поздрави. Тъй като Вихър разкриваше замисъла на най-забележителния проект: взривяване на горните етажи с цел да не се мести целият блок, а бай Анто клатеше глава и усърдно натискаше звънеца, на поздрава отговори само Кики. Не пропусна да се осведоми дали пощальонът е спал добре тази нощ.

На връщане, сварил същата сцена, пощальонът изказа предположение, че собственикът на апартамента, на който звънят, вероятно го няма или се къпе в банята. Да не упорствуват. И на него му се случвало да разнася телеграми по домовете, а получателите да ги няма или да се къпят в банята. Човешко е.

Вихър и Кики се прибраха окрилени в къщи, но тук ги чакаше разочарованието, излегнало се на дивана. Без да става от дивана, татко промърмори, че състезанието ще се провежда в зала и следователно автомобилът със слънчеви батерии е за никъде.

— Нали?

Изводът беше очебиен и Вихър го усети като удар по очите.

— Ами то излиза, че няма защо да взривяваме горните етажи на блока — помръкна той. — А съседите толкова се зарадваха...

— Кое то пречи, трябва да се махне — ободри го Кики. — Ще взривим покрива на състезателната зала.

Сега разочарованието дойде от метеорологичната служба. Прогнозата за деня на състезанието беше облачно време. Значи нямаше смисъл да взривяват покрива на състезателната зала. Край на взривовете!

— Тогава ще сглобим файтон! — разсърди се Вихър и помъкна Кики към терасата.

— Пак ли вие? — пресрещна ги Вихра. — Пак ли с вашите глупости, тенекеджии такива!

— Разумният човек... — започна философски Кики, но Вихра прихна, че било смешно да се позовават на разума — какъв разум у хора, които се занимават с техника!

Само това му липсваше на Вихър в тази минута — да го обиждат на техника. Той разкърши рамене, сякаш досега бе пълзял в маркуч, представи си какво би направила капка бензин над запалена кибритена клечка и го направи: избухна.

— А твоите рисунки са... А твоите рисунки са... — Гневът така размърда чертите на лицето му, че никой фотограф не би се наел да го снима в момента, а подходящата дума все не му попадеше на езика.

Кики беше на поста си. Преброи белите пухкави облачета и резедавите точки на Вихра и с помощта на сметачната линейка изчисли:

— Кое то пречи, трябва да се махне.

Вихър не се забави. Смачка изпъстрения с точки лист и го хвърли от балкона — махна което пречеше.

— О! Ще хвърляме? — Вихра грабна сандъчето с инструментите и го изсипа върху Вихър. Клеци, шила, менгемета, уплашени да не го наранят, отскочиха от главата му.

— А масльонката не отскочи от главата ви — любезно забеляза Кики. — Защо? Къде е?

Вихра посочи ръкава на брат си и с неподражаем тон пропя:

— Ръкавът му е изцапан с нещо мазно...

Ето къде била масльонката! Изцедена до капка! А очите на Вихра бяха пълни с решимост да гледат и занапред омазнени ръкави...

— Що за безобразие? — Вихър посочи петното, сякаш очакваше то да се обиди от посочването и да изчезне. Или поне да избледнее.

— Кое то пречи, трябва да се махне — подаде ножицата Кики. — За равновесие ще отрежем и двата ръкава.

Отрязаха ги и се получи нещо като потник. С яка. И с копчета отпред.

Същата вечер, когато децата заспаха, а Кики, клекнал, до контакта да се зарежда, изчисляваше нещо си, майчето, татко и бабчето

се разприказваха.

— Хубаво е, че детето рисува — започна майчето.

— Но защо все точки? — продължи бабчето.

— Вече ми се мержелее пред очите от тях! — завърши татко с молба от днес нататък да не готвят супа топчета — напомняла му Вихрините точки.

Цяла нощ умуваха и нощта, навикнала да бди над спящи хора, хем се дивеше на издръжливостта им, хем ѝ беше драго, че си има компания.

Накрая майчето, татко и бабчето се наговориха да обявят война на точките. Не, не се строиха в редица пред Вихра и не казаха открито: „Тъй и тъй, Вихре, обявяваме война на точките!“, а постъпиха другояче. Прибягнаха до нещо като военна хитрост.

От петък още татко затръби, че е страстен турист и до неделя все стягаше багажа.

— Ти отиваш на море — показва досетливост Вихра, видяла татко да слага в раницата банския си костюм. — Не, отиваш в Сахара — съобрази Вихра, понеже към банския костюм бе прибавен двулитров термос. — Впрочем, човек ожаднява и във вулкан — преизпълни се Вихра с уважение към храбрия татко.

А храбрият татко имаше доста примирен вид.

— Ако се наложи, и морето ще преплувам, и пустинята ще прекося, и в кратера на вулкан ще се спусна, само и само...

— Ама ти прибра и моята... — възкликна Вихра, зърнала сред багажа своята жилетка. — Тя ще ти е малка — рече да си я вземе Вихра, спъна се и падна.

При което се намери в непосредствена близост до раницата. Нещо повече — според раницата Вихра влезе в нея. Не цялата, но ръцете, краката и главата ѝ бяха вътре. Татко ѝ се скара.

— Какво търсиш?!

Татко я измъкна оттам.

— Взел съм всичко, няма нужда да проверяваш!

Татко посочи часовника.

— Ще изпуснем автобуса за Витоша.

Витоша ли? Кога го е молила да я води на Витоша? Нашата Вихра бе обхваната от подозрения и поведе разговор, за да разкрие истинските му намерения.

— Художниците са фотографчии! — клеветеше ги тя по пътя към трамвайната спирка. — Всеки може да нарисува това, което вижда, но само аз проявявам новаторство! — дрънкаше тя в трамвая. — В моите точки е скрита простота, изящество, дълбок смисъл. Мога да си представя различни неща — според настроението си: кон, гръмотевична буря или лопата, минзухар, гъсеница... — изреждаше тя предимствата на точките, докато тичаха към автобуса.

Автобусът ги забеляза отдалече и реши да ги почака. Да, но те спряха и започнаха да спорят. За изкуството.

Автобусът трябваше да спази разписанието и сигнализира, че тръгва. Да побързат.

Къде ти! Татко и Вихра тъкмо сега си доказваха най-важните неща. Пак за изкуството. Автобусът все още беше на спирката, когато те дотърчаха запъхтени и разбраха, че този е за другаде. Техният току-що заминал.

Но татко не се отказа от идеята си да качи Вихра на Витоша. Нека стъпи на Черни връх, нека види боровите и брезите, нека чуе потоците и славеите, пък ще я пита после какви точки ще рисува!

— Ще вземем лифта — каза той с глас, сякаш след дълги отлагания удовлетворява мечтата на Вихра да отиде на Витоша с лифт, а не с автобус. — Дори по-весело ще бъде — увери я той.

— Какъв е тоя лифт? — Вихра гледаше като агне, на което предлагат екскурзия с гладен вълк и го уверяват, че ще му бъде по-весело.

В обяснението на татко се споменаваха някакви стоманени въжета и движещи се по тях кабинки, от които на Вихра й замириса на техника. А покрай брат си беше насъбрала такива чувства към техниката, че да ги източеха в буркан и да ги смесеха с два буркана мед, пак щяха да вгорчат живота на всички техници и изобретатели по света.

Тя събу сандалите си. Надяваше се, че в лифта не пускат боси.

Татко не знаеше дали в лифта пускат боси и му се наложи да го замества.

Поклащайки се на раменете му, Вихра хвалеше татко и непрекъснато откриваше все по-неприятни качества в обикновения лифт. Ужас — ужасен бил!

— По-добре гледай наоколо — прекъсна я татко. — Каква хубост, а?

— Издаде ли се най-сетне! — скочи от раменете му Вихра. — Няма да рисувам тая хубост! Няма! — хукна по нанадолнището Вихра и татко едва я настигна.

— Добре, добре. Да идем в зоологическата градина.

— За да ме караш да рисувам слона! — нацупи се Вихра.

Татко не я накара да рисува слона. Просто не искаше от самото начало да я натоварва с такова едро животно. Търсеше нещо по-дребно. Заничаше от клетка в клетка, не млъкваше. Колко са бели белите мечки, нали? А кенгуруто, както се е подпряло на опашката си, не прилича ли на трикрако столче? И то с джоб.

— Виж пауна! — посочи го татко тъкмо когато разперваше опашка. После се плесна по челото, сякаш бе забравил ютията включена върху черния си панталон, и каза, че случайно имал в джоба си тетрадка и молив. — Ще нарисуваш ли пауна?

— Опашката може — отстъпи Вихра и татко много се зарадва, макар после да излезе, че нямало защо: нашата Вихра не нарисува цялата опашка, а се задоволи само с точките по нея...

— Хубаво — не се предаде татко и я повлече към друга клетка, заобикаляйки отдалеч австралийските кокошки, ягуарите, леопардите — въобще всичко, което се перчеше с точки по кожата и перушината си, под предлог че били много кръвожадни.

— Не думай! — ококори се Вихра. — Нещо май не съм чувала за кръвожадни кокошки...

Татко каза, че и той не е чувал и я заведе при маймунките. Те цвърчаха, пицяха, люлееха се на опашките си сякаш се възмущаваха, че посетителите спират и при другите животни. По тях не се забелязваха точки, но току-виж Вихра нарисувала само кръглите им очи, затова татко настоя да ги рисува от кръста надолу. Ако не друго, поне опашката ще трябва да изобрази с черта!

Пред устата на Вихра се мярна нещо сладко и тя го близна. Всъщност предвкуси победата си.

— Цял живот съм мечтала да ми позират маймунки — прие на драго сърце тя, — но тия не са достатъчно весели — набеди ги умишлено тя.

— Лесна работа, ей сега ще ги развеселя — тикна татко пръст между пръчките на клетката.

Той все още гъделичкаше маймунките, когато Вихра се прибра в къщи и поръча на бабчето да не чака татко за обяд, а да му занесе мусаката в зоологическата градина. Там бил. Претърпял нещо като поражение във войната с точките...

В същото време Вихър лежеше на дивана в хола, а майчето вадеше от гардероба дреха след дреха, обличаше ги и възпитаваше сина си:

— Е, как ти изглеждам така? — пременена в най-хубавата си рокля. — А сега? — надянала пенюара на бабчето, който ѝ беше къс и широк.

— Ами ей тъй? — намъкнала панталона на татко наопаки, с един запретнат крачол.

— Чудесно — отвърщаше неизменно нейният син, загледан в тавана. — Чудесно.

— Как ще е чудесно! — кипеше майчето. — Аз ти давам пример за художествено оформление — хващаше се за главата майчето, — което е много важно! — натъртваше майчето, за да му напомни, че е дизайнер и разбира от тия работи. Дизайнерите наистина разбират от художествено оформление. Професията ги задължава.

Вихър все гледаше в тавана и майчето доведе неоспоримия пример: Кики.

— Какво е това?

— Робот с особена конструкция, изобретен в момент на изключително вдъхновение — издекламира Кики. — Колко добре ви стои този панталон — направи комплимент Кики. — Добре ли спяхте тази нощ?

— Благодаря. Добре. — И без въздишката на майчето беше ясно: хич даже не е мигнала.

Тя завъртя Кики — нека Вихър хубавичко огледа произведеното в момент на изключително вдъхновение.

— Виж го само! Виж му ръцете — лявата по-къса от дясната и се удрят една о друга, та си му вързал възглавници на лактите да не дрънчи.

Кики с усърдие изпълни молбата на майчето да се разходи натам-насам.

— И краката му същите! Не за ходене, а за спъване!

— Сега е мой ред да кажа нещо за художественото оформление — надигна се от дивана Вихър. — Научи ли Кики енциклопедията наизуст? Научи я, защото е умна и самообучаваща се машина. Може ли Кики да направи автомобил? Може, защото е сръчна машина. А художественото оформление е вятър и мъгла!

Вихър улови Кики за по-дългата ръка и двамата с обидена походка напуснаха стаята.

Майчето я хвана мигрената, ала намери сили в себе си да зарадва татко (тъкмо се беше завърнал отчаян от зоологическата градина):

— Изглежда си прав! Ако обясним на децата кой е Руфо, те ще го обикнат и във всичко ще му подражават. Ще се стремят да станат като него. Стига сме си играли на разни войнички — това са стари, изостанали методи на възпитание...

Тези думи наистина зарадваха татко, но бабчето ги прие като лична обида:

— Значи аз съм остаряла? Значи моите методи са изостанали? Добре. Ще видите вие. Ще минем и без вашия Руфо! Аз се заемам с децата и ще бъдете свидетели... — Тя не довърши на какво ще бъдат свидетели майчето и татко, но то се разбираше — на нейната победа. Така бабчето се зае с приобщаването на Вихър към художественото оформление, естетиката и въобще към изкуството. Без много церемонии го помъкна към художествената галерия: старо, изпитано средство — изключено е картините на големите майстори да не му развълнуват душицата!

Помъкването, разбира се, имаше предисловие. Що зор видя бабчето, докато прилже Кики да влезе в банята, за да го заключи там, понеже и той искаше да посети галерията. Нещо като компания да им правел.

В трамвая бабчето така разпалено описваше картините, които щяха да разглеждат — сюжета им, формата, багрите — че ватманът се заслуша и насмалко да мине през кръстовището на червен светофар. И щеше да мине, но трамваят му попречи — изскочи от релсите и се заби в тротоара. При пълна скорост. Кое то помогна на пътниците да се струпат на предното стъкло.

За няколко секунди стъклото остана здраво. После се разколеба — щом така го блъска, може би го смятат за врата, и се отвори.

Пътниците, начело с ватмана, се изсипаха на тротоара и като мирни пешеходци вкупом тръгнаха след бабчето и Вихър към художествената галерия. Там ватманът щеше да изпадне в безподобен възторг и щеше да обещае на бабчето отсега нататък да я вози без билет. Защото на нея дължал второто си раждане.

Щеше да се разтяхка:

— Цял живот по релсите напред-назад, напред-назад...

И да хвърля умилен погледи на картините:

— Добре че трамваят набра кураж да изскочи от релсите, за да видя тая хубост.

И да тича заедно с всички от зала в зала.

— И то не сам, а с цял трамвай хора!

Точно след това му изказване бабчето забеляза, че не целият трамвай е тук. Вихър липсваше.

А сякаш за свидетел на поражението ѝ пристигна майчето с Кики. (Не съумя да се отърве от него. Той я застигна по стълбите, тътрейки вратата на банята, и след като я попита дали е спала добре тази нощ, заплаши, че ако не го вземе доброволно със себе си, той ще я следва с вратата на гръб. Нещо като изнудване се получи.)

— Какво стана? — нетърпеливо заразитва майчето. — Какво каза Вихър за художествената галерия?

— Каза, че общо взето я бивало и ако се изхвърлят картините и другите боклуци (скулптурите!), щяло да се отвори достатъчно място за състезание с авиомодели...

— И къде е все пак? — Погледът на майчето бе побрал всички нюанси на унинието.

Намериха го отвън. До цистерната, с която миеха улицата. С грейнало лице, сякаш пред него беше най-хубавата картина. Моля ти се! Изчислявал налягането на водната струя в маркуча. Диаметърът на маркуча, значи, го довел до такъв възторг!

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

*ДЕЦАТА ОТ ЦЕЛИЯ КВАРТАЛ ХЪЛЦАТ ЗА ПЛАЧЕЩАТА ВЪРБА, НО ВИХЪР Я СПАСЯВА, РАЗМАХВАЙКИ
БРАДВА, И ТРЪГВА ПОСРЕД НОЩ НА СЪСТЕЗАНИЕ, КОЕТО Е НА ДРУГИЯ ДЕН*

Въпреки поражението си в художествената галерия, бабчето не се отказа от войните. Хвърли се в атака срещу точките.

Един ден тя се заувърта около Вихра и нашата Вихра веднага усети накъде клони работата. Изчака бабчето да се плесне по челото, сякаш е забравила ютията, включена върху черния панталон на татко, и контраатакува. В упор попита.

— Да не би случайно в джоба си да имаш тетрадка и молив?

Бабчето се оказа костелив орех. Призна само за молива. Тетрадката не била случайно, а нарочно сложена в джоба ѝ. На престилката де.

— Да не би случайно да искаш да нарисувам нещо в тая тетрадка с тоя молив?

Бабчето примигна и Вихра усили контраатаката.

— Тогава вади ги и да почваме. Двете заедно.

— Ама не точки, нали? — усъмни се в тази готовност бабчето.

— Аз поне ще се старая, но за останалите не гарантирам! — Вихра грабна баскетболната топка и я отнесе на покрива на отсрещния блок (същия, който Вихър щеше да взриви). А като се върна, с най-благ глас помоли: — Хайде, първо ти я нарисувай!

Бабчето се взря в топката. На листа се получи нещо като точка.

— Забеляза ли как ми попречи пердето? — изуми се тя от резултата.

— Забелязах — кимна Вихра. — Вече няма да ти пречи пердето — дръпна го Вихра с такъв ентусиазъм, че и корнизът загуби способност да пречи. Беше изкъртен.

Бабчето премълча. Не биваше да се кара на Вихра тъкмо сега.

Тя отново се взря в топката и на листа отново се получи нещо като точка. По-голяма.

— Художниците рисуват прави — оправда се смутено бабчето.
— Столът е виновен.

— И това забелязах — кимна Вихра. — Веднага ще се разправим с виновниците! — И без да пилее време да търси по-подходящо наказание за стола, Вихра го запокити през прозореца.

— На те... — Бабчето щеше да каже: „На теб няма да ти се размине за стола!“, но спря посред думата и го извъртя. — На те... расата може да имам повече късмет.

Така третата, най-голямата точка, тя нарисува права, гледайки топката от терасата, и сепнато се послуша дали не се връщат майчето и татко. Току-виж я упрекнали, че тя учи детето на точките!

А пък на Вихър този ден му тръгна на кавги, скандали и други такива.

Първия скандал му организира бабчето, задето цяла нощ не мигнала от трополенето на Кики. После Вихра загуби някакъв лист с виолетови точки, наруга брат си и обърна сандъчето с инструментите върху главата му. Масльонката, за кой ли път, се изля в ръкава му, той превърна и тази риза в потник с яка и подгони Кики.

— Отиваме да играем футбол!

Кики отказа. Имал да изчислява коефициента на вредното действие от шума при затръшването на врати.

И уточни:

— Вашата сестра тръшка вратите под носа ми.

— Ще играеш футбол! — не отстъпи Вихър. — Ще се уморяваш, за да не тропаш нощем, а да спиш — отне му сметачната линейка Вихър. — Физическата култура е задължителна — тикна топката в ръцете му Вихър.

Предпазливо, като че ли крепеше стъклен абажур, напълнен с компот от малини, Кики занесе топката на двора.

— Какво да я правя?

— Няма да я питаш добре ли е спала тази нощ и няма да й изчисляваш обема! — тросна се Вихър. — Ще я риташ!

Според Кики ритането беше излишно. Защо да си похабява обувките? Новите обувки!

— Това е без значение. За да получиш, трябва да дадеш! — И Вихър обясни, че ето, обувките може би ще се скъсат, но в замяна Кики ще получи плавна походка, бързи рефлексии и други такива.

— Що са ми тия рефлексии? — приглади с безразличие антената си Кики.

Вихър подскочи, сякаш беше обул шпайкове, обърнати от Кики наопаки. С шиповете навътре.

— Що са ти рефлексии ли?

Вихър застана плътно до Кики.

— Добре, ще ти кажа!

Вихър развинти фантазията си.

— Утре като те срещне черна горилка с брадва, да не може да те победи!

— Утре ли ще ме срещне?

— Утре!

— Черна?

— Черна!

— С брадва?

— С остра!

— Нищо — нехайно чукна лакът о лакът Кики. — Аз съм от пластмаса и не ставам за ядене.

— Тя няма да те яде — заплаши го Вихър. — Тя ще те хлопне с брадвата по главата и като се разхвърчат батериите ти, ще ги накълца ей тъй — Вихър направи някакво много сложно движение с ръце и Кики се усмихна — ако и горилката върти така брадвата, няма да успее да му скълца батериите. По-скоро ще се самоубие!

Уловил смисъла на усмивката му, Вихър побърза да се поправи.

— Не успее ли с брадвата, ще ги смачка с пета! — За демонстрация Вихър се друсна на петите си. Невероятно силно. Да беше се друсал още десетина минути, щяха да забранят движението по улицата. Заради пукнатините в асфалта.

Страшната картина свърши работа. Стресна Кики.

— Оо — проточи жално той, — къде е топката?

— Тук — отвърна Вихър. — А се рита така — показва Вихър.

— Ясно! — Кики се засили, пъргав като наковалня, и заби обувката си на половин метър от топката.

Вихър смръщи нос, като че ли се беше нажабуркал с олио.

— Ако не си е счупил крака — въздъхна той, — значи от обувката нищо не е останало.

И от чорапа нищо не бе останало, но Кики успокои създателя си.

— За да получа рефлекс, трябва да дам обувките си. Ето, едната вече дадох. — И се втурна към топката, готов да жертвува не само другата обувка, ами и всичките си крайници. Става дума за ръцете, краката и антената, къдреща се вместо перчем над челото му.

Кики обаче не се разглоби и уцели (да не повярваш!) топката с крак. Нещо като случайност. Наистина, просна се по гръб, но ѝ даде такъв фалц, че стрелвайки се в прозореца на партера отсреща, тя изхвъркна след малко от прозореца на шестия етаж. Кой знае, може би с помощта на неправдоподобно въртеливото си движение бе отваряла врати и ползувала дори асансьор!

А какво бе свършила топката в посетените от нея апартаменти, щеше да се разбере вечерта, когато татко с тих глас щеше да помоли семейството да не подстрекава Кики да играе футбол. Иначе трябвало спешно да продадат колата, за да заплатят поне отчасти щетите...

Топката, завърнала се като същински бумеранг, завари Кики с приготвен за шут крак. Той я посрещна от воле и тя, летейки успоредно с втората му обувка, реши, че новоизпеченият футболист има някаква тайна слабост към прозорците. Дори към отворените прозорци на таксиметровите коли. Не, по-добре да се спуска, отколкото да се остави в краката на Кики!

Топката тупна на задната седалка на таксито и се спуска с подходящ звук.

— Пуф!

— Пуф, я! — рече назидателно шофьорът, без да се обръща. — То се знае, ще се умориш като бягаш (шофьорът погледна спидометъра и подсвирна) със седемдесет километра в час! Качването в движение е опасно! — Шофьорът забеляза Вихър и Кики, които препускаха след колата, и осъдително добави: — Пък и лош пример даваш на децата!

Въпреки приличната скорост на таксито, Вихър и Кики вероятно щяха да го настигнат. Ала те се отказаха. Защо? Заради някакви ужасни викове, писъци и други такива.

След тях търчеше Вихра, сякаш някой я гонеше с брадва.

— Какво е станало? — запита Вихър.

Вихра не можеше да си поеме дъх и пребледняла заекваше:

— С брадва... разбираш ли... с брадва...

Вихър нищо не разбираше, но Кики — да.

— Вашата сестра иска да каже, че горилата с брадвата вместо утре е дошла днес.

Кики се чувствуваше задължен да благодари на Вихра.

— Безкрайно съм ви задължен, задето тичахте да спасите батериите ми.

Кики се поклони.

— Безкрайно съм ви признателен!

Кики утеши Вихра.

— Не се тревожете, аз вече дадох обувките си, но в замяна на това заякнах. Ще се преборя с горилата. Къде е?

Вихра се съвзе и първата цяла дума, която произнесе, бе:

— Ютия! — подчертавайки безгрижието си за целостта на Кики и батериите му. После обясни на Вихър защо е заеквала: — Секат върбата!

— Нашата върба?! — Вихър изрече толкова „не“-та, че в радиус от десет километра не остана място за едно „да“.

В квартала между блоковете се ширеше голяма поляна, наскре която растеше плачеща върба. Нещо като център на игрите. Никъде не беше толкова интересно, колкото под зелената шатра от увиснали до земята клони. Когато децата си уговаряха среща, определяха само часа — мястото се разбираше от само себе си — при върбата.

Тримата (Вихър, Вихра и Кики) свариха под върбата бай Анто и един чичко с брадва.

— Не бива! — не позволяваше бай Анто. — Не бива да се унищожават дърветата. Гледай каква красота е!

— Та нали и аз думам същото: красота е! Ама нареждане — път щял да минава оттук — оправдаваше се чичкото с брадвата, но брадвата от опит знаеше, че той ще върти, ще суче, куп приказки ще наприказва и пак ще отсече върбата. Не му беше за пръв път да сече върби.

Вихър дръпна Кики настрани и му пошепна да записва тия двамата, докато те с Вихра съберат децата от квартала.

Кики пристъпи към действие. Осведоми се първо дали бай Анто и чичкото с брадвата са спали добре тази нощ, а после с големи подробности им разкри какво представлява фотосинтезата и колко е важна за живота на хората.

Добре върбата беше смаяна, че виж ти! — без нея децата щели да добият тен на ламарина, стояла двайсет години в тиня; въздухът щял да обеднее откъм кислород; птиците... въобще нямало да има птици! И други такива.

Чичкото с брадвата и бай Анто бяха потресени.

— Брей, брей, брей, що за чудесия били туй дърветата!

— Да — потвърди Кики. — Отсичаш върбата и тя, какво?

— Пада на земята — сети се чичкото с брадвата. Имаше опит.

— Пада — съгласи се Кики, — а щом падне, листата й спират да произвеждат кислород. И какво?

— Няма кислород — сети се бай Анто.

— Няма — повтори Кики — и всичко живо се тръшка, рита, задъхва се...

Чичкото с брадвата се хвана за гърлото — усещаше, че вече се задъхва. Ех, да имаше кой да му вземе брадвата, та да не изпълни нареждането...

Намери се кой. Вихър и Вихра се върнаха с децата от целия квартал, взеха брадвата и вкупом отидоха при главния проектант.

Вихър надникна в чертежите на бюрото му и свъси чело.

— Значи няма начин пътят да мине от другаде?

— Няма начин — оправдаваше се шашнатият от необичайните гости проектант. И без някой да го бие по главата, се похвали. — А точно на мястото на плачещата върба ще построим кръстовище.

А така! Вихър подхвърли коварен въпрос. Нещо като въдица.

— Със иди без регулировчик?

Проектантът се хвана на въдицата.

— Със.

Тогава Вихър го притисна до стената, размахвайки брадвата. Защо на кръстовището да не се оформи островче с плачеща върба? Има ли нещо по-трогателно от регулировчик под плачеща върба? Или главният проектант няма въображение? И други такива.

Сянка на отчаяние мина по лицето на проектанта. Сянка като при пълно слънчево затъмнение. За отчаянието да не говорим. Той призна, че си представя регулировчик под плачеща върба и обеща да се помъчи да направи нещо.

— А така — подаде му ръка Вихър. — Помъчете се!

Отстъпи крачка назад и произнесе с твърд глас (ако му хрумнеше, можеше да реже стъкло с тоя твърд глас. Вместо с диамант.):

— Пък не се ли вслушате в молбата ни, видите ли сметката на нашата върба, на това кръстовище всички ние организирано ще нарушаваме правилата за уличното движение. Нали така?

Детската делегация отговори хорово:

— Така! Ще им видим сметката на правилата!

Вихър дирижираше с бравата.

— И нашите деца!

Хорът тържествено отекна:

— И нашите деца! И те ще им видят сметката!

Вихър се вдъхнови.

— И нашите внуци!

Като стигнаха до правнуците, децата се разхълцаха. Не беше ясно дали от мисълта, че обричат себе си и своите потомци цял живот да пресичат кръстовището на червено, или заради върбата, но всички плачеха искрено. Дори сърцераздирателно.

Проектантът се видя в чудо. Чувствуваше, че ако ги лиши от върбата, децата няма да успеят да пораснат. Нито да отгледат внуци и правнуци. Повторно се врене да направи всичко, което е по силите му, и ги почерпи с бонбони. Шоколадови. Нашият Вихър обаче отне бонбоните от децата и ги тропна на бюрото му.

— Без! Първо да свършим работа, пък после ще видим кой кого ще черпи!

А след месец, когато пътят беше готов, при проектанта нахълта детската делегация, въоръжена с трийсет и осем кутии шоколадови бонбони. Голям смях падна. И макар проектантът да беше диабетик, един бонбон не остана.

На другия ден беше състезанието по автомоделизъм, за което Вихър толкова отдавна се стягаше. Той си легна с дрехите, за да не се бави сутринта с обличане. Да не закъснее.

— Ами ако се успя? — ужаси се от тая възможност Вихър и въпреки уверенията на майчето, татко и бабчето, че ще го събудят навреме, не заспа. Нещо повече — и тях вдигна малко след полунощ и ги предупреди, че не тръгнат ли в същия миг, вече са закъснели!

Всички бяха озадачени, че навън не се развиделява, но понеже часовниците до един бяха спрели (случва се) и не знаеха колко е часът, взеха да се обличат.

А според Вихър се туткаха.

Майчето едва-едва се решише.

— Дай аз — изтръгна гребена от ръцете ѝ той.

Получи се прическа-загадка. Смътно напомняше някакъв зеленчук.

— Зелка — позна майчето, не се хареса и започна сама. Отначало.

Татко връзваше вратовръзката си тъй сръчно, че щеше да се мотае с нея до вечерта. Или в най-добрия случай до обед.

— Дай аз — грабна вратовръзката Вихър и стъкменият от него възел порази татко. Така само корабни възета се връзвали и на улицата той щял да прилича на кораб в открито море. И също започна сам. Отначало.

Бабчето явно поне през следващите пет-шест дни нямаше намерение да си спомни къде е дянала очилата си. Ходеше от стая в стая и обвиняваше всички подред, че са ги скрили. Както обикновено.

— Аз ще ги намеря — разтършува се Вихър и ги намери. И веднага се разбра, че не били те — с тези бабчето четяла, а ония за състезанието били други. Не очила, а чудо. Даже рамката им имала самочувствието на бинокъл. И взе да ги търси сама. Отначало.

Вихра пък се беше навряла в гардероба, изхвърляше дреха след дреха и викаше, че без бялата рокля на червените точки на никакво състезание няма да иде. На кино щяла да иде!

Когато най-сетне бялата рокля на червените точки бе открита, оказа се, че не е изгладена.

— Аз ще я изгладя! — включи ютията Вихър, сигурен, че най-бързо ще се справи. Оглади я, но нашата Вихра като напук бе съблазнена от червената рокля на белите точки. Непременно нея искала. Иначе щяла да иде на кино! И започна да я глади сама. Отначало.

— Това е саботаж! — излезе от търпение Вихър. — Това е заговор срещу мен и състезанието! — разконспирира действията им Вихър. — Тръгвам без вас!

И наистина тръгна, придружен от Кики, пременен от предишния ден с униформата на курсант от морско училище. Моряшката барета с развяващите се ленти много му отиваше, но понеже вятърът непрекъснато заплашваше да я отнесе в някой от съседните квартали, Кики я нахлупи до ушите си и завърза лентите.

— Сега в главата приличаш на мексиканец, който е загубил периферията на сомбрерото си — рече Вихър, — но надолу си все още моряк...

Часът беше едва три и състезателната зала естествено беше заключена. На Вихър му се доспа и той се излегна на една пейка в отсрещната градинка. А Кики, усетил батериите си изтощени, препусна обратно в къщи да ги зарежда. Там между другото щеше да съобщи колко е часът и вестта щеше да предизвика голям шум. После щеше да настъпи тишина — всички щяха да се съблекат и да си легнат.

Вихър спа, докато слънцето блесна в очите му. Тогава му обърна гръб, но от това пейката не стана по-широка и Вихър тупна на земята с цялата си дължина. И продължи да спи, макар часът да беше вече девет.

В състезателната зала публиката шумеше, изпълнила амфитеатралните редове от пода до тавана, следеше кой влиза и кой излиза, тръпнеше от нетърпение да види победителя; състезателите проверяваха за последен път моделите си, хвърляха пренебрежителни или завистливи погледи към съперниците; журито отмяташе в списъка явилите и неявилите се, съвещаваха се да чакат ли Вихър, който закъсняваше вече половин час, или да започват.

— Започваме — даде знак председателят на журито.

— Добре ли спяхте тази нощ? — осведоми се някой зад него.

— Много добре — разсеяно отвърна председателят и призова: — Публиката да запази тишина!

— Тишината е хубаво нещо — обади се същият глас. — С изобретяването на автомобила хората постигнаха бързина и удобство, но убиха тишината и един ден ще се каят...

— Състезатели с номера от едно до десет да заемат местата си — не му обърна внимание председателят.

— А аз зная телефонния ви номер — бодро продължи гласът. — Много хубаво е да знаеш всички телефонни номера. Набираш някой и питаш: „Добре ли спяхте тази нощ?“ Отсреща се радват: виж ти, някой

се интересува от тях, звъни им, проявява загриженост за съня им. Как мислите, това не е ли отлично средство за борба с алиенацията?

— Какво искаш най-сетне? — извърна се председателят към полумексиканеца — полуматроса Кики.

— Да изчакате Вихър, моя създател. Аз съм робот с особена конструкция, изобретен в момент на изключително вдъхновение — издекламира Кики и доловил, че председателят е склонен да почака (щом Вихър е направил такъв всезнаещ робот, какъв ли ще е автомобилът му!), взе да се ръкува подред с членовете на журито, да цитира номерата на домашните им телефони и да ги пита добре ли са спали тази нощ. Печелеше време.

Най-после Вихър се появи, прегърнал модела си — абсолютно копие на стар раздрънкан файтон — и залата избухна в смях, а председателят на журито съжали задеото го е чакал.

— Запазете тишина, запазете тишина! — развика се той. — Искam да обявя старта!

Къде ти! Двамина се ловяха на бас дали файтонът има ауспух, или се тегли с връвчица, но мнозинството се кискаше и предлагаше на Вихър да запрегне бял кон във файтона — така поне ще стигне до финала. Последен, ала тържествено.

Председателят се ядоса и за да въдвори тишина, почука с дръжката на сигналния пистолет по масата.

Пистолетът гръмна.

Олеле майчице!

Сред публиката имаше хора, които не знаеха, че пистолетите стрелят и с дръжките си, та доста се развълнуваха, а състезателите с по-слаби нерви пуснаха моделите си от стартовата линия.

— Къде се засилихте... — защура се насам-натам председателят. — Старт още не съм дал!

— И правилно — настигна го Вихър. Точно в този момент председателят се обърна, Вихър се оплете в краката му и двамата паднаха.

Падането бе съпроводено с трясък. Не. С гръм. Също като че ли не. В края на краищата не може от падането на един председател и на едно дете да се чуе такъв бумтеж.

— Тоя пистолет май стреля самичък! — Рунтавите вежди на председателя изумено пълзяха нагоре и навяваха на Вихър мисълта, че

ако той ги сресва по-хитро, плешивината му въобще няма да личи.

Дори състезателите с по-здрави нерви не издържаха на втория изстрел и моделите им стартираха. А не биваше. Защото състезателите, които бяха пуснали моделите си при първия изстрел, сега се мотаеха по пистата да ги събират.

И стана тя каквато стана!

Въпреки шумотевицата наоколо, председателят и Вихър свойски си бърбреха в легнало положение. Така поне изглеждаше отстрани. В действителност те не се чуваха.

— Искан да ви помоля да забавите малко старта. — крещеше Вихър.

Председателят също крещеше:

— Аз какво съм виновен, че не мога да обявя старта?

— Моето семейство още не е дошло...

— Глупости. Семейството ми не е виновно, пистолетът не е в ред.

— Интересно защо. Тръгнаха в полунощ.

— Няма да откараме до полунощ, я! До обед трябва да проведем състезанието!

С тия думи председателят се вдигна и вдигна и пистолета.

— Готови!... — Пистолетът не гръмна.

Той извика още десетина пъти „готови“, но пистолетът оставаше ням. Нещо като последователни засечки. Състезателите взеха да се безпокоят, че горивото на моделите им ще свърши преди да са стартирали. Разбрал безпокойството им, председателят реши да обяви старта с флагче и прибра проклетия пистолет в джоба си.

И тогава той гръмна.

Сега вече изумлението на председателя нарасна до такава степен, че не можа да се побере само в него, преля навън, запълни залата. Никой не го забеляза, защото всички следяха бърмчащите по пистата модели.

Нашият Вихър пусна файтона на седмата обиколка, когато дойдоха майчето, татко, бабчето и Вихра.

На ви сега! Файтонът, онзи смешният, онзи, дето предлагаша да се запрегне с бял кон, онзи, за когото се съмняваша има ли ауспук, няма ли, финишира пръв. Двайсетте му ауспуха (той наистина имаше дваисет ауспуха, та отзад приличаше на току-що разпечатана кутия

цигари) заизпускаха разноцветни димни колелца. Вихър небрежно нанизваше колелцата на пръстите си — все едно че бяха кравайчета. После ги издухваше нагоре към тавана, където те се разширяваха, влизаха едно в друго и въобще създаваха много тържествена атмосфера в залата. Същинска илюминация!

Всички мълчаха. Сякаш бяха забравили с какво се ръкопляска и подозрително се споглеждаха: сънуват или не сънуват. Още повече че Кики, чудейки се как да изрази възторга си от своя създател, ходеше между тях и ги питаше добре ли са спали тази нощ.

Журието се зае да изчислява скоростта на файтона (междувременно, разгледали го внимателно, констатираха, че в него са монтирани два свръх-мощни турбореактивни двигателя) и направо се шашна. Един журналист дотам се развълнува, че не се разбра какво точно направи: разцелува Вихър и изпрати телеграма до Световната федерация по автомобилизъм или обратното. След това в бъркотията връчиха на Вихър всички малки и големи награди.

Публиката скандираше, ръкопляскаше, всеки искаше да целуне Вихър или поне да го пипне с пръст. Защото и през ум не им минаваше, че подир малко журналистът ще се съвземе от вълнението, ще извади фотоапарата да снима машината-победител и като я освети със светкавицата, ще се развика. Нещо повече — ще отнеме наградите от Вихър (и малките, и големите) и ще ги върне на журието.

— Какво гледахме досега? — развика се журналистът. — Къде ни бяха очите? — укори залата журналистът. — Файтонът финишира пръв, не отричам, но я го погледнете! — вдигна файтона над главата си журналистът. — Къде му е художественото оформление, а?

Макар залата да мълчеше, беше ясно, че не — никой не вижда художественото оформление на файтона. И са съгласни, че да — изключено е на първа страница на вестника да се публикува подобна таратайка!

— Художественото оформление и въобще изкуството е вятър и мъгла! — защити се Вихър и всички (състезатели, жури, публика) съжалиха, че са го целунали или пипнали с пръст.

Вихър си тръгна. Огорчение и влага напиха в очите му. Влага като от градинска лейка. За огорчението да не говорим.

ПЕТА ГЛАВА

МАЙЧЕТО, ТАТКО И БАБЧЕТО СЕ ЛЮБУВАТ НА ПОПОВИ ЛЪЖИЧКИ В КАФЕТО И ВЗЕМАТ ВАЖНО РЕШЕНИЕ, СЛЕД КОЕТО ЮТИЯТА РАЗБИРА, ЧЕ УТАЖДАНЕ НЯМА

В четвъртък вечерта, след като Вихър сам състави задача за капацитета на ядрен реактор с дистанционно електронно управление и я изчисли по интегралния метод, татко се почеса зад ухото.

— Чудеса! — възкликна той.

Обаче главното чудо за тази вечер още не бе станало и той тепърва щеше да се почесва зад двете уши.

— Съсредоточи се и слушай внимателно — вдигна показалец Вихър, сякаш показалец и предупреждение са едно и също нещо. — Идеята ми на пръв поглед е фантастична, но в действителност е напълно осъществима — увери го Вихър. — Математическите изводи недвусмислено потвърждават това — опря се на математиката Вихър. — Гледай!

Нашият Вихър беше неудържим. Изписваше безкрайни формули в тетрадката и когато тя свърши, продължи на покривката. Бялата.

Татко се притесни. От една страна, ако в тази минута влезеше бабчето, щяха да си изпатят заради покривката. От друга — Вихър доказваше нещо невероятно. Можел да построи машина на времето и да отиде с нея където си ще. И татко да поразходи.

— По избор: в миналото при цар Навуходоносор или в бъдещето при внуците си — пошепна татко.

Вихър възприе шепота като съмнение и захвана още по-страстно да защитава машината на времето. Уплашен, че татко трудно ще разбере без нагледен пример, скочи на масата.

— Ето, все едно че съм в бъдещето. После се навря под масата.

— Тук е миналото. А столът, на който седиш — настоящето.

От възбуда той се чукаше и драскаше с химикалката по челото и не забеляза кога татко излезе от стаята и отиде да сподели с майчето.

— Според твоя син — нахвърли се върху нея той, — щом съм главен инженер, редно било да знам теорията на относителността по-

добре от Айнщайн! Да правя преди вечеря, на гладен стомах, открития в кибернетиката и нощем, вместо да спя както всички нормални хора, да конструирам биохимични модели. Ти имаш ли представа от биохимични модели?

Майчето нямаше представа и татко призна, че и на него не са му твърде ясни.

— Но на твоя син са ясни! — посочи той клечащия до контакта Кики — Ето ти го: жив-живеничък био...

— Туй е нищо! — подаде се от кухнята бабчето. — Ще му взема пластелин. Нека меси каквито си ще формички и модели.

Татко изтръпна, че тя посред нощ ще хукне да търси пластелин и рязко смени темата. Започна да разправя как колегите му по цял ден се възхищавали от нейното кафе. Веднъж го пили, но не можели да го забравят. Ароматът му ги будел нощно време. То не било кафе, а чист еликсир. Балсам, който излекувал завинаги и тях, и роднините им. От разни болести. А един подпитвал дали в приготвянето му няма свръхестествена тайна. И други такива съчини.

— Чак пък, чак пък... — скромничеше бабчето. — Ей сегинка ще сваря същото кафе, та да видите, че не е чак пък... — завтече се към кухнята бабчето. Тя готвеше изключително вкусно и бързо. Вихър даже я подозираше, че надали сколасва само с ръце — вероятно си помага и с крака. Кики измъчи сметачната линейка и получи същите резултати: помага си и с крака. Иначе не би готвила толкова бързо и вкусно!

Щом останаха насаме, татко извади химикалката.

— Вече мога спокойно да ти обясня какво чудо още е намислил твоят син.

Ако се съдеше по извивката на веждите ѝ, формулите донякъде затрудняваха майчето, затова татко премина към нагледния пример: ту се катереше върху масата, ту се завираше под нея, ту — върху масата, ту — под нея...

Майчето вече беше на път да вникне в същността на чудото, когато се чу звън от счупено. Видяла татко да тича по масата с чело, надраскано с химикалка, бабчето изгърва чашите с кафето и застина в неудобната поза на човек, секунда след като е седнал на стол, а столът — виж ти! — бил със счупен крак.

Поясниха ѝ, че това е нагледен пример и бабчето престана да се тюхка за татко. Разтюхка се за кафето. Ама нищо де. Ей сегинка щяла да свари друго.

Татко я посъветва да внимава да не падне пак, отстъпи крачка и се сгромоляса от масата. Разбира се, направи всичко възможно падането му да не се приеме за случайно. Нарочно било. Някаква шарка на килима изведнъж събудила интереса му, та побързал да я разгледа отблизо.

После се нажали. Заради Вихър четял два пъти повече, отколкото по време на следването в университета. Едва ли щял да издържи дълго на неизмеримото напрежение.

— Но ако издържиш — обнадежди го майчето, — може и професор да станеш!

— Да... — проточи татко по начин, от който не се отгатваше съгласен ли е да стане професор, или напомня, че се е свечерило. — Не успях да го накарам да обикне изкуството и това си е!

Майчето спусна клепачи. Нещо като самокритика, че и тя не е успяла.

— А Вихра? С нейните точки! Докога ще ги рисува?

— Докато легне да спи — върна се с кафето бабчето, — пък утре отново...

— Питам защо точки, точки и нищо друго? — попита татко и сам си отговори: — Защото е откъсната от...

По неопределеното движение на ръката му майчето и бабчето предположиха, че Вихра е откъсната от стаята или може би не само от тази стая, а и от съседните — въобще от целия апартамент.

— От целия свят — довърши татко и мрачно предсказа, че с тая си отнесеност от всичко и най-вече поради омразата си към техниката, Вихра съвсем скоро щяла да се загуби в джунглата на абстракционизма.

Той, абстракционизмът, не е точно джунгла, а стил на рисуване, от който картините изглеждат доста объркани. Почти като джунгла.

Майчето и бабчето потънаха в дълбок размисъл, много дълбок — от него едва ли биха се измъкнали без чужда помощ.

Намери се помощник. Паркетът се разскърца, че ли маршируваше колона крачещи екскаватори в стаята влезе Кики. Заедно с въпроса си:

— Добре ли спяхте тази нощ?

А след него, естествено, се появи и нашият Вихър. Малко е да се каже, че се появи. Той влетя. И то без крила!

— Може ли, както си пиете кафето, да ни обърнете малко внимание?

Обърнаха внимание най-вече на облеклото му. Вихър удовлетвори подчертания им интерес, кръстосвайки стаята със стъпката на манекен на модно ревю.

Те, манекените, стъпват доста особено, когато участвуват в модно ревю. Ако ходят така и в обикновения си живот, има опасност да получат тежки травми на ставите и гръбначния стълб. Затова не ходят така в обикновения си живот.

Вихър спря, преди да се контузи.

— Защо не чувам ръкопляскания? Или поне аплодисменти?

Всички гледаха в чашите си унесено, сякаш се любуваха на попови лъжички в кафето. А после едновременно възкликнаха:

— Какво си направил от ризата?

Вместо него отговори Кики:

— Потник с яка. Аз му помагах.

Кики даде още пояснения. За ръкавите.

— Кое то пречеше, трябваше да се махне.

Кики се впусна в подробности:

— Вашата дъщеря има навика да изсипва сандъчето с инструментите върху главата на сина ви и масльонката се излива в ръкавите на ризите му...

Вихър добави, че тази риза била последната. Останалите отдавна били превърнати в потници с яки. Ако татко имал слабост към такива потници, с удоволствие щял да му ги подари. Препоръчвал му да ги носи с вратовръзка. По-елегантно щяло да бъде.

Татко каза:

— Хм.

— Дошъл съм за друго — върна се на целта на посещениято си Вихър. — Покажи, Кики.

— Прощавайте, че ще застана с гръб към вас, но се налага — извини се Кики и се обърна. На гърба му личаха дълбоки резки. Нещо като белези от пила.

— Моята сестричка — посочи веществените доказателства Вихър — се кани да извади Кики от строя. Протрива изолацията, късо съединение и...

— Ще си отида, без да съм ви казал довиждане — скръбно произнесе Кики. — Нелюбезно, нали?

Тъкмо в този миг вратата се отвори, за да пропусне Вихра.

— Аа — повлече саркастично тя, — тенекеджиите са дошли да се оплакват?

Бабчето беше заинтригувана от тенекеджиите. Къде били? От какво се оплаквали?

— Говоря за брат си и тоя... — Освен с делничните обиди като ютия и тенекиена глава, Вихра нарече Кики изгорял котлон, счупена прахосмукачка, радиоапарат с отпоени транзистори, телевизор с пробит екран, издънена кафеварка, загряващ хладилник... Измисли още двајсетина несъществуващи домакински прибора, които въпреки невероятните си дефекти, били къде-къде по-полезни от Кики.

Накрая така закрепця, че ако през прозореца влетеше гарга (малко трудно, защото беше затворен), щеше да учуди присъстващите само с клюна си — подобен крясък щяха да са чували вече. От Вихра:

— Тенекеджиите заляха най-хубавата ми зелена точка с жълта боя и излъгаха, че пожълтяла от сезона. Узряла била за разлика от мен, тъй ми казаха!

Понеже майчето, татко и бабчето не вдигаха очи от кафето, Кики им препоръча да го пият, преди да е изстинало съвсем, и пожела:

— Да ви е сладко!

В кафето имаше доста захар и все пак то остана с впечатление, че го пият сякаш е с хинин. После пиха още. Много кафе изтече, докато бабчето си правеше самокритика. Наистина била остаряла. Наистина методите ѝ на възпитание били изостанали. Децата трябвало да се възпитават по нов начин.

На развиделяване семейният съвет реши: спасението е в Руфо, червенокосия. Децата са вече достатъчно големи да научат за Руфо. Трябва да се разкаже на децата за Руфо.

Още същия ден майчето, татко и бабчето разбраха, че ще падне голямо гладене на ризи, та преди да почнат да разказват, включваха ютията. Защото Вихър и Вихра така се вживяваха, когато слушаха за Руфо, че сърцата им аха-аха да изскочат и за да попречат на подобна

анатомична грешка, те ги притискаха с две ръце. Направо ги свиваха на топка. После се оказваше, че ризите им са на топка. В смисъл, че бяха смаквани и ютията все не смогваше да изстине.

Стигна се дотам, че щом чуеха името на Руфо, Вихър и Вихра се сещаха за ютията; видеха ли ютията — сещаха се за Руфо.

Е, понякога ставаха и недоразумения.

Майчето например понесе ютията към кухнята — трябва да оглади и нещо, а Вихра вече дърпа брат си.

— Хайде — вика — да слушаме!

Настаняват се в кухнята и чакат. Майчето глади, глади и току поглежда: какво им става на децата, че са се укротили толкова? Да не са направили някоя беля?

— Огледалото ли — пита — счупихте?

Не, не били го счупили, ами помислили, че щом включва ютията, значи пак за Руфо ще разказва. Но ако са се заблудили, да вървят да си гледат работата. В смисъл да играят.

Майчето веднага съобразява и казва, че не са се заблудили. Тъкмо се сетила за изключителните способности на Руфо, червенокосия като художник. Вихър мърмори, че тази страна от живота на неподражаемия Руфо не го привлича и на пръсти се измъква, а Вихра притиска с две ръце сърцето си и прехласната слуша как Руфо отвякъл стареца с дългите мустаци от художествената академия.

Всъщност той не го отвлече — старецът доброволно го последва, при все че не биваше да мърда от стола, защото служеше за модел. Студентите не откъсваха поглед от мустаците му и рисуваха ли, рисуваха. Шега ли е — държавен изпит! Пък и мустаците си заслужавала. Да имаше автомобил, старецът преспокойно можеше да ги използва за стъклочистачки. Ей тъй — седи си зад волана, мустаците стърчат отляво и отдясно и бършат предното стъкло. Когато вали дъжд, разбира се.

Как Руфо се добра до него и какво му каза, остана тайна, обаче старецът изкукурига.

— Зелен петел! — посочи той към прозореца.

Студентите, че и професорите, се втурнаха да видят зеления петел, а когато се обърнаха да запитат модела къде е тази зелена

рядкост, нямаше кого да питат. Нямаше модел. Моделът беше избягал! Избягал модел от държавен изпит — нечувано нещо!

Руфо доведе стареца в къщи и за да предаде цялото великолепие на мустаците му, ги нарисува в мащаб 10:1. Картината зае хола, спалнята и част от антрето. До закачалката.

— Това се казва портрет! — разнежи се старецът. — Обеща да ме нарисуваш по-добре от всички студенти, сбрани накуп, и удържа на думата си! — прегърна го старецът. Прегръдката е израз на добро чувство.

После разтри слепоочията си като човек, решил да напусне завинаги родния си дом.

— Край! Не мога да се разделя с него!

— Няма нужда да се разделяш. Аз ти подарявам портрета. — Руфо, червенокосия беше най-щедротомомче.

Да, ама старецът не можеше да се раздели не с портрета, а с Руфо.

— От чувства към теб, към големия художник, който рисува мустаци, а не точки...

Рече тъй и остана да живее у тях. Дълго живя...

Тъкмо свършва майчето да разказва и нашият Вихър подсвирва на сестра си от другата стая, където татко се суети около ютията. Тази с регулатора.

Естествено, Вихър не я вика да разглобяват ютията с регулатора, ами да чуят нещо ново за Руфо, червенокосия.

Татко дълго чертае и рисува. С тушовка и четка. Уж чертеж, уж картина с маслени бои...

— Това е схемата на автоматичния струг с електронно запаметяващо устройство, изобретен и сглобен от Руфо — гордее се татко. — За съжаление не мога да ви покажа струга, защото не знам къде е — съжалява татко. — Пътува някъде по света: показват го един месец на технически изложби, един месец на художествени изложби. Направо симпозиуми и международни конференции свикват за тоя струг. Инженери и скулптори се карат и не могат да го поделят. Едните доказват, че е техническо чудо, другите — свършена скулптура...

Тук татко се впуска в подробности и забелязва, че когато говори за техническите изложби, Вихра зяпа през прозореца облаците; почне

ли за художествените изложби, тя зяпва в него, а Вихър се заема с облаците.

Обезкуражава ли се татко, друго ли, но млъква. Изглажда им ризите и ги отпраща в кухнята. При бабчето.

Нейните истории бяха най-увлекателни, защото в тях бабчето беше герой, от когото Руфо не се делил ни секунда. Тоест, помощник-главен герой била. Тръгне Руфо да поправя водомера на съседите от долния етаж — бабчето му носи отвертка; тръгне да бави детето на съседите от горния етаж — бабчето мъкне дрънкалка. А за кафето да не говорим! По едно време целият квартал се стичал да пие кафето, направено от Руфо. Холът станал нещо като кафе-сладкарница. И други такива разправяше бабчето.

Подвизите на Руфо тя описваше прекалено сериозно. И самият ѝ вид беше прекалено сериозен: вчесваше се на прав път, който се сливаше с отвесната бръчка на челото ѝ. Кики изчисли: кофа вода да се излее на главата ѝ, ще се оттече по пътя и бръчката като по улук и веждите ѝ ще останат сухи. Вихър провери изчисленията. Верни бяха. Затова в събота, зърнал бабчето с тая прическа, Вихър включи ютията и я подкани:

— Всичко е готово, започвай!

— Какво ли да е то? — хитрува бабчето.

— Да не са приказки за царе, царици и летящи кучета! — предупреждава Вихра.

— Разказвай за Руфо! — нарежда Вихър. — Той да е главният герой, пък другите ако ще да са котки и мишки.

Бабчето се страхува от мишки и избира котката.

— И тъй...

... Веднъж Руфо донесе в къщи малко котенце. Още слепичко. Погали го между ушенцата и го мушна под възглавницата.

— Да си на топло — метна му и юргана той. После отиде в млекарницата и поиска прясно мляко.

— Добре — рече бабчето. (Тогава тя още не беше пенсионерка и продаваше мляко.) — Имаш ли пари?

Ех!

Ако беше сънувала какво я чака, бабчето нямаше да отиде на работа. Ей тъй: щеше да си лежи в леглото, завита през глава, и да не шава. Разбира се, можеше да стане за малко — колкото да превърти два

пъти ключа на вратата и да го хвърли през прозореца, та да не се изкуши по някое време да излезе.

Но, горката, нищо не подозираше и остави дето отвори магазина точно в шест часа, ами отгоре на това сега се усмихваше на Руфо.

— Е, къде са парите? Или си ги загубил, а?

Руфо пристъпи към нея и без заобикалки попита може ли под възглавница да се държи слон. Да, да, слон. Бабчето примигна, погледна вентилатора над вратата и сниши глас.

— Не.

— А сляпо котенце?

— Да.

— Котенцето пари яде ли?

— Не.

— А мляко?

— Да.

— С лъжица ли?

— Не.

— С биберон?

— Да.

Руфо извади от джоба си червен биберон, помами с пръст бабчето да си подаде ухото и прошепна:

— Аз имам и биберон, и сляпо котенце. Значи какво ми трябва — мляко или пари?

— Мляко.

— Тогава за какво говорим?

Бабчето отново се втренчи във вентилатора, който се въртеше ту наляво, ту надясно (вероятно и той се беше объркал от въпросите на Руфо) и смънка:

— Наистина, за какво говорим?

И тъкмо да му подаде млякото, в магазина влезе една лелка, у която всичко беше закръглено, сякаш очертано с пергел. И думите също:

— Бутилчица прясно млечице, моля!

Бабчето не сваляше очи от вентилатора.

— Имате ли сляпо котенце? — тихо попита тя.

— Не.

— Тогава няма мляко! — категорично отрязва бабчето.

Лелката се разфуча. Плащала си с парите и си искала млякото! Дали щяла да го дава на глухи котки, или щяла да мие терасата с него, си било нейна работа! Хвърли парите на щанда и понечи да вземе бутилката, ала бабчето я стисна с две ръце.

— Как! Как! — съпротивяваше се тя. — Не показваш биберон и, хоп, млякото! Не може! Без червен биберон не може!

Сега вече лелката така зина, че вентилаторът се завъртя в обратна посока. И то по-бързо от всякога. Но все пак успя да забележи, че тя надви и взе млякото.

После чу как Руфо каза с абсолютна увереност:

— Тъй се случи днес, но утре ще дават мляко само на онзи, който трябва да нахрани сляпо котенце, а не на тази, дето щом си плащала с парите, можела да си мие терасата с него!

На излизане Руфо добави:

— И да знаеш, че ако днес няма такъв закон, утре непременно ще има!

Нашият Руфо затвори вратата, но пак се подаде.

— Аз пръв ще гласувам за този закон. Да знаеш.

Докато Вихър и Вихра, затаили дъх, слушаха бабчето, ютията бавно се нагриваше. Като се нагрива до необходимата температура, съжали, че не е чайник със свирка — фюют! — и тичат да те изключат. А сега какво? Ето какво: ще се нагрива! Може би трябва? Може би я чакат да се нажежи до червено? И тя се нажежи. Пак не дотичаха да я изключат. Значи искаха друго — да прогори дупка в паркета и да се скрие вътре. Скри се и веднага разбра, че угаждане няма. Бабчето я измъкна оттам с викове „Пожар!“, а когато Вихър лисна кофа вода в дупката, съседите от долния етаж се развикаха „Наводнение!“.

ШЕСТА ГЛАВА

*БАЙ АНТО ПРИЛИЧА НА ЛЯВА ОБУВКА, ОБУТА НА ДЕСЕН КРАК, И ВИХЪР СЕ СЪГЛАСЯВА, ЧЕ
ОБСТАНОВКАТА НЕ Е ПОДХОДЯЩА ДА РАЗГОВАРЯТ ЗА УШИТЕ НА ВИХРА*

И така: всички в къщи лягаха и ставаха с Руфо. В смисъл, че който не спеше, говореше за Руфо, а който спеше, го сънуваше. Дори Кики се промени. Вече не питаше само:

— Добре ли спяхте тази нощ?

Питаше още:

— Какво ново сънувахте за Руфо?

— О — въздиша майчето, — бяхме с Руфо на техническа изложба. Ама нали е сън, всичко преплетено: уж Руфо, пък уж Вихра, разглежда експонатите и ми обяснява, обяснява...

— Това все на сън ще ти се случва! — засяга се Вихра. — Наяве кракът ми няма да стъпи на техническа изложба! — тропа с двата си крака Вихра.

А татко затваря очи, като че ли на тъмно вижда съня си по-ясно.

— Заминавам за Япония — припомня си той, — а паспортът ми без снимка. Ами сега? Гледам: Руфо, ама нали е сън, уж Руфо, пък уж Вихър, сяда и ме рисува. Все едно снимка ми прави. Лепвам я на паспорта, удрят му печата и хайде в Япония...

— „Хайде в Япония“ с моя рисунка все на сън ще ти се случва! — мръщи се Вихър. — Наяве ръката ми няма да пипне четка! — размахва и двете си ръце Вихър.

Пък бабчето само дето не плаче.

— Аз не спях. Нали Кики все ходи и ходи на-сам-натат... Та си спомнях как Руфо белеше картофи. Още не съм се накарала да готвя мусака и той напълнил цяла кофа...

— Извинете, цяла кофа ли казахте? — включва се в разговора и в контакта Кики. — Кой е изяждал толкова картофи? — тревожи се Кики. — Вредно е! — цитира Кики петдесет и трета страница от медицинската енциклопедия за вредата от преяждането. И се изключва от контакта.

— Цяла кофа! — не отстъпва бабчето. — Ходя по съседите с кофата и раздавам белени картофи. До днес си спомнят...

Кики иска да знае какво си спомнят.

— Кофата ли?

Бабчето се сърди.

— Все пак кой е Руфо? — набра смелост да попита в сряда Кики, убеден, че всички ще разправят чудеса за него, но няма да се сетят да му кажат кой е все пак Руфо.

— Руфо, червенокосия е... — майчето, татко и бабчето тържествено се изправиха на крака. — ...е брат на Вихър и Вихра! — Майчето, татко и бабчето седнаха. Още по-тържествено.

— Брат ли?! — Вихра погледна така, сякаш пред очите ѝ от кокоше яйце се излюпи пате.

— Наш брат?! — Вихър погледна така, сякаш същото това пате каза „бау-бау“.

Кики единствен запази самообладание и продължи да сипе въпроси:

— Къде сте го пратили? Надалече ли? Защо не ни пише писма? Или поне телеграми?

— Никъде не сме го пратили — увеси нос татко.

— Сам замина — просълзи се майчето. — От срам, че Вихра рисува точки и мрази техниката. От срам, че за Вихър изкуството е вятър и мъгла.

— Направи машина на времето и отлетя — разплака се бабчето. — Разкри си душата пред мен на тръгване: щял да походи малко из вековете, да се поучи от човешката история. Иначе как щял да стане истински човек!

Ами да, как ще стане!

И тримата поклатиха глави ей тъй. Като че ли клатенето на глава ей тъй и съгласието с Руфо е едно и също нещо!

— А много ми липсва.

— Много ми липсва.

— Много.

И на тримата им липсваше.

Кой ли можеше да замести Руфо в техните сърца? Кики заседна над сметачната линейка да изчисли.

Този ден Вихър и Вихра отбягваха да се срещат. Ходеха замислени, спъваха се в мебелите, докато накрая Вихър се блъсна в татко и попита:

— Коя е движещата сила в живота?

Татко се бръснеше и беше насапунисал цялото си лице, но въпреки полетелите на всички страни сапунени мехури, отговорът му прозвуча съвсем сериозно:

— Любовта.

После обеща като се обръсне да поговорят по-подробно по въпроса. Нашият Вихър каза, че подробностите сега-засега не му влизат в работа и потърси Вихра.

— Трябва да проведем важен разговор. На четири очи.

— Да проведем. Докато не е довтасала ламаринената глава...

— О, вие ме чакате? — тутакси довтаса Кики. — Надявам се, че не ви преча — настани се между тях Кики. — Вярвам, че няма да ми откажете дребната любезност да изчислявам във вашата компания — извади сметачната линейка Кики.

Вихра нечуто промърмори „Любопитна ютия!“ и предложи на брат си да мушнат глави под възглавницата, за да проведат разговора насаме.

Така и направиха.

След половин час Вихър вдигна възглавницата и попита:

— Разбра ли?

— Какво да разбере! Как да разбере!

Та той през цялото време, докато говорел, затискал ушите ѝ с възглавницата.

Понеже Кики още изтезаваше сметачната линейка, пак се уединиха под възглавницата.

— Обичаш ли майчето, татко и бабчето?

Обичала ги.

— А Руфо?

И него.

— Значи — отдъхна си Вихър — движещата сила е налице. — Остава ни... — И той изприказва куп приказки какво им остава.

— Да, но ти и аз не можем да се променим — полупопита, полунастоя Вихра, — по-лесно е да намерим Руфо!

— Да, обаче къде е?

— Едва ли е на тавана или в мазето — съобщи резултата от изчисленията си Кики.

— Верни са ти изчисленията. Млъкни! Замислил съм следното... — Вихър натисна възглавницата, за да не подслушва Кики и заразказва надълго и нашироко, увещавайки Вихра, че полетът с машината на времето е напълно безопасен. Нещо като пролетна разходка по зелена поляна, осеяна с маргаритки.

А Вихра? Последната дума беше нейна.

— Съгласна ли си?

Вихра не обелваше зъб и той се ужаси да не би пак да е затискал ушите ѝ и тя пак да не е чула. Дръпна възглавницата и я видя пребледняла, с изцъкления поглед на риба, която се е объркала (морето и небето са еднакво сини) и ден и половина е плувала из въздуха. Нещо като задушена.

— Затискали сте устата и носа ѝ — на минутката изчисли Кики. — Недостиг на кислород — постави диагноза Кики. — Приложете изкуствено дишане — предписа метод на лечение Кики.

Вихра скоро дойде на себе си.

— Чу ли поне какво ти говорих?

Чула. С всичко била съгласна. Най-много ѝ допадало, че полетът ще прилича на пролетна разходка по зелена поляна, осеяна с маргаритки.

— А на какво ще прилича машината на времето?

Въпросът бе труден, но Кики бе насреща. И това изчислил, докато те си говорели на четири очи. Най-подходяща била формата на чинията. На летящата чиния, разбира се.

През следващата седмица Вихър и Кики изковаха летящата чиния. С големи чукове. Апартаментът — не, блокът се тресеше, сякаш асансьорът бе повреден и всички слизаха по стълбите, яхнали празни варели.

После цяла седмица беше тихо. Вихър и Кики изпипваха двигателя. Прецизна, часовникарска работа.

И в една слънчева утрин Вихър уведоми сестра си:

— Готово. Тръгваме в девет часа. Стягай багажа.

Пратиха Кики за хляб, консерви, кашкавал и други такива.

— И нещо за пиене ще трябва.

Пратиха Кики за лимонада.

— Добро утро — влезе в сладкарницата Кики. — Добре ли спяхте тази нощ? — обърна се към продавачката Кики. — Дойдох за лимонада — каза най-после за какво е дошъл Кики.

— Няма. — Продавачката примижа, като че ли от тавана се ронеше мазилка, а всъщност ѝ докривя, че не може да му услужи. — Ще докарат в 9 часа.

— В девет аз ще отлеля.

Продавачката се усмихна.

— Ами като долетиш обратно, отбий се за лимонадата.

Кики също се усмихна — самата приветливост.

— Препоръчайте ми нещо друго за пиене. Имайте пред вид — за дълъг полет.

— За дълъг полет — бидон с боза!

— Благодаря. Чудесно! Взимам го.

Уверенията на продавачката, че се е пошегувала, не разколебаха Кики. Той благодареше, разливаше се в усмивки и си искаше бидона. С бозата.

— Нямаше лимонада — извини се той, домъквайки бидона в къщи. — А бозата е великолепно питие за дълъг полет!

Натовариха багажа, настаниха се в летящата чиния и Вихър дръпна скоростния лост. Двигателят тихо избълбука, но летящата чиния не мръдна.

— Претоварване — изчисли Кики. — Което пречи, трябва да се махне — посъветва Кики. — Може би това? — посочи бидона с бозата Кики.

— Бозата е великолепно питие за дълъг полет — припомни му Вихър. — Кики, бъди така добър да изтичаш до кухнята и да погледнеш колко е часът!

— С най-голямо удоволствие — откликна любезно Кики и със същия тон съобщи вече от кухнята: — Часът е точно девет.

— Точно в колкото трябваше да излетим — дръпна скоростния лост Вихър. — Пък и махнахме което пречеше — подсмива се Вихра. — Да се грижиш за майчето, татко и бабчето, докато се върнем — извикаха двамата.

По същото време бай Анто излезе на терасата да се порадва на тихата и ясна утрин.

Излезе и ахна:

— Ах! Полудявам!

На отсрещния блок, на петия етаж, където живееха близнаците, прозорецът отведнъж се изду.

— А може и да не полудявам — усъмни се той, когато пердето излетя заедно с рамката на прозореца и увисна над улицата. Какво пък, при ураган цели къщи се вдигат във въздуха...

После пердето се разкъса и от дупката се подадоха сини кецове, подир кецовете се измъкнаха близнаците и той с ужас забеляза, че децата не летят просто така във въздуха, а седят в чиния.

— Все пак полудявам! — простена бай Анто.

И тогава Вихър и Вихра му извикаха:

— Довиждане, бай Анто, отиваме да търсим Руфо, червенокосия!

— А може и да не полудявам — отметна се наново бай Анто. — Щом ме познават и ми доверяват кого ще търсят...

Въпреки колебанията си, след десетина минути той стоеше с измъчения вид на лява обувка, обута на десен крак, пред лекарката в районната поликлиника и правеше пълни самопризнания.

— Аз съм луд. Полудяването настъпи точно в 9 часа. Храня надежда, че съм от тихите луди, защото има и буйствуващи, нали?...

Още в първите секунди Вихра разбра, че полетът далеч не е пролетна разходка по зелена поляна, осяна с маргаритки, както обещаваха Вихър. Напротив — имаше чувството, че е попаднала на сборище от буйствуващи луди, които не жалеа сили да я погубят. Само най-кроткият от тях изглежда не искаше да ѝ причини нищо лошо, освен да отдалечи главата ѝ от тялото поне на метър разстояние. Нещо като да я обезглави. Останалите от припряност ли, от малоумие ли, не вършеха нищо смислено — просто я теглеа, разпъваха, удължаваха, разширяваха и развличаха.

— Майчице, какво става? — изпъшка Вихра. — Къде сме?

Дори Вихър, който стискаше скоростния лост с две ръце и с цялото си поведение демонстрираше, че той управлява летящата чиния, а не тя него, беше омърлушен.

— Знам ли? — натисна спирачката той. — Май сме се върнали толкова назад във времето, че Слънчевата система още не е образувана и хвърчи на-сам-натам като звезден прах — предположи той.

Предположението му разсърди Вихра.

— Изключено! В устата си имам прах за две-три слънчеви системи, а за ушите ми да не говорим!

Вихър веднага се съгласи, че обстановката не е подходяща да разговарят за нейните уши. Дошли са за Руфо, нали?

Напразно са дошли. Вихра беше убедена, че Руфо не е тук. Тук било прашно.

— Да те видя сега как ще се изкъпеш без вода! — хихикна Вихра, сякаш тя беше се изкъпала с последната капка вода.

— Такова чудо няма да видиш! Ще се прехвърлим напред във времето, където е пълно с вода — ще се удавиш, ако речеш, докато аз се къпя.

Вихра отново изживя ужасни мигове, но когато спряха, светът беше къде-къде по-уреден. Грееше Слънцето, планетите послушно се въртяха около него, само дето Земята приличаше на нажежена монета и следователно, и да имаше вода, тя беше във вид на пара...

— Лошо! Нито ще се къпя, нито ще се давиш — съжали Вихър. — Извинявай, но се налага да мръднем с някой и друг милион години напред.

Да го извини ли? Та Вихра не можеше да отвори уста — огромната скорост просто беше сковала челюстите ѝ.

СЕДМА ГЛАВА

*ВИХЪР УЧИ ЛАМЯТА ДА ГОВОРИ, А ВИХРА ГЪДЕЛИЧКА ДИНОЗАВЪРА С ПАНДЕЛКА И ОБЯВЯВА БРАТ СИ
ЗА ПОДОЗРИТЕЛНА ЛИЧНОСТ*

Направиха още няколко скока във времето и докато Вихър изчисляваше дали земната кора се е втвърдила достатъчно, за да издържи тежестта на летящата чиния, Вихра прецени на око, че ще издържи.

— Пък и не съм закусвала сутринта и това много ще облекчи земната кора.

Той се съмняваше.

Тя настояваше.

Докато мръкна.

Тогава Вихър се отказа да спори и премина към действие. Чу се нещо, което напомняше несполучливия опит на Кики да пренесе сервиза за хранене от трапезарията до кухнята, без да го изпусне. Сега обаче трясъкът се дължеше на кацането на летящата чиния.

— Видя ли, че издържа? — Вихра имаше пред вид твърдостта на земната кора.

— Улучихме канара! — Вихър имаше пред вид само къс от земната кора.

Сестра му изскочи от летящата чиния, почука с пета по някакви зелени фаянсови плочки и възрази, че не — не познал.

— Кацнахме в баня. Най-после ще се окъпем.

— Баните със зелени фаянсови плочки в мезозойската ера ми се струват опасни за къпане — щракна с пръсти Вихър, като че ли щракането с пръсти и безпокойството са едно и също нещо.

И Вихра изщрака с пръсти и взе да се безпокои.

Чак когато съмна и видяха, че не са в баня, а на остров сред голямо езеро, се успокоиха.

Прибързано. Плочките под краката им се разшаваха, водата закипя от мехури и от нея щръкна дълга и дебела шия, която в горния

край завършваше с огромна змийска глава, а в долния се съединяваше с острова. Значи бяха кацнали на гърба на...

— Ламя! — изписка възторжено Вихра. — Чудесен екземпляр!

— Това е ихтиозавър. Вид влечуги, изчезнали много отдавна.

Вихра не беше съгласна, че нейната ламя прилича на отдавна изчезнала. По-скоро ѝ приличала на отдавна неяла...

Чудовището наистина показваше завиден апетит. Непрекъснато потапяше глава във водата и измъкваше оттам костенурки с размери на кухненски шкафове, които в огромната му паст се губеха като слънчогледови семки. И точно като слънчогледови семки ги хрускаше и плюеше черупките на петдесетина метра.

— Ако се яви на състезание по бързо люпене на семки, ще стане абсолютен световен шампион!

— И по далечно плюене няма да остане на второ място. — Вихра беше на път да разпита ламята участвувала ли е в такива състезания и на кое място се е класирала.

— Питай, питай! — поощри я Вихър. — Побеседвай си с нея. Много ще ти прилича!

— А ти?

— Аз лично нямам никакво желание да видя кецовете си изплюти на петдесет метра. Жал ми е за тях.

Вихра обаче не пожали кецовете му. Вихра започна беседата. Моля ви се! С тиролска песен я почна. Изглежда ламята обожаваше да слуша сутрин тиролски песни, защото веднага извърна лакомо глава.

Ами сега?

На Вихър му дойдоха триста идеи и той се спря на последната: да я хипнотизира. Безсмислеността на постъпката му би предизвикала нервен тик дори в парче отдавна изстинала лава, но чудовището не получи тик. То изслуша Вихровото:

— Не си гладна!... Не си гладна!... Не си...

И повтори:

— Неси гладна!... Неси гладна!... Неси...

— Браво! — изръкопляска Вихра, ала не се разбра дали хвали ламята, задето е проговорила, или укорява брат си, че е кръстил нещастното зверче Неси и му е внушил още по-голям глад.

Неси поръмжа минута-две с интонацията на Вихър, па ревна със собствена интонация:

— Неси гладна-а-а!...

Стой, та гледай уста!

Освен на челюстите, където всеки нормален звяр би трябвало да има един ред зъби, а не три реда като Неси, зъби висяха от небцето и стърчаха наляво и надясно от вътрешната страна на бузите ѝ. Сигурно и под езика ѝ никнеха зъби.

— И тя ходи все с език, надупчен като трамваен билет. — Вихър посегна към скоростния лост. Вихра му хвана ръката.

— Пусни ме!

Вихра не го пускаше.

— Пус-ни ме! — на срички изкрещя Вихър.

И Вихра премина на срички.

— Ня-ма!

Това била единствената жива ламя, която ѝ говорела и я гледала дружелюбно, а той искал да избягат от нея. Да я оставят самичка! Без хора! Да лишат милото зверче от възможността да се оплаква някому, че е гладно!

— Забранявам ти да се отнасяш така грубо с Неси! — След всяка дума Вихра поемаше въздух, сякаш не говореше, ами плуваше. Във възмущението от брат си плуваше.

По-късно, спомняйки си тези мигове, тя твърдеше, че той не е употребил израза „Извинявай!“. А Вихър беше сигурен, че го е употребил. „Тъй и тъй, рекъл, Вихре, извинявай, но ще те ритна под коленете!“

Извинил се или не, ама я ритна. Вихра падна върху скоростния лост и летящата чиния се отлепи от гърба на Неси точно когато щракнаха зъбите ѝ. Тя преглътна и усетила устата си празна, освирепя. За голямо удивление на езерото. То, бедното, помисли, че е дошло време да се мести другаде. Далеч от родните брегове. Неси така блъскаше и биеше с опашка водата, че дъното непрекъснато се оголваше и от силното слънце изсъхна и се напука.

Последва нещо като цирково представление. Единственото в мезозойската ера.

Неси се хвърли към летящата чиния, уверена, че този път няма да ѝ се изплъзне.

— Почакай я — замоли Вихра. — Забравила е да ни каже нещо.

— Чакам, чакам...

И Вихър действително не мръдна до последния момент. Едва когато Неси връхлетя, дръпна скоростния лост и летящата чиния отскочи вляво. Това бе съпроводено със звук от перфорирането на дебел трамваен билет. Ама че зъбки!

Вихра изохка.

— Ако си е прехапала езика заради теб, да знаеш, че няма да ти го простя!

Неси изрева и ги погна в кръг по езерото.

Гонитба — дъхът да ти секне!

Е, първо секна дъхът на Неси. На летящата чиния нищо й нямаше. На багажа също. Още повече, че бидонът се беше наместил на мекичко — върху Вихра — и съвсем не се тревожеше дали летящата чиния скача вляво или вдясно, или се навива като гайка около дългата шия на Неси. За да я дразни.

Неси не издържа. Вяло плесна с опашка и потъна в езерото с тътнещ вой. Нещо като тежка дума, че скоро няма да се появи на повърхността.

Вихър каза, че тия допотопни гущери ще изчезнат от земята. И те по-късно наистина изчезнали, защото били грешка на природата. Както твърдят някои хипотези.

— Само Неси има шанс да оцелее. От срещата си с нас поумня малко — изложи и своята хипотеза Вихър. — Но сега е толкова вбесена, че ще си подаде муцуната над водата чак през дваисетия век...

Вихра отказа да вечеря. Не искаше да прости на брат си, задето нервирал милото зверче. Насмалко да се откаже да вечеря въобще до дваисетия век. До появата на Неси.

Следващите дни бяха трудни. Вихър мъknеше сестра си през някакви непроходими лесове от гигантски папрати и я караше да яде горчиви корени. В действителност насилие нямаше: Вихра сама си го изпроси. За да си почине от полета, излъга, че държи да опознае отблизо флората на мезозойската ера.

— Ако щеш, дори се слей с първичната природа — насърчи я Вихър — и яж корени. Много ще ти прилича!

И Вихра ядеше, но го обвиняваше, че не всички са сладки. Попадала и на горчиви.

— Ще хвана тоя, дето тича пред мен и ги маже с горчица — заканваше се тя. Дори не спа няколко нощи, за да улови брат си на местопрестъплението.

Цялата група (Вихър, Вихра и летящата чиния) предизвикваше огромен интерес у всички видове влечуги — четириноги, двуноги, безноги, хвъркати. Нито една от тези твари не можеше да се похвали, че е вкусвала летяща чиния, ала и по опашките им личеше, че не биха се отказали да вкусат.

Вихър просто се съсипваше: летящата чиния ли да пази, която не проявяваше никакъв инстинкт за самосъхранение, или сестра си, чийто оптимизъм и безгрижие граничеха с нахалство. Почти безразсъдство.

Вихра се разхождаше сред трийсеттонните чудовища като сред ангорски зайци. Веднъж ритна един динозавър и го накара да вдигне крак, за да провери има ли гъби под него, няма ли. И най-интересното, че той се съгласи и смирено държа крака си във въздуха, докато нашата Вихра проверяваше.

Безумна постъпка! Очите на Вихър се разшириха до такива размери, че двама очни лекари с шест медицински сестри биха могли да ги прегледат, без да си пречат един на друг.

— Какво се чудиш? Гъделичкам динозавъра с панделката си по петата, затова стои кротко — разнежи се Вихра. — И зверчето обича ласката — погали динозавъра Вихра.

Брат й възрази, че това не е научно обяснение. Динозавърът, според него, бил в настроение да постои на един крак и толкоз!

От ден на ден влечугите ставаха все повече и повече. Сякаш не се занимаваха с друго, освен да се умножават. И явно се чувствуваха задължени да живеят в непосредствена близост с летящата чиния. Склонни бяха и в нея да се настанят. Което радваше Вихра. И което изтощаваше Вихър.

— Ясно е защо човек не се е появил в тая епоха! — сумтеше той.

Нощем беше още по-зле. Фосфоресциращи очи светеха като електрически фенерчета и пречеха на Вихър да спи. В събота вечер той изброи над хиляда фенерчета и пресметна, че ако няма еднооки създания, значи над петстотин чудовища дебнат наоколо.

Неделната утрин не потвърди изчисленията му.

— Може би динозаврите са довели и роднините си? На неделен излет? — хвана се за главата той.

Нашата Вихра обаче нехаеше. Кършеше папрат, опитваше я на вкус и — щом е сладка — хайде в устата на някой звяр.

— Престани да унищожаваш папратта! — загрижи се за бъдещето Вихър. — От нея ще станат каменните въглища. Ако продължаваш така, през двайсетия век ще има енергийна криза!

— Глупости!

— Това е доказано. Научно!

— Какво?! — Вихра беше готова да се бие. — Доказано е научно, че аз в момента дъвча каменни въглища? Ха! И да не си пипнал милите ми зверчета!

Вихър сграбчи сестра си и я метна в летящата чиния.

— Стига толкова!

Вихър прекара длан доста над устата си.

— До тук ми дойдоха твоите мили зверчета!

Вихър оповести решението си:

— Прехвърляме се в неозойската ера — там поне е пълно с бозайници.

Кой знае защо бозайниците не събудиха никаква симпатия у Вихра. Не искала да ги види дори! Тя оставала тук, при милите зверчета. Който заминавал — много му здраве!

Вихър дълго се препира с нея и удържа връх едва когато спомена, че брат им е сто на сто при себеподобните си.

— Тъй ли? — сепна се Вихра. — Ума ми не побира, че ти и Руфо сте бозайници! — извиси глас Вихра. — Впрочем ти винаги си бил съмнителна личност!

ОСМА ГЛАВА

ВИХЪР И ВИХРА НЕ УСПЯВАТ ДА НАПРАВЯТ СКАЛНИ РИСУНКИ, НО ОСТАВАТ В ИСТОРИЯТА КАТО ПЪРВИТЕ ХОРА, ЗАНЕСЛИ БОЗА В КАМЕННИЯ ВЕК

Полетът от мезозойската до неозойската ера трая няколко секунди и летящата чиния увисна над непозната поляна. Не бяха идвали тук.

— Спокойно и безопасно място — одобри Вихър. — Особено ми харесва, че поляната е застлана със суха трева, сякаш нарочно е приготвена за нас — усмихна се Вихър. — Ще кацнем на мекичко — обеща Вихър.

Не кацнаха, ами направо се бухнаха в дълбока тъмна яма. Два метра и половина дълбока.

— Капан! — изкрещя той и се опита да дръпне скоростния лост.

По кой начин! Нашата Вихра седеше на ръцете му, радваше се:

— Май съм жива, но ми липсва...

Вихра замълча, проверявайки какво точно ѝ липсва... В тъмното ѝ беше трудно, обаче се справи. Помагаше си с ръце.

— Нищо не ми липсва.

В гласа ѝ прозвуча весела изненада, като че ли беше получила твърде полезен подарък.

— Дори имам три крака! — Казаното бе съпроводено с охкане на оципан човек.

— Този крак, който щипеш в момента, е мой — не преставаше да охка Вихър.

— Сигурен ли си? Може би другите два са твои? Тук има толкова много крака!

Вихър я остави да сортира многото крака и щом получи своя чифт, скочи. Има ли капан, има и хора. И той заприпира да вървят по-скоро при тях да питат за Руфо.

— А как ще излезем оттук? — премери с поглед високите отвесни стени Вихра. — Аз лично не мога да се катеря — предупреди Вихра.

— Аз лично ще използвам летящата чиния, а ти, ако искаш, се катери! Много ще ти прилича!

Измъкнаха се от капана, но после летяха съвсем малко. До края на поляната. Хрумна им, че първобитните хора ще получат мозъчен удар, инфаркт или друго (Вихра спомена дребната шарка), като ги видят да хвърчат, та отново се приземиха.

Вързаха летящата чиния с въже, повлякоха я след себе си, а след двайсетина метра вече имаха повод за кавга.

— Само аз ли ще влача? — попита Вихра. Вихър беше на мнение, че само той влачи. Въжето му протрило рамото.

— Аз какво, краката ли си клатя? — кипна Вихра.

Те продължиха да се обвиняват взаимно в мързел, неподозирайки, че би трябвало да се поздравят: освен летящата чиния теглеха още четвърт тон. Толкова тежеше лъвът, който се возеше в нея, и макар и за пръв път, беше му приятно: подушваше месо. Къде ли се беше скрило вкусното животинче? Той разтършува багажа и най-сетне докопа консервите със свинско варено. (Беше ги купил Кики, след като продавачът потвърди, че е спал добре предишната нощ, но нямат консерви от телешко варено.) Да не беше миризмата, лъвът щеше да се закълне, че консервите не са животни. Тъй де, такива лъскави, кръгли, без нито един крак! За всеки случай тресна с лапа най-близкото безкрако животно и то мигом си пусна месото. Това му хареса и лъвът организира същински погром над консервите. Трепеше ги една подир друга. Докато не са избягали...

Когато въжето протри и другото му рамо, Вихър избухна.

— И тъй, и тъй си клатиш краката, поне седни в летящата чиния, та да няма съмнение, че влача и теб!

Вихра, убедена, че напълно е заслужила почивка, тръгна.

И веднага се върна.

— Вече си починах, върви ти. — Гласът ѝ не беше бодър.

Вихър, на свой ред убеден, че му се полага почивка, също тръгна и също веднага се върна.

— И аз си починах. — И неговият глас не беше бодър.

Затътриха летящата чиния в пълно мълчание.

Не си говореха.

— Не ти ли се стори... — не се стърпя по някое време Вихра.

— Стори ми се — призна Вихър.

— Не съм виждала лъв да яде консерви...

— А! Ти не си виждала да яде и хора, ама скоро...

Вихра хукна. Вихър я последва. Тичаха един подир друг.

Оставаха още доста консерви, но лъвът вече не се боеше, че ще офейкат. Как ще офейкат без крака! Виж, другите животинки, двуногите, хем престанаха да го возят, хем побягнаха. Към най-високото дърво. Нещо като топола.

Лъвът след тях. Скок!... Скок!... Скок!... Да им попречи да се качат на тополата.

Ах, как тичаха Вихър и Вихра! Обувките им бяха сигурни, че ще останат здрави и след сто хиляди километра. Понеже не докосваха земята.

И все пак лъвът щеше да ги настигне, но се случи нещо, което по сила и страховитост не може да се опише. Може само да се чуе. Бледа представа за него би дала виеща с пълна мощ параходна сирена със стерео ефект. При условие, че някой изобрети подобна ужасия.

Изненадан от шумотевицата във въздуха, лъвът направи невероятното: зави в обратна посока, без да се приземява, набра скорост и, бух, в храстите. Чак там се приземи.

А какво бе смайването му, когато дръзна да подаде глава и съгледа безобидно същество. Момиче. С черна коса. Цялото в кожи. То седеше на земята и едновременно надуваше пет-шест кокалени свирки и блъскаше камък о камък — стараеше се непременно да привлече вниманието му. Като че се беше родило и пораснало само и само да го дочака точно тук, точно днес и да му се предложи за закуска. Нима? Лъвът мразеше да си задава въпроси на гладно и, скок, скочи връз закуската.

— На ти една закуска! — гмурна се под него момичето.

Лъвът изживя разочарованието на вратар, скочил да лови висока топка, а тя, проклетата, да мине между краката му. По-близо до левия. Изживя и падането в дълбока тъмна яма. Два метра и половина дълбока.

— Вкарах ли те в капана, вкарах ли те! — изплезил му се момичето. Сякаш показването на език и подигравката са едно и също нещо.

— Ще гониш приятелите на Тарабара, а? — заплаши го момичето с оръжието си — дълга и къса тояга.

Така Вихър и Вихра узнаха, че тя се казва Тарабара и ги приема за свои приятели.

Лъвът долу беснееше. Някой неопитен наблюдател би помислил, че пръстта от стените на ямата се рони от ноктите му (той не губеше надежда да се изкатери, макар лъвовете-алпинисти да са твърде рядко природно явление), но едва ли щеше да отгатне истинската причина — пръстта се ронеше от ревовете му.

Тия релове породиха страх. Страхът безпристрастно се раздели на две равни купчинки и се настани във Вихър и Вихра. Помогна им да се изкачат до върха на тополата (те искаха и по-нагоре) и ги върза там. За около час.

След час Тарабара ги уговори да слязат. Беше им разказала вече всичко за себе си, за племето на тарамбуците, поканила ги бе на гости в пещерата — те живеели в пещера...

Вихър и Вихра приеха поканата (щом в пещерата не развъждат лъвове — бива), но, оплакаха се, нещо им пречело да се смъкнат от тополата.

— Какво пък ви пречи? — покатери се при тях Тарабара. — Нищо не ви пречи — разузна наоколо Тарабара. — Сега ще ви помогна — залови се за работа Тарабара.

Вихра остана с впечатление, че са я хвърлили, а Вихър — че са го изритали долу. Е, впечатленията понякога се различават... Тарабара ги успокои:

— С вас ли съм, няма страшно! — И тутакси (ако и това не беше страшно!) халоса Вихра с късата тояга.

Вихра подскачаше, а Тарабара я пердашеше вече и с дългата тояга.

Вихра пищеше, а Вихър беше в захлас от точността на ударите.

— Още веднъж я тупни!... Още веднъж!... Дай и аз...

Вихра доста трудно проумя, че не я бият, а я спасяват от някаква чудовищна мравка. Ако не бяха тоягите, тя отсега нататък щеше да си купува само по една обувка. И то дясна. Понеже мравката бе захапала онази част от левия ѝ крак, на която обикновено се носи лява обувка.

Малко след това Вихър щеше да си спести парите за шапка. Просто нямаше да има къде да я слага: нещо хвъркато кацна на главата му и Тарабара замахна и с късата, и с дългата тояга. Когато дойде на себе си, Вихър благодари за тоягите. Дори се зарадва на цицината,

голяма колкото чаена чаша — иначе хвъркатото щеше да пробие с клюна си толкова дупки в главата му, че в тях биха се побрали чашите на цял сервиз. Заедно с чайника.

Той обиколи проснатата на поляната птица, премери с крачки разперените ѝ криле и попита Тарабара защо така лекомислено нарича този двуместен безмоторен самолет орел. Даже клюнът му не беше типично орлов — дължината му би задоволила всеки уважаващ себе си щъркел, а формата му напомняше свредел на сонда за геоложки проучвания. Тия проучвания ги правят геолозите. Когато търсят полезни изкопаеми.

Колко силен трябва да си, за да приспиш с един удар подобно страшилище! Вихър с уважение погледна Тарабара и помисли, че само играта на мускулите ѝ би докарала безсънни нощи на кой да е олимпийски шампион.

Работата, разбира се, не беше само в играта на мускулите ѝ. Тарабара притежаваше и други незаменими качества, без които Вихър и Вихра не биха стигнали до пещерата. Щяха да бъдат толкова пъти ухапани, одраскани, ужилени, оскубани, разкъсани, сдъвкани и глътнати, че при най-груба сметка на линеен метър им се падаше по пет-шест вида смърт. А на квадратен метър — и повече.

На всяка крачка нещо ги дебнеше, но Тарабара необяснимо как надушваше опасността, доста преди самата опасност да се е насочила към тях.

А как виждаше! Остротата на зрението ѝ напълно оправдаваше липсата на бинокли в каменния век.

Погледне Тарабара чистото като измита кристална ваза небе и им викне да залегнат в тревата: стършели летят насам, отровни!

— Къде ги виждаш тия стършели? — чуди се Вихър. — И то отровни! — чуди се Вихра.

И двамата много се чудят.

Но, естествено, залягат в тревата и чакат. Докато дойдат стършелите, минава толкова време, че Вихър изчислява: Тарабара ги е забелязала от двайсет километра!

Майчице, колко големи бяха! Вихра изтърси, че точно от тези стършели по-късно са произлезли врабците. А още по-късно се научили да чирикат. И престанали да бъдат отровни.

Със слуха си Тарабара съвсем ги смайваше.

— Не е честно! Ушите ѝ не са по-дълги от моите — обиди се по едно време Вихра, че ушите им са еднакви, а в сравнение с Тарабара е почти глуха.

— Тя изобщо не е като нас — обясни шепнешком Вихър. — Иначе мислиш ли, че ще оцелее в тоя зверилник? Слухът ѝ лови не само обикновените звукови трептения, а и ултракъсите вълни. Направо човек-радиоприемник! — заключи Вихър.

Вихра не чу цялото обяснение, макар той да шушнеше в ухото ѝ, но Тарабара, изтичала стотина метра напред, прояви жив интерес. Нещо като любознателност.

— Ултракъсите вълни ядат ли се? А радиоприемникът хапе ли?

Първият урок по радиотехника в каменния век ненадейно се провали — от какво?

Земетресение!!!

Земята се разцепи и погълна летящата чиния. Всичко стана бързо и лесно, сякаш точно там бе пришит цип и земетресението го отвори и затвори с напълно подходящ звук: рр-рт! — надолу, рр-рт! — нагоре.

Сигурно защото му беше единствената, сигурно защото без нея беше загубен, Вихър не можеше да гледа как летящата чиния потъва в земята. Обърна се с гръб. Но и по гръба му личеше: отчаян е като парашутист, който е забравил парашута си в къщи и се е сетил за него едва когато е скочил от самолета.

Впрочем веднага изживя и падането без парашут. И то не сам.

Тримата заедно излетяха нагоре, сякаш изхвърлени от гигантски батут. Гледайки от птичи поглед как земята се чупи, гърчи, дипли, Вихър прецени, че земетресението е над десет бала по скалата на Рихтер. Самият Рихтер не би дал на никое земетресение повече от девет бала. Скалата му е такава.

— Не е прав Рихтер! — изпъшка Вихър, когато тупна долу, а Тарабара и Вихра се стовариха върху него.

Излитането и падането се редуваха без всякакво разнообразие за нашия Вихър: Тарабара и сестра му неизменно го яхваха, което на петия път му дойде до гуша.

Тарабара сега-засега не се оплакваше (те, земетресенията, биваха доста чести, та им беше свикнала), но стигнеха ли пещерата, щеше да се уплаши.

Така и стана. Огромен камък беше затулил входа на пещерата, а реката, от която пиеха вода, беше изчезнала.

— В природата нищо не се губи — философски забеляза Вихър. — Щом тук нещо е изчезнало, значи ще се появи другаде — предрече Вихър.

От пещерата се чуха тревожни викове и се разбра, че реката се е появила там. Тарамбуците не можеха да я изпият цялата. Тарамбуците бяха обречени. И Тарабара занарежда погребална песен, придружена с погребален танц: щом не могат да изпият реката, значи ще се удавят в нея.

Ритуалните песни и танци се радваха на голямо уважение в каменния век. Нещо повече — без тях нито съмваше, нито мръкваше. Иначе защо хората молеха с песни и танци слънцето и луната да изгреят? Без тях не беше убит нито един мамут — песни и танци предпазваха от неуспех всеки лов. Без тях гръмотевичната буря би вилняла цяла година, но хората я прокуждаха с песни и танци. Изобщо, как ли щяха да я карат хората без тях?

Вихър слуша, гледа как Тарабара пее и танцува, па довлече дълъг кол и го подпъхна под камъка, запушил входа на пещерата. Нещо като лост. От първи род.

На камъка толкова му трябваше — отвътре налягаше водата, отвън Вихър напираше с лоста — и той се отмести. Мощна струя, като че ли няколко пожарни команди се бяха спотаили в пещерата с насочени флангове, отхвърли Вихър назад. Камъкът се търкулна след него, но необяснимо защо го прескочи и продължи сам по-нататък. Случва се с някои камъни. Неочакван беше и капризът на реката да се върне в старото си корито. Все едно че си каза: щом нищо не ми пречи да тека тук, вече не ща! Случва се с някои реки.

Въпреки това тарамбуците се измъкнаха от пещерата с лодка. Когато видеше що за лодка си бяха намерили, на лицето на Вихър щеше да разцъфти такава широка усмивка, че за посаждането ѝ щеше да потрябва доста широка саксия. Ако някой рече да сади усмивки, разбира се.

Ала Вихър още не виждаше лодката. Гледаше друго: внушителната жена, която плесна с ръце да започнат песни и танци. По случай избавлението на племето.

— Тя е майка Тарамбук, вождът на племето — включи се във веселбата Тарабара. — Виждате ли ръцете й? — танцуваше Тарабара. — Какви са големи! — пееше Тарабара. И други такива тананикаше.

Вихър и Вихра клатеха в такт глави: да, това е майка Тарамбук, вождът на племето; да, ръцете й наистина са големи; да, майка Тарамбук е най-силната жена на света. Но твърдението на Тарабара, че като я срещнали, мечките сами спирали дишането си вместо да чакат майка Тарамбук да ги души, им се стори прекалено.

— Туй вече е култ към физическата сила! — отсече Вихър и най-после видя лодката, около която танцуваха тарамбуците — благодаряха й, че ги е спасила от удавяне.

Летящата чиния!

Ето кога цъфна широката усмивка върху лицето му.

— Туй вече е култ към превозните средства! — пропя той и включвайки се в танца, се добра до летящата чиния, за да й направи бегъл технически преглед.

— Изобщо тук всичко се издига в култ! — мърмореше той, когато го заподхвърляха нагоре от признателност, че е отместил камъка.

След танца майка Тарамбук избуча с невероятно дебел глас, че това племе (Вихър и Вихра) спасило племето на тарамбуците. Затова трябвало двете племена да се обединят.

— Повече хора в лова — по-добре — завърши майка Тарамбук.

Тарамбуците не умуваха дълго — мигновено последва танц и песен на обединението.

Вихър и Вихра не се посрамирах. Изтанцуваха кратко танго, шепнейки си:

— Струва ми се, че ги благоразположихме.

— Струва ми се, че не.

— Може би бозата...

Виж, бозата спечели докрай благоразположението на тарамбуците. Те я изпиха на големи глътки, а Вихър и Вихра си размениха многозначителни смигвания. В смисъл: ако не с друго, ще останем в историята като първите хора, донесли боза в каменния век. После майка Тарамбук взе да изрежда богатствата на племето. Имали дълги, къси и чепати тояги, имали камъни с дупки и без дупки, имали

най-различни кожи, имали костени игли и други такива полезни неща имали.

— А вашето племе? — обърна се тя към Вихра, понеже не се съмняваше, че именно тя е вождът на другото племе. Нали е жена.

— Ами... — заплете език Вихра. — Ами ние си купихме телевизор...

Вихър я настъпи.

— Не забравяй: в каменния век сме!

Нашата Вихра се поправи:

— Каменен телевизор. Цветен. По първи канал прожектират индианския филм „Синовете на Великия камък“, по втори играят пиесата „Много камъни за нищо“, по трети изпълняват операта „Севилският камък“...

Вихриният език се развърза:

— Имаме и каменно радио, та слушаме „Каменната соната“, а на каменен грамофон въртим плочата „Заблеяло ми камъче“.

Вихриният език съвсем се развърза:

— Пък да не говорим за кулинарното ни изкуство! Варим супа каменни топчета, панираме камъни алангле и пълним палачинки с конфитюр от горски камъчета...

През цялото време Вихър я настъпваше и щипеше, докато накрая тарамбуците си внушиха, че така той изразява възторга си от тези нечувани, но каменни (значи полезни!) неща.

Майка Тарамбук също не разбра кой знае какво от речта на Вихра, но под натиска на тарамбуците (те изразиха одобрението си с току-що възприетия от другото племе начин — изредиха се да я настъпват и щипят), каза:

— Да.

После двамата вождове се оттеглиха да уточнят останалите подробности за обединяването на племената, а Тарабара замъкна Вихър в пещерата. Тук вече се бяха събрали всички тарамбуци. Кой седеше на кожа, кой на камък, а някои направо в неизсъхналите още локви. И с умиление гледаха Вихър. Защо ли? Дали пък няма да го награждават?

— Награждаваме те — потвърди Тарабара и му връчи един остър камък. — Рисувай!

Излезе, че майка Тарамбук разрешавала по стените на пещерата да рисува само онзи, който е направил нещо полезно за племето. Убил си мамут (много месо за племето) — заповядай, рисувай мамута. Хванал си в капана лъв (един враг по-малко) — моля, рисувай лъва. И в други такива случаи рисували. Да се помни, значи, какво си сторил за племето.

— Да — рече Тарабара и повтори: — Да. Иначе, както всички обичаме да рисуваме — ехее... — Нещо като увереност, че няма да стигнат стените на пещерата, пък и на съседните. Наоколо имаше безброй пещери.

Вихър се чувствуваше неудобно като цирков кон, впрегнат да оре. Ами — ще оре! Деликатно ще им намекне...

Що ли му трябваше да намеква, че рисуването е вятър и мъгла! Тарамбуците го загледаха състрадателно, сякаш бе половин човек. Тъй де, щом не зачита изкуството...

За да се измъкне от неловкото положение, Вихър разкритикува скалната рисунка на Тарабара, която изобразяваше как лъвът трепе консервите в летящата чиния, преди да се бухне в капана.

— Голям удар нанасяш на археолозите след сто века — пророкува Вихър. — Да беше нарисувала мен и сестра ми, нищо — ще приемат, че тук са идвали извънземни цивилизации — допусна Вихър. — Ама лъв в летяща чиния направо ще ги шашне!

На Вихра също позволиха да рисува. Понеже дала много ценно предложение за обединяването на племената. Тя нарисува сто точки. Че какво друго? Обяснението ѝ, че това е новото в изкуството, със скрит и дълбок смисъл, тарамбуците нито разбраха, нито приеха. Изпълниха се с още по-голямо презрение към другото племе. И вождът им не умее да рисува! И отидоха при майка Тарамбук да обсъдят бива ли да се обединяват, не бива ли...

Вихър пожела да чуе какво ценно предложение е дала сестра му.

— За да се обединят племената, което е полезно, нали — взе да го увърта Вихра, — повече хора, по-лесно ще се справят с трудностите, нали — продължи да го усуква Вихра, — е нужна сватба, нали — предвидливо отстъпи крачка назад Вихра.

— Наистина добро предложение — развесели се Вихър. — Виждаме как стават сватбите в каменния век и си отиваме.

— Да, но... — запъна се Вихра — ти ще останеш — отстъпи още една крачка Вихра. — Ти ще се ожениш за Тарабара.

— Как... — Лицето на Вихър премина последователно през цветовете на обикновената череша, ягода, малина, нар и когато се наля с червенината на презряла вишня, той довърши: — ...во?!

— То първо е годежът — би отбой Вихра. — После е сватбата — обнадежди го Вихра. — Ще имаме време да отидем до в къщи и да зарадваме майчето, татко и бабчето — силеше се да го очарова Вихра.

Сега Вихър така пребледня, че имаше опасност никога вече да не възстанови кръвообращението си.

— Пита ли за Руфо?

Забравила.

— А да ме сгодяваш се сети! Нали? — Въпросът бе съпроводен със сдържано размахване на юмруци. Но ако стоеше по-близо, Вихра несъмнено щеше да бъде нокаутирана.

И без да се интересува какъв танц ще заподскача племето на тарамбуците, като го види да се носи във въздуха, Вихър скочи в летящата чиния и дръпна скоростния лост.

Вихра едва успя да се метне след него, питайки в движение тарамбуците дали се е мяркал насам Руфо. Един такъв червенокос? А?

ДЕВЕТА ГЛАВА

ВИХРА СТАВА РОБИНЯ, ЗАЩОТО ВИКА „ВОДА!“, А ВИХЪР ГО БИЯТ С КАМШИК, ЗАЩОТО ИЗМИСЛЯ ИМЕ НА НЕСЪЩЕСТВУВАЩО ЖИВОТНО

Гостуването в каменния век се отрази зле на Вихър: сестра му хареса матриархата и си нави на пръста, че е вожд. Управляваше, ръководеше, командуваше, нареждаше. Въобще, държеше се на голямо.

Спрат някъде и Вихра реве с толкова дебел глас, че ако се сетеше, би могла да изкоренява с него дървета. Дебели.

— Накладете огън! Донесете вода! Тичайте на лов! Опечете мамут! — И други такива работи трябва да върши племето — нашият Вихър значи.

С огъня и водата той все някак се справя, но с лова на мамути не се и захваща.

— Защо да ходя на лов? Консерви колкото щеш! — кротко се измъква Вихър, с което докарва вожда до ярост.

— Втръснаха ми твоите консерви! — свирепее вождът цял час.

— Скучни са ми твоите консерви — поуспокоява се вождът през втория час.

— Липсва ми трепетът на лова: ще има ли нещо за ядене, няма ли — унива вождът през следващите няколко часа.

— Аха, вождът иска емоции. — Вихър е сговорчив. — Готово!

Той се преструва, че крие консервите някъде из храстите, а в действителност ги тика по джобовете си и оставя вожда да се развлича с лов на консерви: ако ги намери, ще яде, не ги ли намери — ще изживее трепетите на несполучливия лов. И се юрва нашият Вихър по пещери и наколни жилища да разпитва за Руфо.

Между разпитванията, разбира се, му се случват и приключения. Я носорог ще го срещне и ще му предложи да го яхне (Вихър няма нищо против да язди вместо да ходи пеш), ала оказва се, носорогът не му предлага гърба си, а острия си крив рог. Я някакъв леопард с пъстра кожа ще го покани да обядват заедно, та Вихър, извинявайки се, че

вече е обядвал, едва се измъква от ноктите му. И в други такива приключения участвуваше, от които се връщаше ни жив, ни умрял. Веднъж се върна и засмян: видя една маймуна да се забавлява по доста странен начин. Ту се люлееше на опашката си, ту падаше по нос на земята. Люлеенето ѝ трябваше колкото да се засили, та да си сплеска по-яко носа.

— Безумно глупава маймуна! — нарече я Вихър. — Представям си какъв човек ще произлезе от нея и с какъв нос — натъжи се Вихър и пожела нещо да попречи точно от тази маймуна да произлязат хора. Все пак обидно за човешкия род!

От Руфо — ни следа, и Вихър си го обясняваше съвсем просто: щом са братя, значи и Руфо не се е задържал дълго в матриархата, не е понесъл някоя Вихра да му реве с дебел глас и е отлетял. Набързо.

Обаче къде?

Този въпрос бе обсъждан многократно с вождя, който обикновено не откриваше консервите в храстите, макар да изскубваше по двайсет-трийсет на ден, и чакаше идването на племето гладен-прегладнял, изживял докрай трепетите на несполучливия лов.

— А хей под онзи храст провери ли? — избираше Вихър най-отдалечения и вождът незабавно хукваше натам и намираше проклетите консерви. Как няма да ги намери, като Вихър току-що ги е напъхал под храста. На сянка.

Ядеше вождът, с две ръце тъпчеше устата си и се съгласяваше: да, Руфо сто на сто не е тук; да, Руфо сто на сто е отлетял да види как се строят египетските пирамиди. Да, да, да — съгласяваше се вождът. Сто на сто — с всичко.

И привършил с обедата, заповядваше:

— Тук ще търсиш Руфо!

Заповедта явно бе лишена от логичност. Освен ако заради трепетите на лова или заради положението си в племето, Вихра не погизваше умишлено всяка логика.

Племето, Вихър значи, премълчаваше.

Вождът го отдаваше на авторитета си. Само празните консервни кутии, които той мятал една подир друга през рамо, се досещаха, че те са причина племето да мълчи сега-засега. Нали вождът е в състояние да ги запокити в главата на Вихър при първата дума? Или при втората, ако Вихър говори по-бързо!

Колкото и да бяха много пещерите и наколните жилища, един ден свършиха (без да намекнат с нещо, че Руфо ги е посещавал) и когато под летящата чиния зажълтяха пясъците на пустинята, Вихър си отдъхна.

— Племето поумня! Край на матриархата!

— Бегом за вода! — не схвана веднага промяната в общественото си положение Вихра.

— Не предпочиташ ли лимонада? Студена? — подсмихна се Вихър.

— А?! — изписука Вихра. У вождовете винаги се наблюдава отслабване на гласа. При загуба на властта.

Ставаше все по-горещо и жаждата нахълта в летящата чиния. Пребърка трескаво багажа и довольна, че не намери капка вода, впи смукалцата си във Вихър и Вихра. И на тях ще им изпие влагата! Ще ги изсуши отвън и отвътре! Ще ги превърне в сухари! В мумии! В ситен пясък! В нейното царство — пустинята — затова има толкова пясък. Ситен.

Жаждата беше неутолима в старанието си.

— Вода! — захленчи с пресъхнали устни Вихра и взе да хули брат си. — Къде е ползата от твоята глупава техника, щом не е изобретила машина за получаване на вода от пясък?

Вихър сухо се озъби. И неговата уста беше пресъхнала.

— Твоето изкуство нали е по-умно! Точките ти нали са с неограничени възможности! Нарисувай си синя точка и пий от нея бистра водица!

Замълчаха. После мълчаха още. Но това беше мълчание с такъв вкус, че накрая Вихър плю.

— Да потърсим оазис — предложи той и летящата чиния се спусна ниско над пустинята.

— Ами ако и те не са изобретени още? — съмняваше се Вихра. — Сред дюните не виждам нищо подобно на оазис — твърдеше Вихра, макар представата ѝ за оазис да беше доста смътна. Нещо като... никаква.

И все пак тя първа го забеляза.

— Оазис вляво! С един извор и две палми! — изкрещя така възторжено, че всеки би се досетил: ще се бухне в извора с главата

надолу и ще пие, ще пие... И целият ѝ вид ще показва, че няма нищо по-нормално от това първо да размътиш водата, а после да пиеш.

Вихър съобразително приземи летящата чиния извън оазиса (да не размъти водата в извора) и се втурна след Вихра, чудейки се кога е тренирала галопиране по пясък.

Впрочем и него си го биваше, но разстоянието до зелените палми не намаляваше. В смисъл, че си оставаше същото.

Случаят беше напълно ясен — мираж!

— Това е мираж! — развика се Вихър. — Чакай! Мираж е!

Нашата Вихра не чакаше.

— Какво като е мираж? — прескочи една доста висока дюна тя. — Важното е да се напием с вода! — прескочи наведнъж две дюни тя.

Не, Вихра нямаше никога да спре своя галоп. Жаждата непрекъснато щеше да я гони. Съществуват ей такива хора, дето не се уморяват цял живот да тичат подир нещо, просто защото никой не е успял да ги убеди, че е мираж. Вихър си представи безкрайна картина: минават дни, месеци, години, а те тичат ли, тичат към оазиса. Дрехите им остаряват, пък и те: Вихра побелява, на него брадата му се влачи по земята — трудно е да се подстригваш в движение — и той се препъва в нея. С десния крак.

— Вихре, извинявай — осени го решението как да действа. Отстрани приличаше на нещо като спъване. С десния крак.

Дълго след като прахът се слегна, Вихър не можеше да се ориентира: нали ей тук спъна Вихра, нали ей тук трябва да бъде?

Вихра наистина вдигна прах тук, но се намираше там — десетина метра напред. Инерция при голяма скорост.

Той пристъпи към нея и се постара лицето му да изглежда виновно, та Вихра по-малко да се сърди.

Тя лежеше, но в позата ѝ напираше въпрос:

— Нарочно ли ме спъна с десния крак?

Вихър така се колебаеше между „не“ и „да“, че накрая каза:

— На.

Вихра го разбра по своему.

— Ръката ти за прошка няма да поема! Ще лежа и нека пясъкът ме засипе. Отгоре ще останат да стърчат само обувките ми. Който мине, ще ги сочи с пръст и ще пита: „Ах, чии ли са тия обувчици?“ И

все ще се намери добър човек да му каже: „Ох, това са обувчиците на Вихра, която не стигна миража, защото брат ѝ я спъна!“

— А ти какво искаш? Да препускам след теб, докато се загубим в пустинята, пясъкът наистина да ни засипе и отгоре да останат да стърчат само обувките ни, та да ги сочат с пръст и да се присмиват: „Хи-хи, това са обувчиците на Вихра, дето гонеше миража, и кецовете на глупавия ѝ брат, дето не я спря!“

Пясъкът не беше наясно защо нашият Вихър говори за загубването в бъдеще време. Той вече бе затрупал следите от стъпките им, а дюните добре бяха скрили летящата чиния. Само въздухът продължаваше да трепти като над загрял до бяло котлон.

На мястото на изчезналия мираж скоро се появи дългокрако камилче.

— Този двугърб мираж не ми допада — намръщи се Вихра. Разреши му да се маха и отстъпчиво отбеляза, че ако в този сектор на пустинята е абсолютно наложително да се появяват миражи, предпочита да са във формата на потоци, реки, морета, океани или друго, но да е водно.

Въпреки предпочитанията ѝ двугърбият мираж отказа да изчезне. Поклащаше се на дългите си крака, приближаваше се.

— Интересно нещо са миражите — отсъди Вихра. — Тичаш след тях — бягат, не им обръщаш внимание — навират ти се под носа — обвини ги в противоречивост Вихра.

Тя не се задоволи да каже само:

— Къш! Назад! Махай се! Стопявай се!

А посипа миража с пясък. Най-сетне намери върху кого да излее (по-точно да изсипе) яда си от жаждата и жегата.

Ритна ли я камилчето? Според Вихра да, два пъти.

— Иначе какво беше това „пфу, пфу“, което ме повали на земята?

Вихър многозначително мълчеше и тя сама установи новото свойство на миражите.

— Плюят по два пъти.

Вихър взе да я убеждава, че камилчето е истинско и Вихра съвсем се разсърди.

— Сега аз — посочи се тя, — понеже то било истинско — посочи камилчето тя, — ще седна да го паса, тъй ли?

— Аз лично възнамерявам да го яхна — рече Вихър, — защото непременно ще ме заведе или в оазис, или при хора, а ти, ако искаш, сядай да го пасеш. Много ще ти прилича!

— Може да се язди?! — Учудването на Вихра бе съпроводено с жест, който спокойно би минал за ръкомахане, ако не завърши върху гърбицата на камилчето. То коленичи и тя не закъсня да го възседне.

— Защо се настани отзад? — учуди се на свой ред Вихър, но без ръкомахане. Вихра не скри:

— За да не ме наплюе пак.

Вихра допусна:

— Вятър духне, песъчинка му влезе в окото, а то нали е глупаво, ще си каже: пак тая Вихра — и ще ме наплюе.

Вихра призна, че се е застраховала:

— А така ти си между нас.

Потеглиха и тя скоро се убеди, че във всички сектори на пустинята е наложително да се появяват миражи.

— Привиждат ми се разни глупости — вяло съобщи тя. — Представяш ли си, виждам половин египетска пирамида!

И добави, че миражите са безобразни: остави, че никнат, дето не ги сееш, ами отгоре на това — ту цели, ту половинки.

— Да не е полумираж? — поиска да разбере.

— Не е полумираж, а дополовина построена пирамида. Дано имаме късмет Руфо да е тук!

Вихра не даде да се издума, че Руфо не е тук.

— Руфо-о-о!... — изправи се в цял ръст върху камилчето тя, за да я види Руфо и да е наясно кой го вика. И защо: — Вода-а-а!

Зад близката дюна, тя става една подозрителна — само като я погледнеш, усещаш, че гъмжи от скорпиони, беше Сплескания нос. Нашата Вихра още не го познаваше, но след малко щеше да узнае, че е пребил с камшик двама роби и те, проснати на пясъка, не мърдаха. От нахалството им Сплескания нос се разпени дотам, че заприлича на човек, избягал от бръснарницата след насапунисването и преди бръсненето.

— Разбрах! — пръскаше пяна над тях Сплескания нос. — Нарочно не ставате, мързеливци мръсни! Лежи ви се! — Гласът на Сплескания нос не звучеше много уверено. — Разбрах! Искате да ме zlepоставите пред блажения ни господар! — Гласът на Сплескания нос

звучеше угрижено: дон Есклависта не прощава, когато разхищават богатството му; дон Есклависта ще заповяда да ударят сто тояги по петите на разхитителя, пък после ще го накара да доведе живи роби на мястото на тия двамата. А откъде да намери двама роби? И то живи!

— Разбрах! — омърлуши се Сплескания нос. — Лош ден!

Денят остана в неведение лош ли е, добър ли е, тъй като щом чу виковете на Вихра и зърна двама да яздят камила, Сплескания нос се ухили:

— Баа, добър си е денят. Разбрах!

Вихър и Вихра бяха оковани във вериги още на гърба на камилчето, въпреки обясненията им, че не са избягали роби.

— Баа, кой роб си признава, че е избягал! — зяпна Сплескания нос. — Роби сте! Разбрах!

Вихра се опита да го обвини, че нищо не е разбрал, но той й запуши устата с камшик. Тогава Вихър бе обхванат от чувството, че ей сега ще каже нещо, което няма да е в нормите на доброто възпитание. И чувството му не го излъга. Той нарече Сплескания нос с дългото име на несъществуващо животно. От името обаче ясно личеше, че животното има тъпи нокти, две опашки, криви зъби, празна глава и сплескан като настъпена луковица нос. За това словосъчетание Вихър също получи удар с камшик и гледайки белезите по себе си и по Вихра, даде обет да не спи, докато не докара носа на Сплескания нос в същата индигова разцветка.

После надзирателите ги натириха при другите роби да мъкнат камъни за пирамидата.

— Непоносимо! — възропта Вихра след първия камък. — Че аз веригата си едва мъкна! — оплака Вихра протрития си от веригата крак след втория камък. — На нищо не прилича — робски труд! — тръшна се на пясъка Вихра след третия камък.

Вихър отговори, че в случая е доста точна в определението си за робския труд.

— Нали сме роби!

— Аз говоря за глупавия начин на работа. Един кулокран би заменил всички роби!

Това би могъл да каже само Руфо! Вихър се огледа. Говореше сестра му.

— Тиий?... — проточи Вихър и последваха ситни барабанни удари. Това всъщност беше невярващият му още плах смях.

— Ти говориш за ползата от кулокран! — осъзна Вихър и сега вече избухна в такъв гръмовит смях, сякаш на закуска вместо варено яйце бе излял бомба.

— О, весела почивка? Разбрах! — Пред тях изникна Сплескания нос и на челото му бе изписан укор, че само за него няма почивка.

Така си беше: той и останалите надзиратели се трудеха с пот на челото — тук някой роб падне от изтощение, там друг го затисне камък, трети припадне от жажда и всичко на техните ръце. Те да влачат и първия, и втория, и третия, те да ги връзват на отреденото място, те да ги бият с камшици и тояги. Да ги бият и да разпитват: защо са мързеливи, защо са допуснали да се наранят, защо са ожаднели. Може би мръсните роби искат да забавят построяването на гробницата на блажения господар? Или искат умишлено да се осакатят, та блаженият господар да обеднее (кой ще купи сакат роб!)? Или искат да се самоубият чрез жажда, за да намалеят робите на блажения господар? И други такива злини искат да сторят на блажения господар.

Робите рядко отвърщаха на ясно поставените въпроси, защото рядко биваха в ясно съзнание. Когато е в несвяст, човек не е твърде словоохотлив. Това насърчаваше надзирателите да продължават побоя; това озверяваше надзирателите — смятаха, че мръсните роби нарочно мълчат. Нещо като инат проявяват.

Камшиците и тоягите не се чудеха, че с тях бият. Формата им беше подходяща за бой. От векове умуваха над друго: почти никак не ги използвана за коне, магарета, камили, говеда. Например магарето само с тояга можеш да убедиш да не рита, но — не, на магарето говорят ласкави думи, галят го по шията, а роба (дето може да говори!) нито го слушат, нито му приказват — направо го превръщат в пихтия. Ей тъй, защото е роб. Нещо като закон на епохата.

— Аз тия ваши закони... — запротестира Вихър. — Аз тия ваши закони... — запротестира и Вихра.

И двамата вярваха, че ако Руфо беше тук, и той щеше да протестира:

Аз пръв ще гласувам против тия ваши закони!

ДЕСЕТА ГЛАВА

ИМА ИЗГЛЕДИ ЗАРАДИ ЕДИН ШАДРАВАН СПЛЕСКАНИЯ НОС ДА Е ВЕСЕЛ И НА СОБСТВЕНОТО СИ ПОГРЕБЕНИЕ, А ДОН ЕСКЛАВИСТА МЕЧТАЕ ЗА ГРЪМОТЕВИЦИ В ДЕЛВИ

— Почивате си, а? — настояваше за отговор Сплескания нос така гръмогласно, че в кръг от два километра всеки си казваше: „Някой крещи в ухото ми!“.

— Не — отрече Вихър.

— Не — отрече Вихра.

— Тогава какво правите?

— Анализираме — отвърна Вихър.

— Каква ще бъде ползата от един кулокран — уточни Вихра.

— Ъ? — ококори се Сплескания нос дано види туй, дето го правят. Може би трябва да набие и него?

— Анализираме.

— Разбрах. Добре че не мислите, иначе щях да ви смажа от бой!

— И Сплескания нос ги опали с камшика. Нещо като аванс срещу бъдещия им опит да мислят.

Отстрани безпомощно гледаше Сасахара — робът, с когото Вихър и Вихра най-напред се сприятелиха. Той знаеше какво изпитват сега. Помнеше първия ден на робството. Първите камшици.

Дедите му бяха дошли от пустинята, затова се наричаха сахарци, затова и неговото име беше Сасахара. Беше роден в най-хубавото село — отпред синьото море, отзад зелената джунгла. Ако искаш риба лови, ако искаш на лов ходи. Той това и правеше: сутрин риба ловеше, следобед на лов ходеше. А вечер танцуваше край огъня. Цялото село танцуваше. Нещо като всеобща веселба.

Но един ден досами брега доплува галера. Спуснаха лодка и тя едва не потъна от тежкия товар — Сплескания нос и много важната му задача: да провери живеят ли диваци наоколо и ще приемат ли доброволно да работят за дон Есклависта. В смисъл, да му станат роби.

— Разбрах — хилна се Сплескания нос, като видя селото (двайсетина колиби, покрити с палмови листа). — Живеят диваци.

Той препусна из колибите и те се сгушиха от неприятната среща. За пръв път виждаха бял човек, който надзърташе по ъглите, сякаш търсеше нещо съвсем дребно и нищожно. Хлебарка например. Видът обаче понякога лъже — Сплескания нос избра Сасахара (най-едрия от сахарците) и тикна пръст в гърдите му.

— Ти си черен — направи откритие Сплескания нос с глас, който обвиняваше: черната кожа на Сасахара е източник на всички земетресения, пожари, наводнения и други такива бедствия досега и отсега нататък.

Сасахара нищо не рече.

— Значи си роб.

Сасахара нищо не рече.

— Роб на дон Есклависта, приемаш ли?

Сасахара пак нищо не рече.

— Разбрах! Приемаш — ритна го Сплескания нос и се провикна към галерата: — Ехей, цялото село, всички приемат да станат роби! Носете веригите!

Веригите донесоха, ала не ги върнаха обратно на галерата. Кой ще се сети, когато яде пердах, хем да бяга, хем да прибира туй, що е донесъл?

Сасахара натупа лично Сплескания нос. Не може да се твърди с положителност, че юмрукът му се е целил все в носа на злополучния роботърсач. Много вероятно е да го е докоснал само веднъж, но следата от това докосване остана завинаги. Нещо като вечен спомен.

По някои възгласи, чути на идване, галерата очакваше да се върне натоварена до борда с жива стока. А отплува даже олекнала — веригите останаха на брега. И ръждясаха. Няма вериги, дето да не ръждясат рано или късно.

Но една нощ, след около месец, галерата пак дойде и то не сама, а с още пет.

На разсъмване хубавото село (отпред със синьото море, отзад със зелената джунгла), превърнато в пепел, се сбогува с окованите си във вериги жители.

Роби. Роби на дон Есклависта.

Сплескания нос се провираше между тях и заничаше в лицата им. На всеки поотделно.

— Търся — дърдореше той, без да го питат, — търся оня, дето ме би по носа, та да го набия и аз — заканваше се той. — Ама така ще го бия по лицето, че носът му ще се подаде на тила!

Дали със заличаването на носа бе изфирясала и паметта му, или по рождение си беше тъп, но той не позна Сасахара.

— Не — каза нашият Вихър, чул историята за заробването на Сасахара. — Сплескания нос е тъп по наследство — и дедите, и прадедите му са били тъпи. Дори съм виждал маймуната, от която е произлязъл. Висеше на опашката си на един клон и най-умното ѝ развлечение бе да пада по нос.

Приблужи се Вихра с толкова посърнала походка, че разговорът между Вихър и Сасахара усети: ей сега ще го прекъснат; няма да се съобразят, че е интересен. Ще поведат друг разговор. Нищо и никакъв. Направо глупав.

— Аз отивам на лекар — изтърси Вихра. — Получила съм или слънчев, или топлинен удар — изключи трета възможност Вихра. — Къде е поликлиниката? — помоли да я упътят Вихра. Знаела, че на всяка работна площадка има медицински пункт. Малък, но добре уреден. С хладилник. От тая жега закопняла да прекара остатъка от живота си в камерата на хладилник.

— Вихре! — викна строго Вихър. — Как ти идват на ум подобни глупости!

— Да, глупости са — не оспори тя. — Мираж. Викам му къш, но той не изчезва и все ми се мержелее тичаща палмова гора...

В далечината, ту скривайки се зад дюните, ту показвайки се, наистина тичаха палми. Вихър дори чу как влачат усуканите си корени по пясъка и шумят с големите си листа.

— Аз... — Вихър искаше да предупреди, че ще хлъцне, ала не успя — разхълца се. Сякаш хълцането и изненадата са едно и също нещо.

След малко палмите щяха да спрат и щеше да се изясни, че не са тичали самостоятелно, а с помощта на носещите ги на рамо роби.

Винаги е така: което тича, по някое време спира. Я защото се е уморило, я защото е стигнало, закъдето се е затичало.

— Обаче, който хълца — рече Вихър, — случва се да не спре цяла година — продължи да хълца Вихър.

Подир палмите пристигна изворът. Пак носен от роби. Е, да качат извор на рамо те не можеха, разбира се, но домъкнаха глинени улеи и ги наредиха един до друг. Под наклон. Горе изливаха вода, долу я събираха в делви, подаваха си ги от ръка на ръка и пак ги изливаха...

— Нещо като перпетуум-мобиле — хлъцна Вихър. — Макар че вечна машина... не може да се построи... защото противоречи на закона... за съхранение на енергията — на пресекулки каза Вихър. — Интересно... каква ли енергия... поддържа моето хълцане?

Нашата Вихра се разбърбори. Не знаела какво е туй перпетуум-мобиле, но ако тая машина осигурявала вода на робите, значи била полезна. Одобрявала я. Харесвала я. Въобще някои страни от техниката приемала. Допадали ѝ на характера. И други такива набъбри.

Вихър не чу за настъпващите промени в характера на сестра си. Беше зает. Хълцаше:

— Аз ще си хълцам поне две години!

Сплескания нос също беше зает. Крещеше:

— Не се туткайте, мръсни ленивци! Господарят е наблизно, а палмите още не са посадени, шадраванът още не е готов! Къде е?

Той шибна роба с лъскавата обица, който носеше голямо корито (всъщност шадравана), камшикът се омота около краката му, робът политна и го изтърва. Не ще и дума, можеш да останеш здрав като тупнеш на пясък, стига да не си глинен. А шадраванът беше глинен.

Брей че много парчета! Най-различни. Различни, обаче единомушни: Сплескания нос е виновникът! Ала нито едно парче не се учуди, че той се нахвърли да бие роба с лъскавата обица. Би го дълго.

— Разбрах! Нарочно счупи шадравана, за да ме злепоставиш пред блажения ни господар! — хриптеше той. — Тичай да търсиш друг! — риташе го той.

Робът безпомощно се гърчеше. Къде в пустиня ще намериш шадраван! Освен ако някой керван е минал оттук и е загубил коритото си за пране...

Зад дюните се вдигаха облаци прах и сред тях нещо шаренееше — очите да ти се вземат!

— Блаженият господар пристига!

Сплескания нос раздаваше удари наляво и надясно с такъв замах, че камшикът, кажи-речи, се стоварваше най-често върху собствения му

гръб.

— Кой ме бие? — изрева той и разкрил кой, зарева друго: — На колене, кучета мръсни! На колене, мръсни чакали!

Пъстроцветната носилка на дон Есклависта приспивно се поклащаше върху раменете на осем яки роби, а отстрани язدهа на камили множество телохранители, въоръжени с копия и лъкове. Зад тях се влачеше внушителна върволица роби, натоварени с делви, амфори, мехове и разни други потребни неща. Като клетка с тигри например. Носена пак от роби. Изобщо робите мъкнеха всичко необходимо за блажения господар.

Носилката нареди да спрат. Носилката позволи да вдигнат копринените ѝ завески и пред очите на посрещаните лъснаха безброй възглавници, възглавнички и лежащият на тях дон Есклависта. Лицето му имаше толкова много бузи и всичките толкова дебели, че напълно скриваха носа и очите. Само месестите устни потвърждаваха, че това все пак е лице.

— Хрю-хрю — мръдна горната устна на дон Есклависта и робите усърдно размахаха над главата му паунови ветрила.

— Хрю-хрю — мръдна долната устна и Сплескания нос се разтрепера господарят си иска шадравана! Ако сега блажените му уши не чуят шуртенето на водата, ще си изкара сто тояги по петите.

Всички достойнства на Сплескания нос начело с глупостта излетяха от широко разтворените му очи и в тях се настани кръгъл страх.

Той отчаяно измуча:

— Бързо шадравана!

Трима роби застанаха един до друг, двама се покатериха на раменете им, а най-отгоре се изправи трети. Той пое делвата с вода и въпросително погледна Сплескания нос: като няма корито, върху пясъка ли да я излее?

Онзи с лъскавата обица още не идваше.

— Дойде ли ми, на корито ще го направя! — зарече се Сплескания нос. — А може би корито става от всеки роб? — сети се изведнъж Сплескания нос. — Може би лъскавата обица не е най-важното за направата на едно корито? — въодушеви се Сплескания нос, дръпна първия изпречил се пред очите му роб и го повали на пясъка.

Сега водата падаше отвисоко върху голия гръб на роба и шуртеше почти като в шадраван.

— Хрю-хрю — изгруктя тъжно дон Есклависта. — Никой не се грижи за моите наслаждения. Защо не ми помагате да дишам? Искате да се задуша? Който иска това, да му бъдат ударени сто тояги по петите!

Сплескания нос нарочи десетина роби, че искали блаженият господар да се задуши и им удари по сто тояги.

— Ще дишам или няма? — попита за намеренията на околните дон Есклависта.

— Ще дишаш, господарю, ще дишаш — спусна се към него Сплескания нос и започна да разтваря и свива ръцете му, сякаш правеше изкуствено дишане. Чу се особен звук. Не че приликата между дон Есклависта и несмазана врата беше кой знае каква (той дори брава нямаше), но белите му дробове скърцаха по същия начин.

— А защо блажените ми уши се съмняват, че шадраванът е истински?

Сплескания нос подскочи. Край! Господарят откри измамата! Сега непременно ще нареди да му ударят сто тояги по петите! Той се завъртя уплашено и внезапно изпита такава радост, че имаше вероятност и въобще да не му мине и да е весел и на собственото си погребение: робът с лъскавата обича се връщаше! Носеше нещо.

Че носи нещо и какво точно, Вихър и Вихра видяха по-добре, защото се бяха покатерили на пирамидата да наблюдават от високо посрещането на блажения господар.

Хълцането на Вихър почувствува, че става къде-къде по-учестено и доста гръмко.

— Какво искаш? — шътна му Вихра. — Сто тояги по петите?

— Не виждаш ли, че тъкмят летящата чиния за шадраван? — хлъцна Вихър. — Слизам да си я взема, ако ще двеста тояги да ми ударят по петите! Може пък от туй да спра да хълцам, знам ли?

Все пак той не слезе. Мотивира се, че най-важните механизми в летящата чиния са херметизирани и че теорията му за пряка връзка между петите и хълцането е ненаучна. Има такива теории. Както например, че пълноценността на хората зависи от цвета на кожата им.

Унесът на дон Есклависта от шуртенето на любимия му шадраван бе прекъснат от важна мисъл.

— Хрю-хрю, а защо никой не отваря блажените ми очи, за да видя как върви строителството на гробницата, където ще почива блаженото ми тяло след като умра и където ще идвате да роните горчиви сълзи за мен? Който не плаче тогава, ще му бъдат ударени сто тояги по петите!

Сплескания нос отдели десетина роби, които според него нямало да плачат тогава, и нареди да им ударят тоягите още сега, а сам се зае да раздипля бузите на господаря.

— О! — извиси глас дон Есклависта, когато Сплескания нос налучка едното му око и го отвори. — Какво вижда моето блажено око? От пирамидата е издигнат и шестият ред? Невъзможно! Привижда ми се, защото съм изморен и изтощен. Трябва да си почина. Докато спя, погрижете се за конете и камилите — животните са скъпи, затова ги нахранете и напойте добре. На робите никаква храна — те са мързеливи!

— Да заспиш и да не се събудиш! — тихо пожела Сасахара.

Въпреки пожеланието му и приспивните песни на робините дон Есклависта се събуди след няколко минути.

— Хрю-хрю, защо ме държите гладен? Искате да умра от глад? Който иска това, да му бъдат ударени сто тояги по петите!

Сплескания нос пак набеди десетина роби, че копнеят за гладната смърт на блажения господар, и ги изпрати да си получат тоягите.

Три робини взеха да пъхат храна в устата на дон Есклависта, четвърта го пое с вино и все пак той смогваше и да яде, и да пие, и да раздава правосъдие.

— Хрю-хрю, защо в пилафа има ориз? На готвача — сто тояги!... Защо на хляба само коричката е препечена? На хлебаря — сто тояги!... Защо лимоните са кисели? На градинаря — сто тояги!... Защо сладкишите са сладки? На сладкаря — сто тояги!... На робинята, която опръска блажения ми нос с вино, също сто тояги!

После, уморен от яденето или от раздаването на наказания (трите любими възглавници на дон Есклависта никога не можеха да определят причината за умората му), той потъна в дрямка. Не точно дрямка, а нещо като полусън, полумечта...

Зелената възглавница, подпиреща лявото му ухо, шушне, че не бива така: ето, яде — значи работи, поти се, изтърква си зъбите. Защо?

Защото робите са лениви. Трябва да застави две-три робини да дъвчат вместо него. И да гълтат.

Какво наслаждение!

О, робите могат да вършат всичко вместо него — продължава да го увещава зелената възглавница — да спят, да кихат и други такива — мързи я да изрежда всичко зелената възглавница. Но за това са нужни много роби. Хиляди. Милиони. Цялата земя (плоска като лицето на Сплескания нос) от край до край да е само негова. И пълна само с негови роби.

Хубаво, нали?

— Хрю-хрю, хубаво — мърка дон Есклависта и поляга на жълтата възглавница.

Мекотата ли, цветът ли на възглавницата, или и двете заедно, му навяват още мечти за наслаждения. Едни такива сладостни, сладостни... Ето, той е голям колкото слон. Защо трябва да бъде толкова голям? За да изяжда цял овен на едно ядене, а не половин, както сега. Голямо наслаждение!

Робите му са здрави, яки. Защо? За да издържат не сто, а хиляда тояги по петите. Те ще врещят, докато ги бият, а той ще слуша и ще си яде овена. Целия. Голямо наслаждение!

Робините му — всичките хубави. Всичките танцуват и пеят. Той ги гледа, слуша и си яде овена. Целия. Голямо наслаждение!

След като изживее земните наслаждения (бавна работа най-вече заради целия овен) дон Есклависта примъква главата си на черната възглавница. И се отдава на наслажденията, които го очакват в задгробния живот.

— Хрю-хрю, отсега трябва да мисля за задгробния живот — пъшка дон Есклависта, защото мисленето винаги го изтощава. (Той затова забранява на робите да мислят — да не се изтощават, а да работят!)

Пък ето какво ще бъде тогава: гробници, гробници, гробници — от край до край по земята гробници. И всичките негови. Полежи век в тази, пренесат го в онази — скучно е да лежиш все на едно място!

А какви гробници ще бъдат! Отвън каменни (да не го смущават разни звуци), отвътре пухени (да му е мекичко). И покрай него всичките му роби. Изнасят замърсения въздух и внасят чист: планински, морски, влажен, сух — според настроението му. С делви

ще го носят. За разнообразие може и дъжд да носят. Пак с делви. И облаци. И гръмотевици, ако му се прииска. Пак с делви. Ще го хранят и поят. Ще разхождат коне край главата му, та да си избере най-добрия за езда. И други такива.

Въобще, задгробният му живот ще бъде къде-къде по-хубав от земния.

Дон Есклависта с мъка се откъсна от задгробния живот и се втренчи в пирамидата.

— Хрю-хрю, значи блажените ми очи не ме мамят!

Дон Есклависта бе очарован.

— О, вдигнат е и шестият ред!

Дон Есклависта посочи двете статуи на пирамидата.

— И украсата е започната вече!

Той се вгледа и попита Сплескания нос от какви съображения е украсил гробницата му със статуи на роби. Какъв е бил тайният му замисъл?

— Те не са статуи — взря се Сплескания нос. — Те са живи.

— Живи?! С мръсните си крака върху моята гробницата! Ох, никой не мисли за наслажденията ми! Тъжно ми е! — настоя за съчувствие дон Есклависта и се просна на възглавниците.

— Разбрах! — разбра Сплескания нос и препусна към пирамидата да смъкне Вихър и Вихра.

След малко дон Есклависта се надигна и се чу шум на късащ се чаршаф. Всъщност той кратко нареди:

— На двамата роби, осквернили с мръсните си крака гробницата ми, по сто тояги!

— Малко са — насърчи го Сплескания нос.

— Двеста.

— Малко.

— Триста.

— И хиляда са им малко — ухили се Сплескания нос. — Аз ги хвърлих на тигрите — похвали се Сплескания нос.

Любимите възглавници на господаря полетяха една подир друга върху него. Нещо като градушка.

— Ти си решил да ме разориш? — перна го зелената възглавница. — Да съсипеш живата ми стока! — повали го жълтата

възглавница. — Кажи какво заслужаващ! — запуши му устата черната възглавница.

— Пъф-пъф-пъф! — отвърна приблизително Сплескания нос, а като изплю възглавницата, отвърна по-ясно: — Разбрах. Сто тояги по петите.

— Малко са.

— Двеста.

— Малко.

— Триста.

— И хиляда ще са малко, за да те научат да пазиш стоката ми!

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

*ДОКАТО ТИГРИТЕ РЪМЖАТ, ВИХЪР ЧУВА ГЛАСА НА БАБЧЕТО, А САСАХАРА КОВЕ ТЕПСИЯ ОТ БОЗДУТАН,
БЕЗ ДА МУ ПРЕЧИ ГЛАВАТА НА СПЛЕСКАНИЯ НОС*

Преди да ги хвърлят на тигрите, Вихър и Вихра спечелиха уважението на робите. От всички страни долиташе:

— Брей, колко са смели!

— Отиват с усмивка, без да им трепне окото...

А смелостта, усмивката и това, че не им трепваше окото, се дължаха на печално недоразумение. Нещо като самозаблуждение.

Когато ги смъкнаха от пирамидата, те още не знаеха сетнешната си съдба.

Но ето, Сплескания нос нареди:

— Свалете им веригите! — И се изхили особено.

Въпреки че продължаваше да хълца, нашият Вихър приехиленето му за доброжелателно. Значи дон Есклависта е разбрал грешката на надзирателите, които ги взеха за избягали роби, и начаса е заповядал да ги освободят! Да му се не надяваш на тоя дон Есклависта!

Веригите сваляха по други причини: грижеха се за зъбите на тигрите. Естествено, Сплескания нос не сподели с Вихър и Вихра грижите си, а рече:

— Водете ги натам! — Той посочи носилката на блажения господар и Вихра си помисли, че дон Есклависта гори от нетърпение да им се извини за грешката. Ще му се! Никакви извинения! И тя гори от нетърпение да му каже мнението си за робството, за неговите сто тояги и други такива.

Затова те бодро-бодро крачеха, а когато отминаха носилката на дон Есклависта и ги поведоха към палмите, предположиха, че той е там. На по-дебела сянка. Дори когато стигнаха клетката с тигрите и ги набутаха в нея, дори тогава още вярваха, че дон Есклависта е там. Да не би при тигрите да няма сянка?

Вратата хлопна след тях, ключалката изщрака, Сплескания нос се изхили (същото хилене, но този път не звучеше доброжелателно).

Тигърът и тигрицата, дремещи в ъгъла, се надигнаха.

— Сега вече хълцането ми ще секне по независещи от мен причини — хлъцна Вихър.

— Аз си отивам — разбърза се Вихра, сякаш щеше да изпусне детското предаване по телевизията.

— Да? Ти си отиваш? — с насмешка попита Вихър. — Не забравяй да притвориш вратата след себе си, за да не става течение! — ядно хлъцна Вихър и бръкна в джоба си за някакво оръжие — поне с отвертката никога не се разделяше.

Последва мълчание, запълнено с гръмотевичен диалог на погледи, чрез който Вихър и Вихра изясниха безизходното си положение. Влизайки лековерно в клетката, бяха загубили нещо съвсем малко. Всъщност бяха загубили и най-малката надежда да се спасят.

Тигърът беше по-кръвожаден. Не защото беше кафяв, а защото искаше да блесне в най-благоприятна светлина в очите на тигрицата. Ще скочи сега, ще затисне с лапа робинята, с другата ще отдели най-вкусното парче, с третата ще го метне елегантно към муцуната ѝ. На четвъртата лапа ще се подпира — няма как — иначе ще се плъсне на земята и това едва ли ще мине за елегантно. А елегантността винаги прави добро впечатление (знаеше го от времето, когато живееше с бялата тигрица). После с един удар ще повали роба. Силата винаги прави добро впечатление (знаеше го от времето, когато се радваше на благоразположението на петнистата тигрица).

Той се надвеси над Вихър и Вихра. И така си остана.

По едно време тигрицата нервно го изблъска встрани, с което го уведоми за две неща: тя поема работата в свои лапи и отсега нататък да не се надява на нейното благоразположение. Некадърник кафяв!

Тигрицата излъга. Тя не пое работата в свои лапи, а застина над Вихър и Вихра в глупешката поза на кафявия некадърник. Каква е тази миризма? Отвратително! Как може живо, топло, сочно месо да мирише така непоносимо? Да бягат! Ако вкусят от тоя ужас, ще се отровят или най-малко поколенията им ще се изродят. Не, по-добре три месеца да гладуват, отколкото да затрият тигърския род!

Тигърът и тигрицата се свиха в най-отдалечения ъгъл на клетката и затиснаха носовете си с лапи. Непознатата миризма прииждаше на талази, на талази към тях. Знае ли се, може би от нея окапва козината и се ослепява? Или, не дай боже, зъбите омекват... И други такива.

— Видя ли? — хлъцна Вихър.

— Как се сети? — не вярваше още на необикновеното избавление Вихра.

— Как! Бъркам в джоба за отвертката, то едно оръжие срещу тигри — вятър, ама колкото да ги сплаша, и напипвам шишенцето с бензина. Тигрите ръмжат, а аз чувам гласа на бабчето: „Така си умирисал апартамента на бензин, че тигри да докараш тук, няма да изтраят — ще рипнат от балкона с главата надолу!“

— Като взе да ме пръскаш с бензин, помислих, че си откачил от страх — припомняше си Вихра. — А то не било, а то не било — ликуваше Вихра. И се силеше да се усмихва весело. Макар че усмивката ѝ се мръщеше от бензина. Какви нещица е изфабрикувала цивилизацията! Щом зверовете не понасят миризмата им, как ли ще патят хората, дето ги произвеждат и живеят сред тях!

— Н-да... — проточи Вихър. — Дай ми ти нафталин, тютюн, паркетол, мазолек, морфин, уиски...

Той поиска още деветнайсет съставки, от които щял да забърка невероятна смес. Сива на цвят. Намазват се с нея и, при желание, остават цял живот в клетката, а тигрите употребяват за възглавници. Без никаква опасност тигрите да ги сбъркат с истинско месо.

Вихър пак се напарфюмира с бензин и тръгна:

— Ще се гушна между тях и ще си хълцам! Просто за демонстрация...

Оттук натам всичко се разигра пред погледа на Сплескания нос. Той лежеше по корем на дебела гредка, та наблюдаван от високо, приличаше на щастливец след коработрушение, прегърнал единствената непотънала мачта. Всъщност търпеше наказанието си.

Дон Есклависта лично отброяваше тоягите. Нещо като удоволствие си доставяше.

— Бягат! — изхриптя Сплескания нос.

— Как ще бягаш? — не схвана дон Есклависта. — Остават ти още шейсет тояги — излъга с пет тояги дон Есклависта и кимна на бияча да налага по мъжки.

Биячът беше странно същество: с толкова тънки ръчички, че да не бяха ръкавите, спокойно ще ги вземеш за дебели пръсти. И все пак никой не биеше по-жестоко от него. Едни твърдяха, че черпел сила от краката си, които сякаш бяха дебелели за сметка на ръцете, други — че бил изучил основно петите (нощем се упражнявал върху себе си), та знаел къде най-боли.

Сплескания нос заврещя като яре, макар че фигурата му — дори когато ядеше салата от маруля — не напомняше с нищо безобидното тревопасно.

— Бягат! — блещеше очи към клетката с тигрите той.

— Добре — засумтя дон Есклависта, — щом настояваш да бягаш, ще ти притурия още сто тояги.

Притурката беше добре дошла за Сасахара. Необезпокояван от никого, той огъна пръчките на клетката и помогна на Вихър и Вихра да избягат.

Сплескания нос не издържа:

— Изчезнаха... ох... не са изядени... ох... къде ли се скриха...

Не толкова по несвързаната му реч, колкото по благодарното ръмжене на тигрите, отървали се от бензиновата миризма, дон Есклависта най-сетне проумя за какво става дума.

— Защо не ми се обади по-рано?! — затресе бузи дон Есклависта. Той и при други душевни състояния тресеше бузи, но само от прекомерен яд започваше такъв бузовъртеж, че да се чудиш как очите и носът му после попадаха на обичайните си места. — Още сто тояги! — изригна дон Есклависта и когато Сплескания нос изтърпя цялото наказание, го отпрати да търси неизядените роби.

Сплескания нос започна от Сасахара, който упорито мълча въпреки жестокия побой, и тогава се зае с дюните. Не ги би, естествено, а разрови всички кръгли пясъчни купчини около клетката на тигрите. Вярваше, че мръсните роби са се укрили в някоя от тях, свити на кълбо.

— Разбрах! — не се отчая от неуспеха си той. — Не са свити на кълбо, а са се изпънали за по-удобно! — захласна се от новата си догадка той и разрина продълговатите дюни.

Високите дюни разкопа, когато му хрумна, че робите са се закопали прави.

Прехвърлил толкова пясък на един дъх, Сплескания нос изтича при дон Есклависта и радостно му обади:

— Не ги намерих!

Сплескания нос обясни на какво се радва:

— Радвам се, защото щом ги няма в пясъка, трябва да са във въздуха, което е невъзможно!

А беше възможно. Вихър и Вихра се спотайваха в листата на една палма.

Само палмата чуваше шепота им:

— Спри да хълцаш, ще ни издадеш!

— Не мога да спра, стана ми навик за следващите три години...

— Днешния ден броиш ли или без него? — живо се поинтересува Вихра, надявайки се да посъкрати срока — хълцането му вече я дразнеше.

— Уморих се — заспа дон Есклависта и му се присъни отвратителен сън. Той се двоуми какво да стори с тоя, дето освободи робите, а Сплескания нос не се двоуми, ами го хвърля с лека ръка на тигрите.

— О, съсипваш стоката ми! — разгневи се дон Есклависта и се събуди: — Сто тояги по петите!

— А няма ли да благоволиш да погледаш гладиаторски борби? — предложи Сплескания нос. Надяваше се да умилостиви блажения господар. Доста тояги му се стовариха днес!

Ама докато предложението му стигна до съзнанието на дон Есклависта, наказанието свърши.

— Сигурен ли си? — прозя се дон Есклависта.

Сигурен бил.

— А къде са гладиаторите?

На галерата били.

— Хрю-хрю, кой глупак ги е оставил там?

Блаженият господар заповядал да ги оставят там, защото им бил сърдит и не искал да ги гледа.

— А ти защо не ме подсети, че може да се натъжа и да ми се прище да ги гледам? И ти не се грижиш за наслажденията ми! Какво заслужаваш?

Сплескания нос с въздишка зае позата на щастлив корабокрушенец върху гредата и промърмори, че както е тръгнало

днес, по-добре хич да не става; по-добре да си лежи тук.

— Мерак ти е да лежиш! — изпухтя недоволно дон Есклависта.
— Ама няма да лежиш! Ще накажа и теб, и Сасахара. Наведнъж.

По негова заповед робите подравниха пясъка пред носилката му. Получи се нещо като арена за гладиаторски борби. После Сасахара и Сплескания нос се изправиха един срещу друг. Сасахара без оръжие, с голи ръце, а Сплескания нос накичен с мрежа, тризъбец, боздуган, няколко копия, брадва, камшиците на всички надзиратели и четири-пет ножа, за да покаже на мръсния роб как се освобождават мръсни роби.

Сплескания нос си представяше двубоя в следния ред:

Първо. Хвърля мрежата, Сасахара се оплита в нея, пада, вдига се облак прах.

Второ. Чака прахът да се слегне.

Трето. Бие го с всички камшици.

Четвърто. С боздугана.

Пето. Мушка го с ножовете.

Шесто. С копията.

Седмо. С тризъбеца.

Осмо. Каквото е останало от него, донакълцва с брадвата.

Представяше си Сплескания нос и се тръшкаше от смях, който би минал за бухане на бухал, ако не се виждаше кой се смее. Той завъртя мрежата над главата си и я въртя, въртя, въртя, докато тя забрави къде точно трябва да падне. Все пак падна. Някой се спъна в нея и се просна на пясъка, вдигайки облаци прах. Когато прахът се слегна, се видя, че в мрежата е Сплескания нос с цялото си въоръжение и представата си за двубоя. Той енергично започна да си пробива път навън. Ръката му мина през една дупка на мрежата, мина през още десет, омота се съвсем и Сплескания нос ядосано я остави да се мушка където си ще. Сега пък главата му се навря тъкмо в пролуката, където беше кракът му, и тоя глупав крак неизвестно защо взе да го рита по носа.

Сплескания нос побесня. Захапа мрежата да я разкъса със зъби и уцели коляното на другия си крак.

Той изрева, но как?

Не, такъв вик човешко ухо никога не е чувало. Такъв вопъл и ухапан от акула не би издал. Такъв рев не би се изтръгнал от гърлото на лъв, настъпен от слон.

Ето как изрева Сплескания нос.

А нашият Сасахара не губеше време. Скочи върху него, издърпа боздугана и го подпхна под главата му. За да не потъва в пясъка.

Отдалече юмрукът на Сасахара напомняше ковашки чук, но отблизо вършеше същата работа. Нанасяше могъщи удари, сякаш ковеше тепсия от боздугана. А че между боздугана и юмука се намираше главата на Сплескания нос, бе съвсем логично. Рано или късно всички надзиратели ядат пердах. Нещо като закономерност.

— Разбрах! — изпъшка Сплескания нос. — Ти ме наби в селото — позна го Сплескания нос.

Робите наоколо избухнаха в неудържим смях.

Носилката на дон Есклависта се разклати и той се почувствува като угоен пуяк, край когото точат нож. Обзе го познат ужас. Видя мръсните роби да палят дворците и галерите му. Да го хвърлят на тигрите. Да го затварят жив в гробницата, без да го балсамират. И други такива страхотии видя. Под тлъстите си клепачи.

Дон Есклависта не беше съгласен.

— Всички към галерата! Не съм дошъл да ви развличам! — тросна се той. — Ще разтоварвате камъни — заповяда той. — А тебе — посочи той Сасахара, — щом свършим с камъните, ще те дам на тигрите. Да запомниш как се бие надзирател!

И тръгнаха. Първо палмите, после изворът, шадраванът, носилката на дон Есклависта, телохранителите, надзирателите, робите, които мъкнеха всичко необходимо за блажения господар. И клетката с тигрите. За къде без нея!

Робът, носещ палмата с Вихър и Вихра, тичаше се чудеше защо му е двойно по-тежко. Дали в суматохата не е грабнал две палми?

— Ако съм взел две палми — разсъди нещастният роб, — значи някой не е взел нито една — разтрепера се нещастният роб. — Сипа ли го да тича с празни ръце, Сплескания нос ще го пребие!

— Може би по-справедливо ще бъде да слезем — предложи Вихра.

— Ще бъде — хлъцна Вихър. — Ще се хвърля с главата надолу, та дано престане проклетото ми хълцане!

И той се хвърли.

Вихра нарече постъпката му безразсъдство и потърси по-нисък клон, за да се смъкне внимателно на земята. Докато търсеше обаче, се

подхлъзна и полетя от палмата със съжалението на падаща отвисоко мишка, че не е прилеп. Но това вече не беше безразсъдство, а случайност.

— Аз дойдох — оповести тя и с тези думи успя да изплюе половината пясък, напълнил устата ѝ. Вихър не ѝ каза добре дошла.

— Къде си?

Вихър не каза къде е — само кецовете му стърчаха от пясъка.

— Загубан! — рече да ги прибере Вихра, а те се измъкнаха заедно с някакви крачоли. — Защо си е хвърлил панталона? — възмути се Вихра. — Остава и ризата си да е заровил и да е хукнал съвсем гол!

Вихра измъкна ризата и когато вече очакваше, че няма какво да вади от пясъка, оттам се подаде главата на Вихър.

— Спря ли поне да хълцаш? — попита съчувствено тя, защото усети, че е настроен да крещи. Сякаш тя го бе забила в пясъка.

Вихър изкрещя и хлъцна. Едновременно, та нищо не се разбра. Или се разбра?

Изад близката дюна изскочи робът с лъскавата обица.

— Нося шадравана, нося го — уплашено повтаряше той, все едно че именно той беше разбрал какво крещи Вихър.

— Дай шадравана на мен — хлъцна Вихър. — Аз ще го нося.

— Ами аз? — уплаши се робът. — Аз с празни ръце ли ще тичам? — погледна ръцете си робът. Не беше му се случвало подобно нещо. Дори пръстите си не можеше да изправи докрай — все си стояха свити от навика да носят нещо.

— Няма да тичаш с празни ръце. Ще отнесеш на Сплескания нос думите ми: щом стигне морето, да скочи в него и да се удави, иначе ще се срещне с мен и ще съжалява, че не се е удавил!

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

ВИХРА НЕ МОЖЕ ДА ИЗДАВА ЗВУЦИ НА ДЕЛФИН, НО ЦЕПЕНИЦИТЕ СВЪРШВАТ ДОБРА РАБОТА И ВИХЪР ИЗПУСКА МЕХУРИ ПОД ВОДАТА

Те, навиците, особено добрите, имат високо мнение за себе си. За да ги придобие човек, години са нужни. Затова се удивиха как е възможно за по-малко от час Вихра дотам да свикне да влачи нещо на гръб, та сега се опитва да нарами летящата чиния.

— Как ще я мъкнем? — пышкаше под тежестта ѝ Вихра. — Двамата заедно или ще се редуваме? — надяваше се на помощта на брат си Вихра. — А най-леко ще бъде да я пързалиме по пясъка — предлагаше Вихра.

— Аз лично възнамерявам да летя, а ти, ако искаш, се пързалий по пясъка. Много ще ти прилича!

— Да, всъщност, да... Може! Накъде ще летим? Към Хеопсовата пирамида да търсим Руфо? — намести се в летящата чиния Вихра.

Вихър отвърна, че Руфо ще почака. Него, така или иначе, ще намерят. Но трябва да побързат към галерата на дон Есклависта, докато не са хвърлили Сасахара на тигрите, нали?

Вихра рязко наклони глава вляво, сякаш нещо ѝ увисна на ухото — тежеше ѝ, че първа не се сети за Сасахара.

И заприпира:

— Защо се бавим? Защо не тичаме към галерата?

— Преди да тичаш, няма ли да определиш в коя посока е морето?

— Аз смятам натам...

— Накъде?

Вихра посочи с ръка половината хоризонт.

— Ами ако е натам? — прибави другата половина Вихър.

— Не е. Абсолютно съм сигурна!

Вихър се съмняваше.

— Знам я аз тая абсолютна сигурност! — Той разгърна няколко карти, свери нещо по компаса и насочи летящата чиния на север.

Скоро под тях засиня морето. Вихър натисна спирачката.

— Няма я галерата. И треска не се мярка.

— На дъното е.

— Смяташ, че е потънала?

Не, смятала, че такъв богат робовладелец притежава поне две-три подводници. Със средна водоизместимост. Мислела...

— Ааа, ти мислиш? — Особеният блясък в очите на Вихър подсказваше, че той може и да крещи, но засега ще се задоволи само да повдигне вежди. — Подводници в робовладелския строй?!

— Да-да. Значи кацаме на галерата — начаса предложи разумен проект Вихра, за да заличи лошото впечатление от подводниците, — прорязваме с ножовка веригите на робите и ги освобождаваме, нали тъй?

Последва снизходителна усмивка.

— Ама ние ще се спуснем като гръм от ясно небе и докато дон Есклависта се съвземе от изненадата...

— Пак ще ме оковат във вериги!

— Защо само теб? А мен?

— Теб няма. Понеже аз ще бъда главният герой в освобождаването на сахарците!

С тези думи Вихър зае най-подходящата за главен герой поза: небрежно разкрачи крака, небрежно отпуснати ръце и в допълнение небрежен или по-точно пълен с пренебрежение поглед към всякакъв род и вид бъдещи премеждия.

— Ти само ще помагаш да осъществим моя сценарий за освобождаването на робите! — прехвърли пренебрежението си главният герой и към Вихра.

В първата част на сценария се предвиждаше да приведнат летящата чиния и да застигнат галерата на големи скокове — за заблуда на противника. Ако дон Есклависта погледне случайно към летящата чиния, да я вземе за подскачащ делфин.

Вихра попита с някакво лошо предчувствие:

— Да не ме караш да издавам звуци на делфин?

— То се разбира от само себе си. Започвай!

— Интересно защо твоят сценарий не включва намирането на галерата, а само подскачане и делфински звуци!

Галерата ли? Да, виж, беше забравил, че галерата още не е намерена. Случва се. Вихър издигна летящата чиния и с голяма

скорост кръстоса морето надлъж и шир. Пак я нямаше. А може би не са я видели поради голямата скорост?

Точно така излезе. Съзряха галерата в един залив и прелетяха няколко пъти над нея, за да разузнаят тя ли е, не е ли. Тя беше. Имаха късмет да останат незабелязани, защото всички долу бяха заети. Робите разтоварваха камъни, надзирателите размахваха камшици и тояги, а дон Есклависта ядеше печения си овен, та никой не вдигна глава нагоре.

— Я сега да чуя що за делфин си! — напомни Вихър задълженията на сестра си.

Атмосферата наоколо се разрежи — толкова дълбоко пое въздух Вихра.

— Туту-у... туту-у...

Вихър я изслуша със затворени очи и неподвижно лице, сякаш беше под пълна упойка.

— Значи според теб така реват делфините? — обиди се той. — Според мен това си е досущ локомотивна свирка и се чудя как още дон Есклависта не е надникнал през борда да види на коя гара е пристигнал!

Вихра му се сопна. Надникнал ли дон Есклависта през борда, сценарият на Вихър и без друго пропадал. Дори да вземел летящата чиния за делфин, тях двамата за какво щял да вземе?

— За две чайки, кацнали на гърба на делфина.

— Мога само да кукуригам! — заяви с притаено злорадство Вихра, за да му подсказе, че няма намерение да пици като две чайки едновременно. — Пък ако ме попиташ какво ще си помисли дон Есклависта, като чуе петел да кукурига в открито море, — изпревари възражението му Вихра, — ще ти кажа под секрет — хвана го за ухото Вихра: — ще си помисли, че делфинът е изкукуригал. Толкоз!

— Добре — въздъхна Вихър. — И сам ще се справя!

Последва нещо невъобразимо. Летящата чиния се блъскаше във вълните с трясъка на хвърляни върху тротоар легени. От петия етаж. Вихър пицеше не като две, ами като двајсет чайки едновременно. Вихра се чудеше как робите още не са наскочили в морето от ужас. Защото не знаеше, че щастието им се е споразумяло с насрещния вятър да отвява звуковите ефекти от първата част на сценария. Затова те незабелязани стигнаха до галерата и се качиха на задната палуба.

— Няма да мърдаш оттук! Никаква самоинициатива! Отивам да обезвредя стражата — тръгна Вихър.

Той слезе в трюма, измина дълъг тъмен коридор и спря пред отворената врата на окадена каюта. Вътре надзиратели и телохранители пиеха вино от високи амфори и ревяха с цяло гърло пиянски песни. Каква е зависимостта между височината на амфорите и височината на песнопението, науката все още не е изяснила (подобна зависимост се наблюдава и при по-ниски съдове).

Вихър се отчая. Идеше му да седне на прага и да дреме, докато ония вътре изтрезнеят, за да стане по-интересно.

И той седна. Но му попречиха да задреме.

— Я ставай да заключиш вратата! — надникна в трюма Вихра. — И не ми се пиши герой, че ще те набият с юмруци по лицето!

— Никой не ти е позволил да проявяваш самоинициатива! Марш на палубата! — изкомандува Вихър и посегна да затвори.

— Я-я-я! Ще ми затваряш вратата под носа! Разбрах! За да не мога да си допия!

Задръстил коридора с плещите си, към Вихър се кандилкаше Сплескания нос. Явно пиян. Почеркът на походката му беше неописуем.

— Разбрах! — Сплескания нос хвана камшика обратно. — Ще те бия с дръжката!

Вихър понечи да се шмугне покрай него, но не успя. Оня го сграбчи и го просна по гръб. Дръжката на камшика се вдигна и, тряс, проби дупка. Къде? Ами щом Вихър отметна глава встрани, значи в пода.

— Я-я-я! — изрева разочаровано Сплескания нос. — Разбрах!

Той затисна главата на нашия Вихър да не мърда и внимателно се прицели. В челото. Между веждите.

Тряс!

— Не разбрах! — облещи се Сплескания нос, люшна се напред-назад и се строполи върху Вихър.

— Сега ще разбереш завинаги! — Сасахара замахна още веднъж с юмрука си, който отдалече приличаше на ковашки чук, а отблизо вършеше същата работа, и се надвеси да види дали Сплескания нос шава.

— И ония не шават вече — наобиколиха го сахарците, сочейки каютата, където песнопението бе замряло.

Вихра сновеше между тях, прерязваше с ножовка веригите им и не млъкваше:

— А? Как мина? Справихме се, нали?

Оставаше да се реши съдбата на дон Есклависта.

Съдбата се усмихваше доволна от своето непостоянство, изменчивост, превратност. Ето, доскоро тези хора бяха роби, а сега са господари на галерата; ето, дон Есклависта още малко ще полежи на възглавниците си — или ще го превърнат в роб (не, нито Сасахара, нито някой друг искаше да става робовладелец!), или ще му покажат какво значат сто тояги по петите (не, нито Сасахара, нито някой друг искаше да става палач!).

Тогава?

— Дон Есклависта пусна тигрите да ни разкъсат! — дотича от палубата робът с лъскавата облица.

— И?! — настръхнаха всички.

— Ами мен не успяха да настигнат, пък той тичаше бавно...

Радостта, че няма да се тревожат повече за съдбата на дон Есклависта, бе сменена с униние.

— Сега как ще излезем на палубата?

— Ще стоим в трюма, докато тигрите горе умрат от глад.

— Ще им подхвърлим отровено месо.

— Ще ги насъскаме един срещу друг.

И други такива идеи бяха дадени, гласувани и отхвърлени. И то все заради нашата Вихра.

Тя беше къде-къде по-напреднала в техническо отношение от сахарците и предложи смайващо спасение.

— Ще взривим галерата. Малко динамит и тигрите — хайде във въздуха на лапи и на опашки!

— Най-високо ще излети твоята опашка! — обади се един доста подтиснат глас. Сякаш собственикът му беше затиснат с нещо доста тежко. С вол например.

— Кой се обажда? — озърна се Вихра.

— Ще ти кажа кой се обажда, ако махнеш тоя вол от мен — обеща същият глас. — И за награда ще те избавя от тигрите...

— Главният герой! — слиса се Вихра. — Добре че проявих самоинициатива! — ръкопляскаше си Вихра, докато Сасахара и другите измъкваха Вихър изпод Сплескания нос.

— А сега да се оправим с тигрите — тутакси пое ръководството Вихър.

Оправянето трябваше да протече на два етапа: първо, да се въоръжат с цепеници и второ, да излязат на палубата.

Излязоха и веднага настъпи голяма неразбория. Хора и тигри така се объркаха, че станаха няколко дребни грешки — тигърът и тигрицата се нахвърлиха един върху друг, а Вихър и Вихра си размениха удари с цепеници.

Тогава Вихра каза, че идеята му е глупава и се запиля нанякъде, а Вихър се зае да въвежда ред. Сасахара (като най-добър бегач) трябваше да бяга пред тигрите за примамка и да вика, че от дете се бои от тях, останалите да ги нападнат в гръб.

И всичко тръгна отлично. Сасахара хукна, тигрите след него, останалите подир тигрите.

— А така — викаше Вихър. — Удряйте ги само по главите!

В същия миг някой го удари по главата и падайки, Вихър се усъмни дали пък, гледан отзад, не прилича на тигър.

Вихра гордо се изправи в летящата чиния.

— С какъв трясък се спуснах върху палубата, а? — смигна тя на Сасахара. — Същински гръм от ясно небе! — ликуваше тя. — Тигрите от страх сигурно са скочили в морето! При акулите!

Сасахара кимна — заради нея ли, заради цепениците ли, но скочили. При акулите.

— А брат ми къде е? — заразпитва наляво и надясно Вихра.

— До преди малко стоеше точно на твоето място, ама сега виждам само кецовете му. Вероятно е отишъл някъде бос...

Вихра смръщи чело, като че ли мръщенето и дълбокият размисъл имат някаква връзка. Така или иначе, тя осъзна какво е направила. Паднала бе като гръм от ясно небе точно върху брат си! Без да губи време, рязко дръпна скоростния лост, но вместо да се издигне, летящата чиния бясно се завъртя около себе си, изхвърляйки Вихър в морето.

Проследила красивата парабола, описана от брат й, Вихра му завидя:

— Хитрец! Ще се окъпе сега, ще се разхлади...

Но когато надникна зад борда и го видя сред акулите и тигрите, призна:

— Доста смело, наистина. Заради едното къпане аз не бих се решила.

Тъй като сахарците му метнаха въже, у Вихра се прокрадна съмнението, че той може би не е скочил да се разхлажда в морето и енергично се включи в спасителната акция.

— Хей-ррупп!!! — изкрещя така мобилизиращо, че дваيسетте чифта ръце дръпнаха въжето по-силно от необходимото, Вихър прелетя над палубата и цопна отвъд.

— Хей-ррупп!!! — изкрещя още по-мобилизиращо Вихра и всичко се повтори, с тази разлика, че брат ѝ прелетя в обратна посока.

Тигрите и акулите престанаха да се ръфат. Нещо прелиташе и камбуркаше ту отсам, ту оттатък галерата. Същото нещо дереше гърло, риташе с крака, пускаше мехури под водата и най-недвусмислено показваше, че е живо. Тоест, бива го за ядене.

Без да се наговарят, те се разпределиха от двете страни на галерата. Едната група щеше да има късмет. Но се надяваха и двете.

— Зверовете разбраха — викна Вихър, хвърчейки за трети път над палубата, — че ще ме разкарваш насам-натам — ядоса се Вихър при четвъртия полет, — ти не разбра!

— Стига си викал, че ми пречиш да те спасявам! — караше се Вихра, когато той прелиташе за пети път, шести, седми...

Сасахара приложи прост, но ефикасен начин за въдворяване на тишина — запуши с длан устата на Вихра. Резултатът от това действие бе незабавно видян върху палубата във вид на мокър Вихър, изхвърлящ по литър вода на всяко кашляне.

После той продължи да кашля в летящата чиния, а галерата отплува натам, където отпред синееше морето, отзад зеленееше джунглата и изпепеленото село очакваше колиби от палмови листа.

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

ТРИ ВОЙНИ В ЕДИН ДЕН, В КОЙТО ГРАФ БОНВИВАН ЗАКУСВА, БАРОН ФОН КРИГ ТУ СЕ КАЧВА, ТУ СЛИЗА ОТ КОНЯ СИ, А ДЖАНКАТА НЕ МОЖЕ ДА РАЗБЕРЕ ЗАЩО ВОЮВАТ

Проведе се летящо съвещание. В смисъл, че летящата чиния летеше, а Вихър и Вихра се съвещаваха.

— Сега накъде?

— Все едно, само да не е горещо!

Вихър напомни, че са тръгнали да търсят не удоволствия, а Руфо, червенокосия.

— Руфо, разбираш ли? — наблегна той. Разбирала.

— Ако Руфо е на екватора, ние заради твоето удоволствие ще се втурнем към полюса, нали? Това ли искаш да кажеш?

Не искала да каже това.

— Ами тогава?

За тогава изобщо не мислела да се изказва.

И други такива си размениха.

После помълчаха. После едновременно заговориха.

Двата остри монолога като две куки се мъчеха да изплетат диалог. Напразно. Докато Вихра се изтощи. Тогава Вихър се сети, че Руфо се интересувал как са свързани доспехите на средновековните рицари в лакътя и коляното.

— Много важно от техническа гледна точка.

Тази гледна точка според нашата Вихра беше глупост.

— Ако Руфо е в средновековието — допусна тя, — причината е единствено изкуството — подчерта компетентно тя. — Живописиста специално е била на такава висота — вдигна ръка тя, за да отбележи висотата на живописиста по онова време.

Спориха дълго; взаимно се убеждаваха; припомнях си разказите за Руфо; обсъждаха характера му, изреждаха способностите му и в края на краищата се споразумяха, че да, Руфо е при рицарите. А дали технически, или естетически съображения са го завели при тях, ще им каже той самият, като го намерят.

— Все пак дано не е горещо при рицарите — закри съвещанието Вихра.

Така решението беше взето и летящата чиния се понесе към средновековието. Нашият Вихър не се съмняваше, че рицарите там са в по-голямо количество, отколкото в другите епохи.

И не се излъга.

Поле. Голямо. Покрито с преспи сняг. Отгоре вее леден вятър, а между вятъра и преспите — рицари. Истински.

— Колкото щеш! — радваше им се Вихър. — Можеш да си избереш когото искаш, да му смъкнеш доспехите и да разгледаш как са свързани в лакътя и коляното.

Рицарските войски явно се занимаваха с нещо. Впрочем в момента не се занимаваха с нищо, но личеше, че аха-аха ще започнат. Едната войска беше построена в равнобедрен триъгълник, другата в съвсем правилен кръг, което говореше за изключително военно майсторство. В средата на тези две геометрични фигури яздеха пълководците и ревяха команди. Вятърът ги отвяваше и никой не ги чуваше, но това не намаляваше важността им. И че трябва да бъдат изпълнени незабавно. Случвали са се такива работи с военните команди в средновековието. Пък и по-късно. Но никой вятър не е успял да ги отвее съвсем.

— Защото трябва още нещо освен вятъра — рече Вихър. — Започва.

— Кое? — не разбра Вихра.

— Войната.

Забиха барабани. Екна музика. Войските тръгнаха една срещу друга. Миг преди да се срещнат, един рицар от триъгълника и един от кръга скочиха от конете си и се юрнаха в противоположни посоки.

— Така ли трябва да започне?

— Кое? — не разбра Вихър.

— Войната.

Двамата рицари търчаха, що сила имат. Всеки бягаше да спасява живота си, уверен, че другият го гони. Тежките брони и дълбоките преспи сняг, в които затъваха до пояс, скоро изцедиха силите им. Единият запълзя на четири крака, другият се затъркаля презглава.

Този, дето пълзеше, беше къде-къде по-войнствен, защото все се дереше:

— Не ме гони! Ще се обърна и ще отсека страхливата ти глава!

Собственикът на страхливата глава се търкаляше на зиг-заг и отчаяно пищеше:

— Олеле, майчице!

И в триъгълника, и в кръга настъпи смут. Рицарските редове се люшнаха. Дали искаха да последват дезертъорите пълзешком и търкаляйки се презглава, или изразяваха нетърпение да пролеят незабавно кръвта си, не можеше да се отгатне. Пълководците обаче вярваха в последното.

— Ей сега ще започнете! — успокоиха ги те. — Ей сега ще си пролеете кръвта! — И попитаха ще се намерят ли доброволци да върнат страхливците в бойните редици.

Намериха се. Всички се втурнаха да ловят страхливците и само след два часа ги домъкнаха. Но докато ги ловяха, десетина от доброволците потънаха в близкото блато, други десет се загубиха в далечната гора, трета десетка изчезна неизвестно къде, ала пълководците бяха доволни: бойният дух и дисциплината бяха възстановени. Не без усърдието на военната музика, която непрестанно свиреше. Създаваше нещо като жизнерадостно настроение преди сражението.

В средата на бойното поле се гърбеше невисок хълм, на който стърчеше хилава джанка, а под джанката седеше още по-хилаво човече. Главата му в горния край имаше особена форма. Сякаш някой я беше размекнал по специален начин и я беше натискал с плоска чиния, докато се втвърди. Да. Дори ръбът на чинията личеше, който всъщност беше челото му. Човечето дращеше с гъше перо по дълъг пергамент и писукаше със слаб и неясен като линията на хоризонта гласец. Изглежда не му идеше отръки да пише, без да писука.

— О, ти, който четеш тия редове, излезли изпод перото на най-правдивия летописец — о, възхищавай се! — После се почеса с перото по носа.

— Ако имаше нос, и перото щеше да се почеше, защото и на него не му е ясно от кого да се възхищава читателят — рече Вихър.

— Така де, летописецът не е ясновидец, за да прозре, преди да е почнала войната, кой ще победи — баронът или графът, та него да възпее — рече Вихра.

Летописецът предпочете да възпее природната картина. Побезопасно беше. Природата си е природа независимо кой умира и кой побеждава...

И написа:

— О, възхищавай се от най-кървавата битка, която се води в този най-студен ден на това най-снежно поле, което е под това най-сиво небе... — Като стигна до небето и нямаше какво природно да възпява оттам нагоре, той пак се почеса по носа и сведе поглед към бойното поле.

Ужасна гледка. Нещо като масово клане, в което не се разбираше кои са касапите и кои говедата.

Рицарите се мушкаха с копия, сечаха се с брадви, бяхтеха се с боздугани, а доспехите им дрънчаха, звънтяха и вдигаха шум до облаците. Че и по-нататък.

Но в цялата бъркотия летописецът долови, че надмощие има баронът. Неговата войска, построена в триъгълник, така беше подбрала кръгчето на графската, че то приличаше повече на квадрат.

— Значи, ура за барона! — оживи се летописецът и написа: — О, под това гладко сиво небе, което е гладко като кожата на баронесата — о, най-гладката! — храбрите рицари от ордена на Светата Джанка — о, най-храбрите! — направиха на пух и прах войската на граф Бонвиван! О, най-големият пух и прах!

В този миг, когато съдбата на графските рицари беше кажи-речи решена, граф Бонвиван се развика:

— Стоп, стоп, стоп! Край на войничката! Ще позакуся!

Баронът измуча от мъка и слезе от коня си. О! О!!! Каква непоносима болка му причинява графът! Тия негови закусчици! От предишните войни баронът знаеше: закуската на графа е безкрайна по време, безкрайна по лакомия!

— Непоносимо! — Той свали шлема си и така се почеса по бузата, че си разклати кътниците.

Но нямаше как — трябваше да чака.

Докато слугите на графа приготвиха трапезата на Хълма на джанката, баронът яростно препускаше напред-назад с изваден меч и пресмяташе колко рицари би убил, ако онзи не беше огладнял.

— Пет!... Десет!... Двайсет!...

И колкото повече се ядосваше, толкова повече растеше броят на лишените от честта да загинат под меча му.

Графската закуска продължаваше и баронът се разбесня съвсем. Заби меча си до дръжката в една снежна пряспа. Мечът опря в замръзналата земя и се зарадва. Дали пък няма да се върне в първообраза си? О, той помнеше, че преди да го изковат в меч, беше палешник. И вероятно защото и тогава, и сега проникваше дълбоко във всичко живо, в самия живот — достигаше до същността му — беше проумял, че сто милиона пъти е по-добре да ореш земята и след теб да никне жито, отколкото да посичаш хора и след теб да никнат кръстове.

Барон фон Криг имаше по-повърхностен поглед върху живота от меча си и го измъкна от пряспата.

— Ще извикам на двубой неколцина от моите рицари, за да се поразкърша!

И щеше да ги убие, разбира се, ако в същия миг не се разнесе ситият глас на графа:

— Готово, готово, готово! Позакусих. Барон фон Крит, аз ви хвърлям ръкавичката си и ви обявявам втората си войничка за днес!

— Приемам с най-голямо удоволствие! — избоботи нетърпеливо баронът и възседна коня си.

Този път войската на графа бе по-нападателна (изглежда закуската си казваше думата) и взе да притъпява върха на баронския триъгълник.

Летописецът се паникьоса.

— Има защо! — влезе му в положение Вихър. — За написаното графът ще го разпъне на четири коня!

— Или ще го пече на бавен огън — допусна Вихра, защото й беше студено.

И летописецът знаеше, че това го чака. С треперещи пръсти той смачка пергамента и се опита да го глътне. Без да го дъвче. Нямаше време. Книжната топка заседна в гърлото му и почти го задуши.

— Какво пък — окуражи се летописецът, — ще дишам по-малко.

Пригответи втори лист, но той макар и неизписан, по нещо му напомняше първия. За всеки случай глътна и него и чак тогава започна отначало:

— И на това най-снежно поле, което е бяло като ръцете на графинята — о, най-белите! — славните рицари от ордена на Светия

Хълм — о, най-славните! — направиха на пух и прах войската на барон фон Криг! О, най-големият пух и прах!

— Стоп, стоп, стоп! — развика се отново граф Бонвиван.

С половин глава пълководец да беше, пак не би спрял боя тъкмо когато победата му беше въпрос на минути. А граф Бонвиван го спря.

— Жаден съм — оплака се той. — Ще си пийна винце — прибра меча си той.

Въпреки че това спасяваше войската му от разгром и унищожение, барон фон Криг възмутено скочи от коня.

— Зная какво представлява жаждата му! — крещеше той. Знаел я още от предишните войни. На графа нямало да му стигне цяла бъчва!

Не позна. Графът се задоволи с една бъчва и обяви третата за този ден войничка.

Баронът възседна коня си и подхвана неவிждана атака. Нещо като отмъщение за пропиляното време. Победата несъмнено щеше да бъде негова и тогава летописецът, възхваляващ графа, щеше да се върти на колелото на мъченията или щеше да стърчи забучен на кол! Не веднага, естествено — победителите са великодушни почти цяло денонощие, пък после разчистват сметките си с летописците, написали даже половин комплимент за техните врагове.

Пергаментът в ръцете на нещастника се разтрепера — сега щяха да го сдъвчат отгоре-отгоре и да го глътнат. Без вода.

Страховете му се оправдаха. Летописецът захвана нова хроника, но докато изрисува с особено старание: „О, непобедимият барон фон Криг — о, най-непобедимият!“ — войната пак беше прекъсната. Заради тортата на графа.

Това не беше обикновена торта, а нещо като шедьовър на кулинарното изкуство, с диаметър около два метра, на четири етажа.

На първия етаж щастливо усмихнати селяни, направени от захаросани бадеми, оряха шоколадови ниви с фонданени волове, запрегнати в рала от сусам. На втория етаж рицари от сладки сухари язدهа бисквитени коне с опашки от истински конски косми, сражаваха се с копия и боздугани от шекерени пръчки и локуми на клечки. Зад тях се извисяваха мармаладени замъци с накацали по сводестите прозорци пищни дами от желе и орехови ядки. Те бродираха с левите си ръце кърпички от разбити на сняг белтъци, а с десните махаха на рицарите.

Третият етаж беше излят от карамелизирана захар. Черни монаси с нахлупени до носа качулки палеха многобройни клади, на които бяха вързани пеещи радостни химни вещици.

На четвъртия етаж в трон от пчелен восък седеше памукшекерен крал, гледаше с умиление към долните етажи и се почесваше...

При появата на тортата наличниците на графа и барона сякаш станаха прозрачни. Това на пръв поглед беше невъзможно, защото бяха железни и издържаха удар на меч, но така или иначе всички видяха как графът лакомо се облизва, а лицето на барона усилено смесва цветовете на лоена свещ, неузрял лимон и дълго лежал в земята пиринч.

Наоколо беше толкова тихо, че се чуваше въртенето на очните ябълки на рицарите, които се споглеждаха.

Не, това баронът не очакваше. В предишните войни нямаше торти! Той изхриптя, като че ли по погрешка бе пхнал меча не в ножницата, а в гърлото си, и то с дръжката напред:

— Нима допускате, че един фон Криг ще чака да изядете всичко туй — от селските рала до краля?!

— Да, да, да! — свали шлема граф Бонвиван. — Ще ме почакайте да си изям тортичката — потри самодоволно ръце граф Бонвиван. — Защото моята кръвчица е по-синя от вашата! — смигна весело граф Бонвиван.

Това вече беше обида! Кръвна! Барон фон Криг скочи от коня си, изрева едно късо „ха“, което графът трябваше да възприеме като продължителен подигравателен смях, само че изсмян набързо, понеже припираше да върне обидата.

— В жилите ви тече червена, селска кръв! Вижте си очите!

Очите на графа за миг се събраха сякаш искаха да надникнат едно в друго, да проверят има ли баронът основание за подобни твърдения, няма ли... Какво точно установиха, остана тайна, защото графът побърза да изкаже личното си мнение.

— Моите очички са червени от винцето!

— Ние веднага ще докажем обратното! — закани се баронът и възседна коня.

— Не, не, не! Веднага няма да докажете! Първо ще си изям тортичката под моята джанчица!

Ако знаеше какво ще остане от неговата тортичка в следващата секунда, графът не би отворил дума за джанката. Пуста-опустяла! Нещо повече: би се съгласил, че кръвта му е червена, даже и зелена, ако баронът по някакви съображения избере този цвят — само тортата да оцелее!

Но граф Бонвиван нищичко не знаеше.

Тортата обаче усети, че няма да оцелее. Разбра го от поведението на барона. Имаше нещо особено в него: той слезе от коня, после го възседна, слезе — възседна, слезе — възседна... Накрая, слезнал или възседнал (на тортата вече й беше все едно), се нахвърли върху нея и взе да я гази, мачка, кълца... Барон фон Криг дори не забеляза кога съсече и слугите, които я носеха. Встрещеният граф също не забеляза, че слугите му са съсечени, прекрачи ги и клекна над тортата.

— О, вие съсипахте десертчето ми? — завайка се той и така пребледня, че пръските от снежнобелия крем на тортата тъмнееха върху лицето му.

— Да! — избоботи баронът. — Да запомните веднъж завинаги, че джанката е моя!

Джанката беше чувала тия думи много пъти. Беше ги чувала още от шейсет и първия пралядо на барон фон Криг. Той дори основа рицарския орден на Светата Джанка, за да няма никакво съмнение, че джанката е негова.

Но шейсет и първият пралядо на граф Бонвиван също имаше претенции за дървото и основа ордена на Светия Хълм. И прати херолди на север, на юг, на изток и запад да обяснят, че щом хълмът, на който расте джанката, е негов, значи и тя е негова!

Като чу тия безсрамни думи, шейсет и първият пралядо на барон фон Криг три пъти се качи и слезе от коня, после строи рицарите си в триъгълник около джанката и ги накара да се закълнат, че ще я пазят до сетния си дъх.

Шейсет и първият пралядо на граф Бонвиван обаче не се уплаши, позакуси, строи рицарите си в кръг и тръгна да превзема хълма.

— Да, да, да! — закани се той. — Ще умра, но ще превзема хълмчето заедно с джанчицата!

— И аз ще умра, но няма да превземеш джанката! — изрева баронът и в яростта си още три пъти слезе и се качи на коня.

Умряха много барони и графове (впрочем всички на преклонна възраст и в леглата си, защото по някакво стечение на обстоятелствата в битките загиваха само рицари, коне и селяни), но синовете и внуците им продължаваха да воюват за джанката. Да се биеха за някоя нива, дете ражда едро жито, всичко щеше да бъде ясно. Пък тя листа немаше, камо ли плод да даде! И ето, вече няколко века джанката все се питаше защо са тия войни и все не можеше да си отговори. Вихър поклати глава:

— Не, Руфо не е идвал тук, иначе щеше да спре тия войни!

И Вихра поклати глава:

— Да, ама ние сме тук, нали? Значи ние трябва да свършим тая работа вместо Руфо.

Двамата си смигнаха. Нещо като обещание, че ако не друго, поне ще натрият носа на барон фон Криг. Ох, как ще го натрият!

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

АБАТ КРОС ТАНЦУВА БУЙНА СЕГИДИЛЯ И КАРА ВСИЧКИ ДА ЯХНАТ КРАВАТА, СЛЕД КОЕТО СИ ИЗКЪЛЧВА ВРАТА

Студът се усилваше.

Впрочем не беше много сигурно, че се е усилил, но Вихър и Вихра отдавна стърчаха в летящата чиния, изложени на ледения вятър, и така го усещаха.

Вихра вече се разкайваше, че пожела при рицарите да е студено. Беше измръзнала от край до край — от лявата ръка до дясната и от главата до петите.

Вихър с тревога следеше как тя се променя. Хубавееше пред очите му. Лицето ѝ, което допреди малко беше индигово синьо, придоби неотразимия блясък на порцелан; косата и миглите ѝ се покриха със звездички от скреж.

— Жива Снежанка! — възкликна неволно Вихър.

— Полужива — едва мръдна побелелите си устни Вихра и го върна от страната на приказките в действителността.

Вихър помисли малко и реши: все пак ще е по-добре сестра му да е грозна. Е, не чак грозна, а такава, каквато си е. Но да остане жива.

— Опитай да си внушиш, че лежиш на горещия пясък на плажа и слънцето припича, припича... чак се потиш...

След петминутно усилие да удържи тракането на зъбите си, Вихра призна:

— Не се потя.

— Значи трябва печка.

Печка, според премръзналата Вихра, можеше да има само в къща. Защото, разсъждаваше тя, ако е вълн, вятърът ще връща дима в кюнеца и печката ще пуши...

И летящата чиния се понесе над земята с бръснещ полет, за да не изпусне къщата с топлата печка.

Зад Хълма на джанката, в края на гората, Вихър съзря това, което търсеше. Наистина, не точно това, но се зарадва и на сламената колиба.

Нищо че няма комин (значи и печка), нищо че никой не живее в нея. Като място, където ще окаже първа медицинска помощ на сестра си срещу измръзването, колибата беше съвсем подходяща.

Въпреки пробития си покрив (или точно поради него) колибата също ги забеляза. Не би казала, че не се учудва, но и не прие летящата чиния за нещо свръхестествено. Двама хвърчат в леген! Голяма работа! Хич даже не беше страшно. Страшното се криеше в храстите.

Там се спотайваше абат Крос, който беше ужасът и за тази колиба, и за съседните, че и за по-далечните.

Абат Крос беше ловец на вещици!

Ако можеше, колибата би се повдигнала на пръсти, за да види какво прави абатът сега, ала не можеше. Виждаха го само най-близките храсти.

Абатът се молеше. Пламенно. Абатът се кръстеше. Още по-пламенно.

— О, господи, помогни ми, господи, да уловя още две вещици! Много ми трябват!

Господ начаса изпълни молбата му. Сигурно защото молбата му беше пламенна, сигурно защото много му трябваха — от небето, яхнали кръгла метла, падаха точно две вещици.

Абатът благодари на бога, че е в гора, далеч от мирския взор, и нищо не му пречи да изрази радостта си както желае.

В следващия миг пейзажът в очите му коренно се промени. Снегът се превърна в пъстра мозайка, колибата — в гоблен, храстите — в прекрасни дами. С бели кринолини! Той вече не беше в черно расо, а в позлатена рицарска броня. На кон. Впрочем конят щеше да му пречи да танцува. И той го махна. Остана сам с прекрасните дами, абатът се отпусна. Сега ще им покаже на какво е способен! Подскочи неочаквано пъргаво и се понесе във вихрен танц, който по онова време, пък и днес, наричат сегидиля. Буйна сегидиля! Той остана във въздуха не повече от десет секунди. После се стовари на едно коляно. После пак подскочи. И така: ту във въздуха, ту на едно коляно — канеше подред всички дами...

Междувременно летящата чиния кацна съвсем близо до колибата. Близо, ама високо, защото се закачи в клоните на един дъб.

— Нищо — каза Вихър, — да слезем да ти окажа първа медицинска помощ, пък после ще я откачим.

Слизането не ги забави. Пръстите им бяха дотам измръзнали, че ги биваше за всичко друго, но не и за катерене по дъбове. Затова те просто паднаха.

Вихър пръв се измъкна от прясната и доста се озадачи, че по снега липсват следи от Вихра. Дали пък не се катери нагоре по дъба, за да скочи от по-високо? Викна ѝ, че това е излишно и тя тутакси се съгласи.

— И аз смятам, че е излишно да стоиш върху мен. Освен ако не го правиш нарочно, за да си топлиш краката...

Така или иначе стигнаха до колибата.

Вътре, макар да беше тъмно, Вихра веднага усети присъствието на нещо живо — нещо, което я близна по ръката.

— Тук има някой — прошепна тя.

— Теле.

— Ти си теле! — обиди се Вихра, но когато очите ѝ свикнаха с тъмнината, се успокои, че не се отнася нито за нея, нито за Вихър, а за трето теле. Истинско.

Помисли, помисли и каза:

— Значи и кравата е наблизно.

После добави:

— А кравите понякога са с рога.

И се уплаши:

— Хем с по два рога!

Вихър забеляза, че не е измислила кой знае какво, но е почти права. В дъното на колибата лежеше крава, само че с един рог.

А Вихра щеше още дълго да дърдори за телета, крави, рога и копита, ако не чу зад себе си:

— Хубаво момиче си, ама не знам дали ще си толкова хубаво без уши и без нос.

Едра селянка (после разбраха, че се казва Пезънт) без повече приказки взе да я разтрива със сняг.

Вихър ѝ отдаде правото на по-опитна от него в оказването на първа медицинска помощ, а Вихра направо го усети — стопли се и забъбра. Тя се казвала Вихра, а брат ѝ — Вихър, а как било името на спасителката на носа и ушите ѝ? (Тогава узнаха, че селянката се казва Пезънт.)

Вихра не спря дотук. Затрупа Пезънт с въпроси. Защо например живее в колиба? Защо в гората? През дупката на покрива не влиза ли сняг и дъжд?

Или това е прозорецът? А къде е коминът? Защото няма комин, затова ли няма и печка? Или обратното? Как може да живее на тъмно? А с тия тънки дрехи не ѝ ли е студено?

И други такива.

Докато Вихър ѝ пошушна, че ако не млъкне, ще я ритне на две места едновременно, та да заприлича на въпросителна.

— Това е по-малкото нещастие, което ще ме сполети — да ходя по улиците като препинателен знак!

— А по-голямото?

— Че си ми брат! — тросна му се Вихра и заслуша Пезънт.

— Един човек имал две гъски. Едната била глупава и все се навъртала край стопанина, все питала за щяло и нещяло, другата била умна — стояла настрана, наблюдавала и си правела изводи. Веднъж стопанинът седнал на стълбите и започнал да точи нож. Глупавата гъска клекнала пред него и взела да любопитствува. Защо седнал на второто стъпало? Защо не седнел на първото? Второто по-хубаво ли било? А умната гъска си рекла: щом точи нож — значи чака гости. Чака ли гости — значи трябва да сготви обед. Готви ли обед — значи някоя гъска ще пострада... Тя се скрила в храстите, а глупавата скоро се намерила в тенджерата...

Едната вежда на Вихра подскочи нагоре и Вихър схвана, че тя пита дали „глупавата гъска“ се отнася за нея. Подскокът на другата ѝ вежда беше още по-ясен: да се обиди ли, или ще е неприлично? А може би да се престори, че нищо не е разбрала?

Вихър също разигра вежди: „Че не си разбрала нищо, си личи. Жената ти каза по заобиколен начин, че и тя си задава същите въпроси, ама на ум — осмели ли се да попита барон фон Криг или граф Бонвиван, хоп, в тенджерата! Хоп, в тенджерата, разбирай в смисъл на неприятностите, които ще се струпат на главата на Пезънт!“

Диалогът с веждите се проточи повече, отколкото беше учтиво, и Вихър сметна за необходимо да поведе някакъв непринуден разговор с домакинята. Огледа се и намери темата.

— Интересно, защо кравата има един рог? От теле ли си е такава, или после...

— После — рече Пезънт. — Отризах ѝ рога и опашката, та да изглежда болна. Иначе, ако всичко ѝ беше наред, рицарите или абат Крос отдавна да са я изяли...

Вратата се хлопна (Пезънт се упрекна на ум: „Що ли ми трябваше да споменавам дявола!“) и в колибата влетя абат Крос.

Цял ден и цяла нощ вихрушка да беше вилняла в колибата, помалка бъркотия щеше да направи, отколкото абатът още с влизането си. Наистина, в първата минута той тичаше и заничаше по ъглите сам, но движенията му бяха толкова нервни, че в следващите минути препускаха вече всички: кравата, телето, Пезънт, Вихър. Само Вихра се чудеше и маеше след кого да тича и защо не на собствените си крака. Защо другите я носят, блъскат, подрит-ват? И когато за миг остана във вертикално положение, проплака:

— Олеле, какво става?

Плачът ѝ сякаш отрезви абата. Той рязко спря, с което обърка стройния ред на препускащите. Кравата се закова на място и останалите, за да не се блъснат в нея, излетяха нагоре и я възседнаха. И телето, горкото.

Божият служител се прекръсти и заговори така плавно, така мазно, че Вихра неволно си спомни греста, с която беше намазала един стол. Очакваше там да седне Вихър, но за негов късмет отнякъде изникна майчето, настани се удобно на стола и каза, че е много доволна от послушанието на децата. Особено на Вихра. А като стана и видя бялата си пола, каза тъкмо обратното: че е недоволна от децата. Особено от Вихра!

Да, гласът на абата се мажеше също като грес. Той изгледа всички подред и попита:

— Къде са?

Всички (без телето, макар и то да беше там) отговориха:

— На гърба на кравата.

След известни уточнения се разбра, че абатът пита за двете вещици, които се спуснали от небето с кръгла метла.

— Подобно нещо в нашия край не е имало! — прекръсти се той. — По една вещица на метла — да, но по двойки — никога! — прекръсти се два пъти той.

Според него, това очевидно нарушение на традициите се дължало на къпането. Тайно или явно, къпането било смъртен грях! И

опасно за здравето: кожата изтънявана и разните болести влизали направо в човека. И понеже Вихър и Вихра не смогнаха да изкажат мнението си, а Пезънт успя само да вметне три пъти „да-да-да“, той продължи:

— Къде са рогът и опашката на кравата?

Пезънт подробно обясни.

От подробностите на обяснението най-слисано изглеждаше телето (макар по-късно и Вихра да твърдеше, че била доста слисана), понеже на горкото теле и през ум не му беше минавало, че има такава майка!

— Крава! — завърши Пезънт. — Кравата нали е просто добиче и не разумява, дето от къпането кожата изтънява и болестта влиза направо вътре, взе че се бухна оня ден в реката! И оттогава се разболя. Ето, окапа ѝ опашката, единият рог, а след време може и друго да ѝ окапе...

Абатът беше потресен от загубата.

— Значи не става за ядене! Ами телето?

Пезънт размаха ръце.

— Нали знаеш: като теле пред майка си — първо то се шльопна във водата.

Абатът въздъхна като канибал, от чиято уста са изтръгнали тлъст кокал и вдигна очи нагоре.

Да бяха разширили двойно дупката на покрива, тя пак нямаше да проумее защо привлече вниманието му. Какво ѝ е интересното? Дупка като дупка. Е, дъжд вали през нея, сняг — и толкова. Ама ха, де! Втренчил се в нея, сякаш ще я купува!

Не, абатът разсъждаваше как да стигне до нея.

Чу се далечно изсвирване, което Вихра взе за автомобилен клаксон, а Вихър за нещо друго, но не уточни какво.

Пезънт поклати глава.

— Баронът свиква рицарски турнир. Сигурно графът е отишъл на лов с графинята, пък баронът не може да стои със скръстени ръце, докато почне следващата война...

— Аа — обеща Вихър, — ще се погрижим да не стои със скръстени ръце! Хайде, Вихре! — И те напуснаха колибата.

Абатът, добрал се най-сетне до дупката в сламения покрив, гледа дълго навън, надявайки се да разкрие тайнственото изчезване на

вещиците. Никого не видя. Надникна обратно в колибата — и там никого не видя. Впрочем кравата и Пезънт бяха вътре, но другите двама и телето липсваха. Това беше подозрително!

— Дали не са под кравата? — надвеси се той и, както винаги се получава, когато се държиш за сламка, полетя надолу.

Друг на негово място би лежал, докато му се оправи изкълченият врат, той — не. Беше решил да провери под кравата и провери. Намери само телето. И това вече беше съвсем подозрително!

Когато пак се закатери към дупката, видът му беше направо нещастен. И то не заради изкълчения врат, а от огорчението, че вещиците бяха избягали.

— Върни ми ги, господи! — примоли се той. — Върни ми ги, че много ми трябват!

Погледна през дупката и си каза, че дори цял живот да остане кривошиест, днес господ му помага. Зърна метлата. Кръглата! На дъба току до колибата. После зърна и ония двамата да се катерят по дъба. Вече нямаше нищо подозрително. Ясно беше.

— Тия са вещиците! — прекръсти се абатът и се втурна след тях с радостен смях. С който всяка хрътка би била горда, защото по нищо не отстъпваше на най-изкусния лай.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

*ВИХРА СЕ ИНТЕРЕСУВА ЗАЩО БРАТ Й ДЪРЖИ НЕПРЕМЕННО ДА ЯХНЕ КОНЯ ОТКЪМ КОРЕМА, ПОСЛЕ
БАРОН ФОН КРИГ НАХЛУЗВА РЪКАВИЦИТЕ СИ ВЪРХУ БОТУШИТЕ И ОСТАВА ГОЛ*

Вихра донесе наръч сухи клони, хвърли ги върху снега и удобно се настани отгоре.

— Същинска ложа! — похвали се тя. — Оттук великолепно ще наблюдавам целия турнир — обясни тя.

На Хълма на джанката и околоръст бяха опънати шатрите на рицарите. Оръженосци дърпаха нанякъде опърничави коне или конете ги влачеха в обратна посока. Херолди надуваха къси и дълги фанфари. Разни знамена се вееха.

— Значи ще наблюдаваш? — попита Вихър. — Седнала или легнала? — поиска допълнителни сведения Вихър.

Вихра нямаше определено предпочитание и се изпъна по корем.

— Чудесно! — огледа я Вихър с искрено съчувствие, защото тя дори не подозираше какво я чака. — Ей тъй, както си легнала по корем, ще допълиш до ония коне и ще ми доведеш един. Разбира се, по-млад. Ще участвуваме в турнира.

Вихра бързо схвана, че е дошло времето да натрият носа на барон фон Криг. Ох, как ще го натрият! Виждаше й се също така разумно тя да доведе кон, понеже вероятността конят сам да дойде при тях беше минимална.

Тя събра вежди. Сякаш оставането с една вежда над двете очи предхожда много умна мисъл.

— И за пълзенето си прав — отсъди Вихра, — ако отида права, разни любопитни оръженосци и рицари ще ме питат дали ще участвуваме в турнира, как ще натрием носа на барон фон Криг, от кой рицарски орден сме...

И други такива излишни въпроси щели да й зададат.

Хубавото на многото коне е това, че можеш да избереш който ти хареса. По вкус. Вихра не се съмняваше в изтънчения си вкус и от пръв поглед избра един жребец. Сив. Че какво като е сив? Вихър не

каза какъв цвят го иска. Тя си припомни целия разговор, с всичките му подробности, но не си спомни да е заръчвал: „Вихре, не ми води сив кон!“ Как обаче да го примами? Припомни си още веднъж разговора и пак не си спомни Вихър да е давал указания: „Вихре, примами този сив кон тъй и тъй!“ Значи брат й не се съмняваше в способностите й.

Конят разсеяно пощипваше сухи листенца от един храст и много се озадачи като чу „пис-пис“. Да не би това „пис-пис“ да означава, че наблизо има котки? И квачка с пиленца, защото някой ги мами с „кът-кът“ и „пили-пили“?... Конят наостри уши. „Кучи-кучи“ ли? Ето, и кучета се появиха вече. Той изпръхтя обезпокоен: около него щъкат разни домашни животни, а той не ги вижда. Дали не ослепява?

Вихра се ядоса. Как да накара този глупав сив кон, който само тресе уши и пръхти, да дойде при нея? Какво сега? И тя ли да тресе уши и да пръхти?

Идеята й се стори наивна само в началото, ала щом я обмисли от всички страни, реши, че не е съвсем наивна. Защо например да не изцвили с глас на млада кобилка? Общият език винаги предразполага към доверие и току-виж сивият кон повярвал, че племенницата му го кани да пасат заедно...

Когато Вихра запълзя към конете, брат й я изпроводи със състрадателен поглед. Горката! После състраданието му се изпари, понеже Вихра се обърна по гръб.

— Ще получа кон, когато се наспи! — недоволно измърмори Вихър.

Не. Тя продължи да пълзи по гръб и то още по-бързо. Сега вече Вихър се уплаши. Скоростта, която развиваше сестра му, без да следи посоката, щеше да я отведе кой знае къде. Като нищо ще отmine конете, ще се изкатери на хълма и ще тресне с глава джанката! А тя (не главата на Вихра, а джанката) нали е нещо като свещена! Барон фон Криг едва ли ще изслуша оправданията й. Просто ще заповяда да я разпънат на четири коня и край — имаше една Вихра — станаха четири! И то не цели!

Вихър затвори очи, представи си ужасната гледка и дори чу цвиленето на конете, с които разпъваха сестра му. Обаче нещо в цвиленето му прозвуча близко, като че ли му напомняше някого... Той веднага отхвърли подобна мисъл, защото никога не беше имал познати коне. Но миг по-късно призна, че ако не с коне, поне с Вихра се

познава. А че цвили тя, и то доста сполучливо, осъзна още преди да отвори очи и побесня срещу нея. Разкрещя се, без да го е грижа дали фон Криг ще го разпъне на четири или на осем коня.

— Стига си цвила! Хвани коня за юздата и го доведи!

Простотата на съвета беше поразяваща. Вихра чак се обиди и се зарече, щом се завърне в къщи, да прочете де какви книги намери за водене на сиви коне.

Сивият кон направи двойко впечатление на Вихър. Все едно че някой прекара отвесна черта през лицето му, не забравяйки да раздели и носа на две равни половинки. Лявата буза и съседните на нея части грееха в усмивка. От окоото бликаше топлота и Вихър с половин уста (да не забравяме — и тя беше разполовена!) благодареше или нещо подобно. Вихра разбра, че той одобрява мечовете, затъкнати в седлото на коня, но когато Вихър изстреля няколко формули за коефициента на електрическото съпротивление на слоновата кост, от която бяха изработени дръжките на мечовете, отказа се да го разбира.

Другата половина на лицето му беше изкривена от ярост. А прехапаните до бяло устни съскаха:

— Как си позволи да ми доведеш тази кранта! Не виждаш ли, че е посивяла, та чак побеляла от старост! За двубоя с барон фон Криг ми е нужен съвсем млад кон! Кон, който предизвиква възторг!

— Откъде да ти го взема той съвсем млад кон?

Вихър се загледа в някаква точка чак в другия край на полето.

— Вярвам, че онова там е млад кон в разцвета на силите си, а не старо магаре.

Вихра направи жест, от който Вихър се подведе, че я боли главата. Грешка. Сестра му залегна и той размърда ръце и крака, представяйки си как тя бързо-бързо ще запълзи към черната точка. Още една грешка! Вихра не възнамеряваше да пълзи. Нито бързо, нито бавно. Просто се беше тръшнала на земята от смях.

— Допускаш ли, че ще пълзя десет километра заради старо магаре! Ако много ти е притрябвал съвсем млад кон, който предизвиква възторг, подмлади този!

— И ще го подмладя! — закани се Вихър. Ех, ако знаеше как ще го подмлади, Вихра веднага би се развивала:

— Руфо-о, тичай да видиш как Вихър за пръв път хваща четка в ръка!

Но тя не знаеше и се зае да размотава голямо кълбо кабели, което брат ѝ донесе от летящата чиния. Ама ха развий го де, като е толкова усукано и оплетено! Вихра си помагаше с ръце, крака, зъби, докато се омота в кълбото и Вихър ехидно се осведоми:

— Каква е крайната ти цел все пак? Да отвиеш два метра кабел или да се превърнеш в пашкул?

— Ти си гледай коня!

— Конят е готов и съхне.

Моля?! Вихра се обърна и издаде доста неясен звук. Нещо средно между ахкане, охкане и спукване на автомобилна гума с ръждясал пирон.

Не, такъв кон не беше виждала и в най-цветните си сънища!

Конят беше зелен. По-точно зелено беше само туловището му, а краката бяха кафяви. Като дъбови дънери. И да не би някой все пак да се досети, че са крака, на коленете бяха изрисувани чепове, а копитата бяха оформени като корени, подаващи се от земята.

Невъобразимо!

Гривата и опашката цъфтяха в яркочервено, което придаваше на коня някакво младежко безразсъдство. А отгоре на главата му се кипреха два узрели лимона.

— Това са ушите — обясни Вихър, който ревниво следеше погледа на сестра си. — Прекрасен жълт цвят, нали? — настоя за одобрение Вихър.

Въпреки присъствието на такъв кон, не личеше Вихра да изпитва безпокойство. Освен ако не се вземеше пред вид, че откъсна копчето на блузата си и го засмука вместо бонбон.

— Все пак какво е това?

— Съвсем млад кон, който предизвиква възторг.

Вихра мълча цяла минута. Какво пък, може би точно такъв кон ще шашне барон фон Крит.

— А един шашнат барон се побеждава по-лесно, нали? — предположи тя.

— Не-не, сега аз ще възседна този... — Вихър не набра кураж да нарече кон четиристъбленото дърво, пасящо кротко край тях. — И ще препусна с него, а ти ще тичаш с всички сили след мен заедно с акумулатора.

Вихра кимна разбиращо.

— Ясно. Щом наближиш барон фон Криг, ще ти подам акумулатора да го треснеш по главата.

— Нищо не ти е ясно! Важното е да не изоставаш, за да не скъсаш кабелите.

— Ясно. Трябват ти здрави кабели, за да вържеш барона.

И това не било. Вихър каза, че нямал време точно сега да й чете лекции по електротехника, но с три думи: от акумулатора по кабелите ще протече ток; токът ще премине в мечовете; мечовете той ще използва като електрожен.

— Ясно! С електрожена ще завариш доспехите си — рече Вихра, озадачена защо ще ги заварява в движение — той върху коня, тя търчейки подир него.

Виж, за доспехите Вихър беше забравил. Мярна му се мисълта да изпрати Вихра да доведе някой рицар, но се отказа. Първо, Вихра щеше да домъкне неподходящ рицар — доспехите му или ще са големи, или малки. Второ, рицарят едва ли ще се съгласи да даде доспехите си под наем. Трето, Вихра изобщо никого няма да доведе — кой рицар ще тръгне, ако го примамват с „пис-пис“ и „кът-кът“!

— Ще се справим с подръчни материали — затършува в багажа Вихър.

Какво ще правят с него? Бидонът от бозата се удиви до дъното си. Дори по-нататък, защото тъкмо дъното Вихър изби с големия чук. После се напъха вътре и Вихра със същия чук натъкми бидона плътно по тялото му.

— Дишаш ли? — осведоми се тя като привърши. Дишал. Макар и трудно.

Вихра го поочука оттук-оттам и му осигури по-свободно дишане.

— Страшни доспехи! — огледа го тя. — Същински рицар! — увери го тя. — Особено с тоя надпис на гърдите „Боза — 20 литра“ — не се сдържа тя и прихна.

Вихър я помоли да не бърза да се смее — още не бил в пълния си блясък. Щедро намота по ръцете и краката си станиолови ленти и Вихра трябваше да признае, че сега — да, сега тъй блести, че в негово присъствие никой не би рискувал да свали слънчевите си очила. Дори да няма слънце.

Вихър се чувствуваше поласкан.

— О, ти не си ме видяла още как изглеждам върху коня!

Тя обаче не го видя скоро върху коня.

От подмладяването ли, от що ли, конят капризничеше. Не искаше да легне на земята, та Вихър да го яхне.

— Виж го ти! — ругаеше Вихър. — А камилите лягат! И едногърбите, и двугърбите!

Тия сведения никак не действуваха на коня. Той стоеше прав, като че беше свикнал да го възсядат именно в това положение. Подобно поведение имат не само сивите коне. Всички коне стоят прави, когато ездачите ги яхват.

Големият храст — с жилавите, с острите, с големите бодли — не очакваше, че в него ще посмее да се навре живо същество. А то не само се навря, ами се изкатери чак на върха му.

Едва крепейки се, Вихър припираше:

— Бързо доведи коня под мен, за да скоча върху него!

Вихра го доведе.

И?

Вихър скочи добре: разкрачен, за да седне удобно на седлото, и с разперени ръце, за да хване здраво юздите.

Трябва да се признае, че снегът доста омекоти падането му и спомогна за великолепно изпълнения шпагат. Впрочем какъв е бил шпагатът не се знае с положителност, защото Вихър потъна под снега.

Вихра изрови брат си и му разказа, че когато той скочил, конят се уплашил малко. Толкова малко, колкото да се изправи на задните си крака. И на нея й се сторило, че Вихър иска да го яхне откъм корема. Вярно ли е?

— Ти изпусна юздата! — обвини я Вихър.

Той отново се покатери на храста и всичко се повтори, включително и въпросът на Вихра защо непременно държи да яхне коня откъм корема. Разликата беше само в това, че конят се беше изправил на предните си крака.

— Не се учудвам защо рицарите носят броня! Щом така ги газят с копита преди всяко яхване, не се учудвам!

Тъй или иначе Вихър възседна коня. С помощта на дълга върлина, с която изпълни знаменит овчарски скок.

— Дръж се сега, барон фон Криг! — размаха мечовете Вихър.

Конят препусна и повлече Вихра с вързания на гърба й акумулатор.

В същото време в ложата, откъдето дамите наблюдаваха турнира, се водеше следният разговор:

— Ой, искам още пет!

— Непременно, госпожо баронесо! Заради прекрасните ви очи вашият съпруг ще срази непременно още пет рицари!

— Дори шест! — заклевах се по-дръзките ласкатели. — Дори седем! — заклевах се най-дръзките.

— Ой, искам още пет! — настояваше баронеса фон Криг, която можеше да брои само до пет и за нея петицата беше най-внушителната цифра.

И други такива си бръщолеха дамите, милвайки с погледи победителя.

А победител беше все барон фон Криг.

От началото на турнира той беше убил на място четирима рицари, петият береше душа. Неколцина лекари се въртяха около него и се съвещаваха.

— Раната е твърде дълбока — рече един.

— Доста кръв е загубил — рече друг отляво.

— Ако бог е милостив... — рече друг отдясно.

— Бог е милостив! — рече друг отзад и всички се обърнаха да чуят мнението на най-известния от тях — лекарят с червената жилетка. Той беше лекувал краля! Предишния. Имаше доста заспал вид и колегите му подозираха, че през нощта е бил изключително бодър. Миризмата на вино, обгръщаща го с невидим плащ, потвърждаваше това.

За повече важност той изломоти нещо на латински, а после добави, че на берящия душа рицар трябва да се пусне кръв. И приведе пример как той лично, с ей тоя скалпел, е пуснал кръв на краля. На предишния.

Само червената жилетка знаеше, че тъкмо кръвопускането с ей тоя скалпел бе помогнало на краля да стане предишен, а тя бе една от наградите, с които сегашният крал се отблагодари на лекаря.

Ония обаче не знаеха и приеха предложението му с ентузиазъм. Един през друг заработиха със скалпелите. Помагаха на ранения. По едно време от нещастника престана да тече кръв и лекарите възмутени вдигнаха ръце от него. Щом е позволил на жизненоважната за

организма му течност да свърши, нека си бере греха! Те се отказват да го лекуват! И си прибраха скалпелите.

По-късно баронесата се кълнеше, че била извикала „Ай!“ при появата на Вихър, защото точно тогава се убола с игла. Чиста лъжа! Наоколо много добре чува, че тя извика „Ой!“. И то възторжено. Пък и никаква игла не се намери в ложата на дамите.

А баронът наистина се шашна. Кой ли ще е този блестящ рицар, възседнал такъв млад кон с крака, могъщи като дъбови дънери?

Летописецът му подсказва:

— Аз съм чувал за него — о, какво съм чувал! Дори съм виждал със собствените си очи как в страшни битки — о, най-страшните! — сразява наведнъж по двайсет тежковъоръжени рицари заедно с конете. Без да се броят жребчетата — о, без жребчетата!

— Това хич не е малко! — изтръгна се от изумения барон. Изненадата така сви диафрагмата му, че усети как плаващите му ребра удариха в гръбнака.

— О, хич не е малко! — присъедини се летописецът. — Нали виждате, на бронята му пише 20, ще рече: сразява наведнъж по двайсет рицари заедно с конете, без да се броят жребчетата — о, без жребчетата!

Моментът беше повече от подходящ и Вихър се провикна:

— Барон фон Криг, аз, бидон фон Вихър от славния рицарски орден на бозата, те призовавам на двубой!

— Ау-у! — долитна от дамската лежа. — Сега бидон фон Вихър ще хвърли ръкавица на барона!

По онова време всички рицари са носели ръкавици. Не за да топят ръцете си, а за да си ги хвърлят един другиму в лицето, когато си обявяват двубой. Нещо като мода на епохата.

Вихър беше забравил за ръкавиците, но не загуби самообладание. Напротив, закани се да им смени модата и тикна крака си под носа на Вихра. Тя мълниеносно се досети, че трябва да го събуе и да му подаде чорапа.

Вихър го запокити в лицето на барон фон Криг.

— Приеми моята ръкавица, ако не си страхливец!

— Ой, колко е изискано и благородно ръкавиците да се носят на краката! — възхити се баронесата.

Ласкателите вкупом я увериха, че изказването ѝ е толкова мъдро, та няма накъде повече, а баронът намъкна ръкавиците си върху ботушите. Впрочем само се опита да го стори, защото те категорично отказаха да се нахлузят в присъствието на половинметровите му шпори.

Баронесата му хвърли продължителен поглед.

Баронът ѝ го върна.

Мненията им един за друг се срещнаха. Някъде по средата между тях.

Нейното: не, този барон не е роден по естествен път; по-скоро майка му е намерила в гората парче гнило дърво, осиновила го, но колкото и да го гледала, възпитавала, лъскала — постигнала само едно: пораснал голям пън с чворове по кората и хралупа в главата.

Неговото: не, тази баронеса не е родена по естествен път. Майка ѝ е намерила в гората една сврака, но колкото и да я гледала, възпитавала, лъскала — постигнала само едно: пораснала голяма сврака с дълга човка и къс ум.

Двете мнения притихнаха върху снега и се превърнаха в буци лед. Кое то не беше неочаквано — те отдавна бяха ледени едно към друго.

Но иначе баронът беше рицар, а баронесата — дама.

— Изглеждате чудесно, бароне! Гордея се с вас!

— Старая се заради вашите прекрасни очи, баронесо!

— Баррроне!...

— Баронессо!...

И други такива.

С останките от ръкавиците, набучени на шпорите му, баронът възседна коня, изрева войнствено и насочил копие то си към Вихър, се хвърли напред.

Вихър препусна насреща му с бойния вик на своя рицарски орден:

— Боза-а-а!

Кабелите се опънаха и Вихра затича. Тича обаче едва няколко метра и се спъна. Ако се беше проснала по корем, щеше дори да се радва, защото би продължила да се влачи, а тя се праметна презглава и се заби до колене в снега. Кабелите се обтегнаха като струни и с такава

сила дръпнаха Вихър, че той изхвъркна от седлото и въртейки се плавно във въздуха, прелетя над Вихра и тупна зад нея.

— Пречех ли ти с нещо, че яздох, или ме смъкна от седлото само за да ми кажеш, че не ти се тича?

— Спънах се.

— На подобен турнир нямаш право да се спъваш! — забрани Вихър. — Или искаш цял живот да се червиш от срам, че не си изпълнила докрай дълга си на оръженосец? — намеси и бъдещето Вихър и без да дочака изчервяването на сестра си, попита: — А сега кой ще ме качи на коня? А?

За щастие конят също се беше спънал и лежеше обзет от ужас, че отново ще го пришпорва оня, дето така страшно вика „Боза-а-а!“.

— Аа, поучи се от камилите, нали? — погали яркочервената му грива Вихър, метна се върху него и нададе страшния вик: — Боза-а-а!

— Джанка-а-а! — изрева неистово баронът. Вихър трепна. Не, не се смуги от баронския рев, но нещо нередно ставаше покрай него. Какво е това? Какво прави Вихра?

Тя не смяташе, че прави нещо особено. Просто бягаше наравно с коня, решена с цената на всичко да изпълни докрай дълга си на оръженосец.

— Спри! — кресна ѝ Вихър.

Тя се понесе още по-устремно: изпревари галопиращия кон, стрелна се пред изумения барон (какво му става на този оръженосец?), мъкнейки с кабелите Вихър, а той, за да не изхвърчи за втори път от коня, се беше вкопчил в жълтите му уши и почти го влачеше след себе си.

Нещастният кон препускаше с все сила и се чудеше от зелената боя ли се е подмладил, или някой от добри чувства му помага да тича...

— Спри! — дереше гърло Вихър. Вихра спря чак като навлезе в гората и гневно се обърна към него.

— И да се скъсаш да крещиш — тя едва си поемаше дъх, — не мога повече! — тя седна в снега.

С което обиди Вихър. Сякаш му доказваше, че между декември и януари има още един месец.

— Ти какво? — погледна я той. — Ти ще изкараш, че аз съм те насилвал да тичаш? — погледна той коня, сякаш го призоваваше за

свидетел, че се е съсипал да вика „Спри, Вихре, спри!“.

— Тъй ли? А пък аз мислех, че викаш „Спринт, Вихре, спринт!“.

Дотърча оръженосецът на барона и предаде, че неговият господар искрено се надявал бидон фон Вихър да престане по някое време да препуска насам-натам из полето и да се срещнат най-сетне в двубоя, че станало обед.

— Чу ли! — рече Вихър. — Излагаш ме пред барона! По обед!

Сега баронът и Вихър застанаха съвсем близо един срещу друг — и двамата се страхуваха да не се разминат за трети път.

Летописецът извади най-дългия пергамент, убеден, че щом ще се бият двамата най-славни рицари, двубоят ще продължи дълго.

— Големият двубой, о, най-големият, започна... — написа той и онова, което видя, го накара да съжали, че може да пише. По-добре да беше се родил козел. Козлите са неграмотни. Дори вол да беше се родил. И воловете едва ли умеят да пишат — наистина щеше да оре цял живот, но поне нямаше да бъде принуден да записва събития, заради които непременно ще му вземат десет пъти живота.

Доспехите на барона помнеха много турнири, които започваха точно така: конете цвилят, рицарите реват, че посвещават победата си на очите, косите, ръцете или други явни и скрити прелести на дамите на сърцата си; единият от тях (и това не е барон фон Крит!) лъже, защото не побеждава, а се свлича посечен на земята; дамите на трибуната (начело с баронеса фон Крит) пищят от възторг.

Но доспехите на барона не помнеха турнир, който да е свършвал така: бидон фон Вихър опря мечовете си в тях, изскочи мълния, нещо изсъска и срязани на две, те паднаха в снега.

Баронът остана гол. Гол и опозорен пред прекрасните очи на баронесата. Гол и опозорен пред най-славните рицари, стекли се от цялото кралство да участвуват в турнира.

— Свърши се — слезе от коня Вихър.

— Натрихме му носа — хвърли акумулатора Вихра.

— Руфо няма да се черви вече, че ни е брат — тръгнаха двамата към летящата чиния.

А летописецът хлипаше и се чешеше с перото по носа, като че ли и неговият нос беше натрит. Как да опише края на бойния път на барона? Такъв позорен край!

И отново го спаси природната картина.

— И в този най-студен ден — о, най-студеният! — написа той, — на това снежно поле — о, най-снежното! — продължи той — големият двубой — о, най-големият! — първо започна и после свърши! — надраска набързо и без излишни подробности правдивото перо на летописеца.

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

АБАТ КРОС ОБЯВЯВА РУФО ЧЕРВЕНОКОСИЯ ЗА СВЕТЕЦ, СКОЧИЛ В КЛАДЕНЕЦА, ОТ КОЕТО ВИХЪР И ВИХРА СИ ПРАВЯТ ИЗВОД, ЧЕ БРАТ ИМ Е БИЛ БЛЪСНАТ ОТ МЕТЕОР В ГЛАВАТА

Абат Крос бе на прага на пълното отчаяние. От двете вещици нямаше ни следа. И това донякъде той разбираше: щом вещиците летят с метла по небето, каква следа ще търси по земята? Но въпреки това ги търсеше по земята. Защо ли? Защото божият служител не откриваше начин да хвъркне и той в небето и се блазнеше от мисълта вещиците по някое време да кацнат. Всички истински вещици имат вземане-даване със земята, нали?

— Върни ми ги, господи! — мушкаше се из храстите той. — Върни ми ги, че много ми трябват! — катереше се по дърветата той. — Ох, къде са ми двете вещици? — бъркаше по хралупите той.

Че молбата му е пламенна се чуваше — гласът му се извиваше нагоре като дим от огън, накладен с мокри дърва. Но абатът искаше тя и да се вижда, та сегиз-тогиз падаше на колене и му дръпваше по две-три молитви. Тези престои отнемаха ценно време и той направи сметка, че ако върви по колене, хем господ ще вижда как пламенно се моли, хем няма да се бави.

Въобще абат Крос обичаше да си прави сметката. Още от времето, когато беше амбулантен търговец. Наистина в амбулантната търговия той не си направи добре сметката и фалира. В смисъл, че се разори.

Но не се отчая, а се попита защо.

— Защото търгувах на дребно — отговори си и стана божи служител.

Дадоха му расо — облече го. Посочиха му килия — влезе в нея. Седна срещу иконата, прекръсти се и поведе делови разговор с бога.

— Тъй — рече абат Крос, — надявам се, че и двамата сме умни и ще се споразумеем.

Той разгледа иконата, забеляза, че бог не е прекалил с облеклото — освен ако тръненият венец на главата му не е някакъв вид дреха —

и отново подхвана:

— Тъй както те гледам, и ти си фалирал. До трънен венец си се докарал. Що тъй?

Образът от иконата засрамен мълчеше.

— Аз ще ти кажа: щото и ти търгуваш на дребно. Че какво ти дават църквата, разните там божии служители, та ако щеш и Светата инквизиция? Какво ти дават? А?

Образът от иконата притеснен мълчеше и абат Крос остана доволен, че е поставил бога натясно с прямите си въпроси.

— Нищо, я! — потвърди той и наковлади църквата, разните там божии служители, та и Светата инквизиция. — Нищо не ти дават! Веднъж в месеца изгорят по някоя набедена вещица, колкото да ти духнат дим в очите. Веднъж на десет години организират по някой хилав кръстоносен поход уж да освободят гроба ти от ръцете на неверниците. Пък то? Де откъде минат, плячкосват, себе си обогатяват. А твоят гроб пак в ръцете на неверниците. И ти няма къде да си легнеш като хората, нали тъй?

Образът гледаше тъжно (значи му беше мъка за гроба) и строго (значи не искаше да продължава повече тъй).

— Не бива да се отчайваш — аз съм насреща! — утеши го абатът и да имаше как, щеше приятелски да потупа бога по рамото. — Затова съм облякъл расото, затова съм седнал срещу теб да си кажем думата очи в очи. В голямата търговия не бива да има посредници, тъй викам аз. Слушай сега какво ще сторя за теб.

И той обясни как земята ще добие приличен вид. Като за пред божите очи.

— Първо ще ликвидирам наведнъж вещиците. Събирам ги на куп — с твоя помощ, разбира се — и ги палвам на една огромна клада. Световна клада! След такава клада на всички ще им секне меракът да се къпят, да си режат ноктите, да правят магии, да рисуват картини, да свирят дяволска музика...

Абатът изреди още пагубни за душата дейности, които всъщност спреше ли да ги върши човек, и човек би престанал да бъде.

— Тъй! — наведе се към образа абатът и вардейки се да не се убоде на трънения венец, доверително зашепна: — На второ място ще решим квартирния ти въпрос. Свърша ли с вещиците, тръгваме на кръстоносен поход. Световен поход! И децата ще участвуват в него.

Ще събера на куп — с твоя помощ, разбира се — рицарите и войските на всички християнски императори, крале, царе, та да изтребим неверниците до крак. Изгодно и за двама ни: за мен — златото на неверниците, за теб — гробът. Прибирай се там, лежи си и ме споменувай с добро.

Залязващото слънце блесна за миг връз иконата, образът сякаш лъчезарно се усмихна, че квартирният му въпрос се решава тъй сполучливо, и абатът побърза да използва благосклонното знамение. Знаеше той: в пазарлъка изпуснеш ли мига, ходи гони вятъра подир туй!

— Пък сетне — с твоя помощ, разбира се — ще събера всички империи, кралства, царства на куп и ще издигна голям манастир. Световен манастир! Целият свят ще натъпча вътре, за да ти служи и да ти се моли. От голяма полза ще е туй. Аз какво? — на мен нищо не ми трябва. Да ме оставиш само да оглавя манастира, пак благодарен ще ти бъда. А за другото не бери грижа — и със злато ще се сдобия, и с еликсира на безсмъртието. Душичките им ще извадя на разните му там алхимици, ама ще се сдобия!

Абат Крос изпадна в едно от любимите си състояния — нещо като полусън, полумечта. Съвсем като дон Есклависта. Но за разлика от дон Есклависта, не му се привиждаха гробници и роби, а световен манастир и кръстоносни походи. Кое то всъщност не беше кой знае каква разлика. (Ако се вземе пред вид, че и двамата искаха да станат господари на света.)

Абатът естествено очакваше бог още на другия ден да уреди всичко и къде пладне той да оглави световния манастир. Обаче денят преваля, а господ си траеше.

— Що ли се бави? — чудеше се абатът. — Що ли се бави? Все пак договор сме сключили! Е, нищо де, докато се накани, аз ще свърша някоя и друга работа сам.

И развъртя търговия. На едро. Взе да се мъкне ден и нощ по кръстовищата, дето гъмжеше от народ, и да продава индулгенции. Нещо като разписки за опрощаване на греховете. Който дадеше повече злато, по-безгрешен ставаше. Тъй твърдеше абат Крос. Пък който нямаше злато и не можеше да откупи греховете си, обявяваше за вещица и хайде на кладата! За икономия абат Крос ловеше по две вещици, защото не беше изгодно да гори кубик дърва за един грешник.

В останалото време се кръстеше и молеше, кажи-речи, все на колене се тътрузеше.

И сега, придвижвайки се по този своеобразен начин, той стигна до хълма, където Вихър и Вихра бяха оставили летящата чиния.

— Върни ми ги, господи! — подхвана за кой ли път абатът и изведнъж зърна потулената в храстите летяща чиния. — Благодаря ти, господи, за метлата! — прекръсти се абатът и забравил, че е на колене, се опита да коленичи още веднъж, което едва не завърши със счупване на по-важните кости от скелета му.

— О, господи, колко съм щастлив! — изтръгна се от абата, макар общият му вид след току-що преживяното премеждие съвсем да не съвпаднаше с твърдението му.

Онзи храст — с жилавите, с големите, с острите бодли — беше смаян до върха на бодлите си: днес още едно живо същество се навираще в него. Какъв срам! Какъв срам! Да си най-бодливото нещо на този хълм, че и на съседните, а в теб да се пъхат като в бала памук!

Колкото успя, храстът задигна от расото и кожата на абата. Той обаче нищо не усещаше — пред очите му беше кръглата метла на вещиците и бързаше час по-скоро да се добере до нея.

— Пипнах ги най-послед! Пипнах ги! — ликуваше абатът: рано или късно вещиците ще се върнат за метлата си и тогава... — Ох, тогава! — потриваше набучените си с бодли ръце абатът.

Беше щастлив. Пак му се пританцува сегидиля.

Буйна. Но внезапно го споходи такава мисъл, че той крякна „йох“ и рухна в снега.

Лежеше захлупен по очи и трепереше.

— Метлата е на вещиците... ох, господи... тоест на нечистата сила... ох, господи... творение на дявола, така да се каже... ох, господи... а пък аз още не съм я прекръстил, за да ѝ отнема нечистата сила... ох, господи... и съм се разтанцувал... ох, господи!

Схванал какво точно трябва да стори, той се успокои до известна степен и го стори. Летящата чиния (метлата според него) бе прекръстена толкова пъти, че всички гайки в нея заедно с багажа получиха по няколко кръста.

— Сега вече не си страшна — приближи се до летящата чиния абатът, за да разгледа отблизо дяволското творение.

— Интересна метла — опипа я той. — И удобна за сядане — настани се в нея той. — И дръжка има — хвана скоростния лост той.

Кой знае защо летящата чиния не излети. Вероятно божият служител бе дръпнал нескоропосано скоростния лост. Или просто Вихър предвидливо бе натегнал ръчната спирачка. Тъй ли, иначе ли, но летящата чиния само се завъртя и абатът, изхвърлен от центробежната сила, увисна в познатия ни бодлив храст.

Абатът дълго призоваваше бога да му помогне, да го извади от тръните и накрая се обиди, че всевишният се занимава с излишни работи — вади някого другиго от бодливи храсти.

— Зарежи го! — замоли той. — Зарежи го! Щом се е наврял дето не му е мястото, как му е! На мен помогни...

Бог не му помогна и той се извади сам. Не целия. Половината от расото му остана да чернее на храста.

Въпреки бедата, сполетяла расото му, абатът се зае с онова, което беше замислил.

Какво ли не беше срещала летящата чиния в досегашните пътешествия, какво ли не бе преживяла, но да я обръщат с дъното нагоре и да я подпират в единия край с чатал, още не беше й се случвало. Тя предположи, че от днес нататък вече ще бъде капан за врабци и дълго щеше да си остане в това мило заблуждение, ако абатът не беше се разприказвал, докато мъкнеше камъни и ги трупаше върху нея.

— Значи — пъшкеше абатът под тежестта на първия камък, — идват вещиците и гледат: метлата им стои накриво. — Абатът донесе още един камък. — Що ли тъй стои накриво, викат си глупавите вещици и влизат под метлата да разберат. — Абатът довлече още един камък. — Аз в това време ритвам чатала и, захлуп, вещиците остават отдолу! — Абатът дотътри още един камък. — Що ли тъй стана тъмно, викат си глупавите вещици, ама не могат да излязат, защото аз съм натрупал много камъни върху метлата. — И абатът натрупа още много камъни.

Идеята да провери дали капанът действа безотказно не се породил изведнъж в главата му. Преди това той дълго умува и чак тогава се навря под летящата чиния. Ритна чатала и стана тъмно. Абатът имаше въображение и си представи какво ще изживеят вещиците в тоя момент.

— А — ще кажат, — защо стана тъмно? И ще видят, че метлата ги е похлупила.

— О — ще се спогледат, — ами сега как ще се измъкнем оттук?

Те ще се опитат да повдигнат метлата, ама къде ти — камъните тежат!

Дали камъните тежат достатъчно, той провери няколко пъти: първо с рамене, после присъедини към тях и гърба си, после се извъртя и напъна с ръце и крака — ставите му изпращяха, метлата не шавна.

Какъв капан! Солиден капан! Вещиците няма да му избягат! Абатът беше доволен. От напиралните чувства по лицето му минаваха такива вълнообразни движения, че да го бяха налепили с яйчени черупки, пак по-гладко би изглеждало.

Сега оставаше да излезе и да ги чака. И тъкмо се нахрани да изпълни намерението си (интересно как би го сторил!), долови приближаващи се стъпки и гласове.

— Ужасен студ!

— И аз казвам същото.

— Голяма грешка е, че човек е произлязъл от маймуната. Много по-целесъобразно би било да води началото си от полярните мечки или тюлените. Тогава нямаше да му е студено.

В скривалището си абатът се прекръсти. Вещиците богохулстваха. Не вярваха в божествения произход на човека!

— А сега?

— Сега продължаваме да търсим Руфо, червенокосия. Ако не в това кралство, в съседното.

— Значи тичаме от кралство на кралство и се представяме: тъй и тъй, ние сме Вихър и Вихра. Да сте виждали брат ни случайно?

— Аз лично възнамерявам да летя от кралство на кралство, а ти, ако искаш, тичай — много ще ти прилича! — И други такива наприказва нашият Вихър на сестра си.

Да имаше как, абатът би превърнал всички части на тялото си в уши. Изглежда успя, защото чу всичко, каквото си казаха вещиците, и дори онова, което не си казаха. И се разплака. А нали вратът му беше изкълчен (главата му лежеше на рамото), сълзите от лявото око се стичаха в дясното и създаваха впечатление, че абатът е много милозлив, но само с едното око.

След малко Вихър и Вихра щяха доста да се озадачат, че летящата чиния е затрупана с камъни, а видеха ли под нея и плачещия тъй оригинално абат, удивлението им щеше да е безмерно.

Така и стана.

Божият служител се погрижи удивлението им да няма мяра. Съобщи им, че плачел от щастие; че ги чакал отдавна; Руфо го пратил тук, техният брат значи.

— Руфо?! — Вихра не можеше да повярва. — Изпратил те тук?! — Вихър не можеше да повярва. — Да ни заведеш при него?! — двамата задърпаха абата да разказва по-бързо.

И абатът разказа наистина бързо.

— Тъй. Бях в килията си. Молитва, пост, самобичуване, нали знаете? Както обикновено. Изведнъж чувам шум. Радостен. Викове. Също радостни. Излизам, гледам, не вярвам на очите си. Тъй. Двайсто число миналия месец. На десет крачки от мен каца метла. Като вашата. На осем крачки от кладенеца. Руфо скача в кладенеца. Дълбок пет крачки. Остава там. До колене във вода. Молитва, пост, самобичуване, нали знаете? Аз го каня да дойде в моята килия. Той — не. Той искал да няма покрив над него. Искал пряка връзка с бога. Голям грешник бил.

Абатът пак запрелива сълзи от лявото в дясното си око.

— Тъй. Още седи в кладенеца. А какъв грешник е той? светец е той, светец!

Настроението на Вихър и Вихра помръкна.

— Сигурно е настинал в кладенеца. При висока температура често се говорят глупости — потърси Вихра оправдание за Руфо.

С помощта на показалеца и слепоочието си Вихър намекна, че Руфо изглежда не е бил с всички си още преди да се навре в проклетия кладенец.

— Сигурно при полета го е блъснал някой метеор в главата — потърси и Вихър оправдание за Руфо.

И двамата търсеха оправдание за Руфо.

Все така шепнешком решиха, че каквато и да е причината за умствената му повреда, длъжни са да му помогнат.

— Наблизо ли е манастирът? — попита Вихър.

Абатът го успокои:

— До довечера ще стигнем.

— Ти ще стигнеш до довечера — помисли си Вихър, но гласно произнесе: — След няколко секунди сме там. Качвайте се!

Вихра скочи в летящата чиния и абатът също (с усмивка, представи си!). Тази му постъпка обаче не беше продиктувана от някаква смелост, а от увереността, че метлата няма да полети. Нали я прекръсти! Нали нечистата сила е изфирясала от нея!

Летящата чиния се стрелна нагоре и абатът толкова бързо изгуби съзнание, че не успя да смъкне уверената усмивка от лицето си.

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

*СВЕЩЕНИЯТ ТРИБУНАЛ ОСЪЖДА ИЗКУСТВОТО И ТЕХНИКАТА НА СМЪРТ, А СТОТЕ ОБРАЗА КАРАТ
СЛЪНЦЕТО ДА ИЗГРЕЕ ПРЕЗ НОЩТА*

Днес Светата инквизиция щеше да съди две вещици (един иконописец и картината му), но съвсем неочаквано вещиците станаха пет. Добавени бяха Вихър, Вихра и летящата чиния.

Великият инквизитор оцени смелостта на абат Крос, че рискувайки живота си, бе летял на метлата, за да доведе вещиците час по-скоро. За награда го изгледа така, сякаш с поглед искаше да го качи някъде нависоко. На камбанарията на манастира например. А всъщност го удостои с високата чест да проведе лично разпита. И да докаже вината на вещиците. На всяка цена!

— На всяка... — кресна Великият инквизитор. Както всички глухи, той не контролираше гласа си и обикновено крещеше. — ... цена! — прошепна Великият инквизитор, защото понякога и шепнеше, но да улучи нормалната височина все не успяваше. И той отново изкрещя: — На всяка цена!

Килията, в която хвърлиха Вихър и Вихра, отначало ги взе за две големи макари, но понеже не беше чувала макарите да имат глави, разбра, че това са новите вещици, увързани с повечко въжета. Те лежаха на пода и мрачно наблюдаваха какво става край тях.

Имаше какво да се гледа. Страшното колело за разпъване, мангалът с нажежени до червено клещи, кожените камшици с оловни топки и разните други инструменти за изтезаване далеч не предразполагаха към весели размисли. А прословутата испанска обувка съвсем не будеше спомени за мазоли. Но дори да събудеше, те щяха да бъдат най-милите, тъй като предназначението на дървената обувчица бе да чупи крака.

Покрай стените на килията се наредиха рамо до рамо еднакво високи стражи с еднакво големи алебарди, а на трите стола току под иконата на Светата троица — бог, син и дух — се настаниха глухият Велик инквизитор, някакъв монах, който непрекъснато кимаше сякаш

имаше тик, а всъщност беше ням, и познатият ни вече абат Крос. Същият, дето лицемерно преливаше сълзи от лявото в дясното си око, същият, дето съчини историята за Руфо, същият, дето примами Вихър и Вихра в манастира.

Настъпи тържествена тишина. Тя обаче не помогна на Великия инквизитор да настрои гласа си и той изрева като мегафон:

— Станете! Пред вас е Свещеният трибунал!

— Ъ! — кимна немият монах. Един страж със слаба нервна система и съвсем плоско лице (сякаш беше внук на Сплескания нос) се стресна от рева на Великия инквизитор, изпусна алебардата и двамата му съседни отдясно бяха изнесени с тежки контузии.

После започнаха да съдят иконописеца и картината му.

Разпитваше абат Крос.

— Какво ти бях заръчал да рисуваш?

— Мадоната с младенеца.

— А какво рисува? — абатът тикна пръст в картината.

— Ъ? Ъ? — поинтересува се само с думи и немият, без да тика пръст в картината.

Там беше нарисувана Пезънт с телето на ръце.

Абатът каза, че е виждал някъде това теле и се замисли. Немият нищо не каза и не личеше да мисли.

А Великият инквизитор изрева:

— Станете! Пред вас е Свещеният трибунал!

Стражът с наследствено слабата нервна система пак изпусна алебардата и редицата край стената оредя с още двама.

И така — докато мазният глас на абат Крос повтаряше, че е виждал някъде това теле, ала не може да си спомни къде, Великият инквизитор ревеше всички да станат, защото Свещеният трибунал бил тук, немият ъкаше, а изпотрепаните от алебардата на стража със слабите нерви стенеха — иконописецът отговаряше защо е нарисувал Пезънт. Защо точно с телето.

— Защото това е животът. Защото това е истината — завърши той и абат Крос тутакси обяви и думите му, и картината му, и него самия за вещици и ги осъди на смърт чрез изгаряне на клада.

Вихър гледаше иконописеца и някакво непознато чувство го обземаше. Ето един човек, един иконописец от средновековието, рисувал цял живот светци и светици, изведнъж се пробужда за

истинското изкуство и отива на кладата. Преди него е Сасахара, робът, който строи пирамида — чудо на техниката, чудо на изкуството. А още преди тях е Тарабара с тоягата, примитивната Тарабара, която и не е чувала думата изкуство, но изпитва нужда да украси пещерата си с рисунки от живота. А той? Пфу! (Вихър презрително плюе. Нещо като самокритичен жест.) На въже го влачат в художествената галерия — той тича да се възхищава от диаметъра на маркуча! (При спомена за маркуча Вихър пак направи „пфу“ и стисна с все сила юмруци сякаш да удуши яда си.)

— Ей заради това заслужавам да ме качат на кладата!

Вихър също взе да се пробужда. Хрумна му, че не е пътувал във времето с летяща чиния, а в тигел, който се е нажежавал с всеки нов век, с всяко ново познание за историята на човечеството и ето сега, в епохата на Възраждането, е стигнал точката на топенето. Вихър усети как се стопява пренебрежението му към изкуството и как се превръща в любов.

Разбра, че бе тръгнал на това пътешествие да търси не само Руфо, а и себе си.

Нашият Вихър всичко разбра. Нашият Вихър взе думата.

Картината беше щастлива, че така страстно я защитават. Картината беше нещастна, че въпреки защитата ще я изгорят. Тя не е първата и няма да е последната. Ще бъдат изгорени безброй картини и книги, статуи и паметници на архитектурата ще бъдат разрушени. Но щом има хора, готови да отидат на кладата заради една картина, някой ден кладите ще угаснат. Непременно ще угаснат!

— Ъ-ъ-ъ! — замуча немият. Нещо като ужас, че кладите могат да угаснат.

— Еретик! — задъха се абат Крос. — Богохулник! — запени се абат Крос. — На кладата! И тоя, и Сасахара, и Тарабара! Всички на кладата! И пещерата, и пирамидата, и картината! Всичко на кладата! — изкрещя абат Крос с такъв остър глас, че би било разумно присъстващите да набутат напръстници в ушите си.

— Станете! — ревна Великият инквизитор и стражът със слабите нерви изпусна за сетен път алебардата, остана сам и не посмя да я вдигне от земята. Нека си лежи там, иначе току-виж се самоубил с тая глупава алебарда!

— А ти? — Абат Крос изведнъж се сети за Вихра. — Ти къпеш ли се?

— А ти? — не очаквайки положителен отговор, попита и нашата Вихра.

— Боже опази! — прекръсти се абат Крос. — А летиш ли нощно време с метла? Така докъм първи петли? — прекръсти се пак абат Крос.

— Завчера и до втори петли летях — заяде се Вихра, — само че не с метла, а с летяща чиния!

Абатът помоли глухия инквизитор и немия монах да обърнат внимание на скверните думи на вещицата. Ами то излизало, че от завчера вещиците не хвърчат само с метли! Ето тази предпочитала чиния. А друга вероятно с тиган хвърчи, дръжката на тигана ѝ е харесала нещо. Трета сигурно в тенджерата се намъква. Заради капака. Да не я мокри дъжд. Можеш ли ги разбра, дяволска им работа!

След като обяви всички кухненски съдове за вещици и се зарече да ги изведе от селяните, абат Крос не се поколеба да осъди и Вихра на смърт чрез изгаряне.

— Дяволска им работа! — абат Крос имаше пред вид току-що осъдените. — Не се заинатиха при разпита, че да им покажа съвършената си инквизиторска техника — абат Крос имаше пред вид испанската обувка и другите уреди за изтезаване.

— Ти на това му викаш техника?! Съвършена?! — подскочи Вихра и го нарече с имената на всички отровни влечуги и част от паяците. — Техниката трябва да служи на човека! Тогава ще бъде съвършена!...

Ако Кики я чуеше как възхвалява техниката, от удоволствие щеше да вдигне температура и да се разпой тук-таме. При Вихър положението беше друго и той не се разпой тук-таме, а целият се изпоти. Също от удоволствие. Значи и омразата на сестра му към техниката се беше стопила в онзи тигел и се беше превърнала в любов. Значи и сестра му беше разбрала, че търси не само Руфо, а и себе си.

Кога беше станало това? Може би когато лъвът летеше в смъртоносен скок към нея, бе почувствувала колко слаб и беззащитен е човек без техниката? Може би, мъкнейки камъните за пирамидата на дон Есклаvista, бе осъзнала, че машините облекчават труда на човека? Може би ето тук, в килията, пред испанската обувка, се е замислила за

предназначението на техниката и е отрекла нейното използване срещу човека? Но истината е, че всички тези мигове, взети заедно, бяха пробудили сегашната Вихра.

— Станете! Свещеният трибунал си отива! — изрева Великият инквизитор, след като абат Крос с лакти, щипане и как ли не още му подсказа, че съдът е приключил работата си — няма защо да стоят тук и да слушат брътвежите на една полудяла вещица, грехота е!

Като не държеше вече алебардата, но беше извън силите му да не се уплаши от крясъка на Великия инквизитор, стражът със слабите нерви падна сам. Точно върху алебардата.

В килията се закълби дим и докато Вихра разсъждаваше може ли оня така силно да е паднал върху алебардата, та да е подпалил дръжката ѝ, Вихър каза, че е друго.

— Палят кладата.

Разшири ноздри и добави:

— Но освен на дим, мирише и на сяр...

— Да не се казвам Ал Хим, ако някой освен мен знае, че в казана има сяр! — чу се глас от съседната килия.

— Аз пък да не се казвам Вихър, ако не усещам и миризмата на изгорял барут! — отзова се веднага Вихър като едновременно се разделяше (не без помощта на алебардата) с въжетата, пристягащи ръцете и краката му.

После се улови за решетката на вратата и надникна в съседната килия. Там, в средата, гореше силен огън, а на него нещо кипеше, прашеше и димеше. В дима едва се различаваше някаква сянка, която бъркаше в казана.

— Че се казваш Ал Хим, разбрах, но какво вариш в казана, не ми е ясно.

— На дъното ври златото, а отгоре плува еликсирът на безсмъртието.

— Вярваш ли си на приказките?

— Такова ни е времето — въздъхна Ал Хим и въздишката му каза вместо него, че по онова време са вярвали във всякакви дивотии. — Но ще дойде друго време — усмихна се Ал Хим и усмивката му обеща вместо него, че ще помогне на другото време да дойде по-скоро.

Когато Ал беше малък, баща му го заведе в гората да му покаже как се секат дърва. Ал мигновено схвана основното: брадвата трябва да

се държи откъм дръжката, а дървото да се сече откъм корените и с това първият урок свърши. Баща му го остави да си играе с едно фазаново перце, което намери на земята.

Изведнъж се разляяха кучета, чу се тропот на копита и на поляната се изсипа цялата свита на барон фон Криг начело с барона.

— Какво държиш? — втрещи се баронът, видял фазановото перце в ръцете на Ал, и слезе от коня. — Туй перо е от мой фазан! — позна го баронът и яхна коня. — И от моя фазан е останало само едно перо?! — ужаси се баронът, слезе от коня и със страшен глас попита Ал откога ходи на лов в неговите гори. Може би вече десет години браконьерствува тук и трепа фазаните му?

— Що думаш, господарю! Доведох го в гората да го уча да сече дърва за теб, господарю — стъписа се бащата. — А детето наскоро проходи — обясни бащата. — Нали виждате, мили хора, че детето наскоро е проходило?

Милите хора, сиреч свитата на барон фон Криг, се възмутиха. Как тоя лъжлив селянин си позволява да твърди, че детето не е на десет години, щом баронът е казал, че е на десет?

— Набийте го! — заповяда баронът. — Няма той да ме учи на колко години е детето му! — Гласът на барона предупреждаваше, че не ще търпи никакви възражения.

Проснаха бащата на земята и камшиците заплюяха.

Ал естествено не понесе това, вкопчи се в ръката на барона и да не беше ръкавицата, сигурно щеше да му отхапе пръста.

Първата заповед на барона, след като се качи и слезе три пъти от коня си, бе да пребият Ал на място. А втората бе да не го пребиват на място. Размисли, че момчето все пак е негов селянин и струва пари (кой ще купи пребит на място селянин!). Ако го продаде на граф Бонвиван, острозъбото кученце сигурно ще го издебне, когато е без ръкавица, и ще му отхапе пръста. Даже два. Даже три... Колкото повече мислеше по тоя въпрос баронът, толкова повече растеше броят на отхапаните графски пръсти., А баронът можеше да брои до дванайсет!

Той се изсмя с особения си къс смях „ха“ и Ал беше продаден на граф Бонвиван.

Графът се зарадва на покупката, защото веднага забеляза, че селянчето е умно, но когато Ал му се озъби един ден, схвана коварния

план на барона.

— Не, не, не! — разписка се графът. — Не си давам пръстчето!

И на свой ред продаде Ал на манастира. Абат Крос се боеше от умни селяни и по закон божи ги обявяваше за вещици, но този път се поколеба. Защо да не впрегне ума на Ал за своите си работи? Изпрати го в подземията да помага на стария монах.

При все че беше стар, монахът имаше конкретна задача, която трябваше да реши. И беше съвсем делови.

— Днес — посочи той врящия на огъня казан — ще получим злато, а утре еликсира на безсмъртието. Ако между другото в казана се съгъсти сребро, ще го считаме за странично явление и няма да му обръщаме внимание. Ясно ли е?

Младият Ал Хим отвърна, че не му е ясно. Наоколо той не виждаше стъкленици с какъвто и да е еликсир, нито пък чували с каквото и да е злато. Може би ги раздават на хората, усъмни се той, или тези съкровища начаса ги изпращат на папата, не се усъмни той и попита:

— През ден ли получаваш по един казан злато?

— От петдесет години очаквам да се получи и все не се получава...

— Аха — кимна Ал Хим. — И се надяваш днес аз да бъда причината за първия казан злато?

Не се надявал, но сънувал сън. Пророчески. Сънят предсказвал, че първото злато ще се получи тъкмо днес. Само че в казана трябвало да се пусне зъб от жива пепелянка. Рецептата го изисквала.

Туй то!

Ал Хим нямаше богат опит в лова на пепелянки, обаче се справи успешно. Затрудни се малко с ваденето на зъба — едва не плати с живота си. Просто пепелянката, подла гадина, нехаеше за рецептата и не се съгласяваше хем да е жива, хем да ѝ изтръгват зъбите.

Както и да е, но при изпълнението на заклинанието (то се състоеше от тичане насам-натам със затворени очи и мрънкаме на непонятни думи), Ал Хим насмалко не падна в казана. И добре че не падна, защото сварен надали щеше да узнае, че по тази рецепта злато не се получава.

В продължение на десет години той и учителят му всеки ден забъркваха в казана жабешки кожи, немити свински копита, стари и

млади костенурки, дъждовна вода, събирана в гледжосани и в негледжосани гърнета. И други такива.

И?

Нито зрънце злато!

Затова пък страничните явления бяха доста чести. Не сребро, разбира се. Веднъж изсипаха в казана сушени сливи и стана доста вкусен ошав, макар че миришеше на чесън. Вероятно монахът, докато правеха заклинанието със затворени очи, се беше изхитрил да хвърли вътре някоя и друга скилидка (знае ли се — може би на златото само чесън му липсва!).

После монахът умря. Със смъртта му у Ал Хим се породихо съмнение в смисъла на онова, което вършеха. Родихо се и първата му омраза към абат Крос.

Йезуитът следеше отблизо работата и в алчността си да не би Ал Хим да получи злато и тайно да го изнесе, му забрани да напуска подземията.

По едно време на абата му се стори, че Ал Хим не старее достатъчно бързо.

— Да не си добил еликсира на безсмъртието? — занаднично подозрително в стъклените божият служител.

— Не съм и не се надявам да го добия.

Абатът не му повярва и го лиши от хляб и вода. Ако остане жив, значи е получил еликсира, умре ли — значи не е. И той дори обеща да му се извини, ако умре, че го е подозирал в мошеничество.

През тия гладни дни и нощи се роди втората омраза към йезуита.

Третата се роди, когато изгориха сестра му. Уж била вещица.

Истината беше друга: за зла участ момичето попадна пред прекрасните очи на баронеса фон Криг, която изумя.

— Очите ѝ са сиви като моите? Не може! Една селянка не може да има сиви очи!

Не я ослепиха, защото баронесата беше набожна и милосърдна. Само я обявиха за вещица и я изгориха.

Подземията, където живееше Ал Хим, беше до килиите за вещици. Той чуваше стоновете им, чуваше виковете им за помощ, когато ги водеха на кладата. И от тях се роди десетата, двайстата, стотната омраза към Крос, към инквизицията, към манастира.

Стоте омрази вече не търсеха злато и еликсир на безсмъртието. Стоте омрази търсеха онова, което ще унищожи, ще изпепели, ще хвърли във въздуха Крос, инквизицията, манастира.

Ал Хим откри барута. И заработи ден и нощ. Пълнеше буре след буре. Беше изчислил, че трийсет бурета барут, поставени в зидовете, са достатъчни от манастира да не остане камък върху камък.

— Буретата са пълни със злато — предупреди той абата. — Но още не е освободено от магията. Погледнеш ли го, мигом ще се превърне в черен прах.

Божият служител, както обикновено, не хвана вяра и надникна в първото буре. И макар че погледна само с едно око, златото мигом се превърна в черен прах.

— Видя ли! — престори се на сърдит Ал Хим. — Язык за толкова злато! Ама надникни и в другите бурета! Тъй и тъй си решил да съсипеш златото, карай! Хубаво ще бъде!

Абатът размърда нервно рамене, като че ли Ал Хим изсипа пирони в гърба му и сега му предлагаше да си легне — приятно щяло да бъде. Зажумя и побягна. От алчност престана дори да идва при Ал Хим. Да не би случайно да погледне, където не трябва и да унищожи златото. Неговото, на абат Крос златото!

— Прав е донякъде — мрачно се усмихна Ал Хим. — Не е злато, но е приготвено за него. До полунощ ще се увери в истината на думите ми. А дотогава ще освободя затворниците.

— Той има ли ключове от килиите? — шепнешком попита Вихра.

— Не — отвърна по същия начин Вихър, — но има глава.

На Вихра ѝ беше трудно да си представи как се отварят ключалки с глава, ала когато видя Ал Хим да сипва барут в тях, проумя. Ето, пак техниката ще реши въпроса! Ще спаси живота им!

Тя се изпълни с такова уважение към техниката, че не обърна внимание на предупреждението да залегне. А трябваше. Защото тия предупреждения са много уместни — барутът, динамитът, нитроглицеринът и другите избухливи вещества имат неприятния навик да повалят всичко наоколо. И Вихра се повали. Заедно с железната врата, която взривната вълна хвърли отгоре ѝ.

— Да уважавах техниката и да ѝ вярвах — изтегли я изпод вратата Вихър, — не значи да не се съобразявах с взривните вълни и

твърдостта на желязото!

Най-сетне тунелът, който извеждаше от подземиято далече в полето, разбра защо го е копал Ал Хим в продължение на много години: да минат понеже нещастниците, обявени за вещици, да бъдат спасени от кладата.

— Ал Хим защо не тръгна с нас? — попита Вихра. — Като научи, че ни е освободил, абат Крос ще го пече на толкова клади, колкото са били затворниците! — уплаши се Вихра.

— Ще видиш! — рече Вихър, когато се измъкнаха от тунела. — Качвай се! — подкани я Вихър и без повече обяснения бързо издигна летящата чиния над манастира.

Тъкмо навреме. Отвисоко гледката беше внушителна. Тъмното петно (така изглеждаше манастирът отгоре) изведнъж трепна, надигна се, после блесна ослепителен взрив. Същинско слънце, изгряло през нощта.

И дълго след като камъните паднаха обратно на земята, приглушено ечаха съборените камбани.

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

*ВСИЧКИ ПАЛАЧИ СЕ НАДПРЕВАРВАТ ДА СКУБЯТ ПРИНЦЕСА ВИТОШКА, А ПЪК НА БРАТ Й ПРОБУТВАТ
ОПАШКА НА МАЙМУНА С ДВА НОМЕРА ПО-ГОЛЯМА*

Все пак Руфо трябваше да се намери. Невероятно беше да е изчезнал съвсем. Както казваше Вихра, той не се е скрил в къщи в мазето, където е натъпкано с буркани и сандъци и трудно се търси, а е някъде тук, по земята. Дали в Северното или в Южното полукукло, дали в тази или в съседната епоха — важното е, че го има. Нужна е само упоритост.

Близко цял месец Вихър и Вихра се мотаха из кралства, царства, малки княжества, още по-малки херцогства и други такива държавици.

По-късно, когато разправяха у дома страхотиите от онова време, майчето и бабчето пиеха валериан на големи глътки, все едно че беше лимонада, а татко размахваше юмруци и викаше: „Ух, що не съм бил там!“. Кики изчисляваше със сметачната линийка как да постъпи — да пие валериан или да размахва юмруци.

— Отначало тичахме от човек на човек да разпитваме за Руфо — разказваше Вихър, — но нищо не научихме. Пък после тръгнахме и по дворците — спомняше си мрачно Вихър.

— Ах, на баба! — ахкаше бабчето. — Ми как ви пускаха в дворците?

— Него — не — сочеше Вихра брат си, — защото гледаше царете с такъв убийствен поглед, че го вземаха за цареубиец и все искаха да го обезглавят.

— А нея — да — сочеше Вихър сестра си, — като й скроих рокля от станиол и я провъзгласих за принцеса Витошка, ела да видиш какво става!

— О, вие, мила принцесо, търсите брат си? — пляскаха с ръце кралете, царете, князете и херцозите. — Колко мило! — тропаша с крака кралете, царете, князете и херцозите. — Наистина колко мило! — подскачаха на тронове си кралете, царете, князете и херцозите.

И извикваха своите първи министри.

Първите министри идваха, коленичеха, кланяха се, танцуваха напред-назад. Нещо като израз на щастието им, че са допуснати пред августейшите очи на техни величества. После разгръщаха тефтери, подвързани в злато, сребро и разни скъпоценности, съвестно се взираха в тях и пак с коленичене, поклони и танцови стъпки докладваха, че — не, братът на принцеса Витошка не се е вестявал тук.

— Освен ако тайно е минал границата — осмеляваха се да допуснат едни.

— Или е участвувал в заговор срещу ваше величество — дръзваха да предположат други.

— Тогава да го търсим в списъците на обезглавените, обесените, изгорените или иначе лишените от живот — предлагаха трети.

Ровеха в списъците и изказваха съжаление, че — не, братът на принцеса Витошка не е обезглавен, обесен, изгорен или иначе лишен от живот.

Величествата също съжаляваха, но бяха взели работата тъй присърце, тъй искаха да услужат на милата принцеса, че не се задоволяваха само с уверенията на министрите си. Недвусмислено показваха, че се съмняват в тяхната съвестност.

Затова извикваха палачите (ах, колко палачи имаха!), посочваха нашата Вихра и ги питаха дали са премахвали подобна личност.

Палачите я оглеждаха отвсякъде и дълго се колебаеха какво да отговорят. Някои силно дърпаха косата й, за да проверят не е ли перука, но всички казваха, че май не са отсичали подобна глава. Поне през последните три години.

— Иначе щяхме да запомним тази коса, навита като дървени стружки.

Величествата се мръщеа. Величествата бяха недоволни.

Палачите тутакси схващаха това и бързаха да се оправдаят, че може би са забравили. Нали толкова много работят. Толкова глави минават през ръцете им.

— Но ако, не дай боже, сме пропуснали, веднага ще поправим грешката си! — И с готовност изваждаха изпод кървавочервените си наметки остри секири.

Вихра се разтреперваше. От ужас. Сякаш е имало световен конгрес на палачите, на който е било точно определено как да показват, че са готови да свършат добре своята работа.

Те отскубваха косъм от главата ѝ, пригладваха го с два пръста, за да се убедят, че е косъм, а не дъбова треска, и го подхвърляха във въздуха. Ряз-ряз със секирата и — косъмът на две. Сцепен по дължина. Такава сръчност демонстрираха, че да ти е драго да гледаш! Вихра обаче не изпитваше никакво удоволствие. Защото къдриците ѝ много привличаха палачите и кой-откъде завърнеше, я скубеше, за да покаже майсторлъка си.

Вихра я болеше. Вихра се оплакваше. После постепенно свикна и стигна дотам, че зърнеше ли палач, сама си отскубваше косъм и му го подаваше.

— Така е къде-къде по-безболезнено.

Една вечер летящата чиния кацна край замъка на някакъв княз. Князът прие Вихра изключително радушно и се похвали, че като неговата държава нямало друга на света. Вярно, княжеството било малко — едно селце от стотина души, но затова пък с триста палачи! Така че на всеки негов поданик се падали по три и половина палачи.

— Половин палач е важно нещо, защото отсича главата на цял човек — хилеше се на остроумието си князът, но понеже Вихра не се развеселяваше, любезният домакин я успокояваше: — А вие не се тревожете. Утре сутринта ще събера палачите си и ще решим как да ви помогнем.

Същата нощ Вихра събуди брат си (той играеше ролята на неин паж и спеше на изтривалката пред спалнята ѝ) и му заяви, че повече не може да издържи тук. Щяла да полудее. Сънувала непрекъснато кошмари.

— Какви? — прозя се Вихър. — Интересни ли са?

— Страшни!

Сънувала, че дошли палачите не само от това княжество, ами и от съседните, хиляди били. Наредили се на опашка пред замъка. Всички се надпреварвали да я скубят, за да си спомнят дали са отсичали подобна глава. Князът, нали обещал да ѝ послужи, държал ръцете ѝ извити на гърба, а палачите я скубели, скубели и цепели косъма на две. Някои били дотам майстори, че и на четири го цепели. Вихра се възмутила и се събудила.

— Ами заспи пак — настани се по-удобно на изтривалката Вихър.

— Няма да заспя! — кресна Вихра. — Ей сега ще грабна една секира и ще забъркам такава каша, че в учебниците по история ще ми отделят цяла страница!

Вихър й каза да не грабва секирата. Палачите тук и без друго щели доста да намалееят.

След като се увери, че никой не ги подслушва, той на свой ред предаде на Вихра разговора си със слугите на княза. Те му обадили, че тия дни била открита Америка. Америка била пълна със злато и индианци. Сега палачите щели да хукнат през океана към Америка. С кораби, лодки, салове, бъчви, легени и други такива плавателни съдове.

— Защо? — поинтересува се Вихра. — За да видят индианците ли?

— От туй гледане ще останат толкова индианци, че ще ги гледаме само на филм — предрече нашият Вихър, защото знаеше, че индианците са червенокожи, а палачите не понасят тена им. Оскърбяват ли се, що ли, но ги избива на масово клане. Нещо като геноцид.

— Е, какво ми предлагаш? Да препускам след палачите, та и в Америка да ме скубят, така ли?

— Не. За това не си струва да бием пътя. Предполагам, че Руфо е прескочил до новооткрития континент да стисне ръката на Колумб. Или по други съображения. Но е там.

Вихра се съгласи: да, Руфо сигурно е в Америка; да, Руфо е отишъл да разгледа свещените градове на майте и ацтеките, паметниците на древната култура...

— И още нещо: като е научил, че палачите са хукнали за златото на майте, ги е изпреварил, за да им подложи динена кора.

— Там растат ли дини? — попита Вихра. — Не отглеждат ли предимно пъпеши?

Вихър не обърна внимание на бостанджийските интереси на сестра си.

— Развързал е възловото писмо на майте с плана на скритото съкровище и златотърсачите са останали с пръст в уста!

Вихра взе да събира багажа и да се тюхка:

— Как ще преплуваме океана? — недоумяваше тя. — Ако излезе някоя буря и вълните преобърнат летящата чиния? — притесняваше се

тя. — Ще продължим с плуване — намери изход тя и пак се разтревожи: — Аз плувам само по гръб.

— Аз лично възнамерявам да прелетя до Америка за няколко секунди, а ти, щом искаш, плувай из океана по гръб. Много ще ти прилича!

Този път Вихър се излъга. Полетът не трая няколко секунди, защото летящата чиния се повреди. Не дотолкова, та да не може да лети, а дотолкова, че не можеше да се приземи. Скоростният лост беше неподвижен като забит в земята кол. Здравно. Сякаш за него щяха да връзват разярен бик.

— Пък аз мислех — чудеше се Вихър с коя отвертка още не е бъркал в двигателя, — да се ръкувам с Колумб. Вятър, ние ще кацнем, ако въобще кацнем, няколко века след Колумб!

Три денонощия Вихър, Вихра и летящата чиния безнадеждно кръстосваха космическия мрак. После към тях се присъедини четвърти спътник — гладът.

Гладът беше силен, пъргав, нахален и въпреки съпротивата на Вихър и Вихра, се настани в тях и ги накара да говорят само за него или за неща, свързани с него.

Например:

— Съжалявам, че тръгнах да търся Руфо с теб, а не с някой велик пътешественик — съжалява Вихра. — Той не би ме оставил гладна.

— Глупости, ти би тръгнала да откриваш Америка не с Колумб, а с готвач. Дори третокласен!

Или:

— Не смей да се мериш нито с Колумб, нито с третокласен готвач!

— Аз ли да не смея! — обижда се Вихър, но не се разбира с кого иска да се мери: с Колумб или с готвача.

Докато:

— Слушай, ето ти тенджерата — връчи му я Вихра. — Свариш ли ми супа в нея, няма да се кая, че съм тръгнала с теб!

Наистина една тенджера не е достатъчна, за да се свари супа, ала Вихър се справи. Напълни я с вода, пусна вътре бързовара и когато водата кипна, прибави още нещо, което Вихра не успя да види.

Тя сновеше из летящата чиния, мърморейки, че ако супата не уври до пет минути, гладът ѝ щял да изфиряса като мехурчета на

газирана вода, отворена преди месец. И други такива изказвания направи, които не ѝ попречиха да се въоръжи с лъжица и да бъде безкрайно нетърпелива.

Едва дочака да чуе:

— Увря. Внимавай, пари.

— Пари не пари...

Вихра така заработи с лъжицата, че да се чудиш как при тая скорост улучва устата си.

— Малко странно мирише — сбърчи нос тя. — И е безсолна — преглътна бавно тя. — Но иначе си я бива — обобщи тя и попита: — От какво я сготви? Нали само вода имахме?

— Ще ти кажа, ама няма да се биеш.

Вихра обеща.

— Закълни се!

Вихра се закле.

— Още веднъж!

Вихра се закле два пъти.

— От моите кецове.

— От твоите... какво? — Вихра зяпна, супата потече по брадичката ѝ, а лъжицата цопна в тенджерата. — От твоите кецове?! — повтори изумено Вихра. — Лъжеш! — И в същия миг осъзна, че не лъже: супата миришеше на варена гума.

Когато тя измъкна кецове от тенджерата, Вихър отстъпи назад.

— Не бързай да хвърляш! Спомни си великите пътешественици! За да не умрат от глад, те варели ботушите си и получавали чудесен питателен бульон...

Вихра държеше кецове с два пръста и ги гледаше. Как? Като хипнотизирана.

Вихър отстъпи още крачка.

— Чела ли си някъде, че варените кецове са вредни за стомаха?

Вихра мълчеше, види се, не беше чела, но той отстъпи още крачка назад.

— А така! — усмихна се с престорена бодрост Вихър. — Варените кецове, ако искаш да знаеш, са дори полезни за стомаха. Особено в малки количества, не повече от чифт...

Вихра мушна ръце в кецове, почука ги един о друг като боксьорски ръкавици и тръгна. Ринг свободен!

Вихър, в невъзможност повече да отстъпва, затича на кръгове на кръгове по ръба на летящата чиния.

— Не унищожавай храната! — викаше той. — Чакат ни безкрайни гладни дни и нощи! — предупреждаваше той. — Спомни си за великите пътешественици! — умоляваше той. — За вкусните ботуши...

— На ти едни ботуши!... На ти едни ботуши!... На ти едни ботуши!... — налагаше го с кецовете Вихра.

Последният удар беше фатален. Двамата се строполиха върху скоростния лост и той — вероятно беше чакал да го блъснат точно по този начин — се размърда. Превключи се на положение „Светкавично кацане“ и летящата чиния се стрелна надолу с такъв звук, сякаш някой надуваше с уста лимонадено шише и накрая успя да го пръсне.

— Ще... — каза Вихър.

— Ще... — каза Вихра.

И двамата искаха да кажат: „Ще се разбием!“, но думите им потънаха в страхотния трясък, с който летящата чиния се сгромоляса на земята, без да се разбие.

— Да не сме на чужда планета? — смая се Вихра, когато набра кураж да отвори очи и уста.

Имаше основание за подобен въпрос: всичко наоколо беше покрито с жълта пластмаса, от която стърчаха бетонни паралелепипеди, кубове и други ръбати фигури с различна ширина и височина.

— Да разучим.

Това бяха огромни складове за месо, риба, картофи, яйца, мляко на прах. Акуратно подредени и оставени да се разлагат.

При бункера с яйцата спряха. Според Вихър нямало смисъл да надничат в останалите. Че там вместо запъртъци щели да намерят мухлясали домати, не си струвало катеренето.

— Ясно — каза той, макар нищо да не му беше ясно. — Тук нещо не е в ред! Купища вкуснотии да гният, а ние да умираме от глад!

— Аз се сетих.

— Да? Я да чуем?

— Попадали сме на планета с умна, добра, високоразвита цивилизация. Виж, бетон, пластмаса...

Вихър я подигра:

— Тъй ли?

Вихър й се надсмя:

— Сериозно ли смяташ, че една умна, добра, високоразвита цивилизация ще остави милиони тонове храна да плесенясва?

Вихър я взе на подбив:

— Или вярваш, че по такъв начин цивилизацията осъществява своя прогрес?

— Нищо подобно! Мисля, че сме улучили момента, когато цивилизацията е полудяла.

— Хайде де! Цяла цивилизация не може да полудее!

Изведнъж Вихра се притисна уплашено до него.

— Имам чувството, че някой ни гледа: отляво, отдясно, отгоре, отдолу — отвсякъде...

— А дали ни слуша? Ехей — провикна се Вихър, — обади се! Ти, който ни дебнеш...

— Тук електронните мозъци на мисис Мъни! — гръмнаха най-различни гласове — тънки, дебели, съскащи, ръмжащи. Несъмнено бяха монтирани в бункерите.

— Излиза, че сме попаднали на съборище от електронни мозъци — обърна се към сестра си Вихър, като че ли тя и друг път бе организирала такива съборища и можеше да хвърли някаква светлина по въпроса.

Отговорът й хвърли толкова светлина, колкото слънцето при пълно затъмнение. Ала беше искрен.

— Глупаци-и! — развика се Вихра, въртейки бързо глава по посока на всички бункери, за да им покаже, че всички са глупаци. — Глупаци-и! — продължи да вика Вихра. — Кой ви позволява да унищожавате храна, когато хората гладуват!

Екна задружен кикот, а после електронните мозъци дадоха някои пояснения. Всеки поотделно.

Първи електронен мозък (безстрастно):

— Бункерите са специални складове за експедитивно разваляне на големи количества хранителни продукти, а ние следим това да става в срок.

Втори електронен мозък (възторжено):

— По-бързо ли се разваля храната тук, по-бързо се покачва цената й на пазара!

Трети електронен мозък (с патос):

— Мъни, Мъни, само Мъни! Тук всичко е частна собственост на мисис Мъни! Частната собственост е свещена и неприкосновена!

Четвърти електронен мозък се загрижи дали Вихър и Вихра са гладни и им предложи да влязат в универсалната преса на мисис Мъни: механизация, автоматизация, перпетуум-мобилизация — миг — и ги пресуват заедно с парче старо желязо; миг — и ги превръщат в две симпатични роботчета; миг — и ги доставят в заводите на мисис Мъни да работят на машините на мисис Мъни и така се избавят завинаги от глада...

— Абе аз ще те избавя тебе! — закани му се Вихър. — Като хвана отвертката, на гайки и на пружинки ще ми станеш! — закани се и Вихра.

— Купувайте само от магазините на мисис Мъни! — настоя Седми електронен мозък, вероятно рекламният агент. — Културно обслужване, елегантна опаковка, отлично качество на стоката!

— Гласувайте само за мисис Мъни! — издекламира друг. — Мисис Мъни ще изпълни докрай желанията ви! Мисис Мъни ще бъде за вас майка, баща, втора братовчедка. Или целия ви род. По избор!

— Обработвате ли ги, обработвате ли ги? — обади се Тринайсети електронен мозък.

— Обработваме ги! — докладваха в един глас електронните мозъци. — Да се спазват законите! — избоботи Тринайсети. — Първи закон: който попадне тук, се подлага на психическа, физическа и морална обработка!

— Браво на първи закон! — изръкопляскаха мозъците.

— Втори закон — продължи Тринайсети: — никой няма право да мисли! Мисис Мъни мисли вместо вас! По политически съображения!

— Браво на втори закон! — изръкопляскаха мозъците.

— Трети закон: никой няма право — правото е на мисис Мъни!

— Аз тия ваши закони — подхванаха заедно Вихър и Вихра. — Ние първи ще гласуваме против тия ваши закони! — довършиха заедно Вихър и Вихра.

— Унищожете ги! — изпадна в бяс Тринайсети. — Те са врагове!

— Стоп! — изгърмя гласът на Главния електронен мозък. — Търся компания за Шуши! Дайте ги насам!

И преди Вихър и Вихра да кажат дума, преди да направят крачка към летящата чиния, от пластмасата се подадоха механични ръце с дълги като велосипедни спици пръсти, сграбчиха ги и ги помъкнаха нанякъде.

— Момчето превърнете в майmunка, момичето ще бъде негова придружителка! — нареди Главният електронен мозък.

Вихър насмалко да попита не може ли той да бъде придружителката, а Вихра майmunката, но реши, че не е кавалерско. Още повече, че не го превръщаха в истинска майmunка, а го маскираха: боядисаха в подходящ цвят ръцете и лицето му, подпряха с нещо ушите му, та се удължиха и щръкнаха настрани доста внушително. Подадоха му и огледало.

— Чудесно! — не се позна Вихър. — Съвсем съм си аз. Каква ще бъде задачата ми? Да развличам детето на мисис Мъни?

Електронните мозъци отговориха едновременно и в шумотевицата Вихър едва успя да разбере, че мисис Мъни няма дете, а майmunка. Казва се Шуши. Поразително умна. Мисис Мъни просто я обожава. Мисис Мъни обича животните. Мисис Мъни е добра. Мисис Мъни въобще. И така нататък до „Мъни, Мъни, само Мъни!“, изпята хорово, но извънредно фалшиво, ако речееше да си даде мнението музикант.

— Е, та? Аз какво съм виновен, че Шуши е поразително умна! — Вихър беше готов да се възмути, ала електронните мозъци го посъветваха даже да не се готви, ами да играе с все сила ролята си на говореща майmunка. Непременно! Това щяло да се отрази благоприятно на собственото му здраве и на здравето на придружителката му. Щяло да му осигури храна. А какво друго му трябвало освен здраве и храна?

— Много работи ми трябват! — отвърна Вихър и прошепна на сестра си: — Да вървим при тая Шуши, просто нямаме изход засега, но щом се наобядваме, ще ми видят опашката!

Опасявайки се, че електронните мозъци могат да схванат тайния смисъл на шепота му, нашата Вихра сметна за нужно и тя да каже нещо за опашките. Да замаже положението.

— Струва ми се — огледа критично брат си тя, — че са ти пробутали опашка на майmunка с два номера по-голяма от теб!

— Всеки е длъжен да стане маймуна според опашката, която му прикачваме! — ревнаха електронните мозъци. — Такова е нареждането на мисис Мъни.

Механичните ръце грабнаха Вихър и Вихра и ги набутаха в нещо като легнал настрани асансьор.

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

*В ЦАРСТВОТО НА ИМИТАЦИЯТА И ТАЛАНТИТЕ НА ШУШИ ВИХЪР СЕ БОИ, ЧЕ ЩЕ ПРЕДИЗВИКА
КОСМИЧЕСКИ КАТАКЛИЗЪМ, А ВИХРА СЕ УЧИ ДА ЗАЕКВА*

Асансьорът изхвърли Вихър и Вихра в огромна зала, претъпкана с фотьойли и канапета, сякаш тук само седяха или лежаха, а в останалото време влизаха и излизаха — толкова много врати имаше.

Поначало вратите трябва да се отварят тихо, но когато все пак се отворят с трясък, обикновено някой влиза. Иначе защо е този шум?

А сега една от вратите избумтя, като че ли влетя тристепенна космическа ракета, и какво? — нищо. Впрочем някаква жълта ризка увисна на бравата, но може ли една жълта ризка да вдигне такава олелия?

Може. Защото в ризката беше Шуши — маймунката на мисис Мъни.

Вихър веднага влезе в ролята си, каза: „Здрасти!“ и направи гримаса, от която при естествени условия непременно би получил фатални травми на горната и долната челюст и неизлечими разтегляния на лицевите мускули. Защото се опита да подреди очите си на мястото на дясното ухо. И почти успя.

Шуши изпадна във възторг и се хвърли да го целува. Няколко целувки получи и Вихра, макар да не й беше ясно защо. Тя не беше се опитвала да подрежда очите си на мястото на дясното ухо.

После през същата врата (без предварително избумтяване) влязоха две неща: мисис Мъни и самочувствието й. Безкрайното й самочувствие! То беше по-високо от мисис Мъни, то беше по-широко, то я предхождаше, следхождаше... въобще — обграждаше я от всички страни.

Лицето на Вихър загуби гримасата си с удивителна бързина. Щеше да бъде несправедливо да остане с разкривени черти в присъствието на мисис Мъни и самочувствието й; би нарушил хармонията в природата; равновесието в света; дори можеше да предизвика космически катаклизъм. Защо ли? Защото мисис Мъни бе

стигнала дотам, че изражението на Вихър трябваше да стане нормално, съвсем нормално, дори прекалено нормално. За да се запази действието на закона за противоположностите. Има такъв закон. Много важен закон.

Да, мисис Мъни беше неповторима. Мътножълтото ѝ лице, приличащо на восъчна пита с разширените си пори, преминаваше почти без брадичка в тъмножълта плисирана шия. Ненужно дълбокото деколте разкриваше кожа със свежестта на дълго носена в джоба банкнота, смачкана, а после пригладена надве-натри. Мъртвешкият ѝ вид се разнообразяваше донякъде от червения нос, лъщящ като репичка в олио.

Изглежда някоя от реномираните модни къщи на мисис Мъни ѝ бе препоръчала: „Обличайте се само в жълто! Жълтият цвят е най-подходящ за вашия тен!“, защото освен златните пръстени, гривни и другите дрънкулки от този подчертано жълт метал, тя бе в жълта рокля и с жълти обувки.

Веждите ѝ също бяха изрисувани с жълт молив, обаче накриво: едната през клепача, другата на челото, което болезнено изкривяваше физиономията ѝ. Сякаш я стискаха обувките. Но иначе мисис Мъни се държеше с достойнството на новоизбран президент.

Като изчака обаянието на личността ѝ да въздействува на присъстващите, тя отбеляза:

— Моята Шуши ви е харесала.

И настъпи нова пауза, понеже сега върху присъстващите трябваше да въздействува гласът на мисис Мъни.

Какъв глас!

Все едно че шумолеше току-що отпечатана банкнота. Дори не една, а цяла пачка току-що отпечатани банкноти.

Шуши весело цвърчеше и подскачаше ту на главата на Вихър, ту на главата на Вихра. Като че ли подскачането по главата на някого и благоразположението към него са едно и също нещо.

— Назначавам ви за нейни компаньони, докато е благоразположена към вас! — прошумоля повелително пачката банкноти — гласът на мисис Мъни.

Какво?! Тая маймуна да скача по главата му, докато е жива?

— Та мен всички ме обичат до края на живота си! — възкликна Вихър. Във възкликанието му прозираше намек, че кончината на

Шуши може да се позабави с някой и друг ден, а той няма намерение да се застоява тук; той не играе ролята на говореща маймунка по своя воля; той ще си отиде при пръв удобен случай — нека се наобядва и ще му видят опашката! Мисис Мъни не разбра намека. Мисис Мъни разбираше нещата така, както ѝ харесваше. Както ѝ беше удобно. Както ѝ отърваше.

Естествено е, че тя и Шуши са безсмъртни и вечни. Естествено е също животът на компаньоните да има край — както животът на бръмбарите, еднодневките и останалите там насекоми.

— Не се безпокойте — прошумоля великодушно мисис Мъни, — когато се споминете, ще намерим други.

— Да се споминем ли? — попита Вихра. — Ей в тая зала? — настръхна Вихра. — Няма да я бъде! Ние си имаме работа — търсим Руфо!

— Руфо ни е брат — описа Вихър цвета на косата му.

Мисис Мъни отговори, че десет братя да търсели и десетимата да били червенокоси, това нямало значение. Удоволствията на Шуши преди всичко!

— Аз плащам и вие ще я забавлявате! Толкоз!

Вихър намигна многозначително на сестра си. Нещо като предупреждение да си мълчи — щом се наобядват, ще му видят опашката!

Вихра не забеляза намигането.

— Плащаш ли си? — викаше тя. — Значи като си платиш два буркана мляко, можеш и терасата си да измиеш с него, така ли?

Мисис Мъни се замисли. Повика един лакей с жълта ливрея и го уведоми, че ѝ дошла великолепна идея: терасите да се мият с мляко. Щяло да бъде много екстравагантно!

— Екстравагантно, госпожо! — поклони се лакеят.

Щяло да стане мода.

— Мода, госпожо!

Мода а-ла мисис Мъни.

— А-ла мисис Мъни, госпожо! Ще бъде изпълнено, госпожо!

Нали! Нашата Вихра повлече брат си да си ходят.

— Тия тук нещо не са в ред! Хайде да си ходим!

Ха иди си де! Ако вратата е заключена и си на първия етаж, лесно — скачаш от прозореца. Ами ако няма прозорец?

— Няма. — Вихър с ритници се убеди, че вратите са заключени, а онова, което мислеше за прозорец, се оказа витрина ли, телевизионен екран ли — виждаш парк с разните там подробности: дървета, алеи, пейки и други такива. Че и пчели бръмчат. Че и на люляк мирише...

Въобще: имитация, отлична, но все пак имитация. То иначе къде ще се разбръмчат тия пчели, щом навън всичко е покрито с жълта пластмаса!

Вихър приключи щателния оглед на залата и разбра, че планът „Като се наобядваме, ще ми видят опашката!“ пропада. (Всъщност никой не се канеше да им предлага обед!)

И Вихра установи, че вратите са заключени, но че прозорецът е имитация, не схвана.

— След мен! — провикна се и, бух, с главата напред.

Грешката си откри едновременно с цицината, която излезе на челото ѝ след бухването с главата напред.

— Не биваше след теб, нали? — не я съжали Вихър. — Добре се наредихме. Капан! — процеди Вихър с такъв тон, сякаш е предупреждавал, предупреждавал, а Вихра не го послушала и ето, от вироглавство натикала и себе си, и него в капана.

— Няма да ви се удаде да си отидете — прошумоля осведомяващо мисис Мъни. — Да сте мислили, преди да подпишете трудовия договор! — прошумоля назидателно мисис Мъни. — Ей този — посочи мисис Мъни.

В листа черно на бяло пишеше, че Вихра се съгласява доброволно (представи си!), заедно с придружаващата я говореща майmunка, да прислужват на Шуши за неопределено време. А отдолу се мъдреше подписът на Вихра. И при това истински. Представи си!

— Никога не съм подписвала никакъв документ! — избухна тя, вбесена от наглата фалшификация.

Мисис Мъни поклати глава.

— При мен няма фалшификация!

И заплаши, че ако не прислужват на Шуши както трябва (ако не ѝ позволяват да ги скубе, щипе, да тича по главите им и други такива безобидни игри), ще ги даде под съд. За неспазване на трудовия договор. Ще ги тикне в затвора!

Вихър усилено намигаше на Вихра: не се ядосвай, аз имам план. Знаменит план — ще накарам мисис Мъни доброволно, на драго сърце

да ни пусне!

Днес обаче Вихра сякаш се бе зарекла да не забелязва намигането му и Вихър направи всичко възможно да го забележи. Застана пред нея и с ръка затисна клепача си. В смисъл: на, виж, намигам ти!

— Видях! — тросна се и на него Вихра. Видяла, че ѝ намига многозначително и схванала, че има план. Знаменит план. В който на нея се падало да свърши най-приятната работа — да хлопне мисис Мъни с някой стол по главата. И щом я хлопне, мисис Мъни щяла да ги пусне на драго сърце. Ама тук има само фотьойли. Фотьойлите са тежки, как да ги вдигне? За канапетата да не говорим!

Когато мисис Мъни напусна залата, Вихър пристъпи към изпълнението на знаменития си план. Отиде до рояла и тресна един клавиш с все сила, гледайки под око дали Шуши ще последва примера му.

Последва го и още как!

Без да чака втора покана, Шуши се настани до рояла и сложи ръце и крака върху клавиатурата.

Бам! Баааа!!!

Роялът сметна, че миналата нощ, без да усети, са го превърнали в картечница. Изглежда с музикалната му биография е свършено, ала какво от това? Роял ли е, картечница ли е — ще си гледа старателно работата, иначе — на боклука!

Планът се осъществяваше идеално. Шуши бяхтеше с четири крайника по клавишите, сякаш стреляше на дълги серии, а между сериите мятеше ръчни гранати с различна големина.

При такава стрелба появата на мисис Мъни бе съвсем естествена и Вихър се взря в лицето ѝ: е, как? Да считаме ли трудовия договор за невалиден? Да си ходим ли вече? Нали се убеди — неподходящи сме, само поразии правим и шум вдигаме.

Изведнъж знаменитият план се провали.

Мисис Мъни не забеляза никакви поразии, а стрелбата на рояла обяви за музика. Без подобна!

— Ах, какви височини! — удряше се тя по гърдите. — Ах, какви дълбочини! — пляскаше се тя по бедрата. — Ах, какви дисонанси! — тресеше глава тя и шумолеше: — Музика! Истинска музика! Модерна! А-ла Шуши!

Тя изшумоля по телефона и след минута в залата запъхтян влезе министърът на фините изкуства.

— На ваше разположение съм, мисис Мъни — поклони се той.

— На разположение си на моята Шуши! Слушай и се възхищавай!

Министърът на фините изкуства застана в позата на слушащ и възхищаващ се.

Шуши усети, че я хвалят. Прибързано, прибързано — тя още не е показала всичко, което може да постигне в музиката. Покатери се на капака на рояла и скочи върху клавиатурата — нещо като гмуркане в плувен басейн.

Вихра ахна. Винаги така си беше представляла красивото плуване — краката стремително се движат, ръцете мощно загребват.

Шуши плуваше кроул, разбивайки вълни от бели и черни клавиши. Дори надигаше глава сякаш да поеме въздух. На края на рояла се преобърна (както в плувен басейн — с тласък о стената) и продължи в обратна посока, плувайки по гръб.

— Музикален гений! — възнасяше се мисис Мъни. — Истински музикален гений! — задъхваше се мисис Мъни. — Абсолютен! — чак стенеше мисис Мъни, което звучеше доста странно при нейния глас: току-що напечатани банкноти да стенат, моля ти се!

Министърът на фините изкуства също се стараяше да се възнася, да се задъхва и да стене.

Шуши се развилия. Последваха трясъци, трудно различими от взривовите на авиобомби от среден калибър, пуснати нагъсто, и роялът рухна. В смисъл, че се разпадна на повече части, от колкото бе сглобен. Пет пъти повече.

Шуши изпълзя сравнително лесно изпод останките на рояла и увисна на врата на мисис Мъни: погали ме де, погали ме, виж колко съм гениална!

— Ах, на мама детето! — галеше я нежно мисис Мъни. — Министърът на фините изкуства веднага ще нареди да изнасяш концерти по радиото и телевизията. Светът трябва да се учи на истинска музика!

— Да, но... — взе да го усуква министърът.

— Няма но! Аз плащам и ти си длъжен! Или...

— Слушам, мисис Мъни, слушам! — изпревари уплашеният министър онова, което следваше след „или“-то. — Дори ще пуснем стереоплоча с музиката на гениалната Шуши. В милионен тираж ще я пуснем! Нека светът се учи на истинска музика!

— Заминавай! — Мисис Мъни го отпрати да организира концертите на Шуши по радиото и телевизията, но идеята за стереоплочата я разсърди. — Милионен тираж! А защо не милиарден? Не, този министър на фините изкуства не е достатъчно фин! — И тя се обади по телефона да го сменят. На минутата!

— Знаеш ли — рече Вихър, — ти и Шуши си приличате.

Кой си приличал? Тя и Шуши? Вихра не го прие сериозно.

Вихър повтори: да, да, тя и Шуши. Нищо, че Шуши не се усмихвала така очарователно, нищо, че не била руса — той имал пред вид духовната им прилика, духовното им родство.

Тя и Шуши — духовна прилика? Шуши и тя — духовно родство?

От гняв Вихра дълго вика:

— З... з... з...

После:

— За... за... за...

Вихър вметна, че ако се упражнява да заеква и това е първият й опит, той я поздравява. Изключително постижение! Нека продължава все така упорито и скоро ще стане най-заекващата Вихра в Северното полукуълбо. И в Южното, стига да мине екватора.

— Просто не ми се вярва да има някъде друга Вихра, дето да започва една дума при изгрев слънце и да я завършва при залез. А ти, ако не си толкова припряна, можеш до полунощ да я разтеглиш. Е, какво има след „за“?

Най-сетне Вихра събра всички букви.

— З... а... щ... о?

Вихър посочи ъгъла, където Шуши се бе усамотила, ухилена до такава степен, че всеки би казал: ето я най-ухилената маймуна в света; ето я най-самодоволната маймуна, която смята, че върши нещо непостижимо за обикновените хора; нещо, надхвърлящо въображението на обикновените хора; нещо, надминаващо представите им за изкуството. Голямото изкуство, истинското!

Шуши топеше опашката си в буркан с жълта боя, после я тръскаше срещу стената, извила глава да гледа как там се появяват

точки.

— Приличат на твоите точки, нали? — рече Вихър.

— Не съвсем — беше колебливият отговор на сестра му.

— Права си, има разлика. И то съществена. Ти например не рисуваш с опашка. Не се оправдавай, знам, че нямаш опашка. Дори да имаше, ти никога не би я натопила в буркана така възторжено и лекомислено като Шуши. О, ти би го сторила със сериозното изражение на прочут живописец!

Последваха още подигравки от страна на Вихър за разликата между точките на Шуши и точките на Вихра. Вихра не рисувала само жълти точки, а се съобразявала с настроението си, нали?

Последваха възражения от страна на Вихра. Точките вече не били смисълът на живота ѝ. Тя вече не рисувала точки.

— Вече — отдъхна си Вихър, — вече!

А не биваше да си отдъхва облекчено, защото мисис Мъни влезе, видя точките на стената и едва не примря. В края на краищата не примря, а извика министъра на фините изкуства. Новия.

Новият министър беше къде-къде по-фин от предишния. Нито веднъж не каза „но“. Направо взе да се търкаля по пода, за да разгледа по-отблизо точките на Шуши.

— Това е връх на изобразителното изкуство. Неземно! Космическо изкуство! Галактическо!...

Той го назова и с още прилагателни, съвсем непознати, изобретени изглежда от възторга му. От възторг няколко пъти припада. Между припадъците ридаеше:

— Цялата стена с шедьовъра на Шуши ще пренесем в Художествената галерия. Нека светът се учи на истинско изкуство!

— Да се учи! — отпрати го мисис Мъни. — Да аплодира Шуши и да я обсипва с цветя!

— И майка ѝ, и майка ѝ! — обеща Вихър. Извади орхидеите от сребърната ваза и ги хвърли към мисис Мъни, вече убеден в подражателския талант на Шуши.

Ами да!

Шуши бръкна във вазата с две ръце и не намерила нищо подобно на орхидеи, бе готова да се разплаче. Все пак животинчето излезе съобразително: запокити вазата по мисис Мъни и тя спаси главата си благодарение на пъргавината, с която залегна зад един фотьойл.

Възторгът ѝ обаче не намаля. Откри у Шуши друг талант (тук беше царството на талантите на Шуши!) и без да напуска укритието си, позвъни в министерството на отбраната. Министърът на отбраната чакаше на телефона и попита коя държава да нападнат. Готов бил. Въоръжен бил до зъби.

— Ела светкавично!

Той долетя с реактивен самолет и Шуши насмалко не разби и неговата глава, само че с по-голяма ваза. Но министърът на отбраната също бе пръгав и също залегна. Зад едно канапе.

— Имаш ли думи? — обади се мисис Мъни иззад фотьойла.

Канапето нямаше думи. Освен:

— Талант! Каква енергия, каква точност!

— Представяш ли си да му дадеш снайперска пушка! — насърчи го фотьойлът.

— Не — насърчи се канапето, — ще го въоръжим по-добре.

— Оръдие ли?

— Повече!

— Хеликоптер?

— Повече!

— Бомбардировач?

— Повече!

— Ракета с ядрен заряд?

— Повече, повече, мисис Мъни! — скрибуцаше канапето. — Ще въоръжим Шуши с една такава бомбичка, такава бомбичка...

— Каква бомбичка? — заскрибуца и фотьойлът.

— Такава една безобидна, бих казал, човеколюбива бомбичка, защото не се взривява, не унищожава села, градове, заводи, съоръжения. Не вдига шум, просто изсмуква въздуха и нашите врагове — без въздух. Ха-ха! Смук — и ги няма нашите врагове!

— Значи — смук! — и край! Великолепно — одобри фотьойлът. — Действуй!

Министърът отиде да действа, а мисис Мъни изпадна в едно от любимите си състояния — нещо като полусън, полумечта. Съвсем като дон Есклавиата и абат Крос. Но за разлика от тях не виждаше гробници и манастири, а бомбичка. Кое то всъщност не беше кой знае каква разлика. (Ако се вземе пред вид, че и мисис Мъни искаше да стане господарка на света.)

Ще даде бомбичката на Шуши и ще я прати в Африка.
Смук-смук! — и няма африканци. Африка остава за мисис Мъни.
После Азия.

Смук-смук!

Европа.

Смук-смук!

И тука.

Смук-смук!

В целия свят ще останат само мисис Мъни и Шуши. За да започне нов живот на планетата.

Шушизация. Нещо като свръхцивилизация!

А когато Шуши я избере за президент, ще настъпи нова ера в политиката.

Мисисмънизация. Нещо като свръхдемокрация!

Един президент и един поданик с бомбичка.

Смук-смук!

И тананикайки си „смук-смук“, мисис Мъни излезе от едната врата, а през другите двацет и три се изниза самочувствието ѝ. Толкова беше пораснало!

ДВАДЕСЕТА ГЛАВА

*БИЛ РЕШАВА, ЧЕ В КРАЯ НА ЮЛИ КАРИРАНИТЕ РИЗИ ГО ДРАЗНЯТ, НО ТОВА Е ДОСТА ПРЕДИ БАНДАТА
НА ТЕДИ ТАБЛЕТКАТА ДА ОТВЛЕЧЕ ВИХЪР И ВИХРА*

Следобед телевизорът се примири с мисълта, че няма да го спрат до вечерта. Дори през нощта няма да си отдъхне: така удобно се настани пред него Шуши.

Вихър и Вихра, щат не щат, й правеха компания.

На екрана гангстери и полицаи се преследваха с бронирани коли, влакове, подводници, стреляха с пистолети, шмайзери, картечници, замерваха се с джобни атомни бомби. И други такива.

Изведнъж трима гангстери с черни маски слязоха от екрана (Вихра много добре видя как стана това), напъхаха Шуши в голям кожен куфар и пак се скриха в телевизора.

— Страхотна телевизионна техника! — ахна Вихра.

Вихър не беше убеден, че е телевизионна техника и простря ръце към вратата отсреща, сякаш бяха насочили огнепръскачка към него.

Там, на вратата отсреща, стояха нови трима с насочени пистолети. Без маски, но също с голям кожен куфар. Изглежда този сезон беше модно гангстерите да се движат по трима и да носят големи кожени куфари.

Вихър се усмихна. Искаше да им каже, че са позакъснели — само преди минута техни колеги са задигнали Шуши. Кой знае защо беше сигурен, че и те са дошли за маймунката и подбираше на ум по-таква думи, та съобщението му да прозвучи по-така, по-внимателно, да не подразни господата с пистолетите. Приличаха на истински. Може би дори стреляха...

До внимателен разговор обаче не се стигна.

Гангстерите започнаха светкавични действия. Получи се нещо като стократно репетиран спектакъл.

— Бил, натикай маймуната в куфара!

Това каза Теди Таблетката, шефът на бандата, гълтайки някакви бели таблетки, които според него силно просветляваха мозъка.

Ето и сега, щом преглътна първата, Теди издаде заповед, говореща за далновидност:

— Прибери и бавачката на маймуната! — Той глътна още една таблетка. — Знам ли го тоя звяр какво яде! — Той глътна още една таблетка. — Ще вземе да му стане нещо и после дъртата няма да плати откупа!

Вихър веднага схвана, че „дъртата“ е мисис Мъни, а него го бъркат с Шуши. Но не се обади. Нека гангстерите ги измъкнат оттук, после лесно. В смисъл: ще му видят опашката.

Той изтича, отвори куфара и се напъха вътре, мамейки с пръст Вихра да го последва.

Жестът му направи добро впечатление на Бил (същият Бил, комуто Теди нареди да натика маймуната в куфара). Той се страхуваше, че докато я хване, ще му се наложи да се катери по тавана и корнизите. А тя без подкана влезе в куфара. Че и бавачката си повика.

— Браво! — Бил погали Вихър по главата. — Хубаво е човек да си има работа с глупави маймуни!

— И аз така мисля — измърмори Вихър, но Бил (не беше чувал за говорещи маймунки) шътна на Вихра.

— Глас да не съм чул! Иначе ще има бум-бум! — и той потупа пистолета си.

Ох, какъв пистолет беше това! Гордостта на Бил. Заради този пистолет днес всички почтително му викаха Бил Снайпера.

А започна зле.

Още щом проходи, малкият Бил се насочи към вратата. Усещаше, че зад нея е големият свят и много се надяваше големият свят да бъде добър с него. Без да щади лакти и колене, Бил домъкна стол, покатери се и стигна бравата.

Ох, колко интересно беше навън! Разноцветни мигащи светлини, автомобили, забързани хора. Дали ще имат време да му обърнат внимание, ако им се усмихне?

Обърнаха му.

Един здравеняк подсвирна изненадано и килна шапката си на тила. Сега вече шапката не му пречеше. Той тегли силен шут на Бил и го вкара обратно зад вратата.

После се извини на цвилещата от възторг тълпа, че го сритал.

— Трябваше да настъпя тоя ухилен червей — извини се той, — за да не загрозява нацията.

Тълпата зацвили още по-възторжено, изразявайки съгласието си да се мачкат червеите, особено ухилените; да не се загрозява нацията; да се пази чиста расата и други такива! И предвождани от здравеняка, се юрнаха към негърския квартал да намалят черната раса, за да разкрасят нацията...

След месец Бил набра кураж да се подаде отново навън и го донесоха с разбит нос и скъсано ухо. Второто си ухо не посмя да рискува и седна пред телевизора. След като го включи, разбира се.

Дремеше на рекламите за сапун и дамски чорапи, но започнеше ли гангстерски филм, веднага се разсъмваше. И се ококорваше.

А след няколко години се плесна по тясната ивица между веждите и косата и замина за съседния град, където никой не го познаваше. Тук, там — намери оръжеен техник и му показва чертеж: негов чертеж, на Бил.

— Настоявам да бъде спазен точно!

Оръжейният техник се взря в очите му. Макар и яносини, те бяха разположени малко особено. Техникът остана с неприятното чувство, че го гледат двама с по едно око от различни етажи. И то не съседни.

— Едва ли — изрази съмнение той, — едва ли ще се получи пистолет, ако спазя точно чертежа...

Бил се ядоса. Дори се развика, че плаща с парите си и онзи е длъжен да направи каквото Бил иска!

— Ще дойда след три дни! — приключи той.

От нетърпение обаче отиде още същата вечер и завари техника да сглобява нещо като срязан на две радиатор от парно отопление с нещо като дръжка на лопата.

— Идиотщина някаква! — намръщи се Бил и се поинтересува: — Защо се занимаваш с идиотщини?

Нищо и никакъв въпрос, но в интонацията му напираше желание за кавга.

— Това е оръжието според вашия чертеж.

— Тъй ли? — не повярва Бил. — А какво е онова, дето стърчи като дръжка на лопата?

От усуканото обяснение на техника излезе, че стърчащото било цевта. Съвсем според чертежа.

— Не ми харесва — призна Бил. — Махни я! — заповяда Бил. — Пистолетът трябва да бъде елегантен — поучи го Бил. — Сложи му три цеви!

Когато пистолетът беше готов, го изпробваха. От трите цеви излитаха куршуми, малко по-къси от неподострени моливи. Шум обаче не се вдигаше: никелираните заглушители, приличащи на мотоциклетни ауспуси, отлично си вършеха работата — пистолетът стреляше тихо, сякаш някой, увит в два юргана, чукаше на добре смазана пишеща машина.

Бил огледа внимателно пистолета, застана отстрани и каза, че за съжаление оптическият мерник не е достатъчно изискан за страничния наблюдател. И обясни защо.

— Аз съм малко късоглед.

Той се изхили на шегата си (ако 16 диоптъра е малко късогледство!) и остави техника да си блъска главата.

Сега пистолетът придоби свръхестествен вид: вместо оптически мерник беше монтиран мощен телескоп, с чиято помощ можеха да се различат следи от човешки крак по лунната повърхност. Бил обаче успя да види на двайсет метра телеграфен стълб и се зарадва.

— Хи-хи, телеграфен стълб! Твърдя! Дали по някаква причина не се е подобрило зрението ми? — вторачи се той в оръжейния техник, който, разбира се, не беше там, накъдето гледаше Бил, а зад гърба му.

— Подобрило се е! — изсумтя техникът, надявайки се най-после да се отърве от идиотската поръчка.

Но клиентът беше капризен.

— Аз обичам удоволствията — сподели между другото Бил.

— Всеки ги обича — въздъхна техникът.

— Но аз през всички сезони. Дали през зимата няма да ми е студено на ръката?

В дръжката на пистолета беше сложен електрически нагревател и зимата вече не заплашваше ръката на Бил.

— А през лятото? — поинтересува се той.

— Какво през лятото? Тая година не се очаква лято! — Уплашен от перспективата да вкара хладилник в дръжката на пистолета, техникът готов да изтрие лятото от списъка на сезоните.

— Няма ли да ми е топло на ръката? — поясни Бил, който след дълго размишление си науми, че ако тая година мине без лято, догодина може би ще се появят две лета. Нещо като компенсация.

Оръжейният техник усети, че нервите му се разтреперват, но се овладя.

— Не, няма да е топло на ръката ви. Освен ако не забравите да изключите електрическия нагревател.

— Всеки идиот ще се досети — каза Бил. — Аз имам пред вид слънцето.

Техникът отговори, че това надхвърля възможностите му. Просто нямало как да постави на пистолета бутон, с който да гаси слънцето.

— Всеки идиот ще се досети! — повтори Бил. — Имам пред вид чадърче. Съвсем мъничко, на сини цветенца. Представяш ли си? През лятото, щрак, и над пистолета се разперва чадърче на сини цветенца. Хем ще ми пази сянка, хем ще ми създава настроение. С настроение, знаеш, по-иначе...

Оръжейният техник плю и се зае с чадърчето на сини цветенца.

А когато чадърчето взе да прави щрак над пистолета, придобил вече напълно фантастична форма, Бил спомена, че обича да гледа телевизия и няма ли как да се монтира портативно апаратче с едно такова мъничко екранче, за предпочитане цветно, та хем да стреля, хем да гледа гангстерски филми.

Техникът кротко отговори, че и той имал пред вид точно цветен телевизор. Цяла нощ не мигнал, за да обсъжда този въпрос. Радвал се, че мислят еднакво. Имал даже идея да вгради в пистолета вана за двама — да си сапунисват гърбовете. И игрище за бейзбол заедно със съблекалните и тоалетните, та Бил хем да стреля, хем другото...

Въпреки кроткия тон, техникът така трепереше от нерви, че приличаше на електромонтьор, който вместо с отвертка е бръкнал с пръст в контакта.

Бил грабна пистолета и изхвърча навън с твърдото убеждение, че най-неуравновесените и нервни личности в света са оръжейните техници.

После влезе в един бар и стреля в тавана.

Независимо от това изнесоха два трупа, но за пръв път не посрещнаха Бил с упреци, че загрозява нацията. Никой не се изхили и не подметка: „Хе, каква муцуна има тоя идиот!“

Напротив! Чу се страхопочитателен шепот:

— О, какъв пистолет има господинът!

Ето как притежанието на някои предмети променя лицето. До неузнаваемост. И го заобикаля със страхопочитание.

Наоколо масите бяха свободни, обаче Бил се насочи към заетата от трима наперени типове с карирани ризи. Беше краят на юли и той реши, че в края на юли карираните ризи го дразнят.

Сложи пистолета на масата и процеди през зъби.

— Тук ще седи Бил Снайпера!

Тримата услужливо му предложиха стол. Бил седна и се прозя.

— Бил Снайпера ще си пие уискито сам.

Карираните ризи профъфлиха, че приседнали колкото да му запазят мястото и сега вече можели да си тръгват, нали? И така бързо скочиха, че столовете останаха на гърбовете им.

Бил не ги удостои с отговор.

По този начин той се мъкнеше от бар на бар.

Чакаше.

За него и пистолета му плъзнаха невероятни слухове. Стигна се дотам, че му приписваха всички политически убийства, извършени през последните два века, свързваха името му с покушенията върху двамата бивши президенти, с десетина преврата на континента и на близките острови, та дори със самоубийствата на частни лица. Наистина самоубийствата не прикачваха на Бил, а на прословутия му пистолет. Уж го давал под наем. На приятели, разбира се...

А като се стигна дотам, най-сетне се случи онова, което Бил очакваше. При него седна някакъв едър мъж, глътна бяла таблетка и тихо заговори.

Оттук нататък животът на Бил потече като в гангстерски филм.

Акцията за отвличането на Шуши беше важна за бандата на Теди Таблетката. Надяваха се да вземат един милион долара откуп.

Но трябваше да побързат.

— Шефе, маймуната и бавачката са в куфара — докладва Бил. — Да изчезваме, докато не са ни усетили!

Теди Таблетката надникна в плана на къщата и посочи вратата вдясно.

— Джони, отвори тази врата. Ще се измъкнем оттук. Струва ми се по-безопасно.

— Лесна работа — отвърна Джони. (Джони Шперца, третият член на бандата, който се отличаваше от Теди и Бил главно по ръкавиците. Носеше ги винаги. Дори се къпел с тях, казваха.)

Съшият Джони увери шефа, че ключалката е проста, види се, правена от невръстно дете, да няма грижа за нея. По-добре да хвърли едно око на зелените масички за игра на карти — не са ли направо произведение на изкуството?

Джони Шперца въздишаше възхитено. На такава масичка да поиграе, пък ако ще да умре после!

— Ще ти се случи непременно, ако се помотаеш още с вратата! — изръмжа Тели. — Всеки момент може да ни изненада някой!

Все едно че го повика.

Свирукайки си весело с уста, довтаса дългнест лакей и видял гангстерите, се закова на място, но от страх продължи да свири.

— Бил, запуши му свирката! — заповяда Теди.

Бил вдигна тристволния пистолет и откри невъобразим огън. За няколко секунди на полилеите не остана здрава лампа, огледалата напуснаха местата си и се скупчиха на пода, превърнати на стъклен пясък, а стените бяха перфорирани надлъж и шир сякаш тегелирани на шевна машина с най-ситния бод.

Е?

Лакеят стоеше невредим и от ужас свиреше задушевно като флейта.

Този път Бил се прицели внимателно и планът в лявата ръка на Теди се разлетя на конфети.

Шефът не се разтревожи: планът вече не му трябваше, знаеше го наизуст; само прояви загриженост да не би при подобна стрелба Бил да се самоубие или, не дай боже, да се нарани. Бил отговори, че място за безпокойство няма. Полагал всички усилия да избегне злополуките. Нека глътне глътка уиски и ръката му ще престане да трепери, а флейтистът ще млъкне.

— Гарантирам!

Усетил, че още малко ще се радва на вниманието на гангстерите, лакеят се реши на мъжествена постъпка. Събра воля, напрегна мускули и припадна. По телевизията беше гледал, че и по припаднали стрелят, но по-рядко.

Като напук влезе друг лакей. Много симпатичен и много съобразителен. Тутакси сложи пръст на устните си — шът!

— Господа — прошепна той, — аз също съм господин. Нито съм ви виждал, нито съм си подавал носа тук. Желая ви успех!

Събу си обувките и излезе на пръсти.

По дяволите!

Изглежда лакеите на мисис Мъни не можеха да изпият следобедното си кафе, ако не минат през тази зала!

Нахълта трети. Имаше такова плоско лице, сякаш беше правнук на Сплескания нос. Не беше симпатичен. По-скоро плешив и с вродено любопитство, прекрачващо границата на нахалството.

— Какво има вътре? — спусна се към куфара той, като че ли беше митничар и не се съмняваше в правото си да провери съдържанието му. Настъпи неловко мълчание. Бил се бавеше с телескопа.

— Е, какво има в куфара? — настоя лакеят.

Теди разбра, че Бил няма да се оправи скоро с телескопа и взе инициативата в свои ръце: блъсна лакея да коленичи и заповяда:

— Кажи лека й пръст!

— Лека й пръст!... На кого?

Цяла минута Теди чака изстрелът на Бил да му спести отговора, но изглежда и Бил чакаше да чуе кой е напуснал безвъременно тоя свят.

— Шуши се спомина нощес и мисис Мъни нареди да я положим в семейната гробница — оповести Теди. — Ние сме от погребалното бюро.

Лакеят се разплака. Той бил маникюристът на Шуши. Сега мисис Мъни щяла да го уволни, без да му плати за изминалата седмица.

Заплатата!

Той се паникьоса. Отмести опрения в челото му пистолет и задърпа Бил да му каже дали ако направи маникюр на покойната Шуши, ще си получи заплатата, а?

Теди беше готов да наругае Бил, че още не стреля, когато видя нещо кръгло и черно пред очите си. Кошмар! Лакеят беше отместил цевите да зеят точно срещу него!

— Залягай! — изрева инстинктивно Теди и се просна по корем.

Бил (послушно момче) се тръшна на пода и цевите отново зейнаха срещу шефа.

Лакеят не обръщаше внимание на търкалящите се гангстери. Вероятно смяташе, че това е някакъв ритуал на служителите от погребалното бюро. Хвана се пак за куфара и попита сигурни ли са, че Шуши е умряла. Може само да е припаднала. Той веднъж така припаднал за ден-два и насмалко да го заровят жив.

Теди му обеща, ако не остави куфара на мира, да се погрижи този път да го заровят умрял.

— А заплатата ми? — не преставаше оня. — Какво ще стане със заплатата ми?

И отвори куфара.

ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

ТЕДИ ИСКА ДА СТРЕЛЯ, А ДЖОНИ И БИЛ СЕ ИНТЕРЕСУВАТ КАКВО ПИШЕ НА ПЪРВА СТРАНИЦА НА ВЕСТНИКА И ОБЕСВАТ ШЕФА

Теди Таблетката изгуби търпение.

— Още ли се мотаеш с тая врата, бе? Ако се беше похвалил, че не можеш да я отключиш веднага, щяхме да вземем суха храна за три дни!

— Щяхме — съгласи се Бил. — И уиски за три дни щяхме да вземем.

На Джони само това подмятане му липсваше. Не стига, дето си скъса ръкавиците, докато изпробва всички ключове, шперцове и ред други хитроумни бръквания в ключалката, а тя какво? — нищо. Оставаше невъзмутима като тухла. Тухлите са неодушевени предмети. Затова не могат да се възмуцават.

Джони блъсна вратата с рамо и призна:

— Нещо заяжда, шефе! — блъсна с другото рамо (Бил му помагаше с ритници) и се закле, че такова заяждане не му се е случвало никога. Даже с оня катинар, чиято дупка за ключа била голяма колкото гараж, и си играл с него цяла седмица.

Теди подхвърли, че вместо да си е играл цяла седмица, по-умно щял да направи, ако минел през катинара направо с автомобила си, и посегна към бравата.

Бравата оцени жеста му като единствено целесъобразен. Досега недоумяваше защо изтезават ключалката и ритат вратата.

И така, щом Теди докосна бравата, вратата се отвори плавно и с достойнство, защото изобщо не беше заключена.

Чу се леко скърцане, но то не идваше от пантите, а от зъбите на Теди. Шефът и Джони се гледаха повече от минута, след което Бил им каза:

— Достатъчно. Ако непременно трябва да си кажете нещо с очи, отложете го за после.

— Джони, грабвай стоката и след нас! — наказва го Теди и двамата с Бил се понесоха надолу по стълбите.

Чак в партера видяха, че Джони не ги следва.

— Да не са го спипали?

— Не думай! — ужасен от това предположение, Бил незабавно стреля по посока на онези, които са спипали Джони.

От левия джоб на Теди се посипаха дребни монети. Куршумите така го бяха срязали, че когато бръкна в него, ръката му безпрепятствено се показва навън. Но той се отнесе нехайно към свиркащите около сърдечната му област куршуми.

— Пръсна всичките ми стотинки за телефон.

Едва в следващата секунда го обхвана непреодолимо желание да изтръгне пистолета от ръцете на Бил и да стреля, да стреля, докато свършат патроните.

Причината обаче за тези дълбоки и силни чувства не беше Бил.

Причината беше Джони.

— Какво е това? — изхриптя Теди с глас, от който въздухът наоколо се йонизира.

— Произведение на изкуството — обясни Джони, комуто и през ум не беше минало, че „стоката“ е куфарът с маймунката и бе домъкнал една от зелените масички. — Ей на такава масичка да поиграя карти — смъкна я от гърба си Джони, — пък ако ще да умра после! — завърши жертвоготовно Джони. Но макар да говореше на пресекулки, беше ясно, че няма нищо против да играе на такава масичка и след смъртта си.

Страстта към покера се пробуди у Джони внезапно в понеделник. (Не този понеделник, а преди няколко години, когато осъмна безработен.) От мъка ли, от глупост ли последните си пари хвърли на покер. Спечели. Във вторник загуби. В сряда отново спечели. В четвъртък отново загуби. В петък, за негова изненада, пак загуби. Съботата го докара до отчаяние: обреха го до шушка, но великодушно му върнаха панталона и вратовръзката, за да отиде прилично облечен до реката. Нали натам се е запътил; нали не му остава нищо друго освен да се удави? Джони рече хъх, ала отложи давенето за неделя и, както се изясни по-сетне, добре стори.

В неделя, вървейки решително към реката, изведнъж си спомни, че не се дави всеки ден, та да го прави как да е. Върна се в къщи и

старателно се избърсна, изпра си вратовръзката, оглади си панталона и пак тръгна.

Стигна до реката и попита един рибар дали водата е студена. Рибарят посочи треперещото на въдицата му кленче.

— Значи е ледена — заключи Джони. Спомни си, че не се дави всеки ден, та да е свикнал с ледена вода, и отиде в бара да се сгрее с уиски. Ако някой го почерпи, разбира се.

Почерпиха го.

Теди Таблетката и Бил Снайпера го поканиха на тяхната маса, понеже бил единственият гладко избърснат в бара. При това с изпрана вратовръзка и огладен панталон. От дума на дума откриха у него неподозирани способности да отключва всякакви ключалки (нали преди да стане безработен, е бил шлосер). Теди го нарече Джони Шперца, а Бил стреля в тавана.

— А покера? — уплаши се Джони. — Ключалките няма ли да пречат на покера?

Теди го увери, че ключалките няма да пречат. Напротив, те щели да носят парите за покера. Нека приеме тази сума като аванс срещу бъдещата работа.

— Но — предупреди Теди, отброявайки банкнотите, — рано или късно ще загубиш всичко. Такава е играта. Друг изход няма.

— Има — рече Джони и чак се стъписа от хрумването си. Не му се вярваше да го е измислил той. Невъзможно беше. Всичко се преобърна в него и той усети как кръвта му тръгва в обратна посока — взе да вдишва въглероден двуокис и да издишва кислород. Тъй му се струваше.

Прибра се в къщи, заключи вратата, пусна пердетата, раздаде карти за двама. После затича ту от едната страна на масата, ту от другата: играеше сам със себе си. Дясната ръка срещу лявата. Беше чудесно, защото която и ръка да спечелеше, парите оставаха негови. Нещо като местене от единия джоб в другия. Да, но с течение на времето дясната ръка се научи да играе по-добре. Тя стана изключителен мошеник, нагло блъфираше и почти непрекъснато печелеше. Джони започна да я уважава. Беше му безкрайно симпатична, защото му позволяваше да изгуляе парите или да ги прахоса както му скимне.

А лявата беше непоносима. Сякаш не проумяваше, че Джони вече не е Джони Шлосера, а Джони Шперца. Играеше честно, направо глупаво. И спечелеше ли (което ѝ се случваше твърде рядко), му погаждаше номера. Събуждаше у Джони отдавна приспани желания да бъде добър.

Веднъж Джони се шляеше по улицата, пустосвайки лявата си ръка, която беше спечелила и го възпираше да влезе в бара. На една пресечка видя голяма тълпа — всички крещяха и сочеха нагоре. Някакъв младеж се канеше да скочи от покрива на многоетажна сграда. Понеже бил безработен. Гладен. Самотен. Нещастен. Животът бил отвратителен. И други такива.

Лявата ръка смуши Джони под лъжичката и той се развика:

— Не скачай! Ще ти дам пари, няма да умреш от глад! Слез!...

Оттогава двете му ръце се намразиха. Играеха така настървено една срещу друга, че стигаха до бой. Ожесточен. И за да не го питат от какво са синините и драскотините, Джони сложи ръкавици.

— Шефе — рече Джони, — докато Бил донесе куфара, аз ще поиграя покер на масичката. Не бива такова произведение на изкуството да се пренебрегва.

— Никакви карти по време на акция! — забрани Теди и зяпна.

Бил се връщаше, нарамил другата зелена масичка!

Джони прихна.

— Не се сърди, шефе.

Джони стана сериозен.

— Старае се човекът.

В гласа на Джони прозвуча съчувствие.

— Толкова вижда нещастният!

От съчувствие премина към защита на Бил.

— Той е убеден, че носи куфара.

Бил стовари масичката върху краката на Теди и докладва:

— Донесох куфара, шефе!

Теди плю върху масичката и изтича за куфара.

— Най-после ни взеха — въздъхна Вихър. Сякаш издухването на повече въздух, отколкото си поел, е облекчение. — Още малко и щях да повярвам, че тия гангстери са страшно разсеяни.

Куфарът се отвори и двамата се изтърколиха в огромния багажник на пепелносив форд. Някой веднага стисна нашия Вихър за

гърлото и започна да го души. Вихър го ухапа.

— Помощ! — изпищя Вихра. — Някой ме хапе по крака!

След ожесточено боричкане установиха, че са сами в багажника и се извиниха един на друг.

Моторът с мощност триста конски сили изрева като динозавър в разцвета на младостта си и понесе колата, без да се съобразява със завоите: на завоите тя се накланяше толкова, че оставаше на две, а понякога и на едно колело. Вихър и Вихра заедно с инструментите се преобръщаха и дрънчаха в багажника.

— Така ли са решили да ни ликвидират? — успя да попита между два завоя Вихра.

Колата се занесе, крикът се откачи, намери гърба на Вихър и направи точен отпечатък на зъбните си колела. Вихър изохка, че това го радва. Това показвало, че гангстерите си нямат понятие от центробежна сила и рано или късно техническото им невежество ще се обърне срещу тях — колата ще изхвъркне на някой завой.

— А ние? — обезпокои се Вихра. — Нали и ние сме в колата?

Вихър я успокои, че този факт бил без значение за центробежната сила. Тя, центробежната сила, не се интересувала кой е в колата.

Навлязоха в някакъв град и Теди закопча предпазния си колан. Сега ще им покаже как се кара кола!

Градът му беше до болка познат и противен, защото имаше един милион жители. Те сякаш никога не спяха. Сякаш любимото им развлечение беше да се возят в колите си и да задръстват улиците. И де да бяха само те: един милион автомобили — голяма работа! Но по най-скромни изчисления на Теди в този милионен град се изхитряваха по необясним начин да се търкалят два милиона таратайки наведнъж. Понеже това противоречеше на здравия разум и на аритметиката, Теди подозираше, че поне половината автомобили се движат без шофьори. Нещо като автомобили-призраци.

Подозренията на Теди никак не тревожеха пепелносивия форд. Той летеше, без да намалява скоростта и без да се съобразява с посоки, знаци, светофари и други такива. Като с човешката логика например.

За ужас на пешеходците фордът предпочиташе тротоарите и подлезите. Може би защото там по-рядко се срещаха автомобили? Или

това беше станало законно положение? Дявол знае — фордът сегиз-тогиз се връщаше и на уличното платно.

Пешеходците иди-дойди, ала шофьорите на останалите коли бяха потресени. Колкото повече наблюдаваха поведението на сивия форд, толкова повече сиви кръгове се въртяха пред очите им. Някои си внушиха, че са забравили къде е дясно и къде ляво. Други — че по рождение не знаят къде е горе и къде долу. Трети се ужасяваха от мисълта, че по обед е сменен правилникът за движение, а те не са информирани и ето: киснат като идиоти на червения светофар и се пулят вместо да минат, както прави фордът.

Дребно фолксвагенче изгуби самообладание, напусна улицата и благоразумно се шмугна в една градинска алея. С бели рози.

За общата му цялост обаче и за блясъка на боята му беше по-добре да не се подчинява на волана. По-добре да беше се проврял през розите и да беше скочил отсреща в шадравана. Наистина, щеше да се намокри, но какво е намокрянето пред онова, което последва!

Фордът намигна с фаровете си на сгушения като костенурка Фолксваген, сякаш го попита: „Е? Защо си се наврял в градината? За да ти размажа физиономията ли?“. После, без да дочака отговор, го подбра с могъщата си броня и го подхвърли нагоре — букет бели рози с Фолксваген в средата. Трогателна картинка!

На съседната пейка две хлапета се скараха. Какво салто било направено? Едното твърдеше, че било двойно, другото — че било тройно. В края на краищата нямаше значение, защото салтото не беше изпълнено сполучливо: фолксвагенът се приземи на покрива си.

От удара фордът отскочи и налетя на вестникарски павилион. Павилионът се взриви — на всички страни се разхвърчаха вестници, илюстрирани списания, цветни картички, безброй пощенски марки и един вестникопродавач, крещящ, че не е виновен за това, което пише във вестниците; той не съчинявал лъжите; той само ги продавал. В този дух той продължи да бълнува и в болницата, но го оправдаха със сътресение на мозъка.

Като премина благополучно през павилиона (ако не се брои предното стъкло, което издрънча на тротоара), фордът влетя в една тясна улица и всичко живо се изпокри.

По-късно тези, които наблюдаваха от горните етажи, разказваха, че гледката била великолепна: фордът хвърчал на зигзаг. Същински

бобслей! Живеещите в партера не вярваха. Естествено. Фордът трошеше ту прозорците вляво, ту прозорците вдясно и не създаваше кой знае какви условия за възхищение.

Още в началото на улицата Теди Таблетката изрева с не свой глас:

— Махнете веднага това, иначе ще ви убия!

Джони, който играеше покер сам със себе си на задната седалка, и надигацият шишето с уиски Бил се сепнаха. Шефът, винаги им забраняваше по време на акция да се занимават със странични неща и те побързаха да изхвърлят навън бутилката и картите.

— Махнахме го, шефе!

— Не виждам да сте го махнали! — продължаваше да реве Теди.

Джони и Бил недоумяваха: какво ли друго вбесява шефа? Джони предположи, че това е новият каскет на Бил и го стъпка. С пета.

Бил му намекна, че не е прав за каскета, развързвайки внимателно копиреното шалче на Джони.

— Ето какво трябваше да се махне — уточни той и пусна шалчето през прозореца да лети на воля.

Когато двамата останаха полуголи и вече нищо не ги дразнеше в тоалета на другия, Теди тихо заяви, че не знае с какво се занимават в момента, но сигурно е съвсем идиотско, щом не се сещат да погледнат към него.

— Но не съжалявайте — заключи пророчески той, — в замяна скоро ще си видите снимките по некролозите.

Намекът за близкия край накара Джони и Бил да погледнат озадачено. И като го видяха, още повече се озадачиха.

Шефът бе увил главата си с вестник и кормуваше слепешката. Джони побърза да го похвали за сполучливата маскировка, а Бил се поинтересува точно на тази улица ли е роден, та се страхува да не го познаят съседите. После и двамата му се извиниха, че говорят глупости. То отдалече личало, че шефът чете вестник и любопитствуваха какво пише на първа страница. На първа страница винаги пишели най-важните работи.

— Пише, че сте кръгли идиоти! И ще го пишат всеки ден, докато сте живи! И след това! И на останалите страници! — хриптеше Теди, мъчейки се да разкъса със зъби вестника, за да не се задуши.

Тогава Джони и Бил отново се спогледаха и допуснаха, че може би Теди не е увил нарочно вестника около главата си.

Бил каза, че трябвало да започнат с вестника, а не с новия му каскет и се зае да помага на шефа. Въздушната струя, нахлуваща през счупеното предно стъкло, го затрудняваше. Много.

— Напомня ми — сподели той — за урагана, дето миналата година ме подмяташе от дърво на дърво като лимоненожълто канарче.

Джони се усъмни, че миналата година Бил е приличал на канарче. И то лимоненожълто!

А Теди мълчеше. Изглежда тридесет и двете страници на вестника му пречеха да се изкаже по въпроса за лимоненожълтите канарчета.

Той пусна волана и размахва ръце с призивни движения. Джони бързо нави края на вестника около китката си, запъна крак в предната седалка и дръпна с все сила.

Теди излетя стремително нагоре, блъсна с глава тавана и в най-безгрижна поза се настани на задната седалка между Джони и Бил. Ако колата не летеше със сто и петдесет километра в час, това не би ги учудило: шефът и друг път е сядал между тях. Но сега? В този съдбоносен момент да зареже волана и да седне между тях такъв отпуснат и размекнат?

Те се надвесиха над него да разберат дали както се е разположил няма да поиска да му запалят пурата и в същия миг осъзнаха какво бяха сторили. Бяха обесили шефа!

ДВАДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

*КОЛКОТО ПЪТИ ТЕДИ ПИТА КАК ВЕСТНИКЪТ ГО Е УДУШИЛ, МУ ОТГОВАРЯТ, ЧЕ БЕНЗИНЪТ СВЪРШВА И
ТОЙ ИЗРИТВА ВСИЧКИ ОТ КОЛАТА*

Около врата на Теди още висеше усуканият като примка вестник.

— Това ти... — побърза да каже Бил.

— А ти? — засече го Джони. — Ти не дърпа ли?

— Да, но само единия край...

По някое време си изясниха: и двамата са теглили вестника енергично в противоположни посоки, което е допринесло за сполучливото обесване на шефа. Напипвайки пулса му по ръцете и на други места, Джони и Бил установиха, че — да, изглежда е още жив и захванаха да го свестяват.

Откакто бяха влезли в бандата, шефът така се отнасяше с тях, че те не се подвоумиха как да го съживят.

Бил взе работата присърце. Звучните плесници напълно заместваха изстрелите от пистолета му без заглушителите. Но все пак Джони подозираше Бил, че щади дланите си и не се старае достатъчно. И тъкмо се нагани да му даде урок — в смисъл, да му покаже как се правят тези работи, колата му попречи.

Тя летеше неуправлявана от никого!

Джони се хвърли към волана, ама късно. Фордът се вряза в огромната витрина на парфюмериен магазин и тъй бързо го прекоси, че продавачката, стояща гърбом, наруга телефона, задето звъни по-силно от друг път. Едва когато въздушната вълна я събори на пода и я заля с всички видове парфюми, осъзна грешката си. И се развика за помощ.

Магазинът беше ъглов и колата излетя през отсрещната витрина сякаш се бе отбила само за секунда — колкото да се напълни с одеколони, кремове и бръснарски ножчета.

— Нямам си късмет! — стисна юмруци Бил. Да държеше в шепите си кафе на зърна, би го смлял. Като мелничка.

Как да не се ядосва: в съседство беше барът. През него да бяха минали, все две-три бутилки уиски щяха да се търкулнат в скута му. А сега какво? Одеколон!

Той отви капачката на едно шише, помириса и плю. После изпи половината, а остатъка изля в устата на шефа.

Теди примлясна и дойде на себе си.

— Ако ми набуташ в устата и сандвич с бръснарски крем, ще се свестя окончателно — измърмори той, опипа примката на врата си и пое отново управлението на колата.

Събитията до този момент се развиваха стремително и Джони и Бил не успяха да махнат злополучния вестник. Сега съжаляваха. Защото Теди веднага прояви интерес.

— Как вестникът...

— Бензинът свършва — прекъсна го Бил.

И макар да беше свенлив, не се сдържа и се поздрави на ум, че така ловко е отклонил неприятния въпрос.

Теди забрави за вестника и се вторачи в бензиномера.

— Вярно — констатира той. — Защо така? — учуди се той. — Бях напълнил резервоара — не проумяваше той.

Диалогът в купето на форда достави голямо удоволствие на Вихър в багажника.

— Чуваш ли? Вече има ефект от моите мъки.

— А на мен ми мирише на бензин — оплака се Вихра. — Задушавам се.

Вихър въздъхна и занарежда, че човешката природа била неблагодарна. Той пръстите си изкълчил, докато пробие резервоара с някакво тъпо шило, та да изтече бензинът. Защо ли? За да ги настигне полицията и да ги освободи от гангстерите. А Вихра за какво се тревожела през всичкото време! Да не се задуши! Сякаш това било най-важното в момента! Как не я било срам! И други такива приказки наприказва.

— Ех! — Вихър изпуктя, та чак багажникът зазвъня.

— Маймуната нещо пухти — послуша се Теди. — Внимавайте — струва цяло милионче!

Спряха, преместиха Вихър и Вихра в купето и продължиха.

— Е? Кой усука вестника... — започна Теди и Бил побърза да го предупреди, че бензинът свършва. Я им стигне до втория завой, я не.

Бензиностанцията се случи след първия завой.

— Резервоарът догоре! — заповяда Бил на притичалото момиче в син комбинезон, а като дойде ред да плаща, се изхили. — Парите ще получиш като продадем маймуната! Хи-хи!

Момичето дори не се разплака. Беше свикнало да го мамят и само пресметна на ум колко ще ѝ удържат от заплата в края на седмицата.

Минаха километър-два. До една усамотена горичка Теди слезе от колата.

— Бил, ела да те питам нещо!

— В горичката ли?

— В горичката.

— На сянка?

— На сянка.

— Питай, шефе! — изпъна се пред него Бил.

— Какво каза на момичето от бензиностанцията?

— Какво ѝ казах? — не си спомни Бил.

Теди го плесна по врата и Бил си спомни първата половина от репликата: казал ѝ да напълни резервоара догоре. Теди го плесна още веднъж и паметта му се възстанови напълно.

— Обещах да ѝ платим за бензина като продадем маймуната. Хи-хи! — Бил хихикаше, но по смръщеното лице на шефа личеше, че той не схваща комичността на ситуацията и поясни: — Ние няма да ѝ платим и след като приберем парите за маймуната, в това е смешното, хи-хи!

И сметнал разговора за приключен, се върна в колата. Но отново чу:

— Бил, ела да те питам нещо!

Пак ли? За същото ли ще го бие? Бил тръгна към Теди като по люлеещо се въже. Всъщност се колебаеше.

— Не може ли Джони да дойде? — опита да се измъкне той. — Джони сигурно е чул какво друго съм казал на момичето...

— Ела!

Нещо в погледа на Теди подсказваше, че няма да прояви особена грижа за здравето на Бил. Точно така. Би го дълго. В три рунда.

През първия рунд Бил получаваше ъперкьти в слънчевото сплитане и обяснения защо точно там.

— Защото каза за маймуната... Защото ни издаде... Защото от глупост нанесе удар в слънчевото сплитане на бандата!...

През втория рунд Бил яде бой по главата, понеже според Теди глупостта му в най-голяма доза била съсредоточена там.

— Загриваш ли какво ще стане сега? (Ляво кроше в челюстта.) Момичето ще съобщи в полицията! (Десен прав в носа.) Всичките ни отличителни белези ще изреди! (Два бързи удара в бузата и окото, така че отличителните белези на Бил се промениха.) Сега ще организират хайка! (Дясно кроше.)

Дясното кроше улучи въздуха. Бил съобразително се просна на земята и взе да брои до девет — уж нокаут. Дано умиловисти шефа.

Къде ти! Теди обяви, че започва третия рунд и ще го бие пак по главата, защото е извършил и друга глупост. Като докарал полицията по петите им, защо поне не сменил контролните номера на колата?

Бил повярва, че шефът ще го бие пак по главата и я закри с две ръце, с което откри свободен достъп до останалите части на тялото си. Теди го рита, където свърна, докато му дожаля за обувките. За своите.

После Бил смени контролните номера на колата и потеглиха.

Теди веднага започна:

— Интересно, как ме удуши вестникът, а?

Бил сръга с лакът Джони този път той да си поговори с шефа. На него му стигало толкова. Джони се напъна и заприлича на далекопровод, на който кабелът се е скъсал някъде, ама не се знае къде. Нищо не му дойде на ум освен веднъж казаното и той го повтори:

— Бензинът свършва, шефе!

Без тъпи шеги, беше готов да се скара Теди, но погледът му застина на бензиномера. Той пое дълбоко въздух и закрещя. Така бе крещял под форда, когато веднъж крикът отскочи и колелото затисна палеца на десния му крак. С големия мазол.

— Крадла! Нехранимайка! Иде ми да се върна, да я накарам да напълни резервоара догоре и да го изпие! Два резервоара да изпие! Със сламка!

Теди беше уверен, че момичето от бензиностанцията е предусетило, че няма да му платят дори след продажбата на маймуната и ги е надхитрило.

На следващата бензиностанция лично присъствува на зареждането и осведоми Джони и Бил:

— Преля.

— Кое преля?

— Препълних резервоара, та като попитам за вестника, да не ме баламосвате, че бензинът свършва!

Десет минути пътуваха в обещаващо мълчание. Джони и Бил бяха така напрегнати и наелектризирани, че да минеше буреносен облак над тях, гръм щеше да ги удари. Очакваха разпитът да започне всеки момент.

И моментът не се забави.

— А сега ми разкажете как вие двамата помогнахте на вестника да ме обеси!

Лицата на двамата радостно светнаха и те в дует изцвилиха:

— Бензинът свърши!

Теди бавно постави една таблетка на езика си, посмука я малко и се извърна към Вихър. Тонът му беше подозрително тих и благ.

— Кажи ми, Шуши, ти виждала ли си по-големи маймуни от тия двамата?

Нашият Вихър поклати отрицателно глава.

— Не си виждала и аз ти се заклевам, че няма да ги виждаш повече!

Задните врати се отваряха автоматично и за Теди не представляваше никаква трудност да изрита Джони и Бил. Клетите, дори не оказаха съпротива, просто не допускаха, че шефът ще се раздели с тях, без да научи как са го обесили с вестника.

— Вече няма кой да ме будалка с бензина — рече Теди, гледайки в огледалото муцунката на Шуши, изразяваща всичко освен желание да го будалка.

И въпреки това, тъкмо тя му каза:

— Бензинът свърши.

— До капка! — прибави Вихра.

Когато задните врати се отвориха и затвориха за втори път и Теди остана сам в колата, беше абсолютно сигурен, че до края на живота си няма да чуе досадното „Бензинът свърши!“. Макар че това му струваше цял милион. И веднага се убеди, че човек не може никога да бъде абсолютно сигурен. Дори когато е платил цял милион.

Четири гласа запяха хорowo в ушите му:

— Бензинът свърши! Бензинът свърши! Бензинът свърши!
Бензинът свърши!

Това го изкара от релси. В съзнанието му се мярна нелепата мисъл, че е проговорила задната седалка. Обърна се с явното намерение да ѝ каже всичко, което мисли за говорещите задни седалки, и видя четиримата изхвърлени, наобиколили колата.

Бил се хилеше:

— Колата отдавна стои на място. Затуй не се ударих като ме изхвърли. Боли само, където ме рита...

А Джони вадеше връзки с ключове и шперцове от своите джобове и ги мушкаше по джобовете на Теди.

— Хайде, после ще гледаш като втрещен! Двама полицаи са по петите ни!

Полицайте спряха на десетина километра да обсъдят положението.

— Няма какво да обсъждаме — каза единият и зареди пистолета си. — Да се маскираме, докато не са ни забелязали.

Той говореше особено, след всяка дума поемаше въздух с подсвирване, което му придаваше особен авторитет.

След малко над тях закръжи някаква птичка и зацвърча удивено. Много храсти бе виждала, но като тия двата — никога! Въпреки силния вятър, клоните им не помръдваха сякаш някой ги държеше. Тя кацна на единия, разгледа го и прехвъркна на другия. Никаква разлика — и двата храста зареждаха пистолетите си.

Отлетя, миг преди храстите да я застрелят, за да не ги издаде.

Тогава по-високият храст каза, че са сбъркали. Онова, сивото на пътя, не е гангстерският форд, а бабунка. Иначе защо не бяга, когато се приближават двама полицаи? Вържени!

— Ние нали не се приближаваме? — пошушна по-зеленият храст.

— Но можем, а той стои неподвижно!

— Ами ако му е свършил бензинът?

Спориха, докато се убедиха взаимно, че на гангстерските коли бензинът изобщо не свършва. Значи е бабунка. И без да се размаскират, смело поеа напред.

Бил ги посрещна с думите:

— Бензинът свърши.

Гъстите храсти си размениха погледи, които може би означаваха: „Казвах ли ти, че няма нищо страшно: щом са свършили бензина, значи не са гангстери!“

И мигом станаха много наперени.

По-зеленият храст уведоми Бил, че те не са подвижна бензиностанция, а по-високият го попита дали е ял скоро бой.

— Вие пък откъде знаете? — учуди се Бил и побутна Тели. Нещо като укор, задето го е пердашил пред чужди хора.

Тели глътна една таблетка и направи невинна физиономия.

— Ама защо налитате на бой? — попита той. — Ние сме трима братя, тръгнали на гости на милата си лелка. Какво лошо има?

Полицаяте не можаха на минутата да определят кое е лошото и заразглеждаха колата.

Отпред се мъдреше един контролен номер, отзад — друг.

В очите на Теди с едри букви се четеше, че ей сега ще влезе в контакт с Бил с помощта на тежък и твърд предмет. Зрението на Бил тутакси се оправи до такава степен, че забеляза каква каша е забъркал с номерата, и го осени вдъхновението.

— Господа полицаи — повдигна се на пръсти той, — за различните номера хич не бива да се тревожите.

— Ние не се тревожим, вие се тревожете.

— Да, обаче...

И Бил, съчини покъртителна история.

Това било миналата седмица. Стоял си той на светофара и чакал да светне зелено. А зад него някакъв валяк не ударил спирачка навреме и смачкал форда до половината. На пита го направил! Закарал той каквото останало от колата в сервиза, а там — друг форд. Смачкан от същия валяк. Но отпред. На пита размазан. Тогава монтьорите съединили двете половини...

— Смачканите ли? — поинтересуваха се полицаите.

— Не, здравите. Нали ви казвам: това беше миналата седмица. Стоя си аз на светофара и чакам да светне зелено...

Теди знаеше, че Бил много рядко съчинява покъртителни истории. Само като е на зор. Ама съчини ли ги, цял месец ще ги повтаря, без да му омръзне. А на Теди непременно щеше да му

омръзне да стърчи цял месец в компанията на полицаите. И той реши да ги разкара.

— Господа — рече, — знаете ли, че преди малко край нас мина пепелносив форд с трима гангстери и една маймунка?

Полицаите казаха, че знаят. После запитаха в коя посока. Теди посочи напред, те го накараха да се закълне, метнаха се на мотоциклетите и отбръмчаха назад. В безопасната посока.

След минута довтасаха други.

— Ние сме трима братя, тръгнали на гости на милата си лелка — занарежда Теди.

— Лелята не ни интересува! Къде е маймуната?

Теди си спомни с какъв безгрижен глас си тананика сутрин във ваната и със същия глас пропя, че в зоологическата градина е ходил за последен път преди четиридесет години. Но никаква маймуна не се е присламчвала към него. Давал честната си дума.

Единият полицаи беше твърде подозрителен към честните думи и разкопча кобура на пистолета си. Заяви право в очите на Теди, че не му вярва и нареди на другия да обискира колата.

Полицаят със закопчания кобур надникна в двигателя, под колата и накрая в купето.

— На задната седалка има една маймуна — докладва той.

— Тъй ли? — изненада се Теди. — Значи все пак се е присламчила и вече четиридесет години седи на задната седалка, без да ми се обади! Ама че работа! Още днес ще я върна в зоологическата градина!

— Не бързай със зоологическата градина! — възпря го полицаят с разкопчания кобур. — Преди това ще те подложат на кръстосан цифров разпит!

Между другото колегите му твърдяха, че смятал котангенс за нещо средно между котка и котарак — толкова разбирал от математика.

Теди заяви, че вероятно само пържени картофи обича повече от математиката. А кръстосаният цифров разпит за него бил направо деликатес. И понеже пържени картофи в момента нямаше, започна да умножава многоцифрените числа, които полицаят му диктуваше. Отговорите степенуваше, делеше ги с още по-големи числа и накрая ги коренуваше.

Получените цифри плашеха с дължината си Били той поиска аспирина. Джони каза, че ако имал аспирин, сам щял да го изпие — и неговата глава се надула.

А Теди работеше без засечка. Нещо като електронно-сметачна машина. Но за разлика от машината, се кискаше и бълваше неверни отговори.

И добре постъпваше.

Полицаят с разкопчания кобур не следеше точността на отговорите, а поведението на разпитвания. И то най-вече при последния подвеждащ въпрос.

— Две и две колко прави?

При този въпрос всички се объркваха. Предполагаха, че е някакъв капан и допускаха грешка: замисляха се, губеха самообладание, разтреперваха се и признаваха престъпленията си от игла до конец.

Но Теди знаеше, че пред полицията не бива да се занимава с никаква умствена дейност и отвърна без да мисли:

— Четири.

Полицаят с разкопчания кобур се усмихна доброжелателно. Беше му напълно ясно, че тези хора, дори да са гангстери, нямат нищо общо с търсените.

Другият полицай, който бъкел не разбираше от кръстосан цифров разпит, тикна пръст в лицето на Вихър и попита:

— Ти Шуши ли си?

Вихър и Вихра смирено гледаха краката на Теди. Беше им обещал, ако гъкнат, да ги настъпи. Него с десния крак, нея — с левия. А той носеше четиридесет и осми номер обувки!

Полицаят с разкопчания кобур спаси положението.

— Нали ти казаха, че тая маймуна седи на задната седалка от четиридесет години! А Шуши е открадната днес! Не разбираш ли?

Полицаят със закопчания кобур разбра:

— Ами то излиза, че тези не са онези.

— Не сме, не сме — преглътна честната си дума Теди. — Ние сме тези, а не онези. Онези са назад — упъти ги Теди.

И ги прати при колегите им.

— Интересно, дали като станат четирима, ще уточнят колко прави две и две...

Бил беше толкова изтощен от безкрайните цифри, че се закани, появят ли се други и попитат ли дори на шега колко прави две и две, да стреля на месо.

— Вече идват — ухили се Джони.

По автострадата към тях стремително се носеха две бели точки, яхнали черни правоъгълници. Не беше трудно в правоъгълниците да се познаят мотоциклетите, а в точките — каските на полицаите.

Поне в началото тази среща не се отличаваеше особено от предишните. Теди, без да се запъва, разправи приказката за тримата братя, тръгнали на гости на милата си лелка. Те му се сопнаха, че малко ги интересува колко братя са, а още по-малко милата им лелка!

Теди, Джони и Бил изразиха огорчението си от студенината и безразличието на полицаите. Ама как можело нито един полицай да не се интересува от милата им лелка!

— Защо сте против лелка ни? Не знаете ли, че тя е единствената ни лелка? Ще дойдете ли с нас на гости при лелка? — питаха един през друг те и се обзалагаха помежду се, че тяхната мила лелка пече най-вкусния пандишпан.

Полицаите нито се разчувствуваха, нито им се прищя пандишпан. И двамата бяха намръщени като ден, в който според прогнозата се очаква гръмотевична буря. С готови за стрелба шмайзери те не изпускаха гангстерите от очи и от време на време подканяха:

— Стига де! Докога ще се правите на откачени?

Теди глътна една таблетка, мозъкът му се просветли и той избра единия от полицаите. С грейнало лице на майстор на ковчези, комуто предлагат голяма поръчка дървени сандъци тъкмо с размерите на този полицай, той го опипа свойски и прекара длан по бузата му сякаш се уверяваше, че е гладко обръснат.

— Брей, чак сега те познах! — развика се Теди. — Спомняш ли си, срещнахме се точно на това място миналата година и ти ми послужи с хиляда долара.

— Две хиляди — удвои цената на услугата си онзи.

Теди извади пачка банкноти от джоба си и отброи две хиляди под монотонното тътнене на другия полицай, че и неговата памет не била за пренебрегване.

Спомените как се срещнали с него на същото място, само че поминалата година, струваха на Теди още две хиляди.

Едва тогава полицаите се сетиха, че още преди три години Теди им бил доверил колко много обича милата си лелка и че на път за нея след три години ще му се свърши бензинът.

Дадоха му бензин и предложиха да го съпровождат, за да не го нападнат гангстери. Нещо като ескорт. Отпред мотоциклет, отзад мотоциклет, а в средата фордът.

Теди кормуваше, Джони и Бил се тресяха от нерви.

— Четири хилядарки на халос! — съскаше Бил. — Като си помисля колко уиски можехме да купим с тях, пиян ставам!

— Че аз на покер за цяла нощ не съм губил толкова! — мачкаше картите Джони. — А те си напълниха джоба за една минута!

Теди караше съсредоточено и гълташе таблетка след таблетка, сякаш подир малко щеше да му е нужен съвсем просветлен мозък.

Когато се отклониха от автострадата по някакъв черен път, се получи голямо недоразумение. Полицаят ли отпред намали скоростта, фордът ли увеличи своята, но фактът си беше факт: предната броня изхвърли мотоциклетиста в шанеца.

Всички в колата извикаха „Ай!“ и Теди рязко натисна спирачката. Вторият мотоциклетист налетя на задната броня и също се търкулна в шанеца. При другия.

— Видяхте ли! — скара се Теди. — Веднъж викнахте „Ай!“ и станаха два нещастни случая!

Джони и Бил съжалиха, че по-рано не са се разайкали и слязоха да приберат парите; Не бивало, разсъждаваха те, да останат у полицаите. Като ги намерят колегите им, нали ще ги обвинят, че са вземали подкуп. А защо да ги споменават с лошо?

Върнаха се радостни и казаха на Теди да потегля, а те в движение щели да преброят парите. Да не би ония мошеници да са похарчили половината!

— Хайде де, тръгвай! — подканиха го те.

Мърдайки само с устни, Теди произнесе:

— Бензинът свърши.

ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

*ВЪПРЕКИ УЧУДВАЩАТА СИ СХВАТЛИВОСТ, ТЕДИ ТАБЛЕТКАТА ТВЪРДЕ КЪСНО НАУЧАВА КОЙ Е
ТАЙНСТВЕНИЯТ М., А ВИХЪР И ВИХРА СЕ РАЗДЕЛЯТ*

Тази телефонна кабина беше най-старата в града. С увиснала врата и с цвят, който някога може да е бил зелен. Какви ли не хора бяха минали през нея. Всякакви.

Слушалката са държали детски ръчички, за да се обадят в къщи, че са мокри, защото вали дъжд, и те ще чакат тук, докато дойдат да ги приберат. С големия чадър.

Слушалката са държали и други ръце. По жицата е кънтял глас, който нагло е уведомявал негъра Джим да чака тази нощ. Те идват. Те ще го линчуват. Непременно! Така че да не търси изход.

Да, всякакви е виждала старата телефонна кабина.

Наскоро дори се обадиха от нея на кмета и предупредиха, че ако не подпише онзи договор (той знаел кой!), да върви да си пише некролога. И наистина след седмица на кабината лепнаха некролог на кмета. По нищо обаче не личеше да го е писал собственоръчно. Някак съвсем непочтително се уточняваше, че главата му била перфорирана със седем кръгли дупки... Затова сега старата телефонна кабина изведнъж усети, че в нея влиза нещо съвсем различно. Тя никога не беше виждала по-самоуверен, по-изпълнен с оптимизъм човек.

Бе дошъл великият миг в живота на Теди Таблетката.

А някога, доста отдавна, той се казваше Теди Намерения. Пък още преди това нямаше никакво име. И той самият беше никакъв — едно червено бебе, повито в мръсна дрипа. Булдогът Теодор го намери в двора на приюта за подхвърлени деца и довлече парцаливия вързоп при директорката. В чест на булдога нарекоха бебето Теди.

Щом Теди порасна около метър и половина заедно със стърчащия право нагоре перчем, го изхвърлиха от приюта.

— Само перчема си да продадеш на някой майстор на четки, пак ще изкараш за хляба — изпроводи го директорката.

Тя имаше нос, който можеше да използва за тапа на шише. Но въпреки този нос, прочете две страници от библията, за да внуши на Теди, че трябва да бъде добър, честен и справедлив. Да не краде, да не убива, а втората си риза да даде на оня, който няма нито една.

Теди попита откъде да вземе втората риза, но директорката вече четеше на друг за същата риза.

Така тръгна по улиците неголемия град. Нагледа се на витрини и огладня.

— Къде ли е майсторът на четки? А? Къде е?

Намери един, който му се присмя и го посъветва да си обира крушите.

Теди беше твърде гладен, за да се вслуша в съвета, но ритниците на майстора го склониха.

Тича, докато се спъна в един сандък. На сандъка пишеше: „Търся работа“, а върху него си клатеше краката този, който търсеше работа. Ребрата му стърчаха като на радиатор за парно отопление.

— Къде тичаш? — полюбопитствува той.

— И аз не знам. Гладен съм.

— Ами тогава сядай до мен и чакай. Все ще ни излезе късметът.

Теди се настани до него и заклати крака.

Наоколо, додето око стигаше, седяха още много и си клатеха краката.

Някакво съмнение се прокрадва у Теди.

— А често ли ви излиза късметът?

Обясниха му, че не на всички и не всеки ден. Случвало се да поработят веднъж в месеца.

Теди се замисли дали ще издържи цял месец гладен. Не издържа и до мръкване и хукна.

Озова се в края на града.

Тук в прави редици бяха подредени хиляди кофи за смет. В тях ровеха дрипльовци. Теди се навря в най-близката кофа и взе да тъпче устата си с две ръце. Сякаш всеки момент можеха да прекъснат обедата му.

Прекъснаха го. Дрипльовците.

— Е? — наобиколиха го те. — От кой квартал си?

— Аз нямам квартал — отвърна Теди. Не знаеше що е „квартал“, но не си спомняше някога да е имал подобно нещо. Никога нищо не бе

имал.

— А да си се записвал в нашата организация?

Теди чистосърдечно им довери, че не умее да пише. Последва подигравателно кискане, сякаш дрипльовците бяха завършили по два скъпо платени колежа и вече учеха в трети. Още по-скъпо платен. Кискаха се и го биеха, без да го вадят от кофата.

Свести се от оглушителен грохот. Нещо твърдо, студено и непоносимо вонящо го удряше по главата. Протегна ръце да се ориентира и изтръпна от ужас. Беше затворен в кофа за боклук, която се търкаляше по стръмно нанадолнище. Теди се развика за помощ.

Не след дълго кофата спря и капакът се отвори.

— Гладно ли си, котенце? — надникна вътре един червендалест мъж.

Никога не бяха наричали Теди котенце, но въпреки това той си призна, че е гладен.

— Сега ще му дадем нещо на котенцето и хем ще му мине гладът, хем ще му се просветли мозъчето...

Червендалестият пхна в устата му бяла таблетка и каза да я смуче. На Теди му се зави свят, но усещането за глад се притъпи.

Сутринта получи още една таблетка и така седмици наред, додето свикна с белите таблетки и започна да иска по две на ден, после по две на час. Точно тогава червендалестият каза:

— Свършиха се, котенце.

— Как така се свършиха? Джобът ти е пълен — засегна се Теди.

— Пълен е, ако имаш пари. Безплатно повече не давам.

— Че откъде да намеря пари?

— Първо си намери тояга.

Теди беше схватливо момче и намирането на дебела тояга не му отне много време. Още по-малко време му отне чакането в един тъмен вход, за да я стовари върху главата на закъснял минавач.

Пребърка джобовете му и забогатя с цели десет долара. Кое го накара да разцелува ограбения.

После отиде в хотела, нае стая и поръча вечеря с такъв непостижим вид, като че ли бе държал лицето си в гипсовата отливка на Наполеон. Заедно с вечерята му поднесоха открита картичка, в която заповядваха на Теди да внесе в банката половината от плячката. Следваше дългият номер на банковата сметка на някой си М.

— Ама че шегаджия! — разсмя се Теди, скъса картичката и се нахвърли върху пържолата.

Спа дълго, а като се събуди видя на вратата бележка, прикована с кама. На камата се зарадва, но бележчицата го ядоса. Същият М. питаше какво още чака, та не праща парите. Теди се закани да разбие носа на тоя тайнствен М. и пак тръгна на лов.

Втората му жертва се случи петдесетгодишен дебел мъж. Но Теди не го разцелува. Възпря го сериозната мисъл, че в професията си човек не бива да проявява сантименталност. И още нещо:

— Толкова дебел, а в портфейла му само сто долара!

Апетитът на Теди бе пораснал.

В хотела разпиля доларите по масата и се качи върху нея. Разхождаше се по банкнотите и си втълпяваше:

— Теди, от теб ще стане човек! Ще стане!

Когато си го каза хиляда пъти, покрай самодоволното му лице свирна куршум и се заби в отсрещната стена, сякаш да му посочи какво е лепнато там.

Пак бележка от М.: „Вече ми дължиш петдесет и пет долара и ако не ги получа още днес, следващите куршуми няма да минат покрай ухото ти! Направо ще перфорират главата ти със седем кръгли дупки!“

Теди глътна цяла шепа таблетки и веднага се досети, че са го приели в някаква тайна организация, на която трябва да плаща членски внос. Дали иска, или не иска, явно беше без значение.

— Седем дупки — попипа челото си Теди. — И то кръгли. Не са малко... — изруга Теди и се затътри към банката. Оттогава Теди Таблетката редовно внасяше половината от ограбеното в банковата сметка на М., без да знае кой е. Много години напразно се мъчеше да се отърве от този М. и замисли отвличането на Шуши. С откупа смяташе да плати наведнъж членския си внос на М. и до края на живота си да не дели с никого. Да бъде свободен!

Затова сега бавно и тържествено набра телефонния номер на мисис Мъни.

— Ало, дъртата! — поздрави Теди, когато отсреща вдигнаха слушалката. — Маймуната ти е у мен. Ако до три дни банковата ми сметка не се покачи с един милион долара, на четвъртия ще получиш великолепни ръкавици от маймунска кожа!

Дори телефонната кабина усети как на другия край на жицата се подхилкват иронично.

— А не искаш ли случайно да ти перфорират главата със седем кръгли дупки? — попита мисис Мъни. — Съжалявам, но ти сам определи и размера, и срока за внасянето на членския внос. — От гласа на мисис Мъни не лъхаше съжаление. — Маймуни ли ще крадеш, деца ли, но гледай да не са мои, а на някой, който ще плати два милиона долара откуп. Половината, както обикновено, се полагат на мен. — Мисис Мъни вече не криеше, че е тайнственият М. — Побързай, парите са ми нужни за изборите. Нали знаеш, неизвестни гангстери ни лишиха от добрия кмет и не ми остава друго, освен да се кандидатирам за кметица...

Долната устна на Теди увисна. Като че ли да се отдели долната ти устна от горната е признак на неприятна изненада. Но как, дявол да го вземе, можеше да се досети, че мисис Мъни е шефът на тайната организация, на която толкова години плаща членски внос?

— Да си се сетил! — изсмя се тя. — След час Шуши да си е в къщи, иначе седем кръгли...

Теди изтърва слушалката. Старата телефонна кабина не беше виждала по-объркан човек да излиза от нея. А след малко видя и най-отчаяния, защото, вървейки към колата, Теди забеляза, че маймуната и бавачката липсват. Ами да.

Джони и Бил, които трябваше да пазят Шуши, се скараха кой да остане в колата и кой да отскочи до бара. Но веднага се одобриха: нямало смисъл да си развалят приятелството точно сега, когато шефът ще донесе милиончето.

Заклучиха колата и заедно отидоха в бара. Тогава нашият Вихър се размърда.

— Дойде моментът да си ходим.

Досами форда спря камион, натоварен с дълга метална конструкция. Конструкцията беше направена от заварени една за друга метални пръчки, толкова сложно преплетени, че отстрани приличаше на увъртян ребус, допълнително надраскан с молив.

— Ето — посочи Вихър. — И транспортът пристигна.

Измъкнаха се през прозореца и той помогна на сестра си да се провере между железните пръчки.

— Не влизай много навътре, че после не можеш се измъкна. И престани да трепериш! Страшното мина! Идвам при теб...

Вихър не успя да отиде при нея, защото камионът внезапно потегли.

— Стой! — развика се Вихър. — Аз още не съм се качил!

Изглежда шофьорът не чу, че Вихър още не се е качил и камионът взе да набира скорост.

В следващите десетина минути случайните минувачи наблюдаваха изключително упоритото тичане на маймунка след камион. Беше толкова интересно, че забравяха накъде са тръгнали и спираха да позяпат.

От супермаркета изскочи месарят. Имаше такива тесни рамене, че да не беше разпределителната роля на шията, спокойно можеха да минат за едно рамо. Размахвайки голям нож, той обясни, че снимат филма „Маймунката и камиона“. Бил сигурен, защото и той в свободното си време пописвал сценарии.

— И главният герой винаги размахва касапски нож, нали? — подигра го някакъв гражданин, на когото филмите на ужасите, въртящи се по екраните, бяха дошли до гуша.

— Вероятно камионът е натоварен с банани — предполагаша други защо тича маймунката.

— Нищо подобно! — опроверга ги мнозинството.

Именно мнозинството знаеше — това не са банани, а металната конструкция за моста. За новия мост.

ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

*ЗА ДА НЯМА НОВИ ГОДИНИ БЕЗ ЕЛХИ, БАЩАТА НА СЪНИ СТРОИ МОСТ, ПЪК ВИХЪР И ВИХРА СЕ
ПРЕГРЪЩАТ И ОБЕЩАВАТ ДА СЪТВОРЯТ ЧУДЕСА*

Вихър тичаше с последни сили. Разбираше, че няма да настигне камиона, освен ако не се случи някакво чудо. Но как ще се случи? Чудесата да не се търкалят по улицата като павета!

Отгоре на всичко една таксиметрова кола го следваше неотлъчно. Знае ли се кой е в нея! Я лакеите на мисис Мъни, я гангстерите...

А в таксито пътуваха шофьорът, седемнайсетгодишен, и щастливата му усмивка. Тя беше толкова широка, че пълнеше цялото купе. Момчето затвори прозореца. Пазеше усмивката си да не прелее навън и нещо да не я сгази или кръсъците на касапина да не я порежат.

Днешният ден беше чудесен.

Сутринта в таксито седна светлокосо момиче. Такова едно смешно, с бенгалски огънчета в очите. Вози се два часа, смя се през всичкото време, после му каза:

— Ти си чудесно момче!

И избяга.

Ала надеждата да чуе отново смеха ѝ, отново да пръснат бенгалски огънчета от очите ѝ, го караше да олеква. Да губи теглото си. Той стисна здраво волана, понеже усети как се отделя от седалката, пробива покрива и полита нагоре. Към слънцето. Искаше му се да стори някому добро. Или на всички. Дори на тази маймунка, която така упорито гони камиона.

Таксито се изравни с маймунката и момчето отвори вратата.

— Скачай вътре! Ей сега ще го настигнем!

Вихър не чака втора покана. Гмурна се в колата и тутакси заяви:

— Ти си чудесно момче! Задмини камиона и ти обещавам голяма изненада!

Шофьорчето примигна. Да, биваше си го днешният ден! Щом се появиха и говорещи маймунки, какво ли ще се появи след като задмине камиона! Любопитно!

Нищо не се появи. Даже липсваше. Липсваше маймунката. На седалката беше захвърлена само една опашка. Сякаш някой насила е бил маскиран като маймунка и току-що си е върнал човешкия вид.

— Какво пък — рече си момчето, — обеща да ме изненада и го направи великолепно! Изглежда любовта, доброто и чудесата са птици на задружно ято. Кацне ли една на рамото ти, и другите долитат...

Така си и беше. Вихър смъкна от себе си всичко, което го оприличаваше с Шуши, и го запокити през прозореца. А опашката нарочно остави — ако гангстерите настигнат таксито, да му видят опашката! И когато таксито се изравни с камиона, успя да се прехвърли в него и сега се провираше между железните пръчки на конструкцията.

— Ехо... Вихре... Ехо...

Ни Вихра, ни ехото отвърщаше.

Отначало Вихър не повярва. После се ужаси от мисълта, че е прахосал толкова сили, за да се качи на друг камион.

С отпаднал глас прошепна:

— Вихренце, ако си тук, обади се!

И веднага се нарече глупак, задето още се мотае на този камион. Ако тя беше тук, щеше да му се обади, да му се зарадва. На кой ли камион е горката?

Вихър се прегърби, като че ли на гърба му легнаха десет тона. Всъщност му тежеше загубата на Вихра.

А Вихра беше тук. Радваше се на брат си, но не му се обаждаше. Искаше да го поизмъчи. Нещо като наказание.

Както често се случва в живота, тя не видя как той тичаше с последни сили след камиона, как му се подиграваха зяпачите, как на няколко пъти едва него сгазиха лудо препускащите автомобили и мотоциклети — въобще не видя неговата самоотверженост. В това време нашата Вихра бе заета с каишката на сандала си, която се бе закачила на една метална пръчка. Моля ти се, от целия свят единствено каишката на сандала я интересуваше! А като вдигна очи и зърна Вихър в таксито, кипна:

— Значи такава ми ти била работата! Аз в железата, а той на мекичко! Ще го науча аз него!

И сега го учеше. Не му се обаждаше. Седеше и мислеше. Пътуването в миналото свърши, а никъде не намериха Руфо,

червенокосия. Защо? Къде може да е? Тя се извърна да попита брат си и ахна. Видя в алената ваза на залеза букет червени гладиоли.

— Привижда ми се — рече си Вихра. — Много са къдрави тия гладиоли — разгледа ги Вихра.

Не бяха гладиоли, а къдриците на брат й. Но от залеза изглеждаха не платинени, а червени. Вихър беше червенокос!!! Вихър — червенокос!!!

— Привижда ми се — повтори Вихра и тутакси се разколеба: — Пък може и да не ми се привижда...

Тя стисна с длани главата си. Сякаш да не позволи на една много важна мисъл да отлети.

Въпреки че ауспухът гърмеше, а металната конструкция, тръскаше и блъскаше Вихър, мозъкът му работеше чисто, ясно и съсредоточено. В такъв момент можеше я стихове да съчини, я да изобрети нещо, ама ха де — нали трябваше да мисли за Вихра. Как да й помогне? Как да я намери? Камионът отдавна бе напуснал града и гълташе километрите на скучна автострада. Отстрани се стелеше жълта пластмаса, от която стърчаха кубове и паралелепипеди с различна височина и ширина.

Бункерите на мисис Мъни!

Нямаше съмнение. Вихър беше сигурен, че са те. Някъде наблизо бе и летящата чиния. Само с нея можеше да намери Вихра. Да рискува, да скочи!

Секунда преди той да скочи от камиона, на Вихра вече й беше минало. Тя вече не му се сърдеше. Нещо повече — тя намери Руфо. Така дълго търсения Руфо! Сега ще каже на Вихър. Да го зарадва. Не, след малко ще му каже. Колкото повече забави новината: „Ехо, Вихрунчо, намерих Руфо!“, толкова по-голяма ще бъде изненадата му, а значи и радостта.

Вихър скочи.

По-късно Вихра твърдеше, че тъкмо тогава главата й пораснала. Не на сантиметри, а на съдържание. Проумяла, че радостта, предназначена за някого, не бива да забавяш дори секунда. Защото след тази секунда може да стане излишна. Завинаги.

Тя изпита болка, като че ли отнеха полагащия й се век живот. Всъщност я болеше за изпуснатата секунда.

Камионът се отдалечаваеше и неподвижната купчинка на пътя (Вихър) ставаше все по-малка и по-малка. Не, повече грешки Вихра не искаше да прави. Ще отиде при брат си. Ще му помогне. На всяка цена. Ще скочи, та ако ще да се пребие!

Скокът не беше сполучлив. Джобът на престилката ѝ се закачи за една метална пръчка и Вихра увисна с главата надолу. Обаче надеждата да се приземи не я напусна. Джобът се пореше конец по конец и нямаше да издържи дълго.

Наистина, щеше да падне с главата надолу, но какво от това? Нали отиваше при Вихър!

Най-сетне джобът се скъса. Вихра стисна очи. Сякаш като спуснеш клепки, си разбиваш главата по-безболезнено! Изчака цяла минута и реши, че е паднала някак съвсем сполучливо. Без да усети дори. Отвори очи и видя, че все още виси. Този път на каишката на сандала. Същата каишка, която не можеше да мине покрай желязна пръчка и да не се закачи за нея. Нещо като хоби.

— Ще те скъсам! — взе да се друса Вихра. — Ще те скъсам! — взе да се люлее Вихра.

Каишката проявяваше невероятна здравина. Все едно че беше ушита от най-дебелата мамутска кожа.

— Ще те сссрежа! — изсъска Вихра и се закани при пръв удобен случай да я среже с нож. Или с ножица. Или с трион. С каквото и да е, но да я среже. За назидание на всички каишки по света!

Пътуването продължи цяла нощ и тя си спомни какво бяха преживели с Вихър. Майчице, колко глупости бе извършила! Колко пъти е била несправедлива! Стана ѝ тъжно, а после я хвана яд. На себе си. Нима непременно трябва да увиснеш с главата надолу, за да поумнееш? Нима всичко трябва да изпиташ на собствения си гръб, та да го осъзнаеш? Нима трябва всяко чувство да изстрадаш? И други такива мисли я вълнуваха, докато асфалтът под главата ѝ бягаше, бягаше...

И тя заспа. Или поне така ѝ се стори. Но си каза, че вероятно спи, щом сънува. Първо ѝ се присъни, че камионът спира на брега на океана и куката на огромен кран вдига във въздуха металната конструкция заедно с нея. И тя лети. Разбира се, нямаше нищо страшно, защото и друг път бе летяла насън. Не се уплаши дори когато конструкцията се разклати, преобърна се и тя престана да виси с

главата надолу, а седна най-нормално върху металните пръчки. И не се събуди. Това донякъде я обезпокои, но реши, че никак не е опасно да сънуваш сепнал. Особено когато под теб стават такива интересни неща!

Долу строяха мост. Безкраен. По всичко личеше, че ще прехвърли целия океан. От западния бряг до източния.

Гледайки строежа, Вихра стигна до извода, че е добре да имаш два джоба. И да е скъсан единият, в другия все ще намериш каквото ти е нужно. Извади лист и молив и много се развълнува. За пръв път щеше да рисува не точки, а нещо друго! Запълни с черен молив целия лист, а в средата направи с гумата половин светла дъга с бели звезди по нея. Възхитително! Дори сама си каза:

— Тц-тц-тц...

Над главата ѝ някой също каза:

— Тц-тц-тц!... Какво ли прави това малко колибри тук!

Вихра видя първо краката му в големи гумени ботуши и неволно си помисли, че тези крака могат да стъпчат Теди като едното нищо. Въпреки обувките му четиридесет и осми номер! После видя синия му работен комбинезон. И когато стигна до лицето, не можа да го види, защото беше скрито зад електроженна маска.

Въпреки това Вихра изпита доверие към него и му подаде листа.

— Хубава рисунка, нали? Черното е разбунтуваният океан, половинката от дъгата над него е недовършеният мост, а малките бели звезди са електроженистите, гледани отвисоко. Като я оцветя, ще стане още по-хубава.

Електроженистът кимна: ще стане още по-хубава. Свали маската и дълго мълча, зареял поглед към откъдния бряг.

Спомни си последната Нова година.

След работа трябваше да се прибере бързо в къщи, но не взе метрото. Избра най-дългия път и колкото по приближаваше, толкова по-бавно вървеше.

Стигна висока каменна ограда, осветена от уличната лампа, и спря. Озърна се. Нямаше никого, ако не се брои малкото кученце, приклепнало на замръзналия тротоар. То трепереше и чакаше да види какво ще направи този чуден човек.

А човекът протегна ръце напред и започна да свива и разтваря пръстите си. Сянката им падаше върху каменната ограда, където

заиграха странни фигури.

Като елха например. С много играчки по нея. Кученцето остана безразлично към тях. Не го привлече и блокчето за рисуване, окачено на върха на елхата. Но когато се появи отрупана с лакомства маса, не издържа. Възторжено излая и подскочи да хване най-дългата наденица.

Човекът се засмя и го погали.

— Браво! Щом ти разбра, какво да кажем за моята Съни?

Кученцето размаха опашка. Да, то не се съмняваше, че дъщеричката на чудния човек е умна. И непременно ще разбере.

Тръгнаха по улицата, беседвайки за най-различни неща. Човекът говореше, а кученцето ту се съгласяваше, ту не се съгласяваше. Това никак не беше трудно за него — просто въртеше опашка вляво или вдясно.

Тримата — кученцето, Съни и баща ѝ — прекараха весело новогодишния празник.

Имаха най-красивата елха и най-богатата трапеза. Нищо, че всичко беше само сенки, Съни вярваше, че ще дойде ден и татко ще направи всичко да бъде истинско.

— Първо, блокче за рисуване и цветни моливи! — напомни тя.

— Първо, блокче и моливи — погали я татко. Кученцето излая продължително, за да опише своята поръчка.

— Естествено, ще има и дълга наденица — погали и него той. — Когато построим моста, всичко ще бъде иначе! Татко ще има постоянна работа, ще живеем в просторна и слънчева стая, Съни ще ходи на училище и ще рисува на истински блокчета...

През цялото време Вихра следеше мърдането на устните му и накрая каза:

— Чичко, подарявам моето блокче на Съни да се учи да рисува, а като построите моста, нека довърши рисунката.

Изведнъж се сети, че това е сън и побърза да даде блокчето, преди да се е събудила. Щеше много да съжалява, ако остави Съни без блокче.

Сега вече можеше да се събуди. Вихра отвори очи и видя как на изток жар-птицата на зората също отвори очи. Слънчево-розови очи.

А сънят не свършваше.

— Значи такава ми ти била работата! — обади се един глас зад нея. — Докато аз скачам в движение от таксите и камиони и още не

зная дали има здраво място по мен, докато търся летящата чиния и теб, ти спиш. Много ти прилича!

— Вихрунчо!

— Без сантименталности! — откъсна я от врата си Вихър и веднага изпадна в нейната сантименталност: — Вихренце, това ти ли?

Тя.

— Ама цялата рисунка? С твоята ръка?

С нейната.

Вихър погледна сестра си и ахна.

— Привижда ми се — прошепна той.

Огрени от утринното слънце, къдриците на сестра му не бяха платинени, а бакърени! Дори червеникави!! Вихра беше червенокоса!!! Вихра — червенокоса!!!

— Привижда ми се — повтори Вихър и тутакси се разколеба: — Пък може и да не ми се привижда... — Спомни си цялото пътуване в миналото — ден по ден, час по час, минута по минута — и вече беше категоричен: — Не, не ми се привижда!

И Вихър намери Руфо. По-точно не го намери, а кой е.

Вихра му смигна. В смисъл: аз това отдавна го открих. Още в камиона.

— Кажи как е рисунката, а?

— Страшно ми харесва! Чак не я виждам! Пък и не може да я види — просто е невиждана хубост! — И Вихър се нагани да припадне. А за да не помисли някой, че се шегува, внимателно легна и затвори очи.

— Припаднах — съобщи за по-сигурно той.

Вихра влезе в играта.

— И аз искам.

Настани се до брат си и щастливо пропя:

— Ох, и двамата сме припаднали!

— А пък аз ще ви свестявам — не остана извън играта и бащата на Съни. — Ще ви залея с вода. Само че се двоумя със студена или с гореща.

— С хладка — предпочете Вихър.

— Да отговаря на температурата на тялото ми — уточни Вихра.

Тъй като наблизко нямаше вода, отговаряща на телесната им температура, бащата на Съни попита защо са припаднали.

Вихър обясни. И Вихра обясни.

— Аха! — засмя се бащата на Съни. — Наистина е радост до припадане!

Изведнъж Вихър подскочи, сякаш на гърба му бяха монтирани ракетни дюзи, които се задействуваха едновременно. Обаче не падна на главата си, защото бързаше.

— Да тръгваме! Майчето, татко и бабчето чакат Руфо, червенокосия!

Вихра многозначително се усмихна.

— Да — каза. — Да, те много ще се зарадват на Руфо.

— Кой е Руфо? — поиска да научи бащата на Съни.

— Аз — рече Вихър.

— Аз — рече Вихра.

— Ние — рекоха двамата и се прегърнаха. — Руфо, червенокосия го измислиха майчето, татко и бабчето, за да ни накарат да опознаем човешката история и да станем истински хора.

— Като се върнем в къщи — обеща Вихър, — така ще префасонирам Кики, че ще го показват един ден на технически изложби, един ден в художествените галерии!

— Като се върнем в къщи — обеща и Вихра, — ще заведе майчето, татко и бабчето на Витоша и такъв пейзаж с борове, брези и потоци ще им нарисувам, че ще си оближат пръстите!

И двамата обещаха да сътворят чудеса на техниката, чудеса на изкуството.

Летящата чиния плавно се издигна над строящия се мост, размахна криле за довиждане и полетя към отвъдния бряг на океана.

Електроженистът примигна срещу слънцето.

— Две малки колибри си играят, а на мен ми се привижда. Сигурно очите ми са преуморени от електрожена.

После погледна рисунката, която Съни щеше да довърши, и поклати глава.

— Пък може и да не ми се привижда...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.